

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 3 d.
(OR. en)

11344/23

FIN 734

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. birželio 29 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 391 final
Dalykas:	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito rūmams. 2022 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotosios metinės ataskaitos

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 391 final.

Pridedama: COM(2023) 391 final

Briuselis, 2023 06 28
COM(2023) 391 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO RŪMAMS

**2022 FINANSINIŲ METŲ EUROPOS SĄJUNGOS KONSOLIDUOTOSIOS
METINĖS ATASKAITOS**

TURINYS

PRATARMĖ	2
SVARBIAUSI FINANSINIŲ METŲ ASPEKTAI	3
KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ PASTABA	36
KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS	37
BALANSAS	39
FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	40
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	41
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA.....	42
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMIEJI RAŠTAI	43
BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS.....	150
ŽODYNĖLIS	219
SANTRUMPŲ SĄRAŠAS	223

PRATARMĖ

2022 m. Europos Sąjunga dar kartą įrodė savo vienybės galią reaguojant į beprecedenčius uždavinius.

Europos solidarumas buvo mūsų atsakas į brutalų Rusijos

karą. Viena vertus, palaikėme savo partnerius Ukrainoje ir siekėme sušvelninti šio neteisėto ir savavališko karo, kuris palietė kasdienį milijonų ukrainiečių gyvenimą, poveikį. Kita vertus, stengėmės mažinti tiesioginius ir netiesioginius jo padarinius, su kuriais susidūrė mūsų piliečiai, įmonės ir valstybės narės. Todėl sutelkėme visas turimas ES biudžeto ir Europos taikos priemonės lėšas, kad prisidėtume prie valstybių narių tiesiogiai teikiamos paramos.

Dabartinė geopolitinė padėtis išryškino tvaraus ir įvairaus energijos tiekimo šaltinio svarbą. Šiomis aplinkybėmis mūsų speciali ekonomikos gaivinimo priemonė „NextGenerationEU“ pasirodė esanti svarbus įrankis žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai toliau spartinti. Be to, ši priemonė labai prisidėjo prie to, kad ES taptų svarbia emitente, leidžiančia valstybės skolos tipo finansines priemones. Įgyvendindama vieningą ES skolinimosi strategiją, Komisija davė labai reikšmingą signalą finansų rinkoms: tai parodė ES solidarumą ir paskatino pasitikėjimą euro zonos atsparumu.

Be to, pagal SURE programą (paramos priemonė nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti) toliau buvo teikiama parama valstybėms narėms siekiant išlaikyti žmones darbo vietose ir padėti išlaikyti darbo vietas, kurias paveikė pandemija. Paskutiniaisiais pandemijos metais, 2022 m. pabaigoje valstybės narės buvo pasirašiusios 98,4 mlrd. EUR vertės susitarimų dėl paskolos programos, pagal kuriuos visos sumos buvo išmokėtos ir taip paremta daugiau kaip 30 mln. žmonių ir 2,5 mln. įmonių 19-oje skirtingų valstybių narių.

Europos Sąjunga ne tik sprendė krizę greitai reaguodama ir nuolat koreguodama politinę ir finansinę padėtį, bet ir tesėjo pažadą bei įgyvendino savo [bendruosius politikos tikslus](#). 2022 m., antraisiais 2021–2027 m. DFP metais, ji sėkmingai panaudojo 2022 m. biudžetą, kurį vykdant įgyvendinta 357,1 mlrd. EUR vertės įsipareigojimų.

Tik su ES biudžeto pagalba Europos Sąjungai pavyko įveikti jai kilusius išbandymus. Todėl džiaugiuosi galėdamas pateikti 2022 m. Europos Sąjungos metines finansines ataskaitas, kuriose tai išsamiai parodyta. Jose pateikiama detali ES finansų apžvalga, įskaitant informaciją apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus, finansinius įsipareigojimus bei kitas Sąjungos prievoles ir apie praėjusių metų ES biudžeto vykdymą. Europos Sąjungos konsoliduotosios metinės ataskaitos yra Komisijos integruoto finansinių ataskaitų rinkinio dalis ir esminė mūsų labai patobulintos fiskalinio skaidrumo ir atskaitomybės sistemos dalis.

Johannes Hahn

Už biudžetą ir žmogiškuosius išteklius atsakingas Europos Komisijos narys

SVARBIAUSI FINANSINIŲ METŲ ASPEKTAI

Šiuo svarbiausių finansinių aspektų skirsniu, parengtu laikantis 2-os TVSASV rekomenduojamos praktikos gairės „Finansinės būklės ataskaitos aptarimas ir analizė“ principų, siekiama padėti skaitytojams suprasti, kaip ES darbinė, finansinė ir investicinė veikla atspindima įvairiose ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų dalyse. Šiame skirsnyje pateikta informacija nebuvo audituota.

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

TURINYS

1.	PAGRINDINIAI DUOMENYS IR SVARBIAUSI METŲ ASPEKTAI	5
2.	2021–2027 M. DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA IR PRIEMONĖ „NextGenerationEU“	7
2.1.	2021–2027 m. DFP ir „NextGenerationEU“ – pagrindiniai duomenys	7
2.2.	Priemonė „NextGenerationEU“. Apžvalga.....	8
2.3.	NGEU finansinė būklė 2022 m. gruodžio 31 d.	9
3.	BIUDŽETO VYKDYMO SUVESTINĖ	15
3.1.	Pajamos.....	15
3.2.	Išlaidos.....	16
4.	FINANSINĖS PRIEMONĖS IR BIUDŽETO GARANTIJOS	19
4.1.	Finansinės priemonės, finansuojamos iš ES biudžeto	19
4.2.	Biudžeto garantijos. Finansinis turtas, laikomas garantijų fonduose.....	19
4.3.	Paskolos ir susijusios pasiskolintos lėšos, skirtos finansinės paramos programoms	20
4.4.	Neapibrėžtieji biudžetiniai įsipareigojimai finansinės paramos programoms.....	23
5.	FINANSINIŲ ATASKAITŲ ANALIZĖ	25
5.1.	PAJAMOS	25
5.2.	IŠLAIDOS	26
5.3.	TURTAS	27
5.4.	ĮSIPAREIGOJIMAI	29
6.	ES POLITINĖ IR FINANSINĖ SISTEMA, VALDYMAS IR ATSKAITOMYBĖ	32
6.1.	POLITINĖ IR FINANSINĖ SISTEMA.....	32
6.2.	VALDYMAS IR ATSKAITOMYBĖ	33

1. PAGRINDINIAI DUOMENYS IR SVARBIAUSI METŲ ASPEKTAI

Konsoliduotosios finansinės ataskaitos

ES konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima daugiau kaip 50 subjektų (įskaitant Europos Parlamentą, Tarybą, Komisiją ir ES agentūras). Jos rengiamos remiantis kaupiamosios apskaitos taisyklėmis, kurias patvirtino Komisijos apskaitos pareigūnas ir kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Kaip matyti iš toliau pateikto balanso ir išsamiau aprašyta finansinių ataskaitų analizėje (5 skirsnis), 2022 m. ES konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms ypač didelį poveikį darė skolinimosi padidėjimas tęsiant priemonės „NextGenerationEU“ ir Paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (SURE) įgyvendinimą, taip pat papildoma finansinė parama Ukrainai:

mlrd. EUR

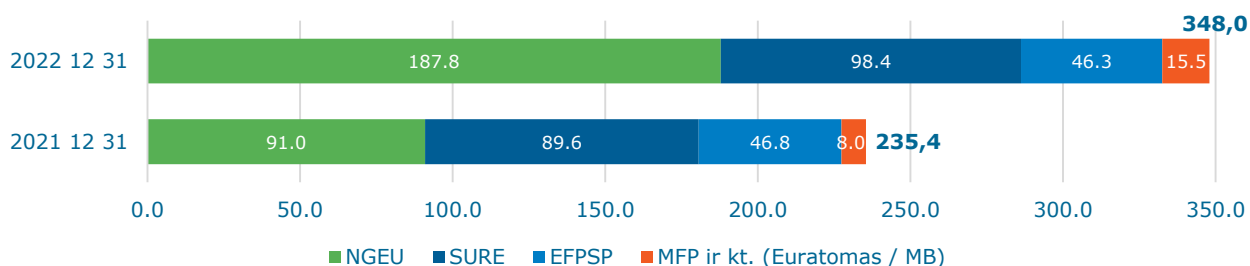
	2022	2021
TURTAS		
Finansinis turtas	235,4	188,6
Išankstinis finansavimas	100,5	93,4
Gautinos sumos	48,2	72,4
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	46,5	44,9
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai ir kitas turtas	15,2	14,7
Iš viso	445,9	414,1
ĮSIPAREIGOJIMAI		
Išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui	80,6	122,5
Finansiniai įsipareigojimai	352,3	246,1
Mokėtinos sumos	55,3	46,4
Sukauptos sumos	86,2	78,1
Kiti įsipareigojimai	2,8	3,3
Iš viso	577,2	496,4
GRYNASIS TURTAS		
Rezervai	1,3	1,3
Iš valstybių narių pareikalautinos sumos	(132,6)	(83,6)
Iš viso	(131,3)	(82,3)

➔ žr. Finansinių ataskaitų analizės 5 skirsnį

Pagrindiniai pokyčiai 2022 m.

Toliau sėkmingai vykdomos obligacijų emisijos

112,6 mlrd. EUR papildomas finansavimas ES politikos programoms ir finansinei paramai

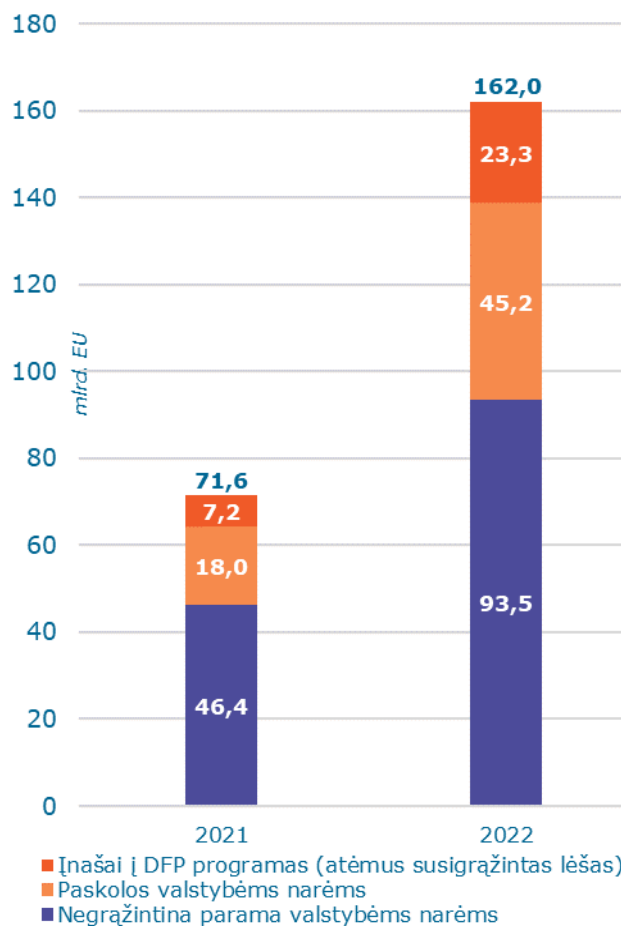

→ žr. 4 skirsnį

Įgyvendinami priemonės „NextGenerationEU“ tikslai

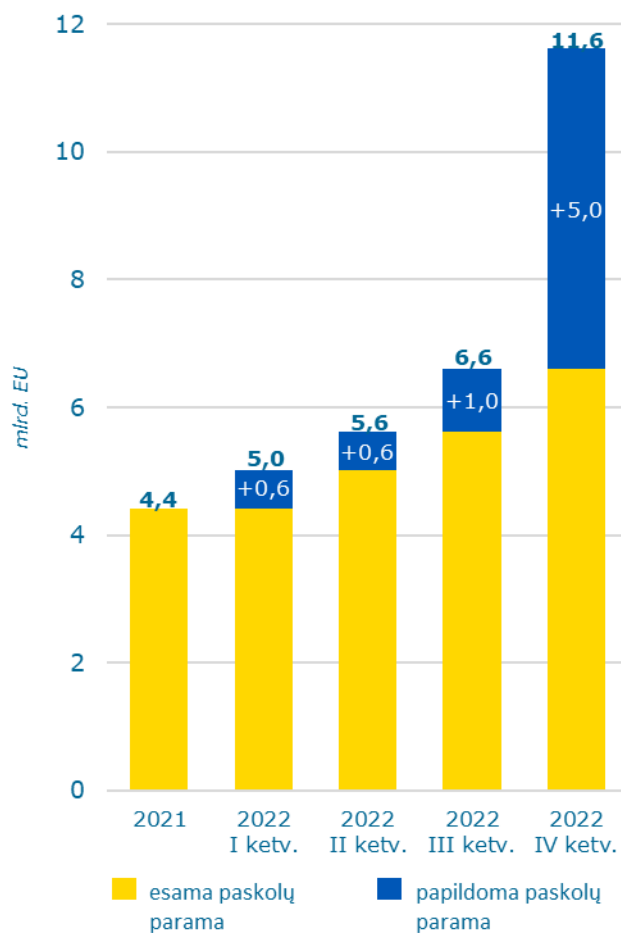
Teikiama finansinė parama Ukrainai

Visos NGEU išmokos padidintos iki 162,0 mlrd. EUR

→ žr. 2 skirsnį

MFP paskolų parama Ukrainai padidinta iki 11,6 mlrd. EUR

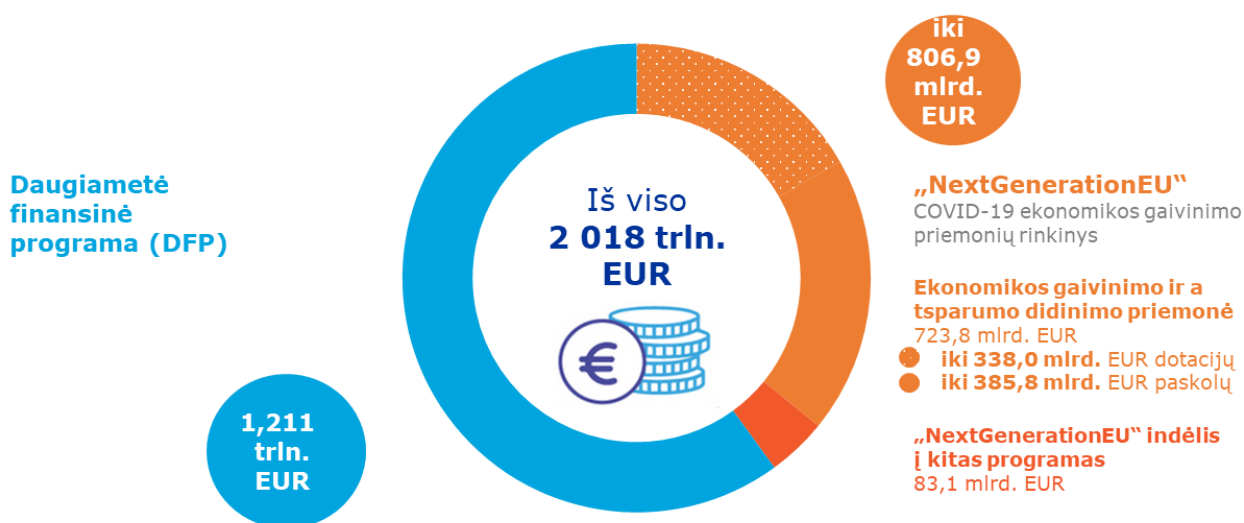
→ žr. 4 skirsnį

2. 2021–2027 M. DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA IR PRIEMONĖ „NextGenerationEU“

2.1. 2021–2027 m. DFP ir „NextGenerationEU“ – pagrindiniai duomenys

2021–2027 m. ES ilgalaikis biudžetas kartu su ekonomikos gaivinimo priemone „NextGenerationEU“ (toliau – NGEU) sudaro 2 018 trln. EUR dabartinėmis kainomis (1,8 trln. EUR 2018 m. kainomis).

Rinkinį sudaro ilgalaikis biudžetas, 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (toliau – DFP), kurios vertė – 1 211 trln. EUR dabartinėmis kainomis (1 074 trln. EUR 2018 m. kainomis), kartu su laikinąja ekonomikos gaivinimo priemone NGEU, kurios vertė – iki 806,9 mlrd. EUR dabartinėmis kainomis (750 mlrd. EUR 2018 m. kainomis).

Pastaba. Visos sumos nurodytos

Biudžetas parengtas atsižvelgiant į Europos prioritetus ir skubiausius poreikius:

- daugiau nei 50 % visos kito ilgalaikio biudžeto ir NGEU sumos bus skirta Europos Sąjungos modernizavimui pasitelkiant mokslinius tyrimus ir inovacijas, teisingą klimato politiką ir skaitmeninę pertvarką, parengtą, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo stiprinimo veiksmus;
- 30 % ES biudžeto bus išleista kovai su klimato kaita – tai didžiausia iki šiol tam skirta ES biudžeto dalis;
- 20 % Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP), kuri sudaro 90 % NGEU, lėšų bus investuota į skaitmeninę pertvarką;
- 2026 ir 2027 m. 10 % metinių ilgalaikio biudžeto išlaidų bus panaudota biologinės įvairovės mažėjimo tendencijai stabdyti ir keisti į priešingą ir
- pirmą kartą ilgalaikiame biudžete didžiausią dalį sudaro nauji ir sustiprinti prioritetai – 32 %.

Rusijai pradėjus agresijos karą prieš Ukrainą ES biudžetas tapo viena pagrindinių priemonių ES reagavimui į krizę ir strateginio savarankiškumo stiprinimui remti. Konkrečiau, laikantis Europos komandos požiūrio, iki 2022 m. pabaigos ES, jos valstybės narės ir finansų įstaigos kartu buvo sutelkusios beveik 50 mlrd. EUR bendros paramos Ukrainai, taip aiškiai parodydamos tęstinį ES solidarumą su Ukrainos žmonėmis.

Šią sumą sudarė:

- 18,9 mlrd. EUR finansinės paramos, paramos biudžetui ir humanitarinės pagalbos, skirtos iš ES biudžeto ir tiesiogiai suteiktos ES valstybių narių dotacijų, paskolų ir garantijų forma;
- 18 mlrd. EUR paketas Ukrainos ekonomikai remti, kuris turi būti išmokėtas 2023 m., ir
- 3,2 mlrd. EUR karinės pagalbos pagal Europos taikos priemonę bei 7 mlrd. EUR tiesioginės ES valstybių narių paramos (Europos taikos priemonė ir tiesioginė valstybių narių parama nėra ES biudžeto dalis).

2.2. Priemonė „NextGenerationEU“. Apžvalga

806,9 mlrd. EUR biudžetą turinti priemonė NGEU skirta padėti atitaisyti tiesioginę ekonominę ir socialinę žalą, kurią padarė koronaviruso pandemija, ir taip kurti žalesnę, labiau skaitmeninę, atsparesnę ir dabartiniais bei būsimais uždaviniais geriau pritaikytą Europą po COVID-19.

Didžioji dalis lėšų skiriama pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (toliau – EGADP). Dalis lėšų – iki 338,0 mlrd. EUR – skiriama kaip negražintina parama arba dotacijos. Kita dalis – iki 385,8 mlrd. EUR – naudojama Sąjungos paskoloms atskiroms valstybėms narėms teikti. Šias paskolas tos valstybės narės pradės gražinti tik pasibaigus dabartinės DFP laikotarpiui ir jos bus teikiamos ilgą laiką – 2022 m. gruodžio 31 d. negražintų paskolų galutinis gražinimo terminas sueis tik 2052 m. ir vėliau (žr. **2.3.3** skirsnį).

Be to, NGEU stiprinamos kelios esamos ES programos ir politikos kryptys, pavyzdžiui:

- sanglaudos politika pagal sanglaudai ir Europos teritorijoms skirtą ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyvą („REACT-EU“), siekiant padėti šalinti ekonominius COVID-19 padarinius pirmuosius kelerius ekonomikos gaivinimo metus,
- Teisingos pertvarkos fondas, siekiant užtikrinti, kad perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos duotų rezultatų visiems,
- Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai, siekiant toliau remti ūkininkus,
- „InvestEU“, siekiant remti mūsų įmonių pastangas investuoti,
- „Europos horizontas“, siekiant užtikrinti, kad ES turėtų pajėgumų finansuoti pažangesnius mokslinius tyrimus, ir
- „RescEU“, kad ES civilinės saugos mechanizmas turėtų pajėgumų reaguoti į didelio masto ekstremaliąsias situacijas.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė

723,8 mlrd. EUR

iki 338,0 dotacijų

iki 385,8 paskolų

ŽALINIMAS

Švarios technologijos ir atsinaujinantieji energijos ištekliai

RENOVACIJA

Pastatų energijos vartojimo efektyvumas

PERSIKROVIMAS

Tvaresnis transportas ir įkrovimo stotelės

RYŠYS

Sparčiojo plačiajuosčio ryšio paslaugų plėtojimas

MODERNIZAVIMAS

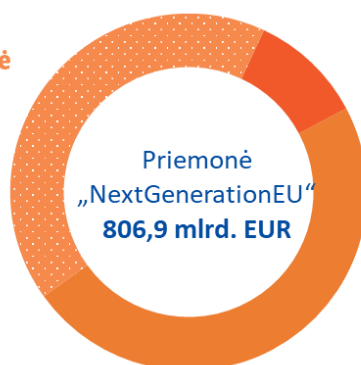
Viešojo administravimo skaitmeninimas

PLĖTRA

Duomenų debesija ir tvarūs procesoriai

PERSIKVALIFIKAVIMAS IR ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMAS

Švietimas ir mokymas skaitmeniniams įgūdžiams didinti

Priemonės „NextGenerationEU“ indėlis į kitas**programas**

83,1 mlrd. EUR

„REACT-EU“ (ERPF / ESF)

50,6

TEISINGOS PERTVARKOS FONDAS

10,9

KAIMO PLĖTRA (EŽŪFKP)

8,1

„InvestEU“

6,1

„EUROPOS HORIZONTAS“

5,4

„rescEU“

2,0

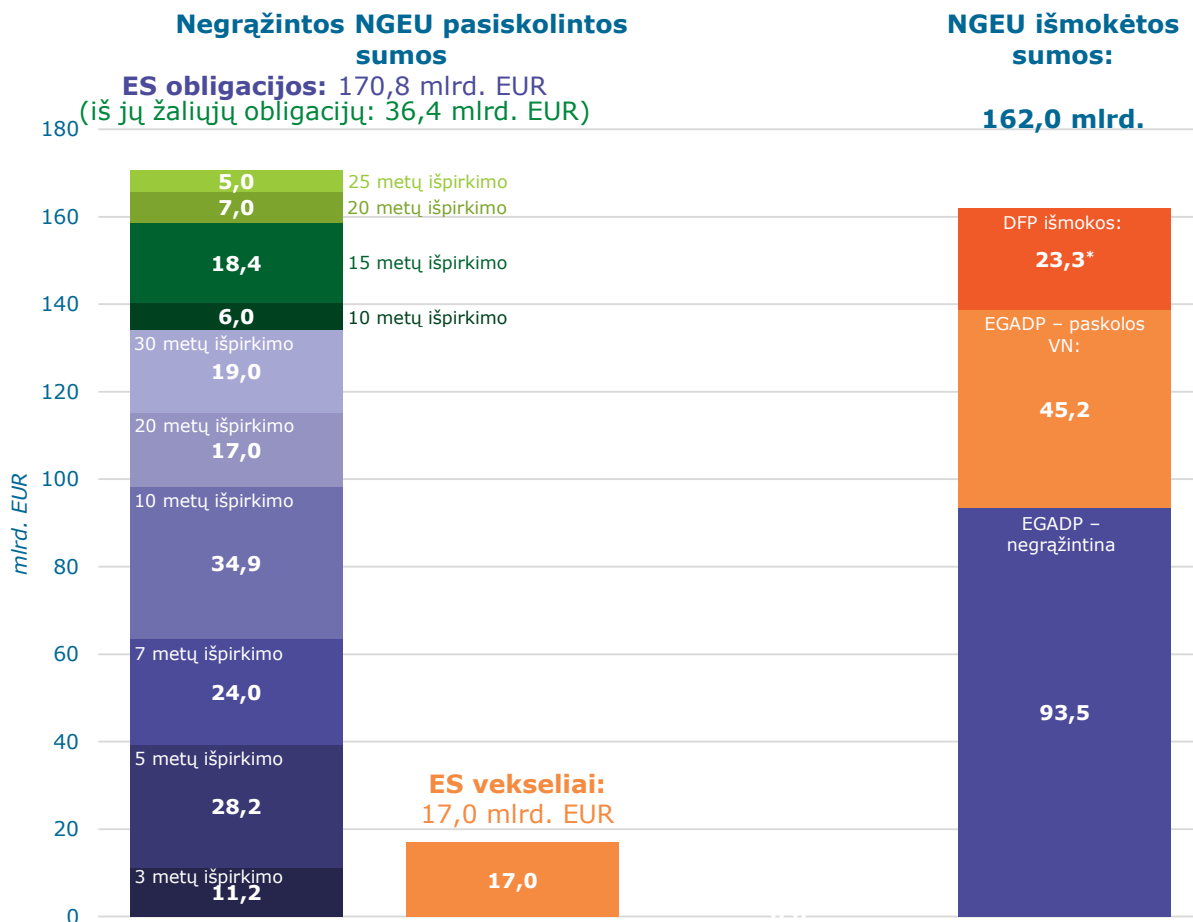
Be to, prasidėjus Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą ir dėl jo kilus energetikos krizei, Komisija pateikė planą „REPowerEU“ – Europos Komisijos planą, kuriuo siekiama, kad iki 2030 m. Europa taptų nepriklausoma nuo Rusijos iškastinio kuro. Pagal planą „REPowerEU“ valstybės narės į savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus – finansavimo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę veiksmų gaires – įtraukia skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, susijusias su energijos tiekimo įvairinimu ir priklausomybės nuo Rusijos iškastinio kuro mažinimu. „REPowerEU“ nepadidins bendro EGADP paketo, bet paspartins dabartinių skolinimosi pajėgumų diegimą, suteikiant valstybėms narėms galimybę prašyti papildomų paskolų pagal NGEU „REPowerEU“ tikslams įgyvendinti. Planas „REPowerEU“ papildomas dotacijomis, finansuojamomis iš apyvartinių taršos leidimų prekybos aukcione sistemos ir perkėlus lėšas iš prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo gautomis pajamomis.

2.3. NGEU finansinė būklė 2022 m. gruodžio 31 d.

2.3.1. Apžvalga

Nuo NGEU finansavimo operacijų pradžios 2021 m. birželio 15 d. iki 2022 m. pabaigos Komisija surinko 170,8 mlrd. EUR ilgalaikio finansavimo (nominali suma), daugiausia leisdama obligacijas pagal sindikuotus sandorius (2021 m. – 71,0 mlrd. EUR). Be to, 2022 m. gruodžio mėn. Komisija turėjo 17,0 mlrd. EUR neapmokėtų trumpalaikių ES vekselių. Iki 2022 m. pabaigos Komisija iš viso išmokėjo 162,0 mlrd. EUR finansinės paramos (2021 m. – 71,6 mlrd. EUR). Didžioji šios sumos dalis – 138,7 mlrd. EUR – buvo išmokėta pagal EGADP: 93,5 mlrd. EUR buvo išmokėti kaip negražintina parama ir 45,2 mlrd. EUR – kaip finansinių paskolų parama. Dar 23,3 mlrd. EUR (atėmus susigrąžintą 0,2 mlrd. EUR sumą) buvo išmokėti kaip DFP mokėjimai pagal esamas programas. Papildomai 20,5 mlrd. EUR dalis laikoma NGEU banko sąskaitoje ECB ir Komisijos centrinėje išdo sąskaitoje, kol bus išmokėta į biudžetą DFP programoms.

NGEU. Negražintos pasiskolintos lėšos ir išmokėtos lėšos 2022 m. gruodžio 31 d.

*Be to, Komisijos centrinėje išdo sąskaitoje buvo laikoma 0,6 mlrd. EUR, numatytų išmokėti į biudžetą DFP programoms (įskaitant 0,2 mlrd. EUR anksčiau išmokėtų ir susigrąžintų NGEU lėšų).

2.3.2. Pasiskolintos lėšos

Siekdama patenkinti NGEU finansavimo poreikius, Komisija išleidžia vertybinius popierius tarptautinėse kapitalo rinkose. Pagal bendrą finansavimo metodą Komisija derina įvairių finansavimo priemonių ir finansavimo būdų taikymą su atviru ir skaidriu informacijos pateikimu rinkos dalyviams.

2022 m. pagal metinį sprendimą dėl skolinimosi Komisijai leista išleisti ne didesnę kaip 140 mlrd. EUR vertės ilgalaikio finansavimo priemonių emisiją, o didžiausia apyvartoje esančių trumpalaikio finansavimo priemonių vertė negalėjo viršyti 60 mlrd. EUR¹.

Ilgalaikis finansavimas. Sindikuoti sandoriai ir ES obligacijų aukcionai

2022 m. gruodžio 31 d. likusi (nominali) ilgalaikio finansavimo suma siekė 170,8 mlrd. EUR (2021 m. – 71,0 mlrd. EUR). Iš šios sumos 36,4 mlrd. EUR susiję su žaliosiomis obligacijomis (2021 m. – 12 mlrd. EUR). Pasiskolintų lėšų grąžinimo terminas sueis 2025–2052 m.:

¹ Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2021) 9336 final.

mlrd. EUR

Terminas	Išleista / Surinkta	Iš viso gražinta metų pabaigoje	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje
2025	11,2	0,0	11,2
2026	18,9	0,0	18,9
2027	9,3	0,0	9,3
2028	14,0	0,0	14,0
2029	10,0	0,0	10,0
2031	20,0	0,0	20,0
2032	14,9	0,0	14,9
2033	6,0	0,0	6,0
2037	18,4	0,0	18,4
2041	13,0	0,0	13,0
2042	4,0	0,0	4,0
2043	7,0	0,0	7,0
2048	5,0	0,0	5,0
2051	14,0	0,0	14,0
2052	5,0	0,0	5,0
	170,8	0,0	170,8

Trumpalaikis finansavimas. ES vekselių aukcionai

ES vekselių aukcionai suteikia Komisijai daugiau lankstumo kaip emitentei ir padeda užtikrinti jos vertybinių popierių likvidumą. 2022 m. gruodžio 31 d. likusi (nominali) trumpalaikio finansavimo, surinkto aukcione pardavus ES vekslius, kurių išpirkimo terminas yra trys arba šeši mėnesiai, suma sudarė 17,0 mlrd. EUR (2021 m. – 20,0 mlrd. EUR).

2.3.3. Išmokos

2022 m. Komisija teigiamai įvertino likusių penkių valstybių narių (Bulgarijos, Vengrijos, Nyderlandų, Lenkijos ir Švedijos) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus; juos vėliau patvirtino Taryba. Tad iki 2022 m. pabaigos buvo patvirtinti visų 27 valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai. Bendra pagal 27 valstybių narių planus patvirtinta negražintinos paramos suma sudarė 335,1 mlrd. EUR (2021 m. – 291,2 mlrd. EUR) ir atitiko beveik visą 338,0 mlrd. EUR negražintinos NGEU paramos finansinį paketą². 234,4 mlrd. EUR iš šios sumos padengti pagal su valstybėmis narėmis pasirašytus finansavimo susitarimus (2021 m. – 195,4 mlrd. EUR). Bendra pagal planus patvirtintos finansinės paskolų paramos suma sudarė 165,3 mlrd. EUR (2021 m. – 153,9 mlrd. EUR), iš jų pagal paskolų susitarimus, pasirašytus iki metų pabaigos, padengta 153,9 mlrd. EUR (2021 m. – 153,2 mlrd. EUR).

Negražintina parama

Iki 2022 m. pabaigos Komisija 22 valstybėms narėms iš viso buvo išmokėjusi 93,5 mlrd. EUR negražintinos paramos (2021 m. – 46,4 mlrd. EUR 20 valstybių narių). Iš šios sumos 36,6 mlrd. EUR siejami su išankstiniu finansavimu (2021 m. – 36,4 mlrd. EUR) ir 56,9 mlrd. EUR – su mokėjimais valstybėms narėms pasiekus tarpines ir siektinas reikšmes (2021 m. – 10,0 mlrd. EUR).

² Didžiausias finansinis įnašas, apskaičiuotas kiekvienai valstybei narei po 2022 m. birželio 30 d. atnaujinimo pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį (prieš atskaitant rėmimo išlaidas), žr. https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_en.

Valstybė narė	Didžiausia negražintina parama*	Pasirašyta įsipareigojimų ir biudžetinių įsipareigojimų 2022 12 31 [†]	Išmokėta kaip išankstinis finansavimas 2022 12 31	Mokėjimai pasiekus tarpines reikšmes 2022 12 31	Iš viso išmokėta 2022 12 31
Austrija	3,8	2,2	0,4	-	0,4
Belgija	4,5	3,6	0,8	-	0,8
Bulgarija	5,7	4,6	-	1,4	1,4
Kroatija	5,5	4,6	0,8	1,4	2,2
Kipras	0,9	0,8	0,1	0,1	0,2
Čekija	7,7	3,5	0,9	-	0,9
Danija	1,4	1,3	0,2	-	0,2
Estija	0,9	0,8	0,1	-	0,1
Suomija	1,8	1,7	0,3	-	0,3
Prancūzija	37,5	24,3	5,1	7,4	12,5
Vokietija	28,0	16,3	2,3	-	2,3
Graikija	17,4	13,5	2,3	1,7	4,0
Vengrija	5,8	4,6	-	-	-
Airija	0,9	0,9	-	-	-
Italija	69,0	47,9	9,0	20,0	29,0
Latvija	1,8	1,6	0,2	0,2	0,4
Lietuva	2,1	2,1	0,3	-	0,3
Liuksemburgas	0,1	0,1	0,0	-	0,0
Malta	0,3	0,2	0,0	-	0,0
Nyderlandai	4,7	3,9	-	-	-
Lenkija	22,5	20,3	-	-	-
Portugalija	15,5	9,8	1,8	0,6	2,4
Rumunija	12,1	10,2	1,9	1,8	3,6
Slovakija	6,0	4,6	0,8	0,4	1,2
Slovėnija	1,5	1,3	0,2	-	0,2
Ispanija	77,2	46,6	9,0	22,0	31,0
Švedija	3,2	2,9	-	-	-
Iš viso	338,0	234,4	36,6	56,9	93,5

* Didžiausias finansinis įnašas, apskaičiuotas kiekvienai valstybei narei po 2022 m. birželio 30 d. atnaujinimo pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį (prieš atskaitant rėmimo išlaidas), žr. https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_en.

[†] Biudžetiniuose įsipareigojimuose atsižvelgiama į visus įsipareigojimų panaikinimus, įskaitant susijusius su iki 2022 m. priimtais įsipareigojimais. Iš visų biudžetinių įsipareigojimų 136,4 mlrd. EUR. įsipareigota skirti 2022 m.

2022 m. Komisija iš viso išmokėjo 47,2 mlrd. EUR negražintinos paramos. Šią sumą daugiausia sudarė pirmas mokėjimas Prancūzijai pasiekus tarpines reikšmes (7,4 mlrd. EUR), pirmas ir antras mokėjimai Italijai pasiekus tarpines reikšmes (po 10,0 mlrd. EUR) ir antras mokėjimas Ispanijai pasiekus tarpines reikšmes (12,0 mlrd. EUR).

Paskolos

Iki 2022 m. pabaigos Komisija penkioms valstybėms narėms buvo išmokėjusi 45,2 mlrd. EUR finansinės paskolų paramos (2021 m. – 18,0 mlrd. EUR keturioms valstybėms narėms). Iš šios sumos 19,9 mlrd. EUR siejami su išankstiniu finansavimu (2021 m. – 18,0 mlrd. EUR) ir 25,2 mlrd. EUR – su paskolų dalimis valstybėms narėms pasiekus tarpines ir siektinas reikšmes (2021 m. – nėra):

mlrd. EUR

Valstybė narė	Didžiausia finansinių paskolų parama	Iš viso pasirašyta 2022 12 31	Išmokėta kaip išankstinis finansavimas 2022 12 31	Mokėjimai pasiekus tarpines reikšmes 2022 12 31	Iš viso negražinta 2022 12 31
Kipras	0,2	0,2	0,0	-	0,0
Graikija	12,7	12,7	1,7	1,8	3,5
Italija	122,6	122,6	15,9	22,0	37,9
Portugalija	2,7	2,7	0,4	0,6	1,0
Rumunija	14,9	14,9	1,9	0,8	2,7
Lenkija	11,5	0,0	-	-	-
Slovėnija	0,7	0,7	-	-	-
Patvirtinta	165,3	153,9	19,9	25,2	45,2
Rezervas	220,5	-	-	-	-
	385,8	153,9	19,9	25,2	45,2

2022 m. Komisija iš viso išmokėjo 27,2 mlrd. EUR finansinės paskolų paramos. Šią sumą sudarė 1,9 mlrd. EUR paskolos išankstinio finansavimo Rumunijai, pirmosios paskolų dalys Graikijai (1,8 mlrd. EUR), Italijai (11,0 mlrd. EUR), Portugalijai (0,6 mlrd. EUR) ir Rumunijai (0,8 mlrd. EUR), taip pat antroji paskolos dalis Italijai (11,0 mlrd. EUR).

Pagal paskolos sutartis valstybės narės kasmet grąžins 5 % išmokėtų sumų, pradedant nuo dešimtų metų nuo išmokėjimo dienos. Taigi Kipras, Graikija, Italija ir Portugalija pradės grąžinti paskolas 2032 m., o Rumunija – 2033 m. Metų pabaigoje negražintų nominalių sumų grąžinimo tvarkaraštis:

mln. EUR

Valstybė narė	Grąžinimo laikotarpis	Per metus grąžintina suma	Iš viso grąžintina suma
Kipras	2032–2051 m.	1	26
Graikija	2032–2052 m.	175	3 500
Italija	2032–2052 m.	1 897	37 938
Portugalija	2032–2052 m.	48	960
Rumunija	2033–2052 m.	137	2 732
		2 258	45 156

NGEU indėlis į kitas ES biudžeto programas

2022 m. pabaigoje gryniesiems mokėjimams kitoms programoms pagal DFP iš viso sudarė 23,3 mlrd. EUR (2021 m. – 7,2 mlrd. EUR). Šis įnašas (atėmus susigrąžintą 0,2 mlrd. EUR sumą) daugiausia susijęs su iniciatyva „REACT-EU“, pagal kurią finansuojami Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) ir Europos socialinis fondas (ESF, įskaitant EPLSAF):

mlrd. EUR

DFP programa	Iš viso asignavimų	Iš viso grynųjų įsipareigojimų 2022 12 31 [†]	Iš viso grynųjų mokėjimų 2022 12 31
Iniciatyva „REACT-EU“	50,6	50,5	18,2
– iš jų ERPF	30,0	29,9	13,6
– iš jų ESF (įskaitant EPLSAF)	20,6	20,6	4,6
Teisingos pertvarkos fondas	10,9	5,0	0,2
Kaimo plėtra (EŽŪFKP)	8,1	8,1	1,3
„InvestEU“	6,1	3,6	1,4
„Europos horizontas“	5,4	3,5	1,9
„RescEU“	2,0	0,9	0,3
Iš viso	83,1	71,6	23,3

2022 m. Komisija kitoms DFP programoms išmokėjo 16,1 mlrd. EUR. Šią sumą daugiausia sudarė mokėjimai, susiję su iniciatyva „REACT-EU“ (11,2 mlrd. EUR, iš kurių 8,7 mlrd. EUR – pagal ERPF ir 2,5 mlrd. EUR – pagal ESF, įskaitant EPLSAF), programa „Europos horizontas“ (1,9 mlrd. EUR), programa „InvestEU“ (1,2 mlrd. EUR) ir kaimo plėtros programa (1,2 mlrd. EUR).

2.3.4. Likvidumas

Pagal NGEU teikiamoms paskoloms netaikomas griežtas praeityje taikytas kompensacinis principas. Vietoje to buvo parengta NGEU skirta diversifikuota ir sutelktinio finansavimo strategija, pagal kurią buvo reikalaujama įgyvendinti veiksmingą likvidumo valdymą. NGEU likvidumo valdymo tikslas – užtikrinti, kad NGEU banko sąskaitoje laikomų sumų pakaktų visiems būsimiems išmokų poreikiams patenkinti ir nustatytam atsargos rezervui išlaikyti, kartu vengiant bet kokių perteklinių likučių. Likvidumo valdymui Komisija sukūrė IT priemonę, kuri leidžia kasdien stebėti NGEU sąskaitą. 2022 m. pabaigoje NGEU nebiudžetinėje sąskaitoje laikomos lėšos sudarė 19,9 mlrd. EUR. Be to, Komisijos centrinėje išdo sąskaitoje buvo laikoma 0,6 mlrd. EUR, numatytų išmokėti į biudžetą DFP programoms (įskaitant 0,2 mlrd. EUR susigražintų anksčiau išmokėtų NGEU lėšų).

Atsižvelgdama į sėkmingą NGEU diversifikuotą finansavimo strategiją ir į vis dažnesnį skolinimąsi siekiant užtikrinti ES politikos prioritetų finansavimą, 2022 m. Komisija nusprendė nuo 2023 m. kaip pagrindinį finansavimo metodą pradėti taikyti vieningą finansavimo metodą. Pagal šį metodą Komisija ES vardu nuo šiol išleis tik ES obligacijas, o ne atskiras obligacijas pagal pavienes programas. Ekonomikos gaivinimo programa NGEU ir naujoji 2023 m. Ukrainai skirta 18 mlrd. EUR dydžio priemonė „makrofinansinė parama +“ yra pirmosios programos, kurioms taikomas naujasis finansavimo metodas.

3. BIUDŽETO VYKDYMO SUVESTINĖ

3.1. Pajamos

Bendra mokėjimų asignavimų suma pradiniam patvirtintame ES biudžete buvo 170 603 mln. EUR, o suma, finansuotina iš nuosavų išteklių, sudarė 157 701 mln. EUR. Pradinio biudžeto pajamų ir išlaidų sąmatos per biudžetinius metus paprastai tikslinamos taisomaisiais biudžetais. BNP pagrįstų nuosavų išteklių tikslinimu užtikrinama, kad biudžeto pajamos tiksliai sutaptų su biudžeto išlaidomis. Remiantis subalansuotumo principu, biudžeto pajamos ir išlaidos (mokėjimų asignavimai) privalo būti subalansuotos.

2022 m. priimti penki taisomieji biudžetai. Atsižvelgiant į juos, galutinės patvirtintos 2022 m. pajamos siekė 170 038 mln. EUR, o visos iš nuosavų išteklių finansuojamos pajamos – 153 928 mln. EUR. 2022 m. valstybių narių įnašai daugiausia buvo sumažinti ankstesnių metų pertekliumi (3 227 mln. EUR). Mokėjimų asignavimų lygis beveik atitiko pradinį patvirtintą biudžetą.

Pajamos gaunamos iš šešių šaltinių (antraštinių dalių).

1 antraštinė dalis. Nuosavi ištekliai

Surinkti tradiciniai nuosavi ištekliai viršijo biudžete numatytą sumą. Tai daugiausia lėmė per paskutinius metų mėnesius surinkta didesnė, nei tikėtasi, suma.

Galutiniai valstybių narių PVM, BNP ir plastiko kiekiu paremti mokėjimai buvo labai panašūs į galutinio biudžeto įverčius. Prognozuotų sumų ir faktiškai išmokėtų sumų skirtumas aiškinamas biudžeto sudarymo tikslams naudojamo euro kurso ir tuo metu, kai valstybės narės, nesančios euro zonos narėmis, faktiškai atliko mokėjimus, galiojusio kurso skirtumais.

2 antraštinė dalis. Perteklius, likučiai ir patikslinimai

Praėjusių finansinių metų perteklius sudarė 3 227 mln. EUR. Ši suma buvo įrašyta į 2022 m. biudžetą per taisomąjį biudžetą, o valstybių narių nuosavų išteklių įnašai buvo atitinkamai sumažinti.

Taisyklės dėl PVM ir BNP likučių yra nustatytos Reglamento dėl nuosavų išteklių teikimo (Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 609/2014) 10b straipsnyje. Pagal šias taisykles apskaičiuojama bendra likučių suma, kad poveikis ES biudžetui būtų lygus nuliui (užskaitos sistema) ir šiai procedūrai biudžeto pakeitimo nereikia. Todėl Komisija tiesiogiai prašo valstybių narių sumokėti grynąsias sumas pagal Reglamento dėl nuosavų išteklių teikimo taisykles.

3 antraštinė dalis. Administracinės pajamos

Šią antraštinę dalį daugiausia sudaro pajamos iš mokesčių, taikomų darbuotojų darbo užmokesčiui.

4 antraštinė dalis. Finansinės pajamos, delspinigiai ir baudos

Pagrindinė šios antraštinės dalies dalis susijusi su baudomis konkurencijos taisyklių įgyvendinimo srityje.

5 antraštinė dalis. Biudžeto garantijos, skolinimosi ir skolinimo operacijos

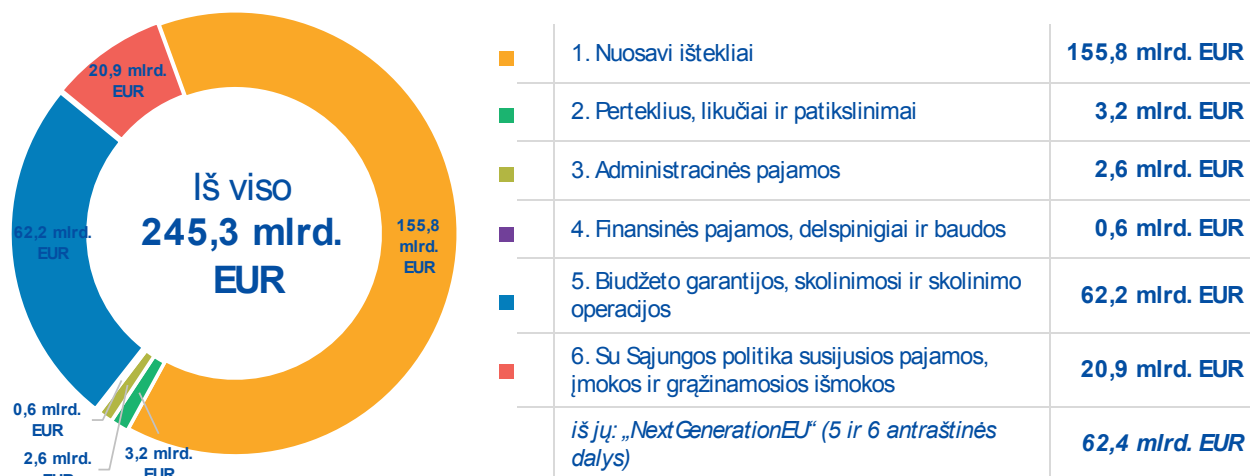
Pradėjus įgyvendinti priemonę „NextGenerationEU“ (NGEU), ši antraštinė dalis gerokai padidėjo. Šios antraštinės dalies NGEU lėšos yra asignuotosios pajamos. 5 antraštinė dalis apima pajamas, susijusias su garantijomis, palūkanomis ir suteiktų paskolų grąžinimu. Į šią antraštinę dalį taip pat nukreipiamos lėšos (NGEU negrąžintinai paramai pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir DFP programoms stiprinti) iš konkrečiam tikslui paskirtų pajamų, kurias valstybės narės gauna pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę (EURI).

6 antraštinė dalis. Su Sąjungos politika susijusios pajamos, įnašai ir grąžinamosios išmokos

Ši antraštinė dalis daugiausia susijusi su pajamomis iš finansinių pataisų, taikomų struktūriniais ir žemės ūkio fondams (ESI fondams, EŽŪGF ir EŽŪFKP). Ji taip pat apima trečiųjų valstybių dalyvavimą mokslinių tyrimų programose, žemės ūkio fondų sąskaitų patvirtinimą ir kitus įnašus bei grąžinamąsias išmokas pagal ES programas ir (arba)

veiklą. Didelę šios sumos dalį sudaro asignuotosios pajamos, dėl kurių papildomi asignavimai įtraukiami į išlaidas.

2022 m. visos biudžeto pajamos sudarė 245 265 mln. EUR

3.2. Išlaidos

3.2.1. Biudžeto vykdymas

2022 m., kurie yra antrieji 2022–2027 m. DFP metai, galutinį patvirtintą biudžetą sudarė 182,2 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų ir 170,0 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų. Be to, 295,0 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų buvo galima panaudoti kaip asignuotąsias pajamas; iš jų 277,8 mlrd. EUR buvo susiję su NGEU³, o 4,5 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų buvo perkelti iš 2021 m. Su 2022 m. asignuotosiomis pajamomis susiję mokėjimų asignavimai sudarė 87,0 mlrd. EUR; iš jų 64,3 mlrd. EUR buvo susiję su NGEU, o 4,3 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų buvo perkelti iš 2021 m.

2022 m. biudžeto vykdymui vis dar iš dalies įtakos turėjo vėlavimas priimti DFP reglamentą (2020 m. gruodžio mėn.), dėl kurio naujos kartos programų teisės aktai buvo priimti tik 2021 m. Be to, 2022 m. biudžeto vykdymą labai paveikė Rusijos invazija į Ukrainą ir poreikis imtis ryžtingų veiksmų siekiant suteikti kompleksinę humanitarinę ir finansinę paramą Ukrainai, padėti pabėgėliams ir juos priimančioms šalims ir reaguoti į krizę, turėjusią pasekmių už Ukrainos ribų.

2022 m. panaudoti įsipareigojimų asignavimai iš viso sudarė 357,1 mlrd. EUR:

- 179,4 mlrd. EUR iš galutinio patvirtinto biudžeto;
- 4,5 mlrd. EUR iš asignavimų, perkeltų iš 2021 m.;
- 173,2 mlrd. EUR iš asignavimų, atsirandančių iš asignuotųjų pajamų;
 - iš jų 162,7 mlrd. EUR iš NGEU.

2022 m. panaudoti mokėjimų asignavimai sudarė 243,3 mlrd. EUR:

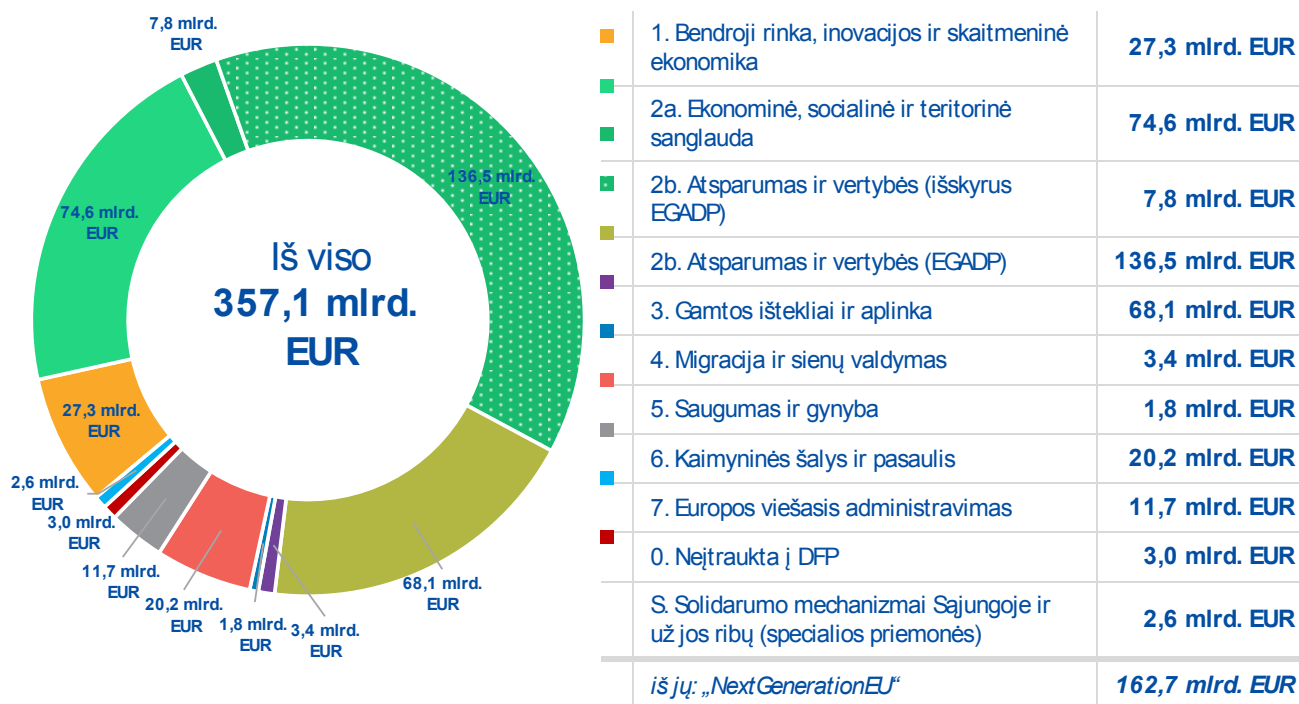
- 167,3 mlrd. EUR iš galutinio patvirtinto biudžeto;
- 4,2 mlrd. EUR iš asignavimų, perkeltų iš 2021 m. arba vėl leidžiamų naudoti;
- 71,8 mlrd. EUR iš asignavimų, atsirandančių iš asignuotųjų pajamų;
 - iš jų 63,5 mlrd. EUR iš NGEU.

³ Išsami priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) apžvalga taip pat pateikta 2.2 ir 2.3 skirsniuose.

Finansiniame reglamente ir (arba) teisiniuose pagrinduose numatytais atvejais patvirtinto biudžeto asignavimai, kurie nebuvo įgyvendinti 2022 m., buvo perkelti į 2023 m.: 1,5 mlrd. EUR įsipareigojimų asignavimų ir 2,5 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų.

Panašiai 121,5 mlrd. EUR asignuotųjų pajamų įsipareigojimų asignavimų, iš kurių 115,1 mlrd. EUR buvo susiję su NGEU, ir 15,2 mlrd. EUR asignuotųjų pajamų mokėjimų asignavimų, iš kurių 0,8 mlrd. EUR buvo susiję su NGEU, buvo perkelti į 2023 m. pagal Finansinį reglamentą.

Visų 2022 m. įsipareigojimų asignavimų įgyvendinimas pagal ES politikos tikslus:

2022 m. visų rūšių asignavimų (biudžeto, perkėlimų iš ankstesnių metų ir asignuotųjų pajamų) panaudojimas siekė 74 % įsipareigojimų ir 93 % mokėjimų atveju. Patvirtinto 2022 m. biudžeto vykdymo lygiai, įskaitant į 2023 m. perkeltus asignavimus (pagal Finansinį reglamentą ir (arba) teisinį pagrindą), pasiekė 99 % įsipareigojimų asignavimų atveju ir 100 % mokėjimų asignavimų atveju.

2022 m. metinė įsipareigojimų pagal NGEU⁴ dalis siekė 144,6 mlrd. EUR. Be to, 21,1 mlrd. EUR įsipareigojimų buvo perkelta iš 2021 m. 2022 m. įsipareigojimams iš viso buvo skirta 165,7 mlrd. EUR, iš kurių buvo panaudota 162,7 mlrd. EUR, arba 98 % Likusius 114 mlrd. EUR iš viso NGEU paketo planuojama panaudoti 2023 m. (o vėlesniais metais – administraciniais asignavimams, kurie gali būti panaudoti iki 2027 m.). Pagal EURI reglamento 2020/2094⁵ 3 straipsnio 4 dalį iki 2022 m. gruodžio 31 d. buvo priimta daugiau kaip 60 % teisinių įsipareigojimų atitinkamoms programoms pagal NGEU (išskyrus „InvestEU“ ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) paskolas). NGEU mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis siekė 99 %

⁴ Patvirtinta 2022 m. NGEU suma yra susijusi su 2022 m. negrąžintina parama valstybėms narėms pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP), sanglaudai ir Europos teritorijoms skirta ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyva „REACT-EU“ ir papildomomis lėšomis kitoms Europos programoms ar fondams (t. y. Kaimo plėtros, „InvestEU“ fondui, Teisingos pertvarkos fondui, programai „Europos horizontas“ ir „RescEU“). EURI reglamente nustatyti teisinių įsipareigojimų teisiniai terminai, o programavimo paskirstymas nustatomas remiantis planuojamu metinių įsipareigojimų grafiku, konkrečiai nurodytu įvairiuose atitinkamų programų teisiniuose pagrinduose.

⁵ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti.

3.2.2. Dar neįvykdyti įsipareigojimai

2022 m. pabaigoje dar neįvykdyti įsipareigojimai (paprastai vadinami RAL (pranc. *Reste à Liquider*) – skirtos, bet dar neišmokėtos sumos – sudarė 452,8 mlrd. EUR. Palyginti su 2021 m., dar neįvykdyti įsipareigojimai padidėjo (111,2 mlrd. EUR).

Pagrindinė priežastis, dėl kurios 2022 m. padidėjo dar neįvykdyti įsipareigojimai, buvo NGEU (negražinamos dalies) įgyvendinimas, dėl kurio 2022 m. pabaigoje bendra dar neįvykdytų įsipareigojimų suma sudarė 189,1 mlrd. EUR (42 %). Kadangi NGEU asignavimai bus skirti iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir išmokėti iki 2026 m. gruodžio 31 d., pagal EURI reglamento 3 straipsnio 4 ir 9 dalis 2023 m. išliks su NGEU susietų dar neįvykdyti įsipareigojimų nominalaus augimo tendencija.

3.2.3. Biudžeto rezultatas

Biudžeto rezultatas (perteklius) sumažėjo nuo 3,2 mlrd. EUR 2021 m. iki 2,5 mlrd. EUR 2022 m. Pagrindinis 2022 m. biudžeto rezultato (pertekliaus) šaltinis buvo didesnės, nei tikėtasi, pajamos iš muitų.

4. FINANSINĖS PRIEMONĖS IR BIUDŽETO GARANTIJOS

4.1. Finansinės priemonės, finansuojamos iš ES biudžeto

Iš ES biudžeto finansuojamos finansinės priemonės gali būti garantijų priemonės, nuosavo kapitalo priemonės ir paskolų priemonės. Manoma, kad biudžeto garantijų panaudojimas pagal 2021–2027 m. DFP padidės, palyginti su finansinių priemonių, kurios finansuotos visiškai iš ES biudžeto arba numatytos ES biudžete, naudojimu. Visų pirma, pagal programą „InvestEU“ 26,2 mlrd. EUR dydžio ES garantijos bus skirtos EIB grupei ir kitoms finansų įstaigoms įvairiems Sąjungos politikos tikslams paremti finansuojant investavimo operacijas. Skirtingai nei tradicinis metodas, pagal kurį biudžetas įgyvendinamas teikiant dotacijas ir subsidijas, šis metodas grindžiamas idėja, kad už kiekvieną iš biudžeto taikant finansines priemones išleistą eurą dėl sverto koeficiento galutinis paramos gavėjas gauna daugiau nei 1 EUR finansinės paramos.

Pagal šio tipo biudžeto vykdymą lėšos arba jau yra pervestos į įgaliotųjų subjektų valdomas patikos sąskaitas ir jas galima panaudoti (kaip pinigus ir pinigų ekvivalentus, skolos vertybinius popierius arba investicijas į pinigų rinkos fondus arba sutelktus turto portfelius) būsimiems reikalavimams dėl garantijų išmokėjimo padengti, arba investuotos į nuosavybę. Iš ES biudžeto finansuojamų tiesiogiai ir netiesiogiai valdomų finansinių priemonių svarba ir apimtys pastaraisiais metais didėja.

4.2. Biudžeto garantijos. Finansinis turtas, laikomas garantijų fonduose

Pagal šio tipo biudžeto vykdymą ES suteikia garantijas partneriams, kuriems finansavimas tik iš dalies skiriamas per Komisijos sukurtus garantijų fondus. Taip ES biudžete atsiranda neapibrėžtieji įsipareigojimai, jeigu skirtų lėšų nepakaktų reikalavimams padengti. ES suteikė EIB grupei garantijas paskoloms, teikiamoms už ES ribų (vadinamąjį EIB išorės skolinimo įgaliojimą arba ISI), ir skolos ir nuosavo kapitalo operacijoms, kurioms taikoma ESIF garantija. ES taip pat suteikė EIB grupei ir kitoms finansų įstaigoms garantijas operacijoms, kurioms taikoma EDVF ir KVTBP išorės veiksmų garantija ir programa „InvestEU“.

Nuo 2021 m. atidėjiniai laikomi bendrame atidėjinių fonde (BAF). BAF įsteigtas pagal Finansinį reglamentą⁶, kad jame būtų kaupiami atidėjiniai (t. y. turimos lėšos) finansiniams įsipareigojimams, atsirandantiems dėl 2021–2027 m. DFP finansinių priemonių, biudžeto garantijų ir finansinės paramos paskolų, padengti. Į jį taip pat įtrauktas tam tikras atidėjinių turtas, skirtas ankstesnių DFP finansiniams įsipareigojimams padengti.

BAF yra sukurtas ir veikia kaip vienas portfelis, kuriame šiuo metu laikomi atidėjiniai visoms ES biudžeto garantijoms ir kai kurioms finansinės paramos programoms. BAF ištekliai yra suskirstyti į skyrius, kad būtų galima atsekti sumas, susijusias su prisidedančiomis biudžeto garantijomis ir finansinės paramos programomis.

2022 m. gruodžio 31 d. Komisija laikė finansinį turtą šiuose BAF skyriuose:

- Išorės veiksmų garantijų fonde (2,5 mlrd. EUR),
- ESIF (8,5 mlrd. EUR),
- EDVF (0,7 mlrd. EUR),
- KVTBP „Globali Europa“ EDVF+ (1,1 mlrd. EUR),
- „InvestEU“ ES skyriuje (1,7 mlrd. EUR),
- „InvestEU“ VN (Čekijos Respublikos) skyriuje (14 mln.),
- „InvestEU“ VN (Suomijos) skyriuje (18 mln.),

⁶ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos finansinio reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 212 straipsnis.

- „InvestEU“ derinimo operacijose (18 mln.).

Be to, 342 mln. EUR laikomi Komisijos centriniame ižde kaip likvidumo rezervas, skirtas neatidėliotiniams reikalavimams mokėti pagal garantiją padengti.

4.3. Paskolos ir susijusios pasiskolintos lėšos, skirtos finansinės paramos programoms

ES skolinimosi ir skolinimo veikla, susijusi su finansinės paramos programomis, nepriskiriama biudžeto operacijoms. Išskyrus NGEU, taip gautas kapitalas valstybei gavėjai skolinamas vadovaujantis kompensaciniu principu, t. y. nustatoma ta pati atkarpa, terminas ir suma. Todėl ES savo skolų tvarkymo išlaidas padengia iš paskolų gautomis lėšomis. Nepaisant to, skolų tvarkymas yra teisinis ES įsipareigojimas, kuriuo užtikrinama, kad visi obligacijų mokėjimai būtų atlikti laiku sumokant visą sumą. Komisija yra nustačiusi procedūrą, kad užtikrintų paskolos grąžinimą net paskolos įsipareigojimų neįvykdymo atveju.

Finansinę paramą valstybėms narėms ir trečiosioms šalims dvišalių paskolų, finansuojamų iš kapitalo rinkų pasinaudojant ES biudžeto garantija, forma teikia Komisija, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos sprendimais. 2022 m. Komisija, veikdama ES vardu, valdo šešias pagrindines programas, pagal kurias ji gali teikti paskolas, ir tai yra:

- SURE pagalba,
- Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės (EFSM) pagalba,
- Makrofinansinė parama (MFP),
- mokėjimų balanso (MB) pagalba,
- Euratomas ir
- NGEU (daugiau informacijos pateikta 2 skirsnyje).

2022 m. gruodžio 31 d. suteiktos finansinės paramos paskolų nominali suma, išskyrus NGEU (žr. 2 skirsnį), buvo:

mlrd. EUR

	Iš viso suteikta paskolų	Iš viso išmokėta metų pabaigoje	Iš viso grąžinta metų pabaigoje	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje
SURE				
Belgija	8,2	8,2	-	8,2
Bulgarija	1,0	1,0	-	1,0
Kroatija	1,6	1,6	-	1,6
Kipras	0,6	0,6	-	0,6
Čekija	4,5	4,5	-	4,5
Estija	0,2	0,2	-	0,2
Graikija	6,2	6,2	-	6,2
Vengrija	0,7	0,7	-	0,7
Airija	2,5	2,5	-	2,5
Italija	27,4	27,4	-	27,4
Latvija	0,5	0,5	-	0,5
Lietuva	1,1	1,1	-	1,1
Malta	0,4	0,4	-	0,4
Lenkija	11,2	11,2	-	11,2
Portugalija	6,2	6,2	-	6,2
Rumunija	3,0	3,0	-	3,0
Slovakija	0,6	0,6	-	0,6
Slovėnija	1,1	1,1	-	1,1
Ispanija	21,3	21,3	-	21,3
	98,4	98,4	-	98,4
EFSM				
Airija	22,5	22,5	-	22,5
Portugalija	24,3	24,3	(0,5)	23,8
	46,8	46,8	(0,5)	46,3
MFP				
Ukraina	12,2	12,2	(0,6)	11,6
Tunisas	1,4	1,4	-	1,4
Jordanija	1,1	0,9	-	0,9
Kita	1,4	1,3	(0,2)	1,1
	16,1	15,8	(0,8)	15,0
MOKĖJIMŲ BALANSAS				
Latvija	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
EURATOMAS				
Energoatom ir K2R4 – Ukraina	0,4	0,4	(0,1)	0,3
Kita	0,4	0,4	(0,4)	-
	0,8	0,8	(0,5)	0,3
Iš viso	165,0	164,7	(4,5)	160,2

Metų pabaigoje negražintų sumų grąžinimo tvarkaraštis:

mlrd. EUR

	SURE	EFSM	MFP	MOKĖJIMŲ BALANSAS	EURATOMAS	IŠ VISO
2023	-	3,5	0,1	-	-	3,6
2024	-	2,6	0,6	-	-	3,2
2025	8,0	2,4	-	0,2	-	10,6
2026	8,0	6,2	0,1	-	-	14,3
2027	-	3,0	0,2	-	0,1	3,3
2028	10,0	2,3	0,2	-	0,1	12,6
2029	8,2	1,4	0,9	-	-	10,4
2030	10,0	-	0,1	-	0,1	10,2
2031	-	7,3	1,2	-	0,1	8,6
2032	-	3,0	0,7	-	-	3,7
2033	-	2,1	0,5	-	-	2,6
2034	-	-	0,7	-	-	0,7
2035	8,5	2,0	2,0	-	-	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	-	-	16,0
2037	8,7	-	0,9	-	-	9,6
2038	-	1,8	-	-	-	1,8
2039	-	-	-	-	-	-
2040	7,0	-	0,5	-	-	7,5
2041	-	-	-	-	-	-
2042	-	3,0	2,0	-	-	5,0
2043	-	-	-	-	-	-
2044	-	-	-	-	-	-
2045	-	-	-	-	-	-
2046	5,0	-	-	-	-	5,0
2047	6,0	-	-	-	-	6,0
2048	-	-	-	-	-	-
2049	-	-	-	-	-	-
2050	10,0	-	-	-	-	10,0
2051	-	-	-	-	-	-
2052	-	-	0,5	-	-	0,5
2053	-	-	2,5	-	-	2,5
Iš viso	98,4	46,3	15,0	0,2	0,3	160,2

SURE

Priemonė SURE buvo nustatyta 2020 m. siekiant teikti finansinę paramą valstybėms narėms, patiriančioms arba realiai galinčioms patirti didelių ekonominių ir finansinių sunkumų dėl COVID-19 pandemijos jų teritorijoje. Šia priemone papildomos nacionalinės priemonės, kurių imasi nukentėjusios valstybės narės. Didžiausia finansinės paramos suma visoms valstybėms narėms neviršija 100 mlrd. EUR.

2022 m. pabaigoje valstybės narės buvo pasirašiusios paskolos priemonės susitarimų, kurių vertė 98,4 mlrd. EUR, ir visa ši suma išmokėta iki 2022 m. pabaigos. 2022 m. Komisijos išmokėtų naujų paskolų suma siekė 8,7 mlrd. EUR Paskolų grąžinimo terminas įvairus – nuo 5 iki 30 metų.

EFSM

EFSM buvo nustatyta siekiant teikti finansinę paramą visoms valstybėms narėms, patiriančioms arba realiai galinčioms patirti didelių ekonominių ir finansinių sunkumų dėl išimtinių aplinkybių, kurių jos negali kontroliuoti. 2011–2014 m. finansinė parama pagal EFSM buvo suteikta Airijai ir Portugalijai, su sąlyga, kad bus vykdomos reformos. Šios programos galiojimas baigėsi ir jokių papildomų paskolų nebegalima imti, nors ji ir toliau naudojama, pvz., tokioms konkrečioms užduotims: pratęsti esamų paskolų grąžinimo terminą ir teikti pereinamojo laikotarpio paskolas. 2022 m. 2,2 mlrd. EUR vertės paskolų Portugalijai

grąžinimo terminas, kuris suėjo 2022 m. balandžio mėn., buvo pratęstas 4,5 metų, o 0,5 mlrd. EUR suma buvo grąžinta.

MFP

MFP programa yra finansinė parama, kurią ES teikia šalims partnerėms, nepriklausančioms ES ir patiriančioms mokėjimų balanso krizę. Ji teikiama vidutinės trukmės arba ilgalaikės paskolos arba dotacijos arba jų derinio forma, ir ją gali gauti tik šalys, kurios naudojasi Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pagalbos programa.

Ukraina

2022 m. Europos Parlamentas ir Taryba susitarė dėl trijų finansinės paramos Ukrainai paketų⁷, kurių bendra suma sudaro 7,2 mlrd. EUR, kad nedelsiant padidintų šalies atsparumą Rusijai pradėjus neišprovokuotą ir nepateisinamą agresijos karą. Visos paskolos Ukrainai išmokėtos iki 2022 m. pabaigos. Šių naujų paskolų Ukrainai grąžinimo terminas svyruoja nuo 10 iki 30 metų.

2022 m. pabaigoje visos Ukrainai suteiktos ir negrąžintos MFP paskolos sudarė 11,6 mlrd. EUR (nominali suma).

Siekiant 2023 m. toliau teikti ES paramą Ukrainai, 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamentas ir Taryba patvirtino naują 18 mlrd. EUR dydžio finansinės paramos paketą (Reglamentas (ES) 2022/2463). 2023 m. pradžioje Komisija ir Ukraina pasirašė susitarimo memorandumą bei susitarimą dėl paskolos programos ir iki 2023 m. gegužės 31 d. buvo išmokėta 7,5 mlrd. EUR paskolų. Komisija planuoja iki 2023 m. pabaigos dalimis kas mėnesį išmokėti likusią 1,5 mlrd. EUR sumą.

MOKĖJIMŲ BALANSAS

Mokėjimų balanso pagalba yra paramos programa, skirta euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms, kurios susiduria su mokėjimų balanso sunkumais arba kurioms tokie sunkumai gresia. Mokėjimų balanso pagalba teikiama kaip vidutinės trukmės paskolos, su sąlyga kad bus įgyvendinama politika, skirta pagrindinėms ekonominėms problemoms spręsti. Paprastai ES mokėjimų balanso pagalba siūloma bendradarbiaujant su TVF ir kitomis tarptautinėmis institucijomis ar valstybėmis. 2022 m. nebuvo nei naujų operacijų, nei paskolų grąžinimo.

Euratomas

Europos atominės energijos bendrija (Euratomas, atstovaujamas Komisijos) skolina lėšas tiek valstybėms narėms, tiek ES nepriklausančioms valstybėms ir visų šių valstybių ūkio subjektams su energijos įrenginiais susijusiems projektams finansuoti.

4.4. Neapibrėžtieji biudžetiniai įsipareigojimai finansinės paramos programoms

ES skolinimasis yra tiesioginiai ir besąlygiški ES įsipareigojimai ir juos garantuoja ES valstybės narės (neapibrėžtieji biudžetiniai įsipareigojimai). Ne ES šalių paskoloms finansuoti pasiskolintas lėšas apdraudžia bendras atidėjinių fondas. Jeigu valstybė narė gavėja nevykdytų savo įsipareigojimų, skola būtų tvarkoma, jeigu įmanoma, iš turimo Komisijos išdo likučio. Jeigu tai būtų neįmanoma tuo metu, Komisija reikiamas lėšas surinktų iš valstybių narių. ES valstybės narės teisiškai pagal ES nuosavų išteklių teisės aktus (Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr 609/2014 14 straipsnį) įpareigojamos pateikti pakankamai lėšų ES įsipareigojimams vykdyti. Todėl investuotojams tenka tik ES, o ne finansuojamų paskolų gavėjo kredito rizika. Kompensaciniu perskolinimu užtikrinama, kad ES biudžete nebūtų prisiimta jokios palūkanų normos arba užsienio valiutos kurso rizikos.

Pagal priemonę SURE valstybėms narėms teikiamos paskolos yra grindžiamos valstybių narių savanoriškai suteiktų garantijų, sudarančių 25 % finansinės pagalbos didžiausios sumos, sistema.

⁷ Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/313 kuriuo suteikiama 1,2 mlrd. EUR dydžio skubi pagalba Ukrainai, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/1201, kuriuo suteikiama 1,0 mlrd. EUR dydžio išskirtinė pagalba Ukrainai, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/1628, kuriuo suteikiama 5,0 mlrd. EUR dydžio išskirtinė pagalba Ukrainai.

Kiekvienos valstybės narės įnašas į bendrą garantijos sumą atitinka jos santykinę visų Europos Sąjungos bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) dalį, remiantis 2020 m. ES biudžetu.

2022 m. Ukrainai suteikta išskirtinė 6 mlrd. EUR vertės makrofinansinė parama (MFP) paskolomis, kurių 61 % rizikos pozicijos draudžiama valstybių narių garantijų sistema, o pirmieji 9 % nuostolių turi būti draudžiami iš ES biudžeto (BAF). Žr. konsoliduotų ES metinių finansinių ataskaitų **2.4.1.1** pastabą.

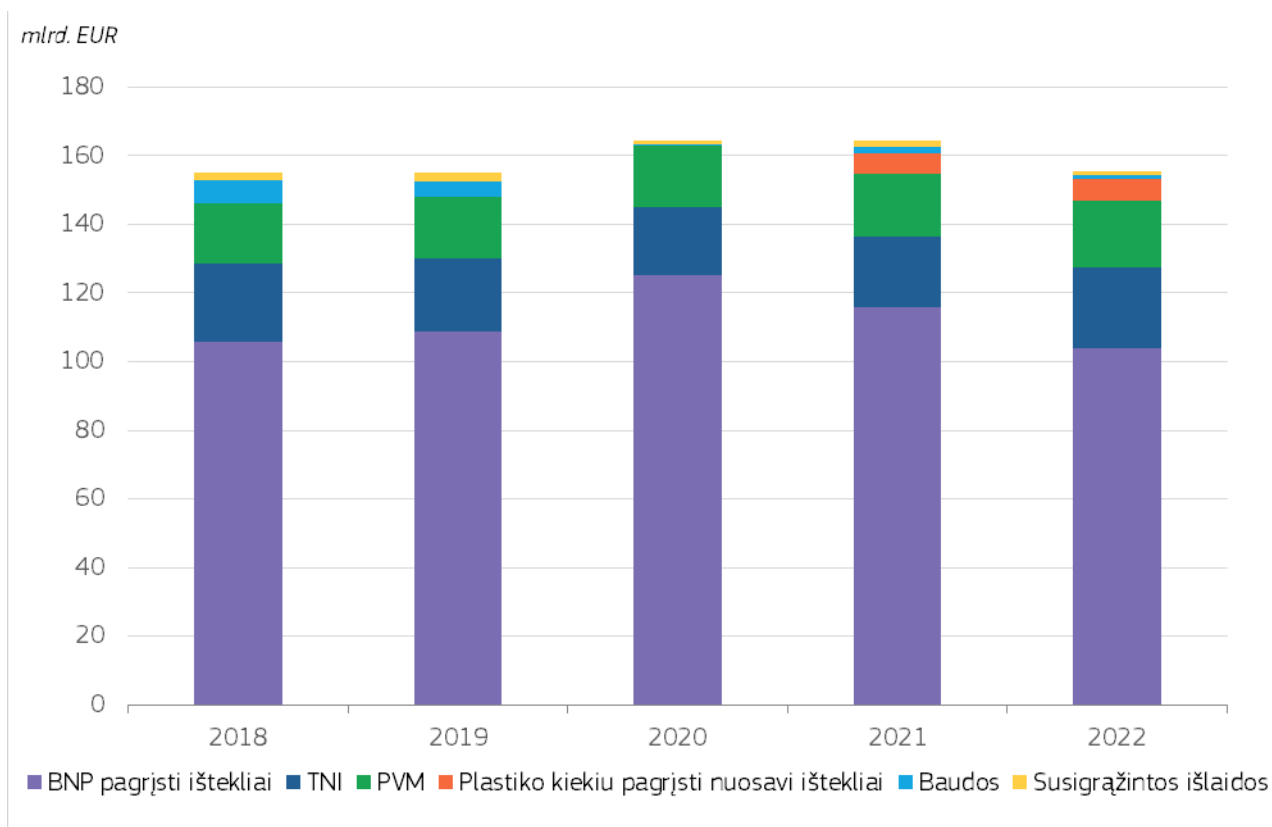
Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos sprendimuose dėl kiekvienos šalies programos nustatoma bendra suteikta suma, išmokos dalių skaičius ir ilgiausias (vidutinis) paskolos paketo terminas. Vėliau Komisija ir atitinkama šalis susitaria dėl paskolos ir (arba) finansavimo parametru, visų pirma dėl jų dalių grąžinimo terminų. Be to, visos, išskyrus pirmąją, paskolos dalys priklauso nuo politikos sąlygų laikymosi teikiant ES finansinę paramą, ir tai yra dar vienas veiksnys, darantis poveikį finansavimo operacijų laikui. Tai reiškia, kad emisijos laiko parinkimas ir išpirkimo terminai priklauso nuo susijusios ES skolinimo veiklos. Finansavimas išimtinai vykdomas eurai, o išpirkimo terminai svyruoja nuo 3 iki 30 metų.

5. FINANSINIŲ ATASKAITŲ ANALIZĖ

5.1. PAJAMOS

ES konsoliduotosios pajamos apima sumas, susijusias su prekybos ir neprekybinėmis operacijomis; pastarosios yra svarbiausios. Pagrindinių pajamų iš pagrindinių neprekybinių operacijų kategorijų (jas sudaro BNP ištekliai, tradiciniai nuosavi ištekliai, PVM pagrįsti ištekliai, nauji plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai, baudos ir išlaidų susigrąžinimas) penkerių metų tendencija pateikta toliau.

Penkerių metų pajamų iš pagrindinių neprekybinių operacijų tendencija*

*2020–2022 m. duomenys: neįskaitant pajamų, susijusių su JK pasitraukimu iš ES.

Kadangi biudžeto pajamos turėtų prilygti biudžeto išlaidoms (arba jas viršyti), pagrindinis pirmiau parodytos pajamų tendencijos veiksnys yra kiekvienais metais mokamos įmokos.

Konsoliduotosios pajamos. Pagrindiniai 2022 m. pokyčiai

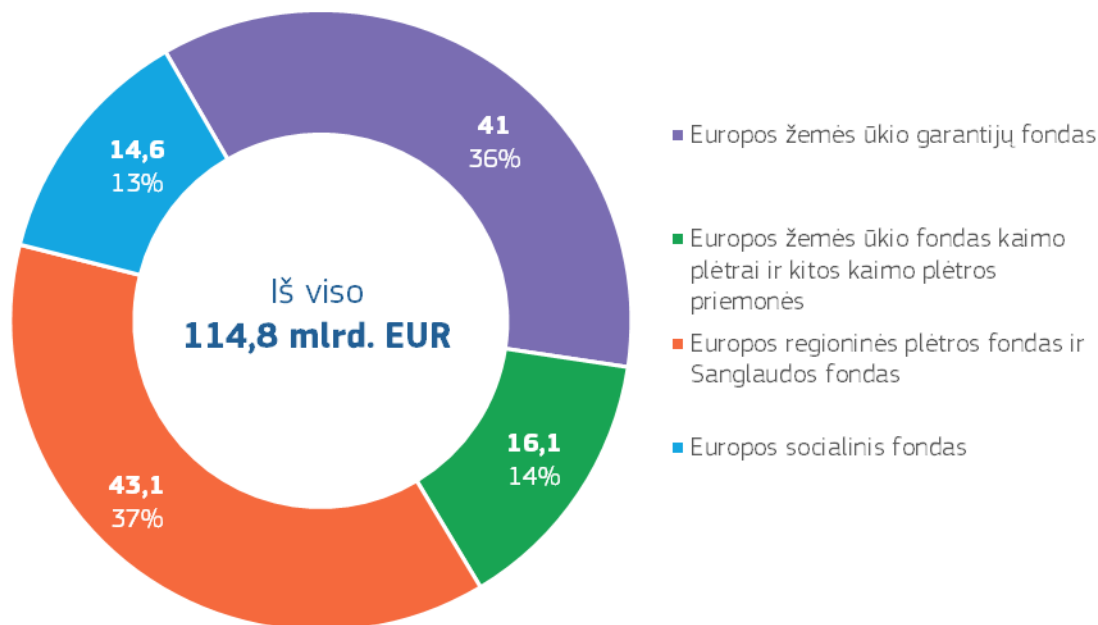
2022 m. konsoliduotos pajamos, apimančios visas pajamų kategorijas, sudarė 171,2 mlrd. EUR, palyginti su 178,9 mlrd. EUR praėjusiais metais. Pagrindiniai pokyčiai, kuriais paaiškinamas 7,7 mlrd. EUR, arba 4,3 %, sumažėjimas, buvo tokie:

- tradiciniai nuosavi ištekliai padidėjo nuo 20,6 mlrd. EUR 2021 m. iki 23,5 mlrd. EUR 2022 m. 2,9 mlrd., arba 14,1 %, padidėjimas daugiausia paaiškinamas neseniai įvykusių ekonomikos atsigavimu;
- PVM įnašai padidėjo nuo 18,3 mlrd. EUR 2021 m. iki 19,7 mlrd. EUR 2022 m.;
- pajamos iš BNP (bendrųjų nacionalinių pajamų), pagrindinis ES veiklos pajamų elementas, sumažėjo nuo 116,0 mlrd. EUR 2021 m. iki 103,9 mlrd. EUR 2022 m. 12,1 mlrd. EUR, arba 10,4 %, sumažėjimas yra susijęs su kitų pajamų kategorijų padidėjimu, nes pajamomis iš BNP finansuojama ta biudžeto dalis, kurios nepadengia kiti pajamų šaltiniai, ir
- finansinės pajamos sumažėjo 2,5 mlrd. EUR daugiausia dėl sumažėjusių susikaupusių delspinigių, susijusių su muitinės bylomis.

5.2. IŠLAIDOS

Pagrindinė išlaidų, pripažįstamų konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose, sudedamoji dalis – išlaidos pagal pasidalijamąjį valdymą, kurios apima šiuos fondus: i) Europos žemės ūkio garantijų fondą (EŽŪGF); Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir kitas kaimo plėtros priemones iii) Europos regioninės plėtros fondą ir Sanglaudos fondą ir iv) Europos socialinį fondą (ESF). Šiems fondams teko 114,8 mlrd. EUR, arba 43,6 % visų 2022 m. patirtų išlaidų, t. y. 263,1 mlrd. EUR (2021 m. – 119,9 mlrd. EUR, t. y. 54,3 % visų išlaidų). Toliau pateikiamas išlaidų pagal pasidalijamąjį valdymą paskirstymas ir jų santykinis svoris.

Pagrindinės išlaidos pagal pasidalijamąjį valdymą 2022 finansiniais metais

Išlaidų pagal pasidalijamąjį valdymą sumažėjimą daugiausia lemia sumažėjusios išlaidos, susijusios su ERPF ir Sanglaudos fondu (3,8 mlrd. EUR) ir ESF (2,1 mlrd. EUR). Tai atspindi perėjimą nuo ankstesnio 2014–2020 m. DFP programavimo laikotarpio prie dabartinės 2021–2027 m. DFP: ankstesnio programavimo laikotarpio deklaruotos išlaidos mažėja, o su dabartiniu laikotarpiu susijusios išlaidos dėl lėtai įsibėgėjančio jo įgyvendinimo yra mažos. Su EŽŪFKP ir kitomis kaimo plėtros priemonėmis bei EŽŪGF susijusios išlaidos padidėjo atitinkamai 0,6 mlrd. EUR ir 0,2 mlrd. EUR.

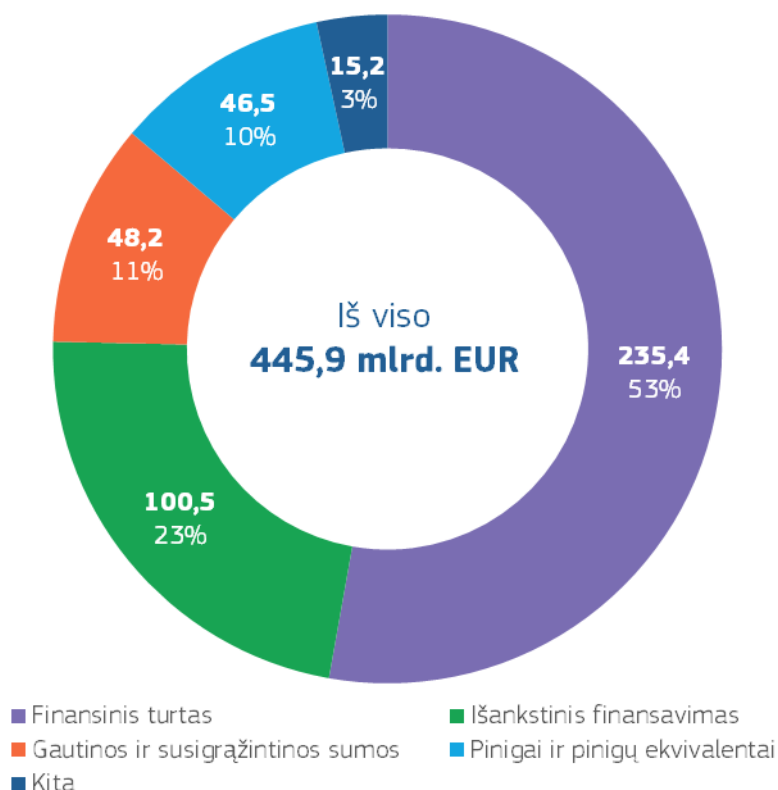
2021 m. pradėjus sėkmingai įgyvendinti NGEU (žr. 2 skirsnį), išlaidos pagal tiesioginį valdymą, kai biudžetą vykdo Komisija, vykdomosios įstaigos ir patikos fondai, toliau didėjo nuo 63,0 mlrd. EUR 2021 m. iki 94,0 mlrd. EUR 2022 m. 31,0 mlrd. EUR padidėjimą daugiausia lėmė negrąžintina parama, suteikta pagal NGEU EGADP, kuri sudarė 69,5 mlrd. EUR (2021 m. – 42,9 mlrd. EUR).

Pagal netiesioginį valdymą patiriamos išlaidos biudžetą vykdančioms ES agentūroms, ES įstaigoms, trečiosioms valstybėms, tarptautinėms organizacijoms ir kitiems subjektams. 2022 m. išlaidos pagal netiesioginį valdymą sudarė 13,6 mlrd. EUR (2021 m. – 10,9 mlrd. EUR). Padidėjimą daugiausia lėmė padidėjusios išlaidos išorės veiksmų srityje.

5.3. TURTAS

2022 m. gruodžio 31 d. visas turtas sudarė 445,9 mlrd. EUR (2021 m. – 414,1 mlrd. EUR) – padidėjimą lėmė tolesnis skolinimas pagal SURE priemonę ir pagal naują NGEU priemonę suteiktos paskolos ir sumokėti avansai. Reikšmingiausi straipsniai buvo finansinis turtas, išskyrus pinigus ir pinigų ekvivalentus (235,4 mlrd. EUR), išankstinis finansavimas (100,5 mlrd. EUR), gautinos ir susigražintinos sumos (48,2 mlrd. EUR) ir pinigai ir pinigų ekvivalentai (46,5 mlrd. EUR). Kitą turta, kuris siekė 15,2 mlrd. EUR, daugiausia sudarė nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai bei nematerialusis turtas.

Turto struktūra 2022 m. gruodžio 31 d.

Viso turto padidėjimą (31,8 mlrd. EUR, arba 7,7 %, palyginti su ankstesniais metais) daugiausia lėmė šie veiksniai:

- negražintos paskolos padidėjo nuo 163,6 mlrd. EUR 2021 m. iki 204,4 mlrd. EUR 2022 m. 40,8 mlrd. EUR, arba 24,9 %, padidėjimas daugiausia susijęs su papildomų paskolų teikimu finansinės paramos programoms valstybėms narėms pagal EGADP (27,2 mlrd. EUR), SURE (8,7 mlrd. EUR) programas ir naujų paskolų teikimu pagal makrofinansinės paramos (MFP) programą (7,5 mlrd. EUR), iš kurių 7,2 mlrd. EUR išmokėta Ukrainai;
- visas išankstinis finansavimas padidėjo nuo 93,4 mlrd. EUR 2021 m. iki 100,5 mlrd. EUR 2022 m. Negražintinos finansinės paramos, suteiktos pagal EGADP, sumažėjimą 7,9 mlrd. EUR visiškai atsvėrė padidėję išankstinio finansavimo mokėjimai sanglaudos srityje (ERPF, ESF, SF), kur be pirmojo išankstinio finansavimo, išmokėto 2021–2027 m. programavimo laikotarpiui (5,4 mlrd. EUR), taip pat buvo atlikti nauji išankstinio finansavimo mokėjimai 2014–2020 m. laikotarpiu, daugiausia susiję su pradiniu iniciatyvos „REACT-EU“ išankstiniu finansavimu (3,5 mlrd. EUR);
- pinigai ir pinigų ekvivalentai padidėjo nuo 44,9 mlrd. EUR 2021 m. iki 46,5 mlrd. EUR 2022 m. 1,6 mlrd. EUR, arba 3,6 % padidėjimą daugiausia lėmė su NGEU susijęs likvidumas (19,9 mlrd. EUR, laikomų NGEU sąskaitoje, ir 0,6 mlrd. EUR lėšų, laikomų Komisijos centrinėje išdo sąskaitoje, kol jos bus išmokėtos į biudžetą DFP programoms), ir
- gautinos ir susigražintinos sumos sumažėjo nuo 72,4 mlrd. EUR iki 48,2 mlrd. EUR. 24,2 mlrd. EUR, arba 33,4 % sumažėjimą daugiausia lėmė sumažėjusios susigražintinos sumos, susijusios su susitarimu dėl Jungtinės Karalystės išstojimo.

Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES

2020 m. sausio 31 d. Jungtinė Karalystė (JK) išstojo iš Europos Sąjungos. Jos išstojimo sąlygos apibrėžtos Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos – jis taip pat vadinamas Susitarimu dėl išstojimo. Sudarydama šį sandorį JK sutiko įvykdyti visus finansinius įsipareigojimus, jos prisiimtus jai esant ES nare. Susitarimas įsigaliojo 2020 m. sausio 31 d. JK toliau mokės įnašus į ES biudžetą ir naudosis iki 2021 m. patvirtintomis ES programomis ir išlaidomis, lyg būtų valstybė narė. JK taip pat atgaus tam tikras į ES biudžetą įmokėtas nustatyto dydžio sumas arba sumas, kurių įtraukimas į ES biudžetą yra susijęs su jos narystės laikotarpiu. ES du kartus per metus Jungtinei Karalystei teikia mokėtinų sumų ataskaitas, o JK jas moka kas mėnesį. Ataskaitos kasmet atnaujinamos pagal faktinius skaičius.

Dėl šių prievolių pagal Susitarimą dėl išstojimo ES atsiranda įsipareigojimų ir gautinų sumų, kurias reikia apskaičiuoti bei atspindėti ES metinėse ataskaitose ir kurios susijusios visų pirma su šiomis sritimis:

- nuosavais ištekliais (136 straipsnis),
- neįvykdytais įsipareigojimais (140 straipsnis),
- už konkurencijos pažeidimus skirtomis baudomis (141 straipsnis),
- Sąjungos įsipareigojimais (142 straipsnis),
- neapibrėžtais finansiniais įsipareigojimais ir finansinėmis priemonėmis (143 ir 144 straipsniai),
- Europos anglių ir plieno bendrijos grynuoju turtu (145 straipsnis),
- ES investicijomis į Europos investicijų fondą (EIF) (146 straipsnis),
- neapibrėžtais įsipareigojimais, susijusiais su teismo bylomis (147 straipsnis).

mln. EUR

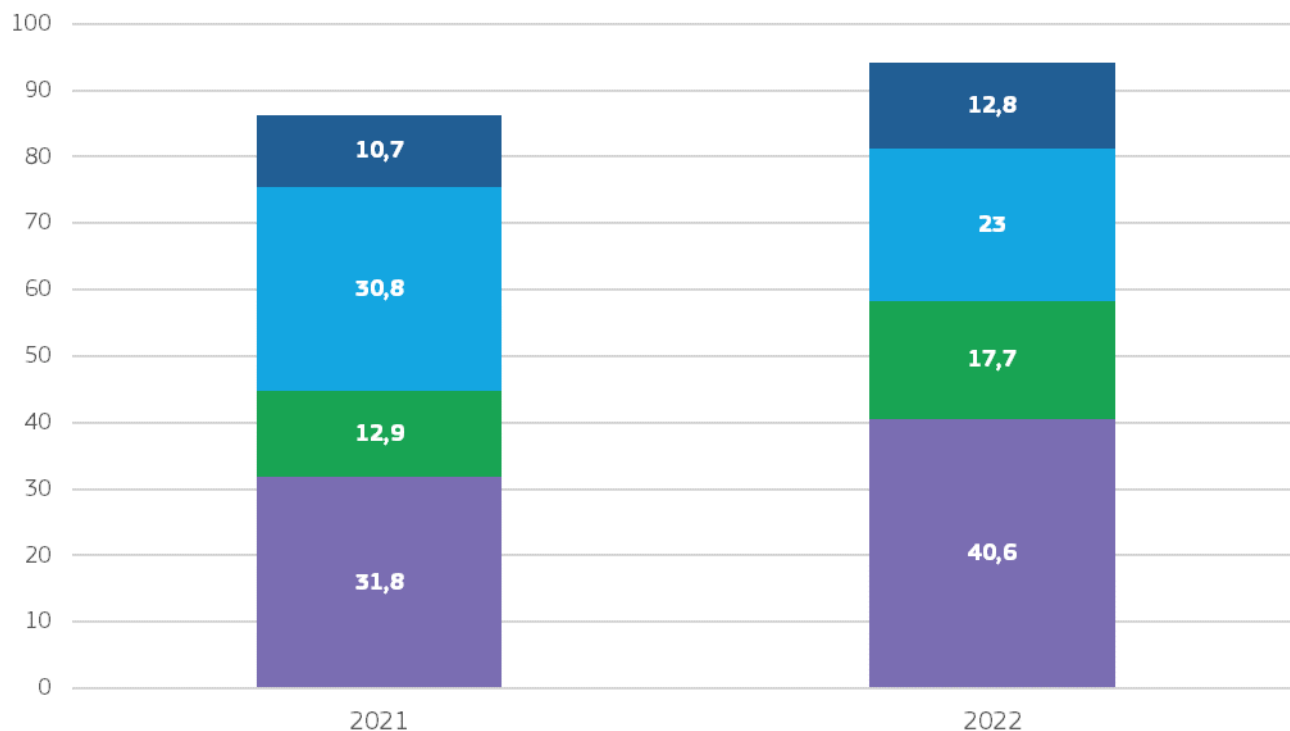
	140 str.	142 str.	Kita	2022 12 31	2021 12 31
<i>Jungtinės Karalystės mokėtina suma</i>	17 029	9 587	68	26 683	43 982
<i>Jungtinei Karalystei mokėtina suma</i>	–	–	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Iš viso	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
<i>Ilgalaikė</i>	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
<i>Trumpalaikė</i>	8 563	288	209	9 061	10 913

Išankstinis finansavimas

2022 m. išankstinio finansavimo suma, išskyrus kitus avansus valstybėms narėms ir įnašus į patikos fondą „Bêkou“ ir patikos fondą Afrikai, sudarė 94,1 mlrd. EUR (2021 m. – 86,2 mlrd. EUR) ir beveik visa ši suma susijusi su Komisijos veikla. 7,9 mlrd. EUR, arba 9,2 %, padidėjimas yra siejamas su tuo, kad išankstinis finansavimas, susijęs su pasidalijamuoju valdymu, padidėjo nuo 31,8 mlrd. EUR 2021 m. iki 40,6 mlrd. EUR 2022 m.

Komisijos išankstinis finansavimas pagal valdymo būdus

mlrd. EUR

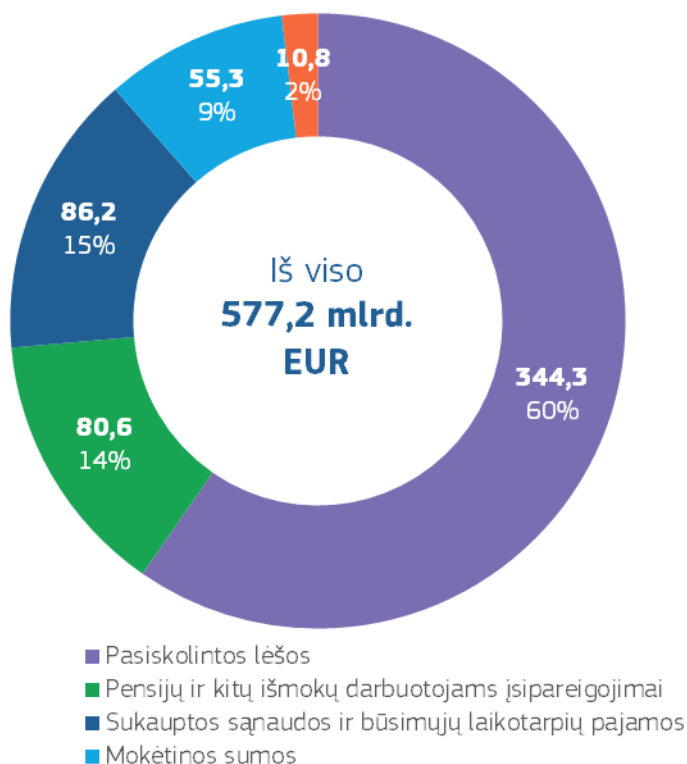
■ Pasidalijamasis valdymas ■ Tiesioginis valdymas – be NGEU ■ Tiesioginis valdymas – NGEU ■ Netiesioginis valdymas

Išankstinio finansavimo, suteikto pagal DFP programas, lygiui didelį poveikį daro atitinkamas DFP ciklas, pavyzdžiui, galima numanyti, kad DFP laikotarpio pradžioje valstybės narės pagal sanglaudos politiką bus išmokėti dideli avansai ir šiomis sumomis valstybės narės toliau galės naudotis iki programų užbaigimo. Taip pat išmokamas metinis išankstinis finansavimas, kuris turi būti panaudotas per metus arba susigražintas kitais metais, kai užbaigiamas metinis sąskaitų ciklas. Komisija deda visas pastangas, kad užtikrintų deramą išankstinio finansavimo lygį. Turi būti išlaikyta pakankamo projektų finansavimo užtikrinimo ir išlaidų pripažinimo laiku pusiausvyra.

5.4. ĮSIPAREIGOJIMAI

2022 m. gruodžio 31 d. visi įsipareigojimai sudarė 577,2 mlrd. EUR (2021 m. – 496,4 mlrd. EUR) – padidėjimą daugiausia lėmė 2022 m. pagal SURE ir NGEU priemonės pasiskolintos lėšos. Reikšmingiausi įsipareigojimai buvo NGEU ir finansinei paramai pasiskolintos lėšos (344,3 mlrd. EUR), sukauptos sąnaudos ir būsimąjo laikotarpio pajamos (86,2 mlrd. EUR), pensijų įsipareigojimai ir kitų išmokų darbuotojams, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimai (80,6 mlrd. EUR) bei įsipareigojimai trečiosioms šalims (55,3 mlrd. EUR).

Įsipareigojimų struktūra 2022 m. gruodžio 31 d.

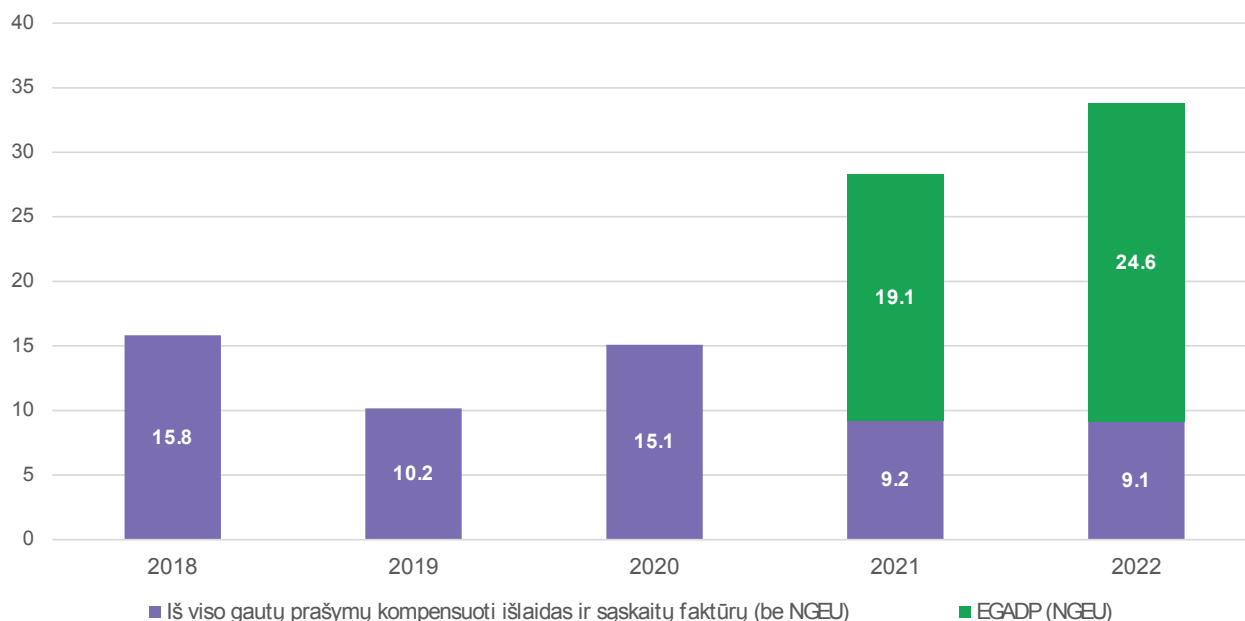

80,8 mlrd. EUR arba 16,3 % padidėjimą, palyginti su ankstesniais metais, daugiausia lėmė šie veiksniai:

- pasiskolintos lėšos padidėjo nuo 236,7 mlrd. EUR 2021 m. iki 344,3 mlrd. EUR 2022 m. 107,6 mlrd. EUR arba 45,5 % padidėjimas daugiausia susijęs su naujomis vertybinių popierių emisijomis, atėmus grąžintas lėšas, pagal EGADP (96,9 mlrd. EUR) ir papildomomis pasiskolintomis lėšomis pagal SURE (8,7 mlrd. EUR) ir MFP (7,5 mlrd. EUR);
- sukauptos sąnaudos ir būsimąjo laikotarpio pajamos padidėjo nuo 78,1 mlrd. EUR 2021 m. iki 86,2 mlrd. EUR 2022 m. 8,1 mlrd. EUR arba 10,4 % padidėjimas daugiausia susijęs su EGADP, nes valstybės narės daro pažangą įgyvendindamos reformas ir apskaičiuota, kad investicijos ir tarpinės reikšmės yra pasiektos;
- mokėtinos sumos padidėjo nuo 46,4 mlrd. EUR 2021 m. iki 55,3 mlrd. EUR 2022 m. 8,9 mlrd. EUR arba 19,2 % padidėjimas taip pat visų pirma susijęs su EGADP (5,5 mlrd. EUR padidėjimas) ir mokėtinomis nuosavų išteklių sumomis (3,7 mlrd. EUR padidėjimas), ir
- pirmiau nurodytų įsipareigojimų padidėjimą iš dalies atsvėrė 41,9 mlrd. EUR arba 34,2 % pensijų įsipareigojimų ir kitų išmokų darbuotojams, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimų sumažėjimas nuo 122,5 mlrd. EUR 2021 m. iki 80,6 mlrd. EUR 2022 m. Ši sumažėjimą daugiausia lėmė aktuarinis pelnas, susijęs su pagrindinių finansinių prielaidų pokyčiais, atsiradusiais dėl staigaus realių diskonto normų padidėjimo einamaisiais metais.

Visi gauti prašymai kompensuoti išlaidas ir sąskaitos faktūros, balanse pripažinti mokėtinomis sumomis

mlrd. EUR

Grynasis turtas

2022 m. gruodžio 31 d. turtą viršijantys įsipareigojimai sudarė 131,3 mlrd. EUR (2021 m. – 82,3 mlrd. EUR). Didelį 49,0 mlrd. EUR padidėjimą daugiausia lėmė pasiskolintos lėšos, susijusios su negrąžintina parama pagal NGEU 2022 m. (dėl to tiesioginio valdymo išlaidos sudarė 69,5 mlrd. EUR, t. y. buvo 26,6 mlrd. EUR didesnės nei praėjusiais metais). Atkreipiamas dėmesys, kad turtą viršijantys įsipareigojimai nereiškia, jog ES institucijos ir įstaigos yra patekusios į sunkią finansinę padėtį, greičiau tai rodo, kad tam tikri įsipareigojimai bus finansuojami iš būsimų metinių biudžetų. Pagal kaupiamosios apskaitos taisykles daug išlaidų yra pripažįstamos einamaisiais metais, nors jos gali būti faktiškai apmokėtos kitais metais ir dengiamos iš būsimų biudžetų; susijusios pajamos bus apskaitomos tik būsimais laikotarpiais. Išskyrus NGEU pasiskolintas lėšas, kurios turi būti grąžintos 2028–2052 m., ir išmokų darbuotojams įsipareigojimą, kuris turi būti sumokėtas per kelis dešimtmečius, pažymėtinos reikšmingiausios sumos siejamos su EŽŪGF veikla, didžioji jų dalis paprastai sumokama pirmąjį kitų metų ketvirtį.

6. ES POLITINĖ IR FINANSINĖ SISTEMA, VALDYMAS IR ATSKAITOMYBĖ

Europos Sąjunga (ES) – sąjunga, kuriai valstybės narės suteikia kompetenciją siekti jų bendrų tikslų. Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybė, teisė valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė.

6.1. POLITINĖ IR FINANSINĖ SISTEMA

ES sutartys

Pagrindiniai tikslais ir principai, kuriais vadovaujasi Sąjunga ir Europos institucijos, yra apibrėžti [Sutartyse](#). Sąjunga ir ES institucijos gali veikti tik neperžengdamos kompetencijos, kuri, siekiant Sutartyse nustatytų tikslų, joms šiose Sutartyse suteikta, ribų ir vadovaudamosi subsidiarumo bei proporcingumo principais⁸. Kad galėtų

siekti savo tikslų ir vykdyti savo politiką, Sąjunga pasirūpina reikiamomis finansinėmis priemonėmis. Komisija yra atsakinga už Sąjungos bendrojo intereso rėmimą, be kita ko, biudžeto vykdymą ir programų valdymą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir laikantis patikimo finansų valdymo principų.

Sutartyje nustatytų tikslų ES siekia naudodamasi įvairiomis priemonėmis, viena jų – ES biudžetas. Kitos, pavyzdžiui, yra bendra teisės aktų sistema arba bendros politikos strategijos.

Daugiametė finansinė programa ir išlaidų programos

Iš ES biudžeto remiamos politikos sritys įgyvendinamos pagal [daugiametę finansinę programą \(DFP\)](#) ir atitinkamus sektorių teisės aktus, kuriais nustatomos išlaidų programos ir priemonės. Teisės aktais numatomas ES politinių prioritetų finansavimas pakankamai ilgu laikotarpiu, kad būtų veiksmingas ir ES lėšų gavėjams ir bendrą finansavimą teikiančioms nacionalinėms valdžios institucijoms

būtų pateikta nuosekli ilgalaikė vizija. Nustatomos didžiausios metinės visų ES išlaidų ir pagrindinių išlaidų kategorijų sumos (viršutinės ribos). Visų išlaidų kategorijų viršutinių ribų suma yra įsipareigojimų asignavimų viršutinė riba. DFP priimama Taryboje vienbalsiai pritarus visoms valstybėms narėms ir gavus Europos Parlamento leidimą. Dabartinė 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa buvo priimta 2020 m. gruodžio 17 d. 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą papildė laikinoji ekonomikos gaivinimo priemonė „NextGenerationEU“ (žr. **2** skirsnį).

Metinis biudžetas

[Metinį biudžetą](#) rengia Komisija. Europos Parlamentas ir Taryba pritaria (paprastai iki gruodžio mėn. vidurio) kitų metų biudžetui laikydamiesi SESV 314 straipsnyje nustatytos procedūros. Pagal biudžeto subalansuotumo principą visos pajamos turi būti lygios visoms atitinkamų finansinių metų išlaidoms (mokėjimų asignavimams).

Pagrindinis ES biudžeto [finansavimo šaltinis](#) yra nuosavų išteklių pajamos, kurias papildo kitos pajamos. Nuosavi ištekliai yra keturių rūšių: tradiciniai nuosavi ištekliai (daugiausia muitai), pridėtinės vertės mokesčių (PVM) pagrįsti nuosavi ištekliai, neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai (įtraukti 2021 m.) ir bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįsti nuosavi ištekliai. Kitos pajamos, gaunamos iš ES veiklos (pvz., už konkurencijos pažeidimus skirtos baudos), paprastai sudaro mažiau nei 10 % visų pajamų.

⁸ Pagal subsidiarumo principą Sąjunga ima veikti tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti, o dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Pagal proporcingumo principą Sąjungos veiksmų turinys ir forma neviršija to, kas būtina siekiant Sutarties tikslų (žr. Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnį).

Valdymo būdai

ES biudžetas vykdomas trimis valdymo būdais (pagal juos nustatoma, kaip pinigai išmokami ir valdomi):

- **Pasidalijamasis valdymas.** Didelė biudžeto dalis (apie 3/4 biudžeto) Komisijos yra valdoma pagal pasidalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis principą, visų pirma struktūrinių fondų ir žemės ūkio srityse.
- **Tiesioginis valdymas.** Komisija taip pat pati valdo programas ir gali specialių programų įgyvendinimą pavesti vykdomosioms įstaigoms.
- **Netiesioginis valdymas.** Sprendimai dėl išlaidų taip pat gali būti netiesiogiai valdomi per kitas įstaigas Europos Sąjungoje arba už jos ribų. Finansiniame reglamente ir (arba) susitarimuose dėl įnašo apibrėžiami būtini šių subjektų kontrolės ir ataskaitų teikimo mechanizmai ir Komisijos vykdoma priežiūra, kai biudžeto vykdymo užduotys pavedamos nacionalinėms agentūroms, Europos investicijų banko grupei, trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms (pvz., Pasaulio bankui arba Jungtinėms Tautoms) ir kitiems subjektams (pvz., ES decentralizuotoms agentūroms, bendrosioms įmonėms).

Finansinės priemonės ir biudžeto garantijos

Tradicinį metodą, pagal kurį biudžetas įgyvendinamas teikiant dotacijas ir subsidijas, papildo **finansinių priemonių** išleidimas garantijų, nuosavo kapitalo ir paskolų forma. Be to, ES vykdo skolinimosi ir skolinimo veiklą pagal konkrečias finansinės paramos programas, kad paremtų valstybes nares ir trečiąsias valstybes dvišalių

paskolų, finansuojamų iš kapitalo rinkose išleistų skolos vertybinių popierių, pasinaudojant ES biudžeto garantija. 2022 m. gruodžio mėn. Parlamentas ir Taryba nustatė vieningą ES skolinimosi finansavimo metodą, pagal kurį Komisija išleis vieno pavadinimo ES obligacijas, o ne atskiras obligacijas pagal pavienes programas.

Finansinis reglamentas

Bendrajam biudžetui taikomas **Finansinis reglamentas** (FR)⁹ yra svarbiausias ES finansų reglamentavimo struktūros teisės aktas. Jame išsamiai apibrėžiamos ES biudžeto vykdymui taikomos finansinės taisyklės ir įvairių subjektų, dalyvaujančių užtikrinant, kad pinigai būtų naudojami patikimai ir kad būtų pasiekti nustatyti tikslai, vaidmuo. Į jį taip pat įtrauktos konkrečios nuostatos, taikytinos

finansinėms priemonėms, biudžeto garantijoms ir finansinei paramai.

6.2. VALDYMAS IR ATSKAITOMYBĖ

6.2.1. Institucinė struktūra

ES institucine struktūra siekiama skatinti jos vertybes, siekti jos tikslų, tarnauti jos, jos piliečių ir valstybių narių interesams, taip pat užtikrinti jos politikos ir veiksmų nuoseklumą, veiksmingumą ir tęstinumą. Organizacinę struktūrą sudaro institucijos, agentūros ir kitos ES įstaigos. Finansiniame reglamente kartu su taikomomis apskaitos taisyklėmis apibrėžiama, kurie iš šių subjektų įtraukiami į ES konsoliduotąsias ataskaitas (ES konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų **9** pastaboje pateikiamas į jas įtrauktų subjektų sąrašas).

Europos Parlamentas bendrai su Taryba vykdo teisėkūros ir biudžetines funkcijas. Komisija yra politiškai atskaitinga Europos Parlamentui. Taryba taip pat vykdo politikos formavimo ir koordinavimo funkcijas vadovaudamasi Europos Vadovų Tarybos nustatytais Sąjungos bendrosiomis politinėmis gairėmis ir prioritetais.

Europos Komisija yra vykdomoji Europos Sąjungos institucija. Ji propaguoja Sąjungos bendruosius interesus ir tuo tikslu imtasi atitinkamų iniciatyvų. Ji užtikrina, kad valstybės narės taikytų Sutartį, ir

⁹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

prižiūri, kaip jos taiko Sąjungos teisę, kontroliuojant Europos Sąjungos Teisingumo Teismui. Ji vykdo koordinavimo, vykdomąsias ir valdymo funkcijas, vykdo biudžetą ir valdo programas.

Komisija vykdo biudžetą daugiausia bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis¹⁰. Drauge jos užtikrina, kad asignavimai būtų naudojami vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais. Pasidalijamojo valdymo atvejais reglamentuose valstybės narės nustatomi biudžeto vykdymo kontrolės ir audito įpareigojimai ir su tuo susijusios pareigos. Juose taip pat nustatomos kiekvienos ES institucijos pareigos ir išsamios su jų išlaidomis susijusios taisyklės.

6.2.2. Komisijos valdymo struktūra

Komisijos valdymo tvarka ir tai, kaip ja užtikrinama, kad Komisija veiktų kaip šiuolaikiška, atskaitinga ir į rezultatus orientuota institucija, aprašyta Komunikate¹¹ dėl Europos Komisijos valdymo.

Komisija vykdo šias funkcijas vadovaujama Komisijos narių kolegijos, kuri nustato prioritetus ir prisiima visą politinę atsakomybę už Komisijos darbą. Kaip kolegija, Komisija veiklą vykdo vadovaudamasi savo pirmininko politinėmis gairėmis – teikiant pirmininko kandidatūrą Europos Parlamentui, jis pateikia politines gaires pristatydamas tikslus, kurių ketina siekti. Pirmininkas priima sprendimą dėl Komisijos vidaus organizacinės struktūros, siekdamas užtikrinti veiklos nuoseklumą, veiksmingumą ir kolegialumą.

Komisijos narių kolegija praktinį biudžeto vykdymą ir finansų valdymą paveda [generaliniams direktoriams ir tarnybų vadovams](#), vadovaujantiems Komisijos administracinei struktūrai. Remiantis šiuo decentralizuotu požiūriu kuriama administravimo kultūra, kuri skatina valstybės tarnautojus prisiimti atsakomybę už veiklą, kurią jie kontroliuoja, ir reikalauja, kad jie užtikrintų veiklos, už kurią jie yra atsakingi, vykdymą.

Organizacinio valdymo taryba, vadovaujama pirmininko ir glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, žmogiškuosius išteklius ir administravimą, taip pat dalyvaujant pirmininko ir centrinių tarnybų atstovams, teikia koordinavimo, priežiūros, konsultavimo ir strategines gaires.

Vidaus tvarka nustatomas nuoseklus patikimų kontrolės ir valdymo priemonių rinkinys, leidžiantis [Komisijos narių kolegijai](#) prisiimti politinę atsakomybę už Komisijos darbą¹².

6.2.3. Komisijos finansų valdymas

Su finansų valdymu susijusios funkcijos ir pareigos Komisijoje aiškiai apibrėžtos (pvz., Finansiniame reglamente ir vidaus taisyklėse¹³) ir atitinkamai įgyvendinamos. Kaip [deleguotieji leidimus suteikiantys pareigūnai](#), Komisijos generaliniai direktoriai ir tarnybų vadovai yra atsakingi už patikimą ES išteklių finansinį valdymą, Finansinio reglamento nuostatų laikymąsi, rizikos valdymą ir tinkamos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą.

Leidimus suteikiančių pareigūnų atsakomybė apima visą valdymo procesą, pradedant tuo, ką reikia padaryti, norint pasiekti institucijos nustatytus politikos tikslus, ir baigiant veiklos valdymu, kiek tai susiję su pačia veikla ir patikimu finansų valdymu. Užduotys gali būti toliau perdeleguotos direktoriams, skyrių vadovams ir kitiems asmenims, kurie tokiu būdu tampa perdeleguotaisiais leidimus suteikiančiais pareigūnais. Kiekvienas deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas gali pasitelkti vieną ar du direktorius, atsakingus už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, prižiūrėti ir stebėti, kaip įgyvendinamos vidaus kontrolės sistemos.

Komisijos centrinės tarnybos teikia rekomendacijas ir patarimus, taip pat skatina geriausią praktiką, be kita ko, veiklą vykdančios Organizacinio valdymo tarybai.

Finansiniame reglamente reikalaujama, kad kiekvienas leidimus suteikiantis pareigūnas parengtų metinę veiklos ataskaitą (MVA), kurioje būtų nurodoma, kas per metus pasiekta, taip pat aprašoma vidaus

¹⁰ Žr. SESV 317 straipsnį.

¹¹ 2020 m. birželio 24 d., C(2020) 4240.

¹² Todėl Europos Komisijos sąvoka apima ir instituciją – iš Komisijos narių sudarytą kolegiją, – ir jos administraciją, kuriai vadovauja jos padalinių generaliniai direktoriai (ir kitų administracinių struktūrų, tokių kaip tarnybos, biurai ir vykdomosios agentūros, vadovai).

¹³ Nuo 2019 m. vidurio (pagal peržiūrėtą Vidaus taisyklių 12 straipsnį) Europos plėtros fondo (EPF) valdymą bendrai vykdo penki padaliniai (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA, JRC).

kontrolė ir finansų valdymas. Metinėje veiklos ataskaitoje patvirtinama, kad išteklių buvo naudojami laikantis patikimo finansų valdymo principų ir kad taikomos kontrolės procedūros, kuriomis užtikrinamos būtinos garantijos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu. Metinė ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita¹⁴ yra pagrindinė priemonė, **kuria Komisijos narių kolegija prisiima politinę atsakomybę už finansinį ES biudžeto valdymą.**

Komisijos **apskaitos pareigūnas** centralizuotai atsako už išdo valdymą, susigražinimo procedūras, apskaitos taisyklių nustatymą remiantis tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS), apskaitos sistemų tvirtinimą ir Komisijos bei ES konsoliduotųjų metinių ataskaitų rengimą. Be to, apskaitos pareigūnas turi pasirašyti metines ataskaitas, pareikšdamas, kad jose visais reikšmingais aspektais teisingai parodyta Sąjungos finansinė būklė, operacijų rezultatai ir pinigų srautai. Metinės ataskaitas tvirtina Komisijos narių kolegija. Apskaitos pareigūnas veikia nepriklausomai ir jam tenka didelė atsakomybė, susijusi su finansinių ataskaitų teikimu Komisijoje.

Komisijos **vidaus auditorius** taip pat atlieka centralizuotą ir nepriklausomą funkciją ir teikia nepriklausomas konsultacijas, nuomones ir rekomendacijas dėl Komisijos, ES agentūrų ir kitų autonominių įstaigų vidaus kontrolės sistemų kokybės ir veikimo.

Audito pažangos komitetas užtikrina vidaus auditoriaus nepriklausomumą ir stebi vidaus audito darbo kokybę ir tolesnius veiksmus, kurių Komisija imasi atsižvelgdama į vidaus ir išorės audito rekomendacijas, taip pat į su biudžeto įvykdymo patvirtinimu susijusius Europos Audito Rūmų nustatytus faktus ir rekomendacijas dėl metinių konsoliduotųjų ES finansinių ataskaitų patikimumo. Tai, kad komitetas atlieka patariamąją funkciją, padeda apskritai toliau didinti Komisijos veiksmingumą ir efektyvumą siekiant tikslų ir sudaro geresnes sąlygas kolegijai vykdyti Komisijos valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės praktikos priežiūrą.

6.2.4. Išorės auditas ir biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra

Laikantis patikimo finansų valdymo principų, lėšos turi būti valdomos veiksmingai, efektyviai ir ekonomiškai. Veikia visapusišku atsiskaitymu, vidaus auditu ir politine kontrole grindžiama atskaitomybės sistema, reikalinga norint suteikti pagrįstą patikinimą, kad ES lėšos yra sėkmingai ir tinkamai panaudotos.

Tarybai pateikus rekomendaciją, **Europos Parlamentas** sprendžia, ar galutinai pritarti tam, kaip Komisija įvykdė ES biudžetą atitinkamais metais (tai vadinama biudžeto įvykdymo patvirtinimu). Vykdamas metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą užtikrinama, kad Komisija būtų politiškai atskaitinga už ES biudžeto vykdymą.

Europos Audito Rūmai kasmet tikrina ataskaitų patikimumą, tai, ar visos pajamos gautos ir visos išlaidos patirtos teisėtai ir tvarkingai, taip pat ar finansų valdymas ir biudžeto sudarymo kokybiniai aspektai, įskaitant veiklos rezultatų aspektą, yra patikimi. Nuo 2021 m., atsižvelgiant į didelę priemonės „NextGenerationEU“ svarbą, Europos Audito Rūmų nuomonę dėl išlaidų pagal tradicinį ES biudžetą teisėtumo ir tvarkingumo papildo atskira nuomonė dėl išlaidų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę teisėtumo ir tvarkingumo. Europos Audito Rūmų metinės ataskaitos paskelbimas yra biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros pradžia. Auditoriai taip pat rengia specialiąsias ataskaitas dėl konkrečių išlaidų ar politikos sričių arba tam tikrais biudžeto ar valdymo klausimais.

Biudžeto įvykdymo patvirtinimo sprendimas priimamas taip pat remiantis Komisijos integruotosiomis finansinėmis ir atskaitomybės ataskaitomis, Komisijos narių klausymais Europos Parlamente ir pateiktais atsakymais į Komisijai adresuotus klausimus raštu.

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_en.

KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ PASTABA

2022 m. Europos Sąjungos konsoliduotosios metinės ataskaitos parengtos remiantis informacija, kurią institucijos ir įstaigos pateikė pagal Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo Finansinio reglamento 246 straipsnio 2 dalį. Pareiškiu, kad ataskaitos parengtos pagal šio Finansinio reglamento XIII antraštinę dalį, laikantis apskaitos principų, taisyklių ir metodų, nurodytų finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose.

Iš šių institucijų ir įstaigų apskaitos pareigūnų gavau visą informaciją, kurios patikimumą patvirtino minėtieji pareigūnai ir kuri būtina ataskaitoms, kuriose nurodyti Europos Sąjungos turtas, įsipareigojimai ir biudžeto vykdymas, parengti.

Remdamasi šia informacija ir tokiomis patikromis, kurios, mano manymu, buvo būtinos Europos Komisijos ataskaitoms pasirašyti, patvirtinu, kad esu pagrįstai įsitikinusi, jog ataskaitose visais reikšmingais aspektais teisingai parodyta Europos Sąjungos finansinė būklė, operacijų rezultatai ir pinigų srautai.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Komisijos apskaitos pareigūnė

2023 m. birželio 19 d.

KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

TURINYS

BALANSAS	42
FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	43
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	44
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA.....	45
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMIEJI RAŠTAI.....	46
1. SVARBIAUSI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI	47
2. BALANSO PASTABOS	62
3. PELNO IR NUOSTOLIŲ ATASKAITOS PASTABOS	103
4. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR TURTAS	113
5. BIUDŽETINIAI IR TEISINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	120
6. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS	124
7. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ TEIKIAMA INFORMACIJA	147
8. ĮVYKIAI PO PASKUTINĖS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO DIENOS	149
9. KONSOLIDAVIMO MASTAS	150

BALANSAS

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
ILGALAIKIS TURTAS			
Nematerialusis turtas	2.1	900	769
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai	2.2	12 922	12 669
Investicijos, apskaitytos taikant nuosavybės metodą	2.3	1 313	1 192
Finansinis turtas	2.4	226 431	181 874
Išankstinis finansavimas	2.5	47 482	60 792
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigražintinos	2.6	18 870	40 642
		307 917	297 938
TRUMPALAIKIS TURTAS			
Finansinis turtas	2.4	8 981	6 744
Išankstinis finansavimas	2.5	53 014	32 656
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigražintinos	2.6	29 329	31 796
Atsargos	2.7	82	84
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2.8	46 544	44 860
		137 950	116 141
IŠ VISO TURTO		445 867	414 078
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Pensijos ir kitos išmokos darbuotojams	2.9	(80 617)	(122 466)
Atidėjiniai	2.10	(2 199)	(2 950)
Finansiniai įsipareigojimai	2.11	(323 985)	(214 974)
		(406 801)	(340 391)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Atidėjiniai	2.10	(571)	(398)
Finansiniai įsipareigojimai	2.11	(28 316)	(31 149)
Mokėtinos sumos	2.12	(55 341)	(46 372)
Sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos	2.13	(86 164)	(78 068)
		(170 392)	(155 987)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ		(577 193)	(496 377)
GRYNASIS TURTAS		(131 325)	(82 299)
Rezervai	2.14	1 312	1 325
Iš valstybių narių pareikalautinos sumos*	2.15	(132 637)	(83 624)
GRYNASIS TURTAS		(131 325)	(82 299)

* 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamentas patvirtino biudžetą, kuriame numatyta apmokėti Sąjungos trumpalaikius įsipareigojimus iš nuosavų išteklių, kurie kitais metais bus surinkti valstybių narių arba iš jų pareikalauti. Be to, pagal Tarnybos nuostatų (1968 m. vasario 29 d. Reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 su pakeitimais) 83 straipsnį valstybės narės bendrai garantuoja pensijų įsipareigojimus.

FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2022	2021
PAJAMOS			
Pajamos iš neprekybinių operacijų			
BNP pagrįsti ištekliai	3.1	103 880	115 955
Tradiciniai nuosavi ištekliai	3.2	23 495	20 590
PVM pagrįsti ištekliai	3.3	19 666	18 340
Plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai	3.4	6 337	5 831
Baudos	3.5	915	1 990
Susigrąžintos išlaidos	3.6	1 219	1 794
Susitarimas dėl JK išstojimo	3.7	–	1 122
Kita	3.8	11 395	6 737
		166 908	172 357
Pajamos iš prekybos operacijų			
Finansinės pajamos	3.9	2 602	5 092
Kita	3.10	1 669	1 497
		4 271	6 589
Iš viso pajamų		171 179	178 946
IŠLAIDOS			
Patirtos valstybių narių	3.11		
Europos žemės ūkio garantijų fondas		(41 031)	(40 829)
Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai ir		(16 073)	(15 451)
Europos regioninės plėtros fondas ir Sanglaudos fondas		(43 083)	(46 932)
Europos socialinis fondas		(14 649)	(16 727)
Kita		(3 482)	(4 835)
Patirtos Komisijos, vykdomųjų įstaigų ir patikos fondų	3.12	(94 027)	(63 000)
Patirtos kitų ES agentūrų ir įstaigų	3.13	(3 615)	(3 154)
Patirtos trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų	3.13	(5 281)	(4 512)
Patirtos kitų subjektų	3.13	(4 738)	(3 225)
Darbuotojų ir pensijų išlaidos	3.14	(14 209)	(12 417)
Finansinės išlaidos	3.15	(7 637)	(4 201)
Susitarimas dėl JK išstojimo	3.7	(6 961)	–
Kitos išlaidos	3.16	(8 342)	(5 762)
Iš viso išlaidų		(263 128)	(221 046)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		(91 949)	(42 100)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	2022	2021
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	(91 949)	(42 100)
Pagrindinė veikla		
<i>Amortizacija</i>	135	116
<i>Nusidėvėjimas</i>	1 284	1 054
<i>Investicijų vertės sumažėjimo nuostoliai (atstatymas)</i>	–	–
<i>Paskolų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(40 787)	(70 259)
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(7 049)	(30 699)
<i>Iš prekybos gautinų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	24 239	2 055
<i>Atsargų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	2	(4)
<i>Pensijų ir kitų išmokų darbuotojams įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(41 850)	6 447
<i>Atidėjinių padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(578)	(2 057)
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas) (išskyrus NGEU pasiskolintas lėšas)</i>	14 050	60 075
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	8 969	13 964
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimosios laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	8 096	13 484
<i>Ankstesnių metų biudžeto perteklius, įtrauktas kaip nepiniginės pajamos</i>	(3 227)	(1 769)
<i>Išmokų darbuotojams įsipareigojimų (negrynujų pinigų pokyčio, neįtraukto į finansinės veiklos ataskaitą) pakartotinis vertinimas</i>	46 048	(3 257)
<i>Kiti nepiniginiai pokyčiai</i>	102	(1 757)
Investicinė veikla		
<i>Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių vertės (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(1 803)	(2 307)
<i>Investicijų, apskaitytų taikant nuosavybės metodą, (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(121)	(604)
<i>Tikrąja verte vertinamo neišvestinio finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito (padidėjimas) / sumažėjimas*</i>	(5 850)	(4 636)
<i>Tikrąja verte vertinamo išvestinio finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(156)	(629)
Finansinė veikla		
<i>Pasiskolintų lėšų, susijusių su NGEU, padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	92 128	91 000
GRYNIJAI PINIGŲ SRAUTAI	1 684	28 118
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	1 684	28 118
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	44 860	16 742
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	46 544	44 860

GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

	Iš valstybių narių pareikalautinos sumos Sukauptas perteklius / (deficitas)	Kiti rezervai	Tikrosios vertės rezervas	Grynasis turtas
<i>mln. EUR</i>				
LIKUTIS 2020 12 31	(38 480)	4 566	496	(33 418)
<i>Peržiūrėtos ES apskaitos taisyklės Nr. 11 poveikis (žr. 1 pastabą)</i>	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
LIKUTIS 2021 01 01	(36 761)	1 523	–	(35 238)
<i>Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai</i>	(3 257)	–	–	(3 257)
<i>Kita</i>	262	(198)	–	63
<i>2020 m. biudžeto vykdymo rezultatas, pervestas valstybėms narėms</i>	(1 769)	–	–	(1 769)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	(42 100)	–	–	(42 100)
LIKUTIS 2021 12 31	(83 624)	1 325	–	(82 299)
<i>Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai</i>	46 048	–	–	46 048
<i>Kita</i>	115	(13)	–	102
<i>2021 m. biudžeto vykdymo rezultatas, pervestas valstybėms narėms</i>	(3 227)	–	–	(3 227)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	(91 949)	–	–	(91 949)
LIKUTIS 2022 12 31	(132 637)	1 312	–	(131 325)

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMIEJI RAŠTAI

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad šiose lentelėse su JK susijusios sumos dėl DFP iki 2020 m. pabaigos taip pat yra pateiktos kategorijoje „Valstybės narės“, nes, nors JK pasitraukė iš Sąjungos 2020 m. vasario 1 d., šiais laikotarpiais pagal Susitarimą dėl išstojimo ji tebeturi finansinių ryšių su Sąjunga, lygiaverčių valstybės narės ryšiams.

1. SVARBIAUSI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI

1.1. TEISINIS PAGRINDAS IR APSKAITOS TAISYKLĖS

ES ataskaitos rengiamos pagal 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1), toliau – Finansinis reglamentas (FR).

Pagal Finansinio reglamento 80 straipsnį ES finansinės ataskaitos rengiamos remiantis kaupiamosios apskaitos taisyklėmis, kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS). Siekiant užtikrinti ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vidaus nuoseklumą, visos institucijos ir ES įstaigos, kurių atskaitomybė konsoliduojama, taiko šias Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles.

[Naujų ir iš dalies pakeistų Europos Sąjungos apskaitos taisyklių taikymas](#)

Peržiūrėtos ES apskaitos taisyklės, kurios taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau

Nėra priimtų naujų Europos Sąjungos apskaitos taisyklių, kurios būtų taikomos metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau.

Naujos priimtose, bet 2022 m. gruodžio 31 d. dar neįsigaliojusios ES apskaitos taisyklės

Nėra naujų priimtų ir 2022 m. gruodžio 31 d. dar neįsigaliojusių ES apskaitos taisyklių.

1.2. APSKAITOS PRINCIPAI

Finansinių ataskaitų tikslas – pateikti plačiam naudotojų ratui naudingos informacijos apie subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus. ES, kaip viešojo sektoriaus subjekto, konkretnesni tikslai – teikti informaciją, naudingą priimant sprendimus, ir parodyti subjekto atskaitomybę už jam pavestus išteklius. Šis dokumentas parengtas atsižvelgiant į šiuos tikslus.

Bendri aspektai (arba apskaitos principai), kurių reikia laikytis rengiant finansines ataskaitas, išdėstyti ES apskaitos taisyklėje Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“ ir yra tokie patys, kaip ir aprašytieji TVSAS 1, t. y. teisingo pateikimo, kaupiamojo principo, veiklos tęstinumo, pateikimo nuoseklumo, reikšmingumo, sumavimo, atskaitymo ir lyginamosios informacijos.

Finansinės atskaitomybės kokybinės savybės yra svarbumas, sąžiningas pateikimas (patikimumas), suprantamumas, savalaikiškumas, palyginamumas ir patikrinamumas.

1.3. KONSOLIDAVIMAS

[Konsolidavimo mastas](#)

ES konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima visus svarbius kontroliuojamus subjektus, jungtinę veiklą ir asocijuotuosius ūkio subjektus. Išsamus subjektų, kurių atskaitomybę reikia konsoliduoti, sąrašas (dabar jame 54 kontroliuojami subjektai ir 1 asocijuotasis subjektas) (2021 m. – 55 kontroliuojami subjektai ir 1 asocijuotasis subjektas) pateiktas 9 pastaboje. Tarp kontroliuojamų subjektų yra ES institucijų (įskaitant Komisiją, bet ne Europos Centrinį Banką) ir ES agentūrų (išskyrus įsteigtąsias pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką). Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija (toliau – likviduojama EAPB) taip pat laikoma kontroliuojamu subjektu. Vienintelis ES asocijuotasis ūkio subjektas yra Europos investicijų fondas (EIF).

Subjektai, kurių atskaitomybę reikia konsoliduoti, tačiau kurie nėra reikšmingi ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų mastu, neturi būti konsoliduojami arba apskaitomi taikant nuosavybės metodą, jei taip būtų sugaišta per daug laiko arba ES patirtų per didelių išlaidų. Tokie subjektai vadinami nereikšmingais subjektais ir yra atskirai išvardyti 9 pastaboje. 2022 m. 8 subjektai klasifikuoti kaip tokie nereikšmingi subjektai (2021 m. – 8 subjektai).

Kontroliuojami subjektai

Siekiant nustatyti konsolidavimo mastą, taikoma kontrolės sąvoka. Kontroliuojami subjektai yra subjektai, iš kurių ES dėl savo dalyvavimo gauna įvairios naudos, arba gali jos gauti, ir naudodamasi savo galia valdyti kitą subjektą gali paveikti tos naudos pobūdį ir dydį. Šia galia turi būti galima pasinaudoti iš karto ir ji turi būti susijusi su atitinkama subjekto veikla. Kontroliuojamų subjektų atskaitomybė yra visiškai konsoliduota. Konsolidavimas pradedamas pirmąją kontrolės dieną ir baigiamas, kai tokia kontrolė baigiasi.

Dažniausiai ES taikomi šie kontrolės kriterijai: subjekto sukūrimas remiantis steigimo sutartimis arba antrinės teisės aktais, subjekto finansavimas iš ES biudžeto, balsavimo teisių valdymo organuose turėjimas, Europos Audito Rūmų atliekamas auditas ir Europos Parlamento teikiamas biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Siekiant pradėti kontrolę, kiekvieno subjekto lygmeniu įvertinama, ar užtenka vieno pirmiau nurodyto kriterijaus, ar jų visų.

Visos reikšmingos ES kontroliuojamų subjektų tarpusavio operacijos ir likučiai yra eliminuoti, o tokių operacijų nerealizuotas pelnas ir nuostoliai nėra reikšmingi, todėl neeliminuoti.

Jungtinė veikla

Jungtinė veikla – tai susitarimas, kurį bendrai kontroliuoja ES ir viena arba daugiau šalių. Bendra kontrolė – įpareigojanti sutartimi įteisintas veiklos kontrolės pasidalijimas, galimas tik tada, kai sprendimams dėl svarbios veiklos priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, sutarimas. Bendri susitarimai gali būti bendrosios įmonės arba bendra veikla. Bendroji įmonė – tai jungtinė veikla, kuri struktūriškai vykdoma per atskirą priemonę, o veiklą bendrai kontroliuojančios šalys turi teisių į tos veiklos grynąjį turtą. Dalyvavimas bendrųjų įmonių kapitale apskaitomas taikant nuosavybės metodą (žr. 1.5.4 pastabą). Bendra veikla – tai jungtinė veikla, kai veiklą bendrai kontroliuojančios šalys turi teisių į tos veiklos turtą ir prievolių vykdyti su ta veikla susijusius įsipareigojimus. Dalyvavimas bendroje veikloje apskaitomas ES finansinėse ataskaitose pripažįstant jo turtą ir įsipareigojimus, pajamas ir išlaidas, taip pat jam priklausančią turto, įsipareigojimų, pajamų ir išlaidų dalį.

Asocijuotieji ūkio subjektai

Asocijuotieji ūkio subjektai – tai subjektai, kuriems ES tiesiogiai ar netiesiogiai turi reikšmingos įtakos, bet jų išimtinai ar bendrai nekontroliuoja. Jeigu ES tiesiogiai ar netiesiogiai turi 20 % ar daugiau balsavimo teisių, laikoma, kad turima reikšmingos įtakos. Dalyvavimas asocijuotųjų ūkio subjektų kapitale apskaitomas taikant nuosavybės metodą (žr. 1.5.4 pastabą).

Nekonsoliduoti subjektai, kurių lėšas valdo Komisija

ES darbuotojų bendrosios sveikatos draudimo sistemos fondus, Europos plėtros fondą ir Dalyvių garantijų fondą jų vardu valdo Komisija. Tačiau, kadangi šie subjektai nėra ES kontroliuojami, jų ataskaitos nekonsoliduojamos su jos finansinėmis ataskaitomis.

1.4. ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAS

Finansinės ataskaitos teikiamos kasmet pagal Finansinio reglamento 243 straipsnį. Finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

1.4.1. Valiuta ir perskaičiavimo pagrindas

Funkcinė ir ataskaitose nurodoma valiuta

Jei nenurodyta kitaip, finansinių ataskaitų duomenys nurodomi milijonais eurų, nes ES funkcinė valiuta yra euras.

Operacijos ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta yra perskaičiuojami eurai taikant sandorio atlikimo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą. Į finansinės veiklos ataskaitą įtraukiamas valiutos keitimo pelnas ir nuostoliai, patirti vykdant sandorius užsienio valiuta ir perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštą piniginių turtą ir įsipareigojimus, taikant metų pabaigoje galiojantį valiutos keitimo kursą.

Nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrenginiams bei nematerialiajam turtui, kurie išlaiko savo vertę eurai tokiu kursu, kuris galiojo jų įsigijimo dieną, taikomi skirtingi perskaičiavimo metodai.

Piniginio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta likučiai metų pabaigoje perskaičiuojami į eurus taikant gruodžio 31 d. Europos Centrinio Banko (ECB) valiutų kursus:

Euro kursas

Valiuta	2022 12 31	2021 12 31	Valiuta	2022 12 31	2021 12 31
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,6808	4,5969
CZK	24,1160	24,8580	RON	4,9495	4,949
DKK	7,4365	7,4364	SEK	11,1218	10,2503
CHF	0,8869	0,8403	CHF	0,9847	1,0331
HRK	7,5345	7,5156	JPY	140,6600	130,3800
HUF	400,8700	369,1900	USD	1,0666	1,1326

1.4.2. Įverčių naudojimas

Pagal TVSAS ir bendruosius apskaitos principus finansinėse ataskaitose nurodomos sumos būtinai turi būti pagrįstos įverčiais ir vadovybės prielaidomis, pagrįstais patikimiausia turima informacija. Reikšmingi įverčiai turi apimti bent jau šiuos elementus: išmokų darbuotojams įsipareigojimų sumas, su gautinomis sumomis susijusią finansinę riziką ir finansinių priemonių aiškinamuosiuose raštuose nurodomas sumas, amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto ir finansinių garantijų sutarčių įsipareigojimų atidėjinius, sukauptas pajamas ir sąnaudas, atidėjinius, nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių vertės sumažėjimo laipsnį, atsargų grynąją galimo realizavimo vertę, neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių. Įverčių pokyčiai atsispindi tuo laikotarpiu, kai apie juos sužinoma, jeigu pokytis turi įtakos tik tam laikotarpiui, arba tuo laikotarpiu ir būsimais laikotarpiais, jeigu pokytis turi įtakos abiem laikotarpiams.

1.5. BALANSAS

1.5.1. Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas – identifikuojamas nepiniginis turtas, neturintis fizinio pavidalo. Turtas yra identifikuojamas, jeigu jis gali būti išskirtas (t. y. jis gali būti atskirtas arba atidalintas nuo subjekto, pvz., parduodant, perduodant, licencijuojant, nuomojant arba atiduodant mainais – tiek atskirai, tiek kartu su susijusia sutartimi, identifikuojamu turtu arba įsipareigojimu, nepaisant to, ar subjektas ketina tai daryti), arba jis atsiranda dėl privalomų susitarimų (įskaitant sutartines arba kitas juridines teises), neatsižvelgiant į tai, ar tas teises galima perleisti arba atskirti nuo subjekto ar nuo kitų teisių ir įsipareigojimų).

Įsigytas nematerialusis turtas nurodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptus amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolius. Viduje kuriamas nematerialusis turtas kapitalizuojamas, kai jis atitinka susijusius ES apskaitos taisyklių kriterijus, o išlaidos yra susijusios tik su turto kūrimo etapu. Kapitalizuojamos sąnaudos apima visas tiesiogiai priskiriamas sąnaudas, kurių reikia turtui sukurti, pagaminti ir paruošti naudoti vadovybės numatytu būdu. Su mokslinių tyrimų veikla susijusios išlaidos, nekapitalizuojamos technologinės plėtros išlaidos ir priežiūros išlaidos pripažįstamos išlaidomis, kai patiriamos.

Turtas amortizuojamas tiesiniu metodu per nustatytą jo naudingo tarnavimo laikotarpį – 3–11 metų. Nustatyta nematerialiojo turto naudingo tarnavimo trukmė priklauso nuo jo konkretaus naudingo tarnavimo laikotarpio arba sutartimi nustatyto teisinio laikotarpio.

1.5.2. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai

Visas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai parodomi įsigijimo savikaina, atėmus sukauptus nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į savikainą įtraukiamos išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu, statyba ar perdavimu.

Paskesnės sąnaudos pridedamos prie turto balansinės vertės arba prireikus pripažįstamos atskiru turtu tik tais atvejais, kai yra tikėtina, kad ES ateityje gaus su tuo turtu susijusios ekonominės naudos arba naudojimo galimybių ir kad galima patikimai įvertinti tokio turto savikainą. Remonto ir priežiūros sąnaudos parodomos finansinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, finansinės veiklos ataskaitoje.

Žemės nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes laikoma, kad jos naudojimo trukmė neribota. Statomo turto nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas, nes šiuo turtu dar negalima naudotis. Siekiant nustatyti kito turto likutinę vertę, jo nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesinį metodą, padalinant jo savikainą, atėmus likutinę vertę, to turto nustatytaį naudojimo trukmei tokiu būdu:

Turto rūšis	Tiesinio nusidėvėjimo norma
<i>Pastatai</i>	4–10 %
<i>Kosminės erdvės priemonės</i>	8–25 %
<i>Įranga ir įrenginiai</i>	10–25 %
<i>Baldai ir transporto priemonės</i>	10–25 %
<i>Kompiuterinė aparatinė įranga</i>	25–33 %
<i>Kita</i>	10–33 %

Perleidimo pelnas arba nuostoliai apskaičiuojami lyginant pajamas, atėmus pardavimo išlaidas, su perleisto turto balansine verte ir įtraukiami į finansinės veiklos ataskaitą.

Nuoma

Nuoma – sutartis, pagal kurią nuomotojas už vieną įmoką ar keletą įmokų suteikia nuomininkui teisę sutartą laikotarpį naudotis turtu. Nuoma skirstoma į finansinę nuomą arba veiklos nuomą.

Finansinė nuoma – nuoma, kai iš esmės visa su nuosavybe susijusi rizika ir nauda perduodamos nuomininkui. Kai nuomininkas sudaro finansinės nuomos sutartį, pagal finansinės nuomos sutartį įsigytas turtas pripažįstamas turtu, o susiję nuomos įsipareigojimai pripažįstami įsipareigojimais nuo nuomos laikotarpio pradžios. Turtas ir įsipareigojimai pripažįstami sumomis, lygiomis nuomojamo turto tikrajai vertei arba, jei ji mažesnė, dabartinei minimalių įmokų pagal nuomos sutartį vertei. Jos abi nustatomos nuomos pradžioje. Visu nuomos laikotarpiu turto, nuomojamo finansinės nuomos būdu, nusidėvėjimas skaičiuojamas per turto naudojimo trukmę arba per nuomos laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų trumpesnis. Minimalias nuomos įmokas sudaro finansinis mokestis (palūkanų elementas) ir neįvykdyto įsipareigojimo sumažėjimas (kapitalo elementas). Finansinis mokestis paskirstomas kiekvienam laikotarpiui per visą nuomos laikotarpį, kad būtų galima nustatyti pastovią periodinę palūkanų normą, taikomą įsipareigojimo likučiui, kuris atitinkamai parodomas kaip trumpalaikis / ilgalaikis. Neapibrėžtųjų nuomos mokesčių atsiradimo laikotarpį jie laikomi išlaidomis.

Veiklos nuoma – nuoma, išskyrus finansinę nuomą, t. y. nuoma, kai nuomotojas išlaiko iš esmės visą su turto nuosavybe siejamą riziką ir naudą. Kai nuomininkas sudaro veiklos nuomos sutartį, veiklos nuomos mokesčiai finansinės veiklos ataskaitoje pripažįstami sąnaudomis pagal tiesinį metodą atsižvelgiant į nuomos trukmę; nei nuomojamas turtas, nei nuomos įsipareigojimas į balansą neįtraukiami.

1.5.3. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Vertės sumažėjimas – turto būsimos ekonominės naudos arba naudojimo galimybės sumažėjimas, viršijantis sistemingą turto būsimos ekonominės naudos arba naudojimo galimybės sumažėjimo dėl amortizacijos arba nusidėvėjimo pripažinimą (jei taikoma). Turtas, kurio naudojimo trukmė yra neribota, nėra amortizuojamas ar nudėvimas ir kasmet tikrinama, ar jo vertė nesumažėjo. Tikrinama, ar nesumažėjo amortizuojamo arba nudėvimo turto vertė, kai finansinių ataskaitų data esama požymių, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami kaip suma, kuria turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją (padengimo) vertę. Atsiperkamoji (padengimo) vertė yra lygi turto tikrajai vertei, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertei, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų didesnė.

Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių likutinės vertės ir naudojimo trukmė peržiūrimos ir prireikus koreguojamos bent kartą per metus. Jeigu ankstesniaisiais metais nurodytos vertės sumažėjimo priežastys nebeaktualios, vertės sumažėjimo nuostoliai atitinkamai panaikinami.

1.5.4. Investicijos, apskaitytos taikant nuosavybės metodą

Dalyvavimas asocijuotųjų ūkio subjektų ir bendrųjų įmonių kapitale

Investicijos, apskaitytos taikant nuosavybės metodą, iš pradžių pripažįstamos savikaina, t. y. pradine balansine verte, vėliau padidinta arba sumažinta, kad būtų pripažintos tolesnės išmokos, ES tenkanti subjekto, į kurį investuojama, pertekliaus arba deficito dalis, bet koks vertės sumažėjimas ir dividendai. Pradinė savikaina ir visi pokyčiai atitinka investicijos balansinę vertę finansinėse ataskaitose paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. ES tenkanti subjekto, į kurį investuojama, pertekliaus arba deficito dalis pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje, o subjekto, į kurį investuojama, nuosavybės pokyčių dalis pripažįstama grynojo turto rezervuose. Paskirstytas investicijų pelnas sumažina turto balansinę vertę.

Jeigu ES tenkanti investicijų, apskaitomų taikant nuosavybės metodą, deficito dalis yra lygi ES tenkančiai investicijų daliai arba ją viršija, ES daugiau savo tolesnių nuostolių dalies nebepripažįsta (nepripažinti nuostoliai). Po to, kai ES dalis sumažinta iki nulio, papildomi nuostoliai pateikiami ir įsipareigojimas pripažįstamas tik tiek, kiek ES turi teisinių ar konstruktyvių įsipareigojimų ar atliko mokėjimų subjekto vardu.

Jeigu esama vertės sumažėjimo požymių, vertę reikia sumažinti iki mažesnės atsiperkamosios vertės. Atsiperkamoji vertė nustatoma, kaip aprašyta **1.5.3** pastaboje. Jeigu vėliau vertės sumažėjimo priežastys tampa nebeaktualios, vertės sumažėjimo nuostoliai pakeičiami balansine verte, kuri būtų buvusi nustatyta, jeigu nebūtų buvę pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Tais atvejais, kai ES turi 20 % arba daugiau investicinio kapitalo fondo, ji nesiekia turėti reikšmingos įtakos. Todėl tokie fondai vertinami kaip finansinės priemonės, priskiriamos prie tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito.

Asocijuotieji ūkio subjektai ir bendrosios įmonės, klasifikuoti kaip nereikšmingi subjektai (žr. **1.3** pastabą), nėra apskaitomi pagal nuosavybės metodą. ES įnašai tiems subjektams yra apskaitomi kaip to laikotarpio išlaidos.

1.5.5. Finansinis turtas

Klasifikavimas pirminio pripažinimo metu

Klasifikavimas priklauso nuo dviejų kriterijų:

- Finansinio turto valdymo modelio. Tam reikia įvertinti, kaip ES valdo finansinį turtą, kad generuotų pinigų srautus ir pasiektų savo tikslus, ir kaip ji vertina finansinio turto veiklos rezultatus.
- Turto sutartyje numatytų pinigų srautų charakteristikų. Tam reikia įvertinti, ar sutartyje numatyti pinigų srautai yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai. Palūkanos – tai atlygis už pinigų laiko vertę, kredito riziką ir kitą pagrindinę skolinimo riziką bei išlaidas.

Įvertinus pagal šiuos kriterijus, finansinį turtą galima suskirstyti į tris kategorijas: amortizuota savikaina vertinamą finansinį turtą, tikrąja verte vertinamą finansinį turtą kaip grynąjį turtą / nuosavą kapitalą arba tikrąja verte vertinamą finansinį turtą kaip perteklių arba deficitą.

Finansinis turtas, kurio sutartyje numatytus pinigų srautus sudaro tik pagrindinė suma ir palūkanos, klasifikuojamas atsižvelgiant į subjekto valdymo modelį. Jeigu pagal valdymo modelį finansinis turtas laikomas siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, finansinis turtas klasifikuojamas kaip vertinamas amortizuota savikaina. Jeigu pagal valdymo modelį finansinis turtas laikomas tiek siekiant surinkti sutartyje nustatytus pinigų srautus, tiek parduoti finansinį turtą, jis klasifikuojamas kaip tikrąja verte vertinamas turtas kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas. Jeigu valdymo modelis skiriasi nuo šių dviejų modelių (pvz., finansinis turtas yra skirtas parduoti arba laikomas portfelyje, kuris valdomas ir vertinamas tikrąja verte), finansinis turtas klasifikuojamas kaip tikrąja verte vertinamas turtas kaip perteklius arba deficitas.

Finansinis turtas, kurio sutartiniai pinigų srautai nėra vien tik pagrindinė suma ir palūkanos, bet yra susijęs su kitokia rizika ir kintamumu, nei tie, kurie būdingi pagrindiniam skolinimo susitarimui (pvz., akcijų kainų pokyčiai), nepriklausomai nuo valdymo modelio klasifikuojamas kaip tikraja verte vertinamas turtas kaip perteklius arba deficitas.

Pirminio pripažinimo metu ES finansinį turtą klasifikuoja taip:

(i) Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas

ES šiai kategorijai priskiria:

- pinigų ir pinigų ekvivalentus,
- paskolas (įskaitant terminuotuosius indėlius, kurių pradinis terminas ilgesnis nei trys mėnesiai),
- iš prekybos gautinas sumas, išskyrus finansinių garantijų sutarčių gautinas sumas, kurios klasifikuojamos kaip tikraja verte vertinamas turtas kaip perteklius arba deficitas.

Šis neišvestinis finansinis turtas atitinka dvi sąlygas: pagal ES valdymo modelį jis turi būti laikomas siekiant gauti sutartyje numatytus pinigų srautus. Be to, nustatytomis dienomis generuojami sutartyje numatyti pinigų srautai, kuriuos sudaro tik pagrindinė suma ir palūkanos už negrąžintą pagrindinės sumos dalį.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas įtraukiamas į trumpalaikį turtą, išskyrus turtą, kurio terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos.

(ii) Tikraja verte vertinamas finansinis turtas kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas

Šis neišvestinis finansinis turtas turi sutartinius pinigų srautus, kuriuos sudaro tik pagrindinė suma ir palūkanos už negrąžintą pagrindinę sumą. Be to, pagal valdymo modelį finansinis turtas laikomas tiek siekiant surinkti sutartinius pinigų srautus, tiek parduoti finansinį turtą.

Šios kategorijos turtas yra priskiriamas trumpalaikiam turtui, jeigu jį tikimasi realizuoti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

2022 m. gruodžio 31 d. ES tokio turto neturi.

(iii) Tikraja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas

ES toliau nurodytą finansinį turtą priskiria tikraja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui, nes sutartiniai pinigų srautai nėra tik pagrindinė suma ir palūkanos už pagrindinę sumą:

- išvestines finansines priemones,
- investicijas į nuosavą kapitalą ir investicijas į pinigų rinkos fondus arba bendrų portfelių fondus,
- kitų rūšių investicijas į nuosavą kapitalą (pvz., rizikos kapitalo operacijas).

Be to, ES turimus skolos vertybinius popierius priskiria tikraja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui, nes skolos vertybinių popierių portfeliai valdomi ir vertinami pagal portfelio tikrąją vertę (pvz., bendras atidėjinių fondas pagal Finansinio reglamento 212 straipsnį).

Šios kategorijos turtas yra priskiriamas trumpalaikiam turtui, jeigu jį tikimasi realizuoti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Tikraja verte vertinamo finansinio turto kaip grynojo turto / nuosavo kapitalo ir pertekliaus arba deficito pirkimas pripažįstamas prekybos dieną, t. y. tą dieną, kai ES įsipareigoja pirkti turtą. Pinigų ekvivalentai ir paskolos pripažįstami tada, kai pinigai deponuojami finansų įstaigoje arba avansu pervedami skolininkams.

Finansinis turtas iš pradžių vertinamas tikraja verte. Sandorių, susijusių su visu finansiniu turtu, kuris neapskaitomas tikraja verte kaip perteklius arba deficitas, išlaidos pridamos prie tikrosios vertės pirminio pripažinimo metu. Sandorių, susijusių su finansiniu turtu, kuris apskaitomas tikraja verte kaip perteklius arba deficitas, išlaidos pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Finansinio turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu paprastai yra sandorio kaina, išskyrus atvejus, kai sandoris sudaromas ne rinkos sąlygomis, t. y. be atlygio arba už nominalų atlygį viešosios politikos tikslais. Tokiu atveju finansinės priemonės tikrosios vertės ir sandorio kainos skirtumas yra ne prekybos operacijų komponentas, kuris finansinės veiklos rezultatų ataskaitoje pripažįstamas sąnaudomis. Šiuo atveju finansinio turto tikroji vertė nustatoma pagal dabartinius tiesiogiai lygiavertės priemonės rinkos sandorius. Jei nėra aktyviosios rinkos, tikroji vertė nustatoma pagal vertinimo metodą, kuriam naudojami turimi duomenys iš stebimų rinkų.

Kai suteikiama ilgalaikė paskola, kuriai neskaičiuojamos palūkanos arba palūkanos yra mažesnės nei rinkos, jos tikroji vertė gali būti vertinama kaip visų būsimų piniginių įplaukų, diskontuotų vyraujančia rinkos palūkanų norma, taikoma panašiai priemonei su panašiu kredito reitingu, dabartinė vertė.

Paskolos, suteiktos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, ir paskolos finansinei paramai iš pradžių vertinamos nominaliąja verte, o sandorio kaina laikoma tikrąja paskolos verte. Taip yra todėl, kad:

- ES skolinimo rinkos sąlygos yra labai specifinės ir skiriasi nuo kapitalo rinkų sąlygų, kuriomis leidžiami komerciniai arba valdžios sektoriaus skolos vertybiniai popieriai. Kadangi skoliniojo šiose rinkose gali rinktis alternatyvias investicijas, ši pasirinkimo galimybė atsispindi rinkos kainoje. Tačiau ES neturi alternatyvių investicijų galimybių, nes negali investuoti lėšų kapitalo rinkose. Lėšas ji skolinasi tik tam, kad suteiktų paskolas. Vadinas, naudodama pasiskolintas lėšas ES negali pasinaudoti alternatyvaus skolinimo arba investicijų galimybėmis. Todėl nėra alternatyviųjų sąnaudų ir nėra pagrindo lyginti su rinkos normomis. Iš tiesų, ES skolinimo veikla pati savaime sudaro rinką. Kadangi alternatyviųjų sąnaudų galimybės nėra, rinkos kaina tiksliai neatspindi ES skolinimo operacijų esmės. Todėl netikslinga ES skolinimo tikrąją vertę nustatyti pagal komercinės arba vyriausybės obligacijas.
- Be to, ES savo skolinimo operacijų tikrąją vertę turi nustatyti pagal taikomą palūkanų normą, kadangi nėra aktyviosios rinkos arba panašių operacijų, su kuriomis būtų galimas palyginimas.

Vėlesnis vertinimas

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau vertinamas amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas vėliau vertinamas tikrąja verte. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių, pripažįstami tikrosios vertės rezerve, išskyrus piniginio turto valiutos keitimo skirtumus, kurie pripažįstami finansinės veiklos ataskaitoje.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas vėliau vertinamas tikrąja verte. Pelnas ir nuostoliai, atsiradę dėl tikrosios vertės pokyčių (įskaitant atsiradusius dėl valiutos keitimo ir uždirbtų palūkanų), įtraukiami į finansinės veiklos ataskaitą jų atsiradimo laikotarpiu.

Tikrosios vertės nustatymas atliekant vėlesnį vertinimą

Aktyviosiose rinkose kotiruojamų investicijų tikroji vertė yra pagrįsta tuo metu siūlomomis kainomis. Jeigu finansinis turtas neturi aktyviosios rinkos (taip pat į biržų sąrašus neįtrauktų vertybinių popierių ir ne biržos išvestinių finansinių priemonių atveju), ES tikrąją vertę nustato taikydama vertinimo metodus. Jie apima pastarojo meto sandorių įprastomis rinkos sąlygomis naudojimą, sąsajas su kitomis iš esmės tokiomis pačiomis priemonėmis, diskontuotų pinigų srautų analizę, pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelius ir kitus vertinimo metodus, kuriuos paprastai naudoja rinkos dalyviai.

Investicijos į rizikos kapitalo fondus, kurios neturi kotiruojamos rinkos kainos aktyviojoje rinkoje, vertinamos priskirtina grynąja turto verte, kuri yra laikoma lygiaverte jų tikrajai vertei.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

ES pripažįsta ir įvertina tikėtinus kredito nuostolius dėl finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina ir tikrąja verte kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas, vertės sumažėjimo.

Tikėtini kredito nuostoliai yra sutartinių pinigų srautų ir pinigų srautų, kuriuos ES tikisi gauti, skirtumo dabartinė vertė. Į tikėtinus kredito nuostolius įtraukiama pagrįsta ir patvirtinama informacija, kuri yra prieinama be nepagrįstų sąnaudų ar pastangų atskaitinę datą.

Tikėtini kredito nuostoliai vertinami taikant trijų etapų modelį, kuriame atsižvelgiama tikėtinų kredito nuostolių tikimybės svertinį vidurkį per finansinio turto gyvavimo laikotarpį ir kredito rizikos raidą nuo finansinio turto atsiradimo. Paskolų atveju atsiradimo data yra neatšaukiamo paskolos įsipareigojimo data.

Jeigu nuo paskolos suteikimo kredito rizika reikšmingai nepadidėjo (1 etapas), vertės sumažėjimo nuostoliai yra tikėtini kredito nuostoliai dėl galimų įsipareigojimų nevykdymo įvykių per ateinančius 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos (12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai). Jeigu nuo paskolos sudarymo kredito rizika reikšmingai padidėjo (2 etapas) arba yra objektyvių kredito vertės sumažėjimo įrodymų (3 etapas), vertės sumažėjimo nuostoliai yra lygūs tikėtiniems kredito nuostoliams dėl galimų įsipareigojimų nevykdymo įvykių per visą finansinio turto gyvavimo laikotarpį (tikėtini kredito nuostoliai per visą gyvavimo laikotarpį) (žr. 6.5 pastabą).

Turto, vertinamo amortizuota savikaina, balansinė vertė mažinama vertės sumažėjimo nuostolių suma, kuri pripažįstama finansinės veiklos rezultatų ataskaitoje. Tikrąja verte vertinamo turto kaip grynojo turto / nuosavo kapitalo nuostoliai pripažįstami kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas ir jie nemažina finansinio turto balansinės vertės balanse. Jei vėlesniu laikotarpiu vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja, anksčiau pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis yra atstatomas finansinės veiklos rezultatų ataskaitoje.

(a) *Paskolos valstybėms*

ES paskolų vertės sumažėjimą vertina atsižvelgdama į ES finansavimo pobūdį ir savo išskirtinį institucinį statusą.

Vertindama paskolų, suteiktų ne valstybėms narėms, vertės sumažėjimą, ES apskaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius remdamasi išoriniais kredito kokybės duomenimis, tačiau atsižvelgdama ir į savo privilegijuotojo kreditoriaus statusą, kuris mažina kredito riziką. Apskaičiuojant dabartinę vertę, diskonto norma yra pradinė faktinė paskolos palūkanų norma. Jeigu paskolai taikoma kintama palūkanų norma, tuomet diskonto norma lygi sutartyje nustatytai dabartinei faktinių palūkanų normai.

Paskolų valstybėms narėms atveju ES niekada nepatyrė jokių nuostolių dėl vertės sumažėjimo ir nesusidūrė su mokėjimų nevykdymu. Šių paskolų atveju, be privilegijuotojo kreditoriaus statuso, ES atsižvelgia į santykius su valstybėmis narėmis. Šie du elementai iš esmės užtikrina, kad suėjus terminui valstybėms narėms suteiktos paskolos bus visiškai susigrąžintos. Todėl ES laikosi nuomonės, kad tikėtini kredito nuostoliai dėl paskolų valstybėms narėms yra nereikšmingi, o statistinis metodas tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuoti šioms paskoloms netinka. Taigi finansinės veiklos ataskaitoje nepripažįstama jokių tikėtinų kredito nuostolių dėl paskolų valstybėms narėms.

(b) *Gautinos sumos*

ES įvertina vertės sumažėjimo nuostolius viso laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių suma, naudodama praktinius metodus (pvz., atidėjinių matricą).

(c) *Pinigai ir pinigų ekvivalentai*

ES pinigus ir pinigų ekvivalentus laiko einamosiose banko sąskaitose ir kaip terminuotus indėlius iki 3 mėnesių. Pinigai laikomi bankuose, turinčiuose labai aukštus kredito reitingus (žr. 6.5 pastabą), todėl jų įsipareigojimų nevykdymo tikimybė yra labai maža. Atsižvelgiant į trumpą trukmę ir mažą įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę, tikėtini kredito nuostoliai dėl pinigų ir pinigų ekvivalentų yra nereikšmingi. Todėl jokio pinigų ekvivalentų vertės sumažėjimo nepripažįstama.

Pripažinimo panaikinimas

Finansinių priemonių pripažinimas panaikinamas, kai teisių į pinigų srautus iš investicijų galiojimas baigiasi arba ES perleidžia iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir naudą kitai šaliai. Tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip grynojo turto / nuosavo kapitalo ir kaip pertekliaus arba deficito pardavimas pripažįstamas prekybos dieną.

1.5.6. Atsargos

Atsargos parodomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Savikaina nustatoma pagal FIFO metodą (pirmiausiai sunaudojamos anksčiausiai įsigytos ar

pagamintos atsargos). Į pagamintos produkcijos ir nebaigtų gaminių savikainą įtraukiamos žaliavos, tiesioginės darbo sąnaudos, kitos tiesiogiai priskiriamos sąnaudos ir susijusios gamybos pridėtinės išlaidos (remiantis įprastu veiklos pajėgumu). Grynoji galimo realizavimo vertė – apskaičiuota pardavimo kaina esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus gamybos užbaigimo sąnaudas ir pardavimo išlaidas. Kai atsargos laikomos realizavimui be mokesčio arba už nedidelį mokesį, jos įvertinamos savikaina arba dabartine atsargų atkuriamąja verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų mažesnė. Dabartinė atkuriamoji vertė – tai išlaidos, kurias ES patirtų, jeigu įsigytų turtą finansinių ataskaitų sudarymo datą.

1.5.7. Išankstinio finansavimo sumos

Išankstinis finansavimas – tai mokėjimas, kuriuo gavėjui suteikiamas pinigų avansas, t. y. pradinės lėšos. Šios lėšos gali būti padalytos į kelis mokėjimus pagal patikimo finansų valdymo principą per konkrečioje sutartyje, sprendime, susitarime arba pagrindiniame teisės akte nustatytą laikotarpį. Pradinės lėšos arba avansas per susitarime nustatytą laikotarpį yra naudojami tuo tikslu, kuriuo buvo išmokėti, arba gražinami. Jeigu gavėjas nepatiria finansuoti tinkamų išlaidų, jis privalo išankstinį finansavimą gražinti ES. Kadangi ES išlaiko išankstinio finansavimo kontrolę ir turi teisę susigrąžinti reikalavimų neatitinkančią dalį, suma pateikiama kaip turtas.

Išankstinis finansavimas pirmą kartą pripažįstamas balanse, kai pinigai pervedami gavėjui. Jis vertinamas sumokėto atlygio suma. Kitais laikotarpiais išankstinis finansavimas vertinamas iš pradžių balanse pripažinta suma, atėmus per laikotarpį patirtas finansuoti tinkamas išlaidas (kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas).

Palūkanos už išankstinį finansavimą pripažįstamos jų priskaičiavimo metu pagal atitinkamo susitarimo nuostatas. Metų pabaigoje sukauptų palūkanų pajamos įvertinamos remiantis patikimiausia informacija ir šis įvertis įtraukiamas į balansą.

Kiti avansai valstybėms narėms, kurie atsiranda ES sugrąžinus sumas, valstybių narių sumokėtas jų gavėjams kaip avansai (įskaitant finansines priemones, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas), pripažįstami kaip turtas ir įtraukiami į išlaidų kategoriją „Išankstinis finansavimas“. Kiti avansai valstybėms narėms yra vėliau vertinami iš pradžių balanse pripažinta suma, atėmus galutinių gavėjų patirtų finansuoti tinkamų išlaidų geriausią įvertį, apskaičiuotą remiantis pagrįstomis ir patvirtinamomis prielaidomis.

Įnašai į ES patikos fondus (sukurtus pagal Finansinio reglamento 234 straipsnį), kurie Europos Komisijos ar kitų nekonsoliduojamų subjektų ataskaitose nekonsoliduojami, taip pat priskiriami išankstiniam finansavimui, nes jų tikslas yra pastūmėti patikos fondo veiklą, kad iš jo būtų galima finansuoti konkrečius veiksmus, nustatytus remiantis fondo tikslais. ES įnašai į patikos fondus vertinami pradine ES įnašo suma, atėmus finansuoti tinkamas išlaidas, kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas, patikos fondo patirtas per ataskaitinį laikotarpį ir skirtas ES įnašui pagal pagrindinį susitarimą.

1.5.8. Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos

Pagal ES apskaitos taisykles privaloma atskirai pateikti prekybos ir neprekybines operacijas. Siekiant atskirti šias dvi kategorijas, terminas „gautina suma“ taikomas tik prekybos operacijoms, o neprekybinėms operacijoms, t. y. kai ES gauna vertę iš kito subjekto, mainais tiesiogiai nesuteikdama maždaug vienodos vertės, vartojamas terminas „susigrąžintinos sumos“ (pvz., iš valstybių narių susigrąžintinos sumos, susijusios su nuosavais ištekliais).

Iš prekybos operacijų gautinos sumos yra amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas, išskyrus tam tikras finansinių garantijų sutarčių gautinas sumas, kurios priskiriamos tikrąja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui (žr. **1.5.5** pastabą).

Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos apskaitomos tikrąja verte įsigijimo datą, atėmus vertės sumažinimą. Neprekybinių operacijų susigrąžintinių sumų vertė sumažinama tada, kai yra objektyvių įrodymų, kad ES negalės surinkti visų pradinio dydžio neprekybinių operacijų susigrąžintinių sumų. Vertės sumažinimo suma lygi turto balansinės vertės ir atsiperkamosios vertės skirtumui. Vertės sumažinimo suma pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje. Remiantis ankstesne patirtimi, bendras vertės sumažinimas taip pat taikomas neįvykdytiems vykdomiesiems raštams sumoms susigrąžinti, kuriems dar nebuvo taikomas specialus vertės sumažinimas. Informacijos apie metų pabaigoje pripažintų sukauptų pajamų tvarkymą pateikta **1.5.14** pastaboje. Pateikiamos ir nurodomos neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos nėra finansinės priemonės, nes jos nesiejamos su sutartimi, kuria būtų sukuriama finansinis įsipareigojimas arba nuosavo kapitalo priemonė. Tačiau finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose

raštuose iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos atitinkamais atvejais yra nurodomos kartu su iš prekybos operacijų gautinomis sumomis.

1.5.9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai yra amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas ir apima pinigus kasoje, bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo arba trumpalaikius indėlius ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

1.5.10. Išmokos darbuotojams

ES darbuotojams suteikia išmokų paketą (tarnybines pajamas ir socialinį draudimą). Apskaitos tikslais jas reikia skirstyti į trumpalaikes išmokas ir išmokas, mokamas pasibaigus tarnybos laikui.

Trumpalaikės išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra išmokos, kurios turi būti išmokėtos per dvylika mėnesių po ataskaitinio laikotarpio, per kurį darbuotojai suteikė paslaugą, pabaigos, pavyzdžiui, darbo užmokestis, metinių ir apmokamų laikinojo nedarbingumo atostogų išmokos bei kitos trumpalaikės išmokos. Trumpalaikės išmokos darbuotojams pripažįstamos sąnaudomis, kai suteikiama susijusi paslauga. Suma, kurią numatoma sumokėti, pripažįstama kaip įsipareigojimas, jeigu ES turi dabartinį teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą sumokėti už darbuotojo anksčiau suteiktą paslaugą ir tas įsipareigojimas gali būti patikimai apskaičiuotas.

Išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui

ES skiria darbuotojams keletą išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įskaitant senatvės, invalidumo ir maitintojo netekimo pensijas, mokamas pagal Europos pareigūnų pensijų sistemą (EPPS), taip pat suteikia sveikatos draudimą pagal bendrąją sveikatos draudimo sistemą (BSDS) (žr. **2.9** pastabą). Šios išmokos mokamos pagal vieną bendrą planą, nors ir padalytą į dvi sistemas, ir jos turi būti vertinamos panašiai, kad būtų teisingai pateikta informacija apie padėtį ir atspindėta ekonominė tikrovė:

- i. Europos pareigūnų pensijų sistema (EPPS). Išmokos pagal šią menamai finansuojamą¹⁵ sistemą yra susijusios su išmokomis už darbo stažą, invalidumo ir našlių (našlaičių) išmokomis, taip pat su išmokomis šeimai, išmokomis mirus prieš išėjimą į pensiją tiems darbuotojams, kurie dirba ar dirbo ES institucijose, agentūrose ir kitose ES įstaigose arba yra mirusių pareigūnų ar pensininkų našliai (našlaičiai). Darbuotojai iš savo darbo užmokesčio padengia trečdalį tikėtinų šių išmokų sąnaudų.
- ii. Bendra sveikatos draudimo sistema (BSDS). Pagal šią sistemą ES teikia sveikatos draudimą Europos Komisijos, institucijų, agentūrų ir kitų ES įstaigų darbuotojams, kompensuodama sveikatos priežiūros išlaidas. Išmokos pagal šią sistemą, mokamos nedirbantiems asmenims (pensininkams, našlaičiams ir t. t.), klasifikuojamos kaip išmokos darbuotojams pasibaigus tarnybos laikui.

Išmokas, mokamas pasibaigus tarnybos laikui, ES taip pat skiria savo institucijų darbuotojams ir buvusiems darbuotojams pagal atskiras pensijų sistemas. Šios išlaidos įrašomos į išlaidų kategoriją „Kitos pensijų išmokų sistemos“. Pagal šias sistemas ES moka pensijas Komisijos, Europos Teisingumo Teismo, Audito Rūmų, Tarybos, Europos Parlamento, Europos ombudsmeno ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nariams. Per BSDS ES teikia sveikatos draudimą ES institucijų nariams.

Pirmiau nurodytos išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui, laikomos ES nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimais ir apskaičiuojamos kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą, įvertinant būsimos

¹⁵ ES pareigūnų pensijų fondas yra menamas (virtualusis) fondas – iš jo mokamos fiksuotos išmokos, o darbuotojų mokamos įmokos naudojamos jų būsimai pensijai finansuoti. Nors tai nėra tikras investicinis fondas, suma, kuri būtų buvusi surinkta į tokį fondą, laikoma investuota į valstybių narių ilgalaikes obligacijas ir atspindėta pensijos įsipareigojime, įtraukta į Europos Sąjungos metines ataskaitas. Valstybės narės bendrai užtikrina išmokų mokėjimą pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 83 straipsnį ir Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 dalį (žr. išsamų schemos aprašymą COM(2018) 829).

išmokos, kurią darbuotojai uždirbo dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais, sumą, diskontuojant tą sumą ir atimant viso plano turto tikrąją vertę. Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimą kasmet apskaičiuoja aktuarai, taikydami prognozuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimuosius netenkamų pinigų srautus, taikant vyriausybės obligacijų, kurios išreikštos valiuta, kuria bus mokamos išmokos, ir kurių išpirkimo terminas panašus į susijusio pensijų įsipareigojimo terminą, palūkanų normas.

ES darbuotojams skirtos išmokos, mokamos pasibaigus tarnybos laikui, yra įtrauktos į vieną planą, kurį sudaro ir pensijų sistema (EPPS), ir sveikatos draudimo sistema (BSDS), o teisė į draudimo apsaugą pagal BSDS sistemą priklauso nuo to, ar įgyta teisė į draudimą pagal EPPS sistemą. Kaip nustatyta Tarnybos nuostatuose, pagal šį bendrą planą tam tikros teisės, kaip antai teisė į atidėtą ir sumažintą pensiją pagal EPPS sistemą, įgyjamos po 10 tarnybos metų. Tačiau pagal bendrą planą įgytos teisės darbuotojui tęsiant tarnybą yra gerokai didesnės nei tos pradinės teisės, kaip matyti iš vėlesniais metais sukauptų teisių į pensiją.

Todėl, siekiant parodyti pagrindinės operacijos ekonominį turinį, kurio reikia sąžiningam finansinės atskaitomybės kokybinių charakteristikų pateikimui, kaip nurodyta tiek ES apskaitos taisyklėje Nr. 1, tiek TVSASV konceptualioje sistemoje, patirtos tvarkymo išlaidos yra kaupiamos tiesiniu metodu per numatomą darbuotojų aktyvios tarnybos laikotarpį, t. y. laikotarpį nuo tos dienos, kai darbuotojo tarnyba pirmą kartą suteikia teisę į išmokas pagal planą (nepriklausomai nuo to, ar išmokos priklauso nuo tolesnės tarnybos) iki dienos, kai tolesnė darbuotojo tarnyba nebesuteiks teisių į reikšmingas papildomas išmokas pagal planą, išskyrus tolesnį darbo užmokesčio didinimą. Šis metodas nuosekliai taikomas pagal bendrą planą numatytoms išmokoms.

Grynųjų nustatytų išmokų įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai apima aktuarinį pelną ir nuostolius bei plano turto grąžą ir yra nedelsiant pripažįstami kaip grynasis turtas.

ES pripažįsta grynąsias palūkanų išlaidas (pajamų) ir kitas išlaidas, susijusias su nustatyto dydžio išmokų planais, finansinės veiklos ataskaitos eilutėje „Personalo ir pensijų išlaidos“.

Kai skiriamos išmokos pakeičiamos arba sumažinamos, susidaręs išmokų pokytis, susijęs su ankstesne tarnyba, arba sumažinimo pelnas ar nuostoliai nedelsiant pripažįstami finansinės veiklos ataskaitoje. Plano įvykdymo pelnas ir nuostoliai pripažįstami tada, kai planas įvykdomas. Anksčiau suteiktų paslaugų savikaina iš karto pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai pokyčiai priklauso nuo darbuotojų, likusių tarnyboje tam tikram laikotarpiui.

1.5.11. Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai ES turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą trečiosioms šalims, susijusį su praeities įvykiais, ir labai tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingos išteklių išmokos, o suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai būsimiems veiklos nuostoliams nepripažįstami. Atidėjinio suma yra tiksliausias išlaidų, kurios, kaip numatoma, gali būti reikalingos finansinių ataskaitų sudarymo datą turimam įsipareigojimui padengti, įvertis. Kai atidėjinys susijęs su daug punktų, įsipareigojimas vertinamas apskaičiuojant visus galimus rezultatus ir jų tikimybę (tikėtinės vertės metodas).

Atidėjiniai nuostolingoms sutartims vertinami numatomų sutarties nutraukimo išlaidų arba numatomų grynųjų sutarties tęsimo išlaidų (priklausomai nuo to, kurios yra mažesnės) dabartine verte.

1.5.12. Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai skirstomi į finansinius įsipareigojimus, apskaitomus amortizuota savikaina, finansinius įsipareigojimus, vertinamus tikrąja verte kaip perteklius arba deficitą ir finansinių garantijų sutarčių įsipareigojimus.

Pasiskolintas lėšas sudaro iš kredito įstaigų pasiskolintos sumos ir skolos lakštais patvirtintos skolos (ES obligacijos, ES indėliai ir ES vekseliai). Pasiskolintos lėšos iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, lygia jų emisijos pajamoms (gauto atlygio tikrajai vertei), atėmus sandorio sąnaudas, o vėlesniais laikotarpiais parodomas amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų metodą; bet koks pajamų, atėmus sandorio sąnaudas, ir išpirkimo vertės skirtumas pripažįstamas finansinės veiklos ataskaitoje įsiskolinimo laikotarpiu, taikant faktinių palūkanų metodą. ES patirtos sandorio sąnaudos, vėliau priskirtos paskolos gavėjui, yra nematerialios ir yra tiesiogiai pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas apima išvestines finansines priemones, kai tikroji vertė yra neigiama. Jų apskaita yra tokia pati kaip ir tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito (žr. **1.5.5** pastabą).

ES pripažįsta finansinės garantijos sutarties įsipareigojimą, kai sudaro sutartį, pagal kurią ES turi atlikti konkrečius mokėjimus, kad atlygintų sutarties turėtojo nuostolius, patirtus dėl to, kad nurodytas skolininkas laiku nesumoka pagal pradinės arba pakeistas skolos priemones sąlygas. Jeigu pagal garantijos sutartį reikalaujama, kad ES atliktų mokėjimus reaguodama į finansinių priemonių kainų pokyčius arba kito pagrindinio turto pokyčius, garantijos sutartis yra išvestinė finansinė priemonė, t. y. tikrąja verte vertinamas finansinis įsipareigojimas kaip perteklius arba deficitas. Visos kitos garantijos sutartys apskaitomos kaip finansiniai atidėjiniai.

Finansinių garantijų sutarčių įsipareigojimai iš pradžių pripažįstami tikrąja verte. Ji lygi grynajai dabartinei gautinos priemokos vertei, jei ji mokama rinkos sąlygomis. Kai garantijos priemonė neskaičiuojama arba kai atlygis neatitinka tikrosios vertės, tikroji vertė nustatoma remiantis aktyviojoje rinkoje kotiruojamomis finansinių garantijų sutarčių, tiesiogiai lygiavėrių finansinių garantijų įsipareigojimui, kainomis, jei jos yra, arba taikant vertinimo metodą. Jei patikimos tikrosios vertės neįmanoma nustatyti nei tiesiogiai stebint aktyviąją rinką, nei taikant kitą vertinimo metodą, finansinės garantijos sutarties įsipareigojimas iš pradžių įvertinamas tikėtinų kredito nuostolių per visą galiojimo laikotarpį suma.

Vėlesnis vertinimas priklauso nuo kredito rizikos, susijusios su finansine garantija, pokyčių. Jei kredito rizika reikšmingai nepadidėja (1 etapas), finansinių garantijų įsipareigojimai vertinami didesniąja iš šių sumų: 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių suma ir pirminio pripažinimo suma, atėmus, jei reikia, sukauptą amortizaciją. Jei kredito rizika reikšmingai padidėja (2 etapas), finansinių garantijų įsipareigojimai vertinami didesniąja iš šių sumų: tikėtinų kredito nuostolių per visą galiojimo laikotarpį suma ir pirminio pripažinimo suma, atėmus, jei reikia, sukauptą amortizaciją (žr. **6.5** pastabą).

Finansiniai įsipareigojimai klasifikuojami kaip ilgalaikiai įsipareigojimai, išskyrus sumas, kurių išpirkimo terminas trumpesnis kaip 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos. Finansinių garantijų sutartys klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, išskyrus atvejus, kai EA turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne trumpesniam kaip dvylikos mėnesių laikotarpiui po finansinių ataskaitų sudarymo datos.

ES patikos fondai, kurie yra laikomi Komisijos einamosios veiklos dalimi (t. y. patikos fondai „Madad“ ir „Colombia“), yra apskaitomi Komisijos ataskaitose ir tada konsoliduojami ES metinėse finansinėse ataskaitose. Todėl kitų paramos teikėjų įnašai į ES patikos fondus atitinka sąlyginių pajamų iš neprekybinių operacijų kriterijus ir jie pateikiami kaip finansiniai įsipareigojimai iki tol, kol tenkinamos sąlygos, susietos su pervesiais įnašais, t. y. kol patikos fondas patirs reikalavimus atitinkančias išlaidas. Patikos fondas privalo finansuoti konkrečius projektus, o likvidavimo metu likusias lėšas grąžinti. Paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną likę įnašų įsipareigojimai vertinami kaip gauti įnašai, atėmus patikos fondo patirtas išlaidas, kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas. Ataskaitų teikimo tikslais grynosios išlaidos priskiriamos prie kitų paramos teikėjų įnašų proporcingai gryniesiems įnašams, sumokėtiems iki gruodžio 31 d. Šis įnašų priskyrimas yra tik orientacinis. Jei patikos fondas likviduojamas, dėl likusių išteklių faktinio padalijimo nuspręs patikos fondo valdyba.

Tie patys vertinimo principai taikomi išorės įnašams į ES programas, jei tokie įnašai gaunami su sąlyga naudoti išteklius pagal susitarimų dėl įnašo nuostatus, o priešingu atveju grąžinti juos mokėtojiui.

1.5.13. Mokėtinos sumos

Didžioji ES mokėtinų sumų dalis yra neapmokėti dotacijų arba kitokio ES finansavimo gavėjų prašymai kompensuoti išlaidas (neprekybinės operacijos). Jos registruojamos kaip mokėtinos sumos, lygios prašomai sumai, kai gaunamas prašymas kompensuoti išlaidas. Atlikus patikrinimą ir priėmus finansuoti tinkamas išlaidas, mokėtinos sumos vertinamos reikalavimus atitinkančios sumos dydžiu.

Mokėtinos sumos, susijusios su prekių ir paslaugų pirkimu, pripažįstamos gavus pradinės sumos sąskaitą faktūrą, o susijusios reikalavimus atitinkančios išlaidos registruojamos apskaitoje, kai prekės yra pristatytos arba paslaugos suteiktos ir kai jas priima ES.

1.5.14. Sukauptos ir būsimojo laikotarpio pajamos bei sąnaudos

Operacijos ir įvykiai finansinėse ataskaitose pripažįstami tuo laikotarpiu, su kuriuo jie susiję. Metų pabaigoje, jeigu paslauga buvo suteikta, ES pristatė prekes arba yra sudarytas sutartinis susitarimas

(pavyzdžiui, remiantis sutartimi), bet sąskaita dar neišrašyta, finansinėse ataskaitose bus pripažintos sukauptos pajamos. Be to, metų pabaigoje, jeigu sąskaita faktūra išrašyta, o paslaugos dar nesuteiktos arba prekės dar nepristatytos, pajamos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

Išlaidos taip pat apskaitomos tuo laikotarpiu, su kuriuo jos susijusios. Sukauptos išlaidos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pripažįstamos remiantis įvertinta pervedimo įsipareigojimo, kuris turi būti atliktas per tam tikrą laikotarpį, suma. Sukauptos išlaidos skaičiuojamos pagal išsamias Komisijos parengtas veiklos ir praktines gaires, kurių tikslas – užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose būtų sąžiningai nurodyti ekonominiai ir kiti įvykiai, kurie turi būti nurodyti. Analogiškai, kai mokėjimas už dar nesuteiktas paslaugas arba dar nepristatytas prekes atliekamas avansu, išlaidos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

1.6. FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

1.6.1. Pajamos

PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ

Absoliuti dauguma ES pajamų yra susijusi su neprekybinėmis operacijomis:

BNP, PVM ir plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai

Gautinos sumos yra pripažįstamos, kai Komisija išsiunčia valstybėms narėms pareikalavimą įmokėti įnašus. Šios sumos vertinamos pareikalauta suma. Kadangi PVM, BNP ir plastiko kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai apskaičiuojami remiantis atitinkamų biudžetinių metų duomenų įverčiais, jie gali būti pakoreguoti, nes sumos gali keistis kol valstybės narės nepaskelbė galutinių duomenų. Įverčių pokyčio poveikis yra įtraukiamas nustatant laikotarpio, kai įvyko pokytis, grynąjį perteklių arba deficitą.

Tradicioniai nuosavi ištekliai

Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos ir susijusios pajamos pripažįstamos, kai iš valstybių narių gaunamos atitinkamos mėnesinės A ataskaitos (apimančios surinktus muitus ir mokėtinas sumas, kurios yra garantuotos ir neužginčytos). Finansinių ataskaitų sudarymo datą valstybių narių surinktos, bet Komisijai dar nesumokėtos laikotarpio pajamos yra įvertinamos ir pripažįstamos kaip sukauptos pajamos. Sumos, nurodytos iš valstybių narių gautose ketvirtinėse B ataskaitose (apimančios muitus, kurie nėra nei surinkti, nei garantuoti, taip pat garantuotas sumas, užginčytas skolininko), yra pripažįstamos kaip pajamos, atėmus su jomis susijusias surinkimo sąnaudas. Be to, pripažįstamas vertės sumažėjimas, lygus įvertintam susigražinimo skirtumui.

Baudos

Pajamos iš baudų pripažįstamos, kai ES priima sprendimą skirti baudą ir apie tai oficialiai praneša adresatui. Priėmus sprendimą skirti baudą, atitinkami subjektai per du mėnesius nuo pranešimo dienos turi:

- arba pritarti sprendimui (tokiu atveju jie privalo per nustatytą laikotarpį sumokėti baudą, ir suma laikoma ES galutinai surinkta), arba
- nepritarti sprendimui (tokiu atveju jie pateikia apeliacinį skundą pagal ES teisę).

Tačiau net pateikus apeliacinį skundą, bauda turi būti sumokėta per nustatytą trijų mėnesių laikotarpį, nes apeliacinis skundas nesustabdo sprendimo galiojimo (SESV 278 straipsnis). Gauti pinigai naudojami susigražintinai sumai padengti. Tačiau, pritarus Komisijos apskaitos pareigūnui, įmonė gali vietoj to pateikti banko garantiją tai sumai. Tokiu atveju bauda lieka kaip susigražintina suma. Jeigu negaunami nei pinigai, nei garantija ir kyla abejonių dėl įmonės mokumo, pripažįstamas teisės į gautinas sumas vertės sumažėjimas.

Jeigu įmonė sprendimą apskundė ir jau laikinai sumokėjo baudą, suma parodoma kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas, arba, jeigu tikėtina, kad Bendrasis Teismas gali priimti ES nepalankų sprendimą, tokiai rizikai daromas atidėjinys. Jeigu vietoj to pateikta garantija, neapmokėtos susigražintinos sumos vertė sumažinama.

Banko sąskaitose, kuriose laikomos gautos sumos, sukauptos Komisijos gautos palūkanos pripažįstamos pajamomis ir atitinkama suma padidinamas neapibrėžtasis įsipareigojimas.

Nuo 2010 m. visas laikinai surinktas baudas Komisija valdo specialiai sukurtame fonde (BUFI) ir investuoja į finansines priemones.

PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

Prekių ir paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos, kai didžioji su prekių nuosavybe susijusios rizikos ir naudos dalis perduodama pirkėjui. Su paslaugų teikimu susijusio sandorio pajamos pripažįstamos atsižvelgiant į sandorio baigtumo laipsnį finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Palūkanų pajamos ir išlaidos

Palūkanų pajamos ir išlaidos pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje, taikant faktinių palūkanų metodą. Šis metodas taikomas finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms arba palūkanų išlaidoms per atitinkamą laikotarpį paskirstyti. Apskaičiuodama faktinę palūkanų normą, ES įvertina pinigų srautus, atsižvelgdama į visas finansinės priemonės sutartines nuostatas (pavyzdžiui, išankstinio mokėjimo pasirinkimą), tačiau neatsižvelgia į būsimus kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi mokesčiai ir kitos palūkanų normos sumos, kurias sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir kurios yra neatskiriama faktinės palūkanų normos dalis, taip pat sandorio išlaidos ir visos kitos įmokos arba nuolaidos.

Kai finansinio turto arba panašaus finansinio turto grupės vertė laikoma sumažėjusia dėl kredito rizikos (3 etapas), vertinant vertės sumažėjimo nuostolius palūkanų pajamos pripažįstamos taikant palūkanų normą, naudojamą diskontuojant būsimus pinigų srautus.

Pajamos iš dividendų

Pajamos iš dividendų ir panašių paskirstomųjų išmokų pripažįstamos tada, kai nustatoma teisė gauti mokėjimą.

Finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito pajamos ir sąnaudos

Tai yra šio finansinio turto tikrosios vertės prieaugis (pajamos) ir tikrosios vertės nuostoliai (sąnaudos), įskaitant tuos, kurie atsiranda dėl užsienio valiutos keitimo. Palūkanas uždirbančio finansinio turto atveju tai taip pat apima palūkanas. Taip pat žr. **3.9** pastabą.

Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių

Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių (garantijos priemoka) pripažįstamos visą tą laiką, kurį ES yra pasirengusi kompensuoti finansinių garantijų sutarties turėtojų galimus kredito nuostolius. Taikomame amortizacijos grafike atsižvelgiama į praėjusį laiką ir garantuotos pozicijos dydį. Į pajamas iš finansinių garantijų sutarčių taip pat įtraukiama finansinių garantijų sutarčių įsipareigojimų amortizacija tais atvejais, kai garantija buvo suteikta be atlygio arba už nominalų atlygį.

1.6.2. Išlaidos

Neprekybinių operacijų išlaidos sudaro didžiąją dalį ES išlaidų. Jos susijusios su pervedimais lėšų gavėjams ir gali būti trijų rūšių: i) teisės į gautinas sumas, ii) pervedimai pagal susitarimą ir atskiros dotacijos, taip pat iii) įnašai ir dovanojamos lėšos.

Pervedimai pripažįstami išlaidomis tą laikotarpį, kurį įvyko įvykiai, dėl kurių buvo atliktas pervedimas, jeigu tik pervedimo pobūdis yra leidžiamas pagal teisės aktus (Finansinį reglamentą, Tarnybos nuostatus arba kitus teisės aktus) arba yra pasirašytas susitarimas, pagal kurį leidžiama atlikti pervedimą; lėšų gavėjas atitiko visus tinkamumo kriterijus; sumą galima pagrįstai apskaičiuoti.

Kai gaunamas pripažinimo kriterijus atitinkantis mokėjimo prašymas arba prašymas padengti išlaidas, jie pripažįstami sąnaudomis, lygiomis reikalavimus atitinkančiai sumai. Finansuoti tinkamos išlaidos, kurios turi būti kompensuotos gavėjams, tačiau apie kurias dar nėra pranešta, metų pabaigoje yra įvertinamos ir įrašomos kaip sukauptos išlaidos.

Prekybinių operacijų išlaidos, patiriamos perkant prekes ir paslaugas, pripažįstamos, kai prekės pristatomos ir jas priima ES. Jos vertinamos jų pradine sąskaitoje faktūroje nurodyta suma. Be to,

paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną išlaidos, susijusios su paslauga, suteikta laikotarpiu, už kurį sąskaita faktūra dar negauta ar nepriimta, vertinamos ir pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

1.7. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS IR NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

1.7.1. Neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtasis turtas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tikrai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau ES nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimųjų įvykių. Neapibrėžtasis turtas parodomas, kai tikimasi gauti ekonominės naudos arba turėti naudojimo galimybių.

1.7.2. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtasis įsipareigojimas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti įsipareigojimas, kurio buvimas bus patvirtintas tikrai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau ES nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimųjų įvykių, arba esamas įsipareigojimas, atsiradęs dėl praeities įvykių, kuris nėra pripažintas, nes nėra tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą arba naudojimo galimybių teikiantys išteklių, arba retais atvejais – kai įsipareigojimo suma negali būti pakankamai patikimai nustatyta. Neapibrėžtasis įsipareigojimas parodomas, nebent ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokų arba naudojimo galimybių tikimybė yra maža.

1.8. PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Informacija apie pinigų srautus suteikia pagrindą įvertinti ES gebėjimą gauti pinigų ir pinigų ekvivalentų bei jos poreikius tuos pinigų srautus panaudoti.

Pinigų srautų ataskaita rengiama naudojant netiesioginį metodą. Tai reiškia, kad grynasis finansinių metų ekonominis rezultatas koreguojamas atsižvelgiant į nepiniginio pobūdžio sandorių rezultatus, visas praėjusių ar būsimų laikotarpių pagrindinės veiklos pinigų įplaukų ar išmokų atidėtas arba sukauptas sumas ir pajamų arba išlaidų, susijusių su investicinės veiklos pinigų srautais, punktus.

Pinigų srautai, atsirandantys iš sandorių užsienio valiuta, parodomi ES atskaitomybės valiuta (eurais), taikant užsienio valiutos keitimo į eurus kursą, galiojantį pinigų srautų dieną.

Pinigų srautų ataskaitoje pateikti laikotarpio pinigų srautai, suklasifikuoti pagal pagrindinę, investicinę ir finansinę veiklą.

Pagrindinė veikla – tai ES veikla, kuri nėra investicinė ar finansinė veikla. Ji apima didžiąją vykdomos veiklos dalį.

Investicinė veikla – tai nematerialiojo ir nekilnojamojo turto, įrangos bei įrenginių įsigijimas ir perleidimas bei kitos investicijos, kurios neįtraukiamos į pinigų ekvivalentus. Prie investicinės veiklos nepriskiriamos gavėjams suteiktos paskolos, nes jos priskiriamos bendriesiems tikslams, taigi ir kasdienei ES veiklai. Siekiama parodyti realias ES atliktas investicijas.

Finansinė veikla – tai veikla, dėl kurios keičiasi pasiskolintų lėšų dydis ir sudėtis, išskyrus lėšas, suteiktas paramos gavėjams kompensaciniu pagrindu arba nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrenginiams įsigyti (jos priskiriamos pagrindinei veiklai).

2. BALANSO PASTABOS

TURTAS

2.1. NEMATERIALUSIS TURTAS

mln. EUR

<i>Bendra balansinė vertė 2021 12 31</i>	<i>1 636</i>
<i>Įsigijimai</i>	<i>280</i>
<i>Turto perleidimas</i>	<i>(54)</i>
<i>Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą</i>	<i>0</i>
<i>Kiti pokyčiai</i>	<i>(12)</i>
Bendra balansinė vertė 2022 12 31	1 849
<i>Sukaupta amortizacija 2021 12 31</i>	<i>(867)</i>
<i>Amortizacijos sąnaudos per metus</i>	<i>(135)</i>
<i>Atkurta amortizacija</i>	<i>-</i>
<i>Turto perleidimas</i>	<i>49</i>
<i>Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą</i>	<i>0</i>
<i>Kiti pokyčiai</i>	<i>3</i>
Sukaupta amortizacija 2022 12 31	(949)
Grynoji balansinė vertė 2022 12 31	900
<i>Grynoji balansinė vertė 2021 12 31</i>	<i>769</i>

Šios sumos pirmiausia susijusios su kompiuterine programine įranga.

2.2. NEKILNOJAMASIS TURTAS, ĮRANGA IR ĮRENGINIAI

Kosminės erdvės priemonių kategorija apima veiklai skirtą ilgalaikį turtą, susijusį su dviem ES kosmoso programomis: pasaulinėmis palydovinės navigacijos sistemomis, t. y. GALILEO ir Europos geostacionarinė navigacinė tinklo sistema, ir Sąjungos Žemės stebėjimo ir stebėsenos programa „Copernicus“. Dar neveikiančių kosmoso sistemų turtas yra įtrauktas į kategoriją „Statomas turtas“. Su ES kosmoso programomis susijęs turtas kaupiamas padedant Europos kosmoso agentūrai (EKA).

2022 m. kovo mėn. paskelbti veikiančiais du GALILEO palydovai, paleisti 2021 m. gruodžio mėn. Sistemą šiuo metu sudaro 28 palydovai. Kai sistema GALILEO bus užbaigta, ją iš viso sudarys 30 palydovų (įskaitant 6 atsarginius palydovus). GALILEO veiklai skirtas ilgalaikis turtas, apimantis ir palydovus, ir antžeminę įrangą, 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 3 056 mln. EUR, atėmus sukauptą nusidėvėjimą (2021 m. — 3 413 mln. EUR). Likusio statomo turto bendra vertė yra 1 812 mln. EUR (2021 m. – 1 344 mln. EUR).

Kalbant apie programą „Copernicus“, po techninio incidento, susijusio su palydove „Sentinel-1B“ sumontuotu SAR prietaisu (kuris teikia radaro duomenis), ir nepaisant visų pastangų iš naujo aktyvinti palydovą, 2022 m. liepos mėn. padaryta išvada, kad „Sentinel-1B“ nebegalės būti naudojamas vykdant misiją „Sentinel-1“. Todėl palydovas „Sentinel 1B“ buvo visiškai nurašytas (86 mln. EUR, atėmus bendrą nusidėvėjimą). Bendra „Copernicus“ veiklai skirto ilgalaikio turto vertė yra 634 mln. EUR (2021 m. – 937 mln. EUR), atėmus sukauptą nusidėvėjimą. Dar 2 583 mln. EUR, susijusių su „Copernicus“ palydovais, yra pripažįstami kaip statomas turtas (2021 m. – 2 115 mln. EUR).

106 mln. EUR vertės ilgalaikis turtas, susijęs su EGNOS antžemine infrastruktūra (2021 m. – 130 mln. EUR) taip pat įtrauktas į turto kategoriją „Kosminės erdvės priemonės“. Be to, EGNOS statomas turtas sudaro 292 mln. EUR (2021 m. – 189 mln. EUR).

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai

mln. EUR

	Žemė ir pastatai	Kosminės erdvės priemonės	Įranga ir įrenginiai	Baldai ir transporto priemonės	Aparatinė įranga	Kita	Finansinė nuoma	Statomas turtas	Iš viso
<i>Bendra balansinė vertė 2021 12 31</i>	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
<i>Įsigijimai</i>	34	7	36	13	107	24	139	1 349	1 710
<i>Turto perleidimas</i>	(6)	(340)	(32)	(14)	(49)	(10)	(109)	–	(561)
<i>Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą</i>	32	206	0	1	0	6	–	(245)	0
<i>Kiti pokyčiai</i>	(0)	–	–	–	(0)	0	(6)	–	(6)
Bendra balansinė vertė 2022 12 31	6 608	7 603	572	280	838	367	2 675	4 995	23 937
<i>Sukauptas nusidėvėjimas 2021 12 31</i>	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
<i>Nusidėvėjimo sąnaudos per metus</i>	(172)	(811)	(42)	(15)	(96)	(21)	(133)		(1 290)
<i>Atkurtas nusidėvėjimas</i>	0	–	–	0	(0)	–	5		6
<i>Turto perleidimas</i>	2	255	27	14	47	9	62		417
<i>Perkėlimas iš vienos turto kategorijos į kitą</i>	0	–	0	(0)	(0)	(0)	–		(0)
<i>Kiti pokyčiai</i>	–	–	(0)	(0)	–	0	(22)		(22)
Sukauptas nusidėvėjimas 2022 12 31	(4 016)	(3 807)	(494)	(209)	(630)	(288)	(1 574)		(11 015)
GRYNOJI BALANSINĖ VERTĖ 2022 12 31	2 592	3 796	78	71	208	79	1 101	4 995	12 922
<i>GRYNOJI BALANSINĖ VERTĖ 2021 12 31</i>	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669

2.3. INVESTICIJOS, APSKAITYTOS TAIKANT NUOSAVYBĖS METODĄ

Komisijos atstovaujamos ES dalyvavimas Europos investicijų fondo (EIF) kaip asocijuotojo ūkio subjekto kapitale apskaitomas taikant nuosavybės metodą. EIF yra ES finansų įstaiga, kurios specializacija – teikti rizikos kapitalą ir garantijas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI). EIF veikia kaip viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė. Jo nariai yra Europos investicijų bankas (EIB), ES ir finansų įstaigų grupė.

2022 m. gruodžio 31 d. ES priklauso 30 % EIF nuosavybės (2021 m. – 30 %) ir 30 % balsavimo teisių (2021 m. – 30 %). Toliau pateikiamoje lentelėje parodytas einamųjų metų ES dalyvavimo EIF pokytis.

mln. EUR

Europos investicijų fondas	
Dalis 2021 12 31	1 192
<i>Įnašai</i>	-
<i>Gauti dividendai</i>	(4)
<i>Grynojo rezultato dalis</i>	24
<i>Grynojo turto dalis</i>	102
Dalis 2022 12 31	1 313

EIF apibendrinta finansinė informacija:

mln. EUR

	2022 12 31 EIF, iš viso	2021 12 31 EIF, iš viso
<i>Turtas</i>	5 504	5 187
<i>Įsipareigojimai</i>	(1 127)	(1 213)
<i>Pajamos</i>	340	781
<i>Išlaidos</i>	(261)	(217)
<i>Perteklius / (deficitas)</i>	79	564

Pirmiau pateiktos apibendrintos finansinės informacijos suderinimas su EIF turimų palūkanų balansine verte yra toks:

mln. EUR

	2022 12 31	2021 12 31
<i>Asocijuotųjų ūkio subjektų grynasis turtas</i>	4 377	3 974
EB nuosavybės dalis EIF	30,0 %	30,0 %
<i>Balansinė vertė</i>	1 313	1 192

ES, atstovaujama Komisijos, 2022 m. gruodžio 31 d. apmokėjo 20 % savo pasirašytų EIF kapitalo akcijų, nepareikalauta suma yra tokia:

mln. EUR

	Visas EIF kapitalas	ES pasirašyta dalis
<i>Visas akcinis kapitalas</i>	7 300	2 190
<i>Apmokėta</i>	(1 460)	(438)
Nepareikalauta	5 840	1 752

2.4. FINANSINIS TURTAS

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
Ilgalaikė			
Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas	2.4.1	199 918	160 214
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas	2.4.2	26 513	21 660
		226 431	181 874
Trumpalaikė			
Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas	2.4.1	4 437	3 353
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas	2.4.2	4 544	3 391
		8 981	6 744
Iš viso		235 412	188 618

2.4.1. Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
Paskolos EGADP (NGEU) ir finansinė parama	2.4.1.1	204 103	163 392
Kitos paskolos	2.4.1.2	251	176
Iš viso		204 354	163 568
<i>Ilgalaikė</i>		<i>199 918</i>	<i>160 214</i>
<i>Trumpalaikė</i>		<i>4 437</i>	<i>3 353</i>

2.4.1.1. Paskolos EGADP (NGEU) ir finansinė parama

mln. EUR

	EGADP (NGEU)	SURE	EFSM	MOKĖJIMŲ BALANSAS	MFP	Eurato-mas	Iš viso
<i>Iš viso 2021 12 31</i>	<i>17 978</i>	<i>90 567</i>	<i>47 138</i>	<i>201</i>	<i>7 170</i>	<i>338</i>	<i>163 392</i>
<i>Naujos paskolos (nominali suma)</i>	<i>27 187</i>	<i>8 718</i>	<i>2 200</i>	<i>–</i>	<i>7 535</i>	<i>–</i>	<i>45 639</i>
<i>Grąžintos sumos</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>(2 700)</i>	<i>–</i>	<i>(10)</i>	<i>(23)</i>	<i>(2 733)</i>
<i>Balansinės vertės pokyčiai</i>	<i>176</i>	<i>(155)</i>	<i>(51)</i>	<i>0</i>	<i>(60)</i>	<i>0</i>	<i>(90)</i>
<i>Vertės sumažėjimo pokyčiai</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>(2 023)</i>	<i>(82)</i>	<i>(2 105)</i>
Iš viso 2022 12 31	45 340	99 130	46 587	201	12 613	232	204 103
<i>Ilgalaikė</i>	<i>45 156</i>	<i>99 026</i>	<i>42 666</i>	<i>200</i>	<i>12 482</i>	<i>218</i>	<i>199 749</i>
<i>Trumpalaikė</i>	<i>184</i>	<i>104</i>	<i>3 921</i>	<i>1</i>	<i>130</i>	<i>14</i>	<i>4 354</i>

2022 m. gruodžio 31 d. paskolų nominalioji vertė yra 205 301 mln. EUR (2021 m. – 162 394 mln. EUR), iš jų 160 145 mln. EUR sudaro paskolos finansinei paramai ir 45 156 mln. EUR – EGADP.

Eilutė „vertės sumažėjimo pokyčiai“ atitinka 2022 m. gruodžio 31 d. tikėtinų kredito nuostolių pakartotinį vertinimą. Eilutė „balansinės vertės pokyčiai“ atitinka sukaupytų palūkanų pokytį ir priemonių / nuolaidų pokytį (naujos priemonės / nuolaidos ir amortizacija).

Finansinės paramos programos vykdomos kompensaciniu principu. Tai reiškia, kad paskolos finansuojamos lygiavertėmis, tomis pačiomis sąlygomis pasiskolintomis lėšomis. Grąžinimo terminai yra tokie patys, emisijos priemonės / nuolaidos ir išlaidos perkeliama paskolos gavėjui. Suėjus grąžinimo terminui, paskolos gavėjas grąžina paskolą Komisijai, o Komisijai grąžina pasiskolintas lėšas. EGADP paskolų atveju kompensacinio ryšio tarp paskolų ir pagal NGEU pasiskolintų lėšų sąlygų nėra (dėl šių paskolų finansavimo žr. **2.11.1.1** pastabą).

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP)

EGADP yra laikina priemonė, skirta padėti valstybių narių ekonomikai atsigausti po koronaviruso pandemijos ir tapti atsparesnei žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms. Pagal ES ekonomikos gaivinimo

priemonę (NGEU) Komisija skolinasi lėšų, kurias EGADP naudoja valstybių narių reformoms ir investicijoms finansuoti. Jos turi atitikti ES prioritetus ir spręsti konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose pagal Europos semestro ekonominės ir socialinės politikos koordinavimo sistemą nustatytas problemas. Finansavimas gali būti skiriamas kaip paskola (grąžintina parama) arba dotacija (negrąžintina parama, žr. 2.5 pastabą). Valstybės narės gali gauti finansavimą, neviršijantį iš anksto sutartos paskolos ir dotacijos skirtos sumos. Norėdamos pasinaudoti parama, valstybės narės turi pateikti Europos Komisijai savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus. Kiekviename plane nurodomos reformos ir investicijos, kurios turi būti įvykdytos iki 2026 m. pabaigos, nustatant aiškias tarpines ir siektines reikšmes, kurias turi išanalizuoti Europos Komisija ir patvirtinti Europos Vadovų Taryba. EGADP paskolos gali būti išmokamos iki 2026 m. gruodžio 31 d., bet tik pasiekus sutartas tarpines ir siektinas reikšmes.

2022 m. gruodžio 31 d. buvo pasirašyta 153,9 mlrd. EUR vertės paskolų sutarčių, iš jų 45,2 mlrd. EUR jau išmokėta.

Parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios padėties mažinti (SURE)

SURE yra Europos priemonė, kuria siekiama išlaikyti žmones darbo vietose ir padėti išlaikyti darbo vietas, kurias paveikė pandemija. Pagal šią priemonę valstybės narės gali prašyti ES finansinės paramos, kuri padėtų finansuoti staigiai ir smarkiai padidėjusias nacionalines viešąsias išlaidas, kurios susidarė dėl reaguojant į krizę taikomų nacionalinių sutrumpinto darbo laiko sistemų ir panašių priemonių, be kita ko, skirtų savarankiškai dirbantiems asmenims, arba tam tikrų su sveikata susijusių priemonių, visų pirma, darbo vietoje. Pagal ją paskolų nukentėjusioms valstybės narėms forma gali būti teikiama finansinė parama iki 100 mlrd. EUR.

2022 m. gruodžio 31 d. Taryba patvirtino, o Komisija pasirašė paskolų sutartis dėl 98,4 mlrd. EUR finansinės paramos. Galimybės naudotis priemone laikotarpis baigėsi 2022 m. gruodžio 31 d. ir visos išmokos yra išmokėtos.

Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė (EFSM)

EFSM suteikė galimybę skirti finansinę paramą valstybei narei, patiriančiai sunkumų arba susiduriančiai su didelių sunkumų grėsme dėl jos nekontroliuojamų išimtinių aplinkybių. Parama galėjo būti skiriama paskolos arba kredito linijos pavidalu. Programa pasibaigė, tačiau ji toliau taikoma konkrečioms užduotims, kaip antai paskolų grąžinimo termino pratęsimui. 2021 m. gruodžio mėn. Portugalija paprašė pratęsti 2,2 mlrd. EUR sumos iš bendros 2,7 mlrd. EUR paskolos, grąžintinos 2022 m. balandžio mėn., terminą. Komisija paskolino 2,2 mlrd. EUR grąžintinai paskolai, kurios terminas pratęstas 4,5 metų, refinansuoti. Likusi 0,5 mlrd. EUR suma buvo grąžinta.

Mokėjimų balansas (MB)

Tai politika grindžiama finansine priemone, pagal kurią euro neįsivedusioms ES valstybėms narėms teikiama vidutinės trukmės finansinė parama. Naudojant šią priemonę galima suteikti paskolas valstybėms narėms, kurios susiduria su mokėjimų balanso arba kapitalo judėjimo sunkumais arba kurioms kyla didelė tokių sunkumų grėsmė. Didžiausia pagal šią priemonę suteiktų paskolų suma negali viršyti 50 mlrd. EUR. Nepanaudotų sumų pagal pasirašytas paskolų sutartis nėra.

Makrofinansinė parama (MFP)

MFP yra finansinė parama, kurią ES teikia šalims partnerėms, patiriančioms mokėjimų balanso krizę. Paprastai ši parama teikiama vidutinės trukmės arba ilgalaikių paskolų arba dotacijų, arba tinkamo jų derinio pavidalu ir iš esmės papildo pagal TVF remiamą koregavimo ir reformų programą suteiktą finansavimą.

Per 2022 m. papildomai išmokėta 7,5 mlrd. EUR paskolų, įskaitant 7,2 mlrd. EUR naujų paskolų Ukrainai, kurios buvo suteiktos siekiant remti Ukrainos ekonomikos stabilizavimą ir nedelsiant padidinti šalies atsparumą, Rusijai pradėjus neišprovokuotą ir nepateisinamą agresijos karą. Bendra neapmokėta nominali MFP paskolų vertė metų pabaigoje sudarė 15 mlrd. EUR, iš kurių 11,6 mlrd. EUR buvo Ukrainai suteiktos paskolos.

MFP paskolos ir susijusios pasiskolintos lėšos garantuojamos BAF, o prireikus – iš ES biudžeto. Be to, 2022 m. Ukrainai pagal MFP išskirtinę finansinės paramos programą suteiktoms paskoloms, kurių bendra suma siekia 6 mlrd. EUR, taip pat taikoma valstybių narių garantijų sistema, pagal kurią be pirmųjų 9 % nuostolių, draudžiamų iš BAF, apdraudžiama dar 61 % paskolos vertės nuostolių. 1,6 mlrd. EUR iš šių garantijų pasirašyta iki 2022 m. pabaigos, o dar 1,6 mlrd. EUR – iki 2023 m. gegužės 31 d. Likusios garantijos vis dar svarstomos pagal valstybių narių administracines procedūras, kurias tikimasi užbaigti 2023 m.

2022 m. gruodžio 31 d. MFP paskolų vertės sumažėjimas sudarė 2,3 mlrd. EUR (2021 m. – 293 mln. EUR), iš jų 2,2 mlrd. EUR susiję su paskolomis Ukrainai. Nors visos 2022 m. Ukrainos mokėtinos sumos buvo sumokėtos laiku, o rengiant metines finansines ataskaitas nebuvo pradelstų paskolų Ukrainai palūkanų, vertės sumažėjimas atspindi viso laikotarpio ES paskolų Ukrainai tikėtinus kredito nuostolius, apskaičiuotus itin konservatyviai, atsižvelgiant į didelį netikrumą.

Valstybių narių suteiktos garantijos išskirtinei MFP padidina ES biudžeto kreditų vertę, todėl tikėtini šių paskolų kredito nuostoliai sumažėja iki 0,3 mlrd. EUR (iš bendro 2,2 mlrd. EUR vertės sumažėjimo, apimančio visas MFP paskolas Ukrainai). Taip pat žr. **6.5** pastabą.

2022 m. gruodžio 31 d. pagal pasirašytas MFP paskolos sutartis dar nepanaudota 285 mln. EUR sąlyginių sumų (2021 m. – 625 mln. EUR).

Europos atominės energijos bendrijos paskolos (Euratomas)

Europos atominės energijos bendrija (Euratomas, atstovaujamas Komisijos) skolina lėšas tiek valstybėms narėms, tiek ES nepriklausančioms valstybėms ir visų šių valstybių ūkio subjektams su energijos įrenginiais susijusiems projektams finansuoti. Iš visų 2022 m. gruodžio 31 d. negrąžintų Euratomo paskolų 300 mln. EUR (nominaliaja verte) sudaro Ukrainos garantuotos paskolos įmonei „Energoatom“. Šioms paskoloms buvo pripažintas 95 mln. EUR vertės sumažėjimas.

2022 m. gruodžio 31 d. Komisija iš trečiųjų šalių buvo gavusi 327 mln. EUR garantijų (2021 m. – 350 mln. EUR) Euratomo paskoloms padengti. Nepanaudotų sumų pagal pasirašytas paskolų sutartis nėra.

Faktinės paskoloms taikomos palūkanų normos (pateikiamos kaip palūkanų normų intervalas)

	2022 12 31	2021 12 31
EGADP (NGEU)	0,14–2,54 %	0,11–0,12 %
SURE	(0,48)–2,78 %	(0,48) %–0,77 %
EFSM	(0,03) %–3,79 %	(0,03) %–3,79 %
MOKĖJIMŲ BALANSAS	2,95 %	2,95 %
MFP	(0,14) %–3,70 %	(0,14) %–3,70 %
Euratomas	(0,08)–1,53 %	(0,08) %–1,66 %

ES biudžeto garantija

ES biudžetu garantuojamos pasiskolintos lėšos, kurias Komisija skolinasi paskoloms pagal EGADP ir finansinės paramos programoms finansuoti. Jei ateityje būtų negrąžintos paskolos sumos, iš ES biudžeto gali tekti sumokėti susijusias pasiskolintas sumas.

- NGEU pasiskolintos lėšos ir pasiskolintos lėšos, susijusios su EFSM, MB ir Euratomo paskolomis valstybėms narėms, yra garantuojamos tik iš biudžeto;
- pasiskolintos lėšos, susijusios su SURE, yra garantuojamos iš biudžeto ir grindžiamos 25 mlrd. EUR vertės valstybių narių garantijomis, ir
- MFP pasiskolintos lėšos paskoloms trečiosioms valstybėms visų pirma yra padengiamos iš BAF (žr. **2.4.2** pastabą), išskyrus 6 mlrd. EUR išskirtinės MFP paskolas Ukrainai, kurios draudžiamos valstybių narių suteiktomis garantijomis po pirmųjų 9 % nuostolių, draudžiamų iš BAF;
- Euratomo pasiskolintos lėšos visų pirma yra padengiamos trečiųjų šalių garantijomis, po to – BAF (žr. **2.4.2** pastabą) ir vėliau ES biudžeto lėšomis.

Daugiau duomenų pateikta **6.6** pastaboje.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Pagal Susitarimo dėl išstojimo 143 straipsnį Jungtinė Karalystė yra atsakinga Sąjungai už savo dalį neapibrėžtųjų finansinių įsipareigojimų, susijusių su paskolomis finansinei paramai (EFSM, MFP, MB ir Euratomo), kuri patvirtinta arba dėl kurios sprendimas priimtas išstojimo dieną, t. y. 2020 m. sausio 31 d. 143 straipsnyje nustatyta, kad jeigu būtų nevykdomi įsipareigojimai, susiję su paskola finansinei paramai, patvirtinta iki išstojimo dienos, JK turėtų sumokėti Sąjungai savo dalį sumų, kurias dėl tų nevykdomų operacijų sumoka Sąjunga, išskyrus atvejus, kai tai galima padengti JK tenkančia BAF išorės

veiksmų skyriaus garantijų fonde laikomų atidėjinių dalimi, kai tai taikytina (tai pasakytina apie MFP ir Euratomo paskolas trečiosiose šalyse) – žr. **4.1.1** pastabą.

ES neįvykdyti neapibrėžtieji įsipareigojimai, susiję su pirmiau paminėtomis paskolomis finansinei paramai, išstojimo dieną buvo 53,9 mlrd. EUR. Vėliau dalis buvo gražinta, taigi paskolų, kurioms taikoma ES garantija, vertė 2022 m. gruodžio 31 d. yra 52,4 mlrd. EUR, JK tenkanti dalis – 6,5 mlrd. EUR.

2.4.1.2. Kitos paskolos

Tai yra trijų rūšių paskolos:

- a) paskolos, suteiktos iš ES biudžeto programų (pvz., MEDA programos „Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystė“ ir ES užimtumo ir socialinių inovacijų programos); 2022 m. gruodžio 31 d. šios paskolos sudarė 79 mln. EUR (2021 m. – 74 mln. EUR).
- b) perimtos paskolos: šias paskolas suteikė EIB ir už jas garantavo ESIF ir išorės skolinimo įgaliojimo programos. Paskolos nebuvo laiku gražintos, Komisija patenkino reikalavimą mokėti pagal garantiją ir dabar jai priklauso susigrąžinimo teisės. Todėl paskolos dabar pripažįstamos ES balanse. 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija turi 1,0 mlrd. EUR tokių paskolų susigrąžinimo teises, įskaitant sukauptas palūkanas (2021 m. – 855 mln. EUR). Tačiau, atsižvelgus į tikėtinus kredito nuostolius, balanse pripažinta vertė yra 126 mln. EUR (2021 m. – 48 mln. EUR).
- c) 46 mln. EUR terminuotieji indėliai (2021 m. – 54 mln. EUR), kurių terminas yra daugiau kaip 3 mėnesiai ir kurie neatitinka pinigų ekvivalentų apibrėžties.

2.4.2. Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas

		mln. EUR	
	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
<i>Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės*</i>	2.4.2.1	30 073	24 223
<i>Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – išvestinės finansinės priemonės</i>	2.4.2.2	984	828
Iš viso		31 057	25 051
<i>Ilgalaikė</i>		<i>26 513</i>	<i>21 660</i>
<i>Trumpalaikė</i>		<i>4 544</i>	<i>3 391</i>

2.4.2.1. Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės*

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės pagal rūšis

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>24 647</i>	<i>19 326</i>
<i>PRF, ETF ir investicijos į bendrus portfelius</i>	<i>2 895</i>	<i>2 513</i>
<i>Kitos investicijos į nuosavą kapitalą</i>	<i>2 532</i>	<i>2 384</i>
Iš viso	30 073	24 223
<i>Ilgalaikė</i>	<i>25 534</i>	<i>20 834</i>
<i>Trumpalaikė</i>	<i>4 539</i>	<i>3 390</i>

Skolos vertybiniai popieriai – tai daugiausia valstybių ir įmonių obligacijos. Jie laikomi Komisijos (daugiausia BAF, BUFI) arba EIB ES vardu (daugiausia „Horizontas 2020“, Inovacijų fondas) valdomuose fonduose (portfeliuose). Portfelijų rezultatai vertinami tikrąja verte (rinkos verte).

Pinigų rinkos fondai (PRF) – tai savitarpio fondai, investuojantys į trumpalaikius skolos vertybinius popierius (pvz., „EIB Unitary Fund“). Biržiniai fondai (ETF) – tai investiciniai fondai, kuriais prekiaujama

vertybinių popierių biržose. Jie stebi indeksus ir juose laikomas toks turtas kaip akcijos, obligacijos, valiutos, ateities sandoriai. Investicijos į bendrus portfelius – tai ES CEF ir „Horizontas 2020“ programų lėšos, sutelktos kartu su valstybių narių lėšomis iš programos „NER 300“. Jos naudojamos EIB finansavimo ir investavimo operacijų garantijoms teikti.

Kitos investicijos į nuosavą kapitalą daugiausia susijusios su ES biudžeto lėšų investavimu – per įgyvendinančiuosius partnerius – į rizikos kapitalą arba kitų rūšių investicinius fondus siekiant ES politikos tikslų, pavyzdžiui, didinti galimybes gauti finansavimą veiklą pradedančioms MVĮ, moksliniams tyrimams ir inovacijoms, taip pat infrastruktūrai ES ir už jos ribų.

Tikraja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – neišvestinės finansinės priemonės pagal programas

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Inovacijų fondas</i>	6 476	4 195
<i>BUFI investicijos</i>	2 015	1 257
<i>Likviduojama EAPB</i>	1 222	1 382
<i>Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas</i>	188	188
<i>EIVT vietos darbuotojų pensijų planas</i>	84	69
	9 985	7 091
<i>Biudžeto garantijų fondai:</i>		
<i>Bendras atidėjinių fondas</i>	14 057	11 272
	14 057	11 272
<i>Finansinės priemonės, finansuojamos iš ES biudžeto:</i>		
<i>„Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“</i>	3 766	3 342
<i>Europos infrastruktūros tinklų priemonė</i>	697	762
<i>ES MVĮ nuosavo kapitalo priemonės</i>	512	684
<i>Europos fondas Pietryčių Europai</i>	214	213
<i>Ekologiško augimo fondas</i>	107	146
<i>Energijos vartojimo efektyvumo finansinė priemonė</i>	109	107
<i>Kita</i>	628	606
	6 031	5 861
Iš viso	30 073	24 223
<i>Ilgalaikė</i>	25 534	20 834
<i>Trumpalaikė</i>	4 539	3 390

Inovacijų fondas (IF)

Inovacijų fondas buvo įsteigtas Direktyva (ES) 2018/410 ir juo nustatoma šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistema Sąjungoje. Jo tikslas – panaudoti pajamas mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų inovacijoms tam tikruose ekonomikos sektoriuose remti. Inovacijų fondas gauna pajamas iš laipsniško 450 mln. apyvartinių taršos leidimų realizavimo, taip pat 300 mln. apyvartinių taršos leidimų nepanaudotų lėšų, skirtų programai „NER 300“ (žr. 3.8 pastabą). EIB valdo lėšas, kol jos naudojamos numatytam tikslui, ir investuoja jas į skolos vertybinius popierius.

BUFI investicijos

Komisija įkūrė Biudžeto baudų fondą (toliau – BUFI), skirtą preliminarai gautoms lėšoms už apskūstas konkurencijos baudas valdyti. Iki galutinio teismo sprendimo priėmimo Komisija pinigų investuoja į skolos priemones. 2022 m. baudos gavėjas laikinai sumokėjo 0,9 mlrd. EUR sumą, kuri buvo investuota į šį fondą – tai pagrindinė šio padėjimo priežastis.

Likviduojama EAPB

EAPB sutartis nustojo galioti 2002 m. liepos 23 d., o visas EAPB turtas buvo perduotas Europos Sąjungai ir skirtas moksliniams tyrimams su anglių ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose, pavyzdžiui, transformatyviųjų technologijų, kurios padeda pasiekti anglies dioksido beveik neišskiriančią plieno gamybą. Moksliniams tyrimams dar nepaskirtas lėšas Komisija investuoja į skolos vertybinius popierius.

Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas

ES turi finansinių investicijų į Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) kapitalą, kuriame 2022 m. gruodžio 31 d. turimų akcijų skaičius buvo 90 044 (2021 m. – 90 044 akcijos) ir sudarė 3 % viso pasirašyto akcinio kapitalo. ES iš viso pasirašė 900 mln. EUR akcinio kapitalo, iš šios sumos 713 mln. EUR šiuo metu yra nepareikalauta įmokėti. Pagal susitarimą, kuriuo įsteigiamas ERPB, akcininkai turi tam tikrų sutartinių apribojimų, pavyzdžiui, tai, kad akcijos negali būti perduodamos ir kad jų išpirkimo kaina negali viršyti pradinės pirkimo kainos. Savo investiciją į ERPB ES vertina tikrąja verte. Pradinė pirkimo kaina laikoma geriausiu tikrosios vertės įverčiu, ypač dėl minėtų sutartinių apribojimų. Nors ERPB akcijos nėra kotiruojamos jokioje vertybinių popierių biržos rinkoje, neseniai buvo atliktos operacijos su ūkio subjekto, į kurį investuojama, nuosavybe (kapitalo emisija nominaliąja verte), o tai rodo, kad šioje situacijoje kaina yra geriausias tikrosios vertės įvertis.

Bendras atidėjinių fondas (BAF)

ES garantuoja investicijas į nuosavą kapitalą ir įgyvendinančiųjų partnerių paskolas valstybėms ir įmonėms. Kad būtų galima padengti reikalavimus dėl įsipareigojimų nevykdymo ar kitų nuostolių, iš ES biudžeto, vadovaujantis teisės aktais, palaipsniui atidedamos lėšos kapitalo rezervui, t. y. BAF, sukurti. Iš BAF taip pat dengiamos Komisijos pasiskolintos lėšos MFP ir Euratomo paskoloms ne valstybėms narėms finansuoti.

Laikydamosi Finansinio reglamento, Komisija sukūrė BAF, kad būtų galima valdyti visų biudžeto garantijų ir finansinės paramos paskolų trečiosioms valstybėms kapitalo rezervą (atidėjinius) viename bendrame portfelyje. Be ES biudžeto atidėjinių, BAF gauna susigrąžintas lėšas iš neįvykdytų operacijų, investicijų grąžą ir įplaukas iš atlygio už ES biudžeto garantijas. BAF taip pat gali gauti savanoriškus valstybių narių ir kitų mokėtojų įnašus, kurie didina turimas ES biudžeto garantijas.

BAF skirsto gaunamus įnašus į skyrius, priklausomai nuo prisidedančios programos. Programų teisės aktuose nustatyti būtini atidėjiniai teikiamoms garantijoms. ES biudžete šie atskiri atidėjiniai sutelkiami BAF, siekiant optimizuoti turto valdymą.

2022 m. gruodžio 31 d. BAF turtas buvo 14,4 mlrd. EUR, iš kurių 14,1 mlrd. EUR buvo investuota į tikrąją vertę vertinamą finansinį turtą kaip perteklių arba deficitą – neišvestines finansines priemones (skolos vertybinius popierius).

„Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“

Pagal ES reglamentą, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), siekiant pagerinti ūkio subjektų, užsiimančių moksliniais tyrimais ir inovacijomis, galimybes gauti finansavimą, buvo sukurtos naujos finansinės priemonės. Šios priemonės yra:

- „InnovFin“ paskolų ir garantijų paslauga moksliniams tyrimams ir inovacijoms, pagal kurią Komisija dalijasi finansine rizika, susijusia su EIB pasirašytų naujų finansavimo operacijų portfeliu;
- „InnovFin“ MVĮ garantija, įskaitant MVĮ iniciatyvos neribotų garantijų priemonę (SIUGI) – EIF valdoma garantijų priemonė, pagal kurią finansų tarpininkams teikiamos garantijos ir priešpriešinės garantijos naujiems paskolų portfeliams (pagal SIUGI Komisija finansine rizika, susijusia su suteikta garantija, dalijasi su valstybėmis narėmis, EIF ir EIB);
- „InnovFin“ nuosavo kapitalo priemonė moksliniams tyrimams ir inovacijoms, pagal kurią teikiamos investicijos į rizikos kapitalo fondus ir kurią valdo EIF, ir
- EIC fondas (Europos inovacijų tarybos fondas), teikiantis nuosavo kapitalo finansavimą siekiant paspartinti inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmus. EIC fondas finansuojamas pagal programas „Europos horizontas“ ir „Horizontas 2020“. Iki šiol investicijos daugiausia susijusios su programa „Horizontas 2020“.

Europos infrastruktūros tinklų priemonė

Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1316/2013 Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) skolos priemonė buvo sukurta siekiant sudaryti geresnes sąlygas gauti finansavimą infrastruktūros projektams transporto, telekomunikacijų ir energetikos sektoriuose. Ją valdo EIB pagal susitarimą su ES. Pagal ją siūloma pasidalyti skolos finansavimo riziką pirmaeilės ir subordinuotosios skolos ar garantijų forma ir teikti paramą projektų obligacijoms, kurioms suteikiama ES garantija.

ES MVĮ nuosavo kapitalo priemonės

Tai yra nuosavo kapitalo priemonės, kurios buvo finansuojamos pagal programas COSME, CIP bei Daugiametę įmonių programą ir Iniciatyvą augimui ir užimtumui skatinti, kuriuos patikos principu valdo EIF ir kuriais remiamas MVĮ steigimas ir finansavimas pačioje jų veiklos pradžioje ir jų augimo etapu, investuojant į tinkamus specialius rizikos kapitalo fondus.

Tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto kaip pertekliaus arba deficito tikrosios vertės hierarchija

	mln. EUR	
Finansinio turto rūšis	2022 12 31	2021 12 31
1 lygis. Kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose	24 677	19 336
2 lygis. Kiti nei kotiruojamos kainos stebimi duomenys	3 061	2 698
3 lygis. Vertinimo metodas, pagal kurį naudoti duomenys, neįsivertinti stebėtais rinkos duomenimis	2 335	2 190
Iš viso	30 073	24 223

Ataskaitiniu laikotarpiu neatlikta jokių pervedimų iš tikrosios vertės hierarchijos 1 lygio į 2 lygį.

Neišvestinių finansinių priemonių turto, apskaičiuoto taikant vertinimo metodą, pagal kurį naudoti duomenys, neįsivertinti stebėtais rinkos duomenimis (3 lygis), suderinimas

	mln. EUR
Tikrosios vertės pokyčiai	
Pradinis likutis 2022 01 01	2 190
Laikotarpio investicijos	383
Kapitalo grąžinimas	(143)
Apmokėtos pajamos	(115)
Laikotarpio pelnas ir nuostoliai kaip perteklius arba deficitas	19
Į 3 lygį pervestos lėšos	–
Iš 3 lygio pervestos lėšos	–
Kita	–
Laikotarpio pabaigos likutis 2022 12 31	2 335

2022 m. pabaigoje turimo 3 lygio išvestinių finansinių priemonių turto grynieji nuostoliai buvo 87 mln. EUR (2021 m. grynasis pelnas siekė 295 mln. EUR). Jis įtrauktas kaip finansinės pajamos kategorijoje „Pelnas iš tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto ar įsipareigojimų kaip pertekliaus arba deficito“ (žr. **3.9** pastabą) ir finansinės išlaidos kategorijoje „Tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto ar įsipareigojimų kaip pertekliaus arba deficito nuostoliai“ (žr. **3.15** pastabą).

2.4.2.2. Tikrąja verte vertinamas išvestinių finansinių priemonių turtas arba įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas

Tikrąja verte vertinamas išvestinių finansinių priemonių turtas arba įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas pagal rūšis

	2022 12 31			2021 12 31		
Išvestinės finansinės priemonės rūšis	Sąlyginė suma	Turtas tikrąja verte	Įsipareigojimas tikrąja verte	Sąlyginė suma	Turtas tikrąja verte	Įsipareigojimas tikrąja verte
<i>Išankstinis sandoris užsienio valiuta</i>	488	5	–	646	2	–
<i>Kapitalo portfelio garantija</i>	4 694	979	(17)	4 148	826	(1)
<i>Valiutų rizikos garantijos</i>	87	–	(8)	28	–	(4)
Iš viso	5 269	984	(25)	4 822	828	(5)
<i>Ilgalaikė</i>		979	(9)		826	(5)
<i>Trumpalaikė</i>		5	(15)		2	–

Išankstinis sandoris užsienio valiuta

ES sudaro išankstinius sandorius užsienio valiuta, kad apdraustų ESIF garantijų fonde laikomų JAV doleriais išreikštų skolos vertybinių popierių užsienio valiutos riziką. Pagal išankstinius sandorius užsienio valiuta ES sumoka sutartyje numatytą tariamąją sumą užsienio valiuta (mokėjimo dalis), kaip parodyta

pirmiau pateiktoje lentelėje, ir suėjus išpirkimo datai gaus tariamąją sumą eurais (gavimo dalis). Tokie išvestinių finansinių priemonių sandoriai yra vertinami tikrąja verte paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir klasifikuojami kaip finansinis turtas arba tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas, priklausomai nuo to, ar jų tikroji vertė yra teigiama, ar neigiama.

Kapitalo portfelių garantija

Kategorija „Kapitalo portfelių garantija“ apima garantijas, kurias ES suteikė finansų įstaigoms už investicijų į nuosavybės vertybinius popierius portfelius. Šios garantijos klasifikuojamos kaip išvestinės finansinės priemonės ir apskaitomos kaip tikrąja verte vertinamas finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas kaip perteklius arba deficitas, nes jie neatitinka finansinės garantijos įsipareigojimo apibrėžties (žr. **1.5.12** pastabą). ES finansinis įsipareigojimas vertinamas pagal pagrindinių investicijų vertę.

Visa suma iš esmės atitinka ESIF garantiją, kurią ES suteikė EIB grupei, o pagrindinės investicijos į nuosavą kapitalą, kurias išmokėjo EIB ir EIF, sudaro 3,5 mlrd. EUR (2021 m. – 3,1 mlrd. EUR). ESIF nuosavo kapitalo portfelio ES garantijos tikroji vertė sudarė iš viso 967 mln. EUR (2021 m. – 763 mln. EUR).

Valiutų rizikos garantija

ES garantuoja valiutų riziką pagal EDVF garantiją, pagal kurią ji garantuoja apsikeitimo ir išankstinius sandorius, kuriais siekiama apsidrausti nuo valiutų rizikos, susijusios su investicijų operacijomis besiformuojančios rinkos ekonomikos šalyse. ES taip pat dengia užsienio valiutos (UAH) nuvertėjimo riziką, susijusią su paskolomis, kurias finansų įstaigos teikia Ukrainos MVĮ pagal Rytų partnerystės MVĮ finansavimo priemonę.

Tikrąja verte vertinamo finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės hierarchija

mln. EUR

Išvestinės finansinės priemonės rūšis	2022 12 31		2021 12 31	
	Turtas tikrąja verte	Įsipareigo- jimas tikrąja verte	Turtas tikrąja verte	Įsipareigo- jimas tikrąja verte
1 lygis. Kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose	–	–	–	–
2 lygis. Kiti nei kotiruojamos kainos stebimi duomenys	5	(3)	2	(2)
3 lygis. Vertinimo metodas, pagal kurį naudoti duomenys, neįteigiami stebėtais rinkos duomenimis	979	(21)	826	(2)
Iš viso	984	(25)	828	(5)

Ataskaitiniu laikotarpiu neatlikta jokių pervedimų iš 1 lygio į 2 lygį. Išvestinės finansinės priemonės, priskiriamos tikrosios vertės 3 lygiui, daugiausia apima nuosavybės vertybinių popierių portfelių garantijas.

Išvestinių finansinių priemonių turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų taikant vertinimo metodą, pagal kurį naudoti duomenys, neįteigiami stebėtais rinkos duomenimis (3 lygis), suderinimas

mln. EUR

Tikrosios vertės pokyčiai	
Turto / (įsipareigojimo) pradinis likutis 2022 01 01	824
Įvykdyti reikalavimai mokėti pagal garantiją	51
Grąžinti reikalavimai mokėti pagal garantiją	–
Pajamos iš įvykdytų garantijų	(98)
Laikotarpio pelnas ir nuostoliai kaip perteklius arba deficitas	181
Į 3 lygį pervestos lėšos	–
Iš 3 lygio pervestos lėšos	–
Kita	–
Laikotarpio pabaigos likutis 2022 12 31	958

2022 m. pabaigoje turimo 3 lygio išvestinių finansinių priemonių turto grynasis pelnas buvo 181 mln. EUR (2021 m. grynasis pelnas siekė 777 mln. EUR). Ši suma įtraukiama kaip finansinės pajamos į kategoriją „Pelnas iš tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto ar įsipareigojimų kaip pertekliaus arba deficito“ (žr. **3.9** pastabą).

2.5. IŠANKSTINIS FINANSAVIMAS

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
Ilgalaikė			
Išankstinis finansavimas	2.5.1	47 179	57 764
Kiti avansai valstybėms narėms	2.5.2	216	2 901
Įnašas į patikos fondus		86	126
		47 482	60 792
Trumpalaikė			
Išankstinis finansavimas	2.5.1	46 927	28 427
Kiti avansai valstybėms narėms	2.5.2	6 087	4 229
		53 014	32 656
Iš viso		100 496	93 447

Įvairioms programoms turėtų būti skirtos pakankamos išankstinio finansavimo sumos siekiant užtikrinti gavėjui reikiamą finansavimą projektui pradėti ir vykdyti, taip pat kartu apsaugant ES finansinius interesus ir atsižvelgiant į teisinius, veiklos ir išlaidų veiksmingumo apribojimus.

2.5.1. Išankstinis finansavimas

mln. EUR

	Bendra suma	Tarpuskaita, vykdoma kaupimo principu	Grynoji suma 2022 12 31	Bendra suma	Tarpuskaita, vykdoma kaupimo principu	Grynoji suma 2021 12 31
Pasidalijamasis valdymas						
EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės	3 051	(527)	2 525	3 172	(208)	2 965
ERPF ir Sanglaudos fondas	29 812	(4 932)	24 880	23 531	(4 571)	18 960
ESF	11 621	(1 974)	9 647	9 085	(1 823)	7 263
Kita	8 063	(4 498)	3 565	4 836	(2 263)	2 572
	52 548	(11 931)	40 617	40 624	(8 865)	31 760
Tiesioginis valdymas						
Vykdo:						
Komisija	41 722	(13 695)	28 027	46 494	(11 970)	34 525
iš kurių EGADP (NGEU)	28 347	(5 389)	22 958	34 879	(4 065)	30 814
ES vykdomosios įstaigos	29 566	(17 104)	12 462	23 931	(15 030)	8 901
Patikos fondai	738	(582)	156	1 140	(847)	293
	72 026	(31 381)	40 645	71 565	(27 847)	43 718
Netiesioginis valdymas						
Vykdo:						
Kitos ES agentūros ir įstaigos	2 892	(1 262)	1 631	1 657	(687)	971
Trečiosios valstybės	1 797	(1 275)	522	1 874	(1 261)	614
Tarptautinės organizacijos	12 488	(7 491)	4 997	9 545	(5 955)	3 590
Kiti subjektai	15 208	(9 513)	5 695	12 992	(7 453)	5 539
	32 385	(19 540)	12 845	26 069	(15 356)	10 713
Iš viso	156 958	(62 852)	94 106	138 258	(52 068)	86 191
Ilgalaikė	47 179	–	47 179	57 764	–	57 764
Trumpalaikė	109 778	(62 852)	46 927	80 494	(52 068)	28 427

Išankstinis finansavimas reiškia išmokėtus pinigus, taigi – mokėjimų asignavimų panaudojimą. Kaip paaiškinta 1.5.7 pastaboje, tai yra avansai, todėl jie dar nėra įtraukti į apskaitą. Taigi, nors išankstinis finansavimas sumažina RAL (žr. 5.1 pastabą), jis yra išlaidos, kurios dar turi būti priimtose ir pripažintos finansinės veiklos ataskaitoje.

Pasidalijamojo valdymo atveju didžiausia išankstinio finansavimo dalis yra susijusi su 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu. Naudos išankstinio finansavimo išmokos sanglaudos srityje daugiausia susijusios su „REACT-EU“ (3,5 mlrd. EUR) ir 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu (5,4 mlrd. EUR).

2014–2020 m. laikotarpio pradinis išankstinis finansavimas, kurio tarpuskaityta bus atlikta (t. y. pripažinta finansinės veiklos ataskaitoje) tik artėjant programavimo laikotarpio pabaigai, parodytas kaip ilgalaikis išankstinis finansavimas. Artėjant šios ankstesnės DFP įgyvendinimo laikotarpio pabaigai, kai vis daugiau sumų tampa mokėtinomis per 12 mėnesių, šis pradinis išankstinis finansavimas laipsniškai perklasifikuojamas į trumpalaikį išankstinį finansavimą ir jo tarpuskaityta jau taip pat prasidėjo. Šios aplinkybės yra pagrindinė ilgalaikio išankstinio finansavimo sumažėjimo priežastis ir reikšmingas veiksnys, lemiantis trumpalaikės sumos padidėjimą.

Tiesioginio valdymo srityje didžiausios išankstinio finansavimo sumos yra susijusios su negrąžintina parama pagal 2021 m. pradėtą įgyvendinti EGADP priemonę, kurios grynoji vertė metų pabaigoje buvo 23 mlrd. EUR (2021 m. – 30,8 mlrd. EUR). Jos sumažėjo atlikus sumų tarpuskaitytą, nes 2022 m. valstybės narės pasiekė tarpines reikšmes. Kitos reikšmingos sumos – iš viso 13 mlrd. EUR (2021 m. – 8,5 mlrd. EUR) – susijusios su mokslinių tyrimų sritimi (daugiausia programomis „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“, kurias įgyvendina ES vykdomosios įstaigos ir Komisija); įsibėgėjant naujos DFP įgyvendinimui, skirta daugiau dotacijų, taigi išmokėta daugiau išankstinio finansavimo išmokų.

Netiesioginio valdymo srityje išankstinis finansavimas daugiausia apima vidaus politikos programas, tokias kaip „Galileo“ ir EGNOS (kosmoso programos), taip pat priemones, susijusias su „Globalia Europa“ (įskaitant kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemones). Šioje išlaidų kategorijoje labiausiai padidėjo (1,1 mlrd. EUR) išankstinis finansavimas, susijęs su Kaimynystės, vystomojo ir bendradarbiavimo priemone ir jos pirmtakais. Kaip ir tiesioginio valdymo išankstinio finansavimo atveju, padidėjimas šioje srityje daugiausia susijęs su naujais mokėjimais, atliktais 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, šiam įsibėgėjant.

Gautos išankstinio finansavimo garantijos

Tai yra garantijos, kurių Komisija tam tikrais atvejais reikalauja iš kitų nei valstybės narės gavėjų, kai jiems išmoka avansus (išankstinį finansavimą). Šios rūšies garantijų atveju turi būti parodytos dvi vertės: nominalioji ir einamoji. Nominaliosios vertės atsiradimas siejamas su garantijos buvimu. Kalbant apie einamąją vertę, garantija suteikiama, jeigu yra išankstinio finansavimo mokėjimas, atliktas pagal garantiją, vėliau sumažintas tolesniais mokėjimais. 2022 m. gruodžio 31 d. gautų išankstinio finansavimo garantijų nominalioji vertė buvo 518 mln. EUR, o šių garantijų einamoji vertė – 464 mln. EUR (2021 m. – atitinkamai 433 mln. EUR ir 383 mln. EUR).

Tam tikras išankstinio finansavimo sumas, išmokėtas įgyvendinant Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros septintąją bendrąją programą (BP 7) bei programas „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“, faktiškai garantuoja Savidraudos mechanizmas (buvęs Dalyvių garantijų fondas (DGF)). Savidraudos mechanizmas – tai savitarpio paramos priemonė, kuria padengiama rizika, kylanti dėl gavėjų nesumokamų sumų įgyvendinant netiesioginius veiksmus pagal šias programas. Visi netiesioginių veiksmų, kuriems skiriama ES dotacija, dalyviai įneša 5 % didžiausio ES įnašo į Savidraudos mechanizmo kapitalą, kurį Komisija investuoja į finansų rinkas, kad gautų palūkanų. Palūkanos gali būti naudojamos padengti skoloms, kurių įsipareigojimų nevykdantis dalyvis nesumoka Sąjungai. Pasibaigus netiesioginiams veiksams, įnašai grąžinami dalyviams. ES (atstovaujama Komisijos) veikia kaip Savidraudos mechanizmo vykdomasis įgaliotinis, tačiau fondo savininkai yra dalyviai. Taigi Savidraudos mechanizmas yra atskiras subjektas, kuris neįtraukiamas į konsolidavimą šiose ES metinėse ataskaitose.

2022 m. gruodžio 31 d. bendra Savidraudos mechanizmo dengiama išankstinio finansavimo suma buvo 2,7 mlrd. EUR (2021 m. – 2,4 mlrd. EUR). Visas Savidraudos mechanizmo turtas, įskaitant Komisijos valdomą finansinį turtą, sudarė 2,6 mlrd. EUR (2021 m. – 2,5 mlrd. EUR).

2.5.2. Kiti avansai valstybėms narėms

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Avansai valstybėms narėms, skirti pasidalijamojo valdymo principu valdomoms finansinėms priemonėms</i>	3 390	3 647
<i>Pagalbos schemos</i>	2 914	3 483
Iš viso	6 303	7 130
<i>Ilgalaikė</i>	216	2 901

Avansai valstybėms narėms, skirti pasidalijamojo valdymo principu valdomoms finansinėms priemonėms

Igyvendinant Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) programas įmanoma iš ES biudžeto valstybėms narėms išmokėti avansus, kad jos galėtų prisidėti prie finansinių priemonių (t. y. paskolų, nuosavo kapitalo investicijų ar garantijų). Šių finansinių priemonių sukūrimas ir valdymas yra valstybių narių, o ne Komisijos atsakomybė. Vis dėlto, iki metų pabaigos pagal šias priemones nepanaudotos lėšos tampa ES nuosavybe (kaip ir visų išankstinio finansavimo išmokų atveju), todėl jos ES balanse laikomos turtu.

Apskaičiuota, kad pagal 2014–2020 m. sanglaudos politiką iš išmokėtos 17 181 mln. EUR sumos 2022 m. gruodžio 31 d. dar nebuvo panaudota 3 303 mln. EUR. Į šią sumą įeina valstybių narių įnašai MVĮ iniciatyvai, kuria siekiama paskatinti bankų sektorių papildomai skolinti MVĮ (išmokėta 1 449 mln. EUR suma, išskyrus vis dar kaip išankstinis finansavimas esančias sumas, ir apskaičiuota, kad iš šios sumos nepanaudota 292 mln. EUR).

Metų pabaigoje liko nepanaudota 86 mln. EUR kaimo plėtrai skirtos sumos.

Pagalbos schemos

Panašiai valstybių narių įvairioms pagalbos schemoms (valstybės pagalbai, EŽŪGF rinkos priemonėms arba EŽŪFKP investicinėms priemonėms) sumokėtos sumos, atitinkančios avansus, kurie nebuvo panaudoti iki metų pabaigos, į ES balansą įtraukiami kaip turtas (avansai). Komisija įvertino šiuos avansus remdamasi valstybių narių pateikta informacija; gautos sumos įtrauktos į pakategorę „Pagalbos schemos“.

2014–2020 m. DFP atveju metų pabaigoje nepanaudotos sumos sudarė 1 198 mln. EUR sanglaudos politikai ir 1 670 mln. EUR žemės ūkiui ir kaimo plėtrai skirtų lėšų.

2.6. IŠ PREKYBOS GAUTINOS SUMOS IR NEPREKYBINĖS SUSIGRAŽINTINOS SUMOS

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
Ilgalaikė			
<i>Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos</i>	2.6.1	16 339	34 892
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos</i>	2.6.2	2 532	5 750
		18 870	40 642
Trumpalaikė			
<i>Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos</i>	2.6.1	25 832	29 473
<i>Iš prekybos operacijų gautinos sumos</i>	2.6.2	3 497	2 323
		29 329	31 796
Iš viso		48 199	72 438

2.6.1. Iš neprekybinių operacijų susigražintinos sumos

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
Ilgalaikė			
<i>Valstybės narės</i>	2.6.1.1	503	2 497
<i>Susitarimas dėl JK išstojimo</i>	2.6.1.2	14 810	30 839
<i>Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos</i>	2.6.1.4	1 011	1 556
<i>Kitos susigražintinos sumos</i>		15	–
		16 339	34 892
Trumpalaikė			
<i>Valstybės narės</i>	2.6.1.1	6 036	5 682
<i>Susitarimas dėl JK išstojimo</i>	2.6.1.2	9 061	10 913
<i>Už konkurencijos pažeidimus skirtos baudos</i>	2.6.1.3	9 420	11 698
<i>Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos</i>	2.6.1.4	1 239	1 097
<i>Kitos susigražintinos sumos</i>		75	83
		25 832	29 473
Iš viso		42 170	64 365

2.6.1.1. Iš valstybių narių susigražintinos sumos

mln. EUR

	2022 12 31	2021 12 31
<i>TNI A sąskaitos</i>	4 397	6 137
<i>TNI atskiros sąskaitos</i>	1 356	1 405
<i>Gautini nuosavi ištekliai</i>	7	15
<i>Vertės sumažėjimas</i>	(686)	(875)
<i>Kita</i>	–	–
Nuosavų išteklių susigražintinos sumos	5 073	6 683
<i>Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)</i>	1 621	1 525
<i>Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir kitos kaimo plėtros priemonės</i>	189	668
<i>Vertės sumažėjimas</i>	(591)	(843)
EŽŪGF ir Kaimo plėtros fondo susigražintinos sumos	1 219	1 350
Susigražintinos išankstinio finansavimo sumos	13	26
Sumokėtas ir iš valstybių narių susigražintinas PVM	54	45
Kitos iš valstybių narių susigražintinos sumos	180	73
Iš viso	6 539	8 178
<i>Ilgalaikė</i>	503	2 497
<i>Trumpalaikė</i>	6 036	5 682

Iš valstybių narių gautinos ilgalaikės sumos daugiausia susijusios su neįvykdytais Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) atitikties patvirtinimo sprendimais. Su šiais sprendimais susijusios sumos susigražinamos dalimis kasmet.

Nuosavų išteklių susigražintinos sumos

A sąskaitos yra susijusios su mėnesinėmis ataskaitomis, kuriose valstybės narės praneša apie nustatytas mokėtinas tradicinių nuosavų išteklių (TNI) sumas. Lentelėje išvardytos A sąskaitų sumos, kurios dar nesumokėtos Komisijai. TNI daugiausia sudaro muitai, kuriuos Komisijos vardu renka valstybės narės.

A sąskaitose metų pabaigoje paprastai būna 3–4 mlrd. EUR. Tačiau 2021 m. šios sumos buvo gerokai didesnės, nes į jas buvo įtrauktos TNI sumos, susijusios su per mažos vertės nustatymo bylomis. 2022 m. pokyčius daugiausia galima paaiškinti gautais mokėjimais, susijusiais su šiomis bylomis, taip pat skolų koregavimu po Teismo sprendimo.

Jungtinės Karalystės pažeidimo nagrinėjimo byloje (Pažeidimas Nr. 2018/2008) 2022 m. kovo 8 d. Teismas priėmė susijusį sprendimą ir patvirtino, kad Jungtinė Karalystė pažeidė savo įsipareigojimus saugoti Sąjungos biudžetą. Byla iškelta pagal 2017 m. OLAF ataskaitą, kurioje nustatyta, kad Jungtinės Karalystės importuotojai, naudodami fiktyvias ir suklaidintas sąskaitas faktūras ir neteisingas importo muitinės vertės deklaracijas, nesumokėjo didelės muitų sumos. Remdamasi OLAF ir JTC sukurta metodika ir turima informacija, Komisija mano, kad dėl JK pažeidimo 2011 m. lapkričio mėn.–2017 m. spalio mėn. ES biudžeto nuostoliai sudarė 2,1 mlrd. EUR (grynoji suma, t. y. atskaičius 20 % surinkimo išlaidų, kurias JK pasilieka iš bendros 2,7 mlrd. EUR sumos). Teismas savo sprendime iš esmės pritarė Komisijos nuomonei, tačiau paprašė Komisijos perskaičiuoti mokėtiną sumą atsižvelgiant į papildomus muitų nuostolių kiekybinio nustatymo elementus. 2022 m. birželio mėn. Jungtinė Karalystė sumokėjo Komisijai preliminarą sumą.

Komisija įvertino sprendimą ir ypač Teismo pastabas dėl mokėtinų sumų nustatymo. Atlikus išsamią analizę nustatyta 1,6 mlrd. EUR galutinė pagrindinė suma (grynoji suma, atėmus 20 % surinkimo išlaidų). 2023 m. sausio mėn. Jungtinė Karalystė sumokėjo likusią sumą. Todėl taip pat buvo perskaičiuoti delspinigiai, siekiantys 1,4 mlrd. EUR; juos Jungtinė Karalystė sumokėjo 2023 m. vasario mėn. Abi sumos buvo sumokėtos atėmus Jungtinės Karalystės dalį pagal Susitarimo dėl išstojimo nuostatas (žr. **2.6.1.2** pastabą).

Gavusi šias sumas, 2023 m. vasario 15 d. Komisija baigė pažeidimo nagrinėjimo bylą.

Pritaikius tuos pačius parametrus perskaičiuojant įvertintų TNI nuostolių sumą, kurią 27 valstybės narės turi sumokėti už tekstilės gaminius ir avalynę, importuotus iš Kinijos gerokai sumažinta verte, 2022 m. gruodžio 31 d. susigražintinoms sumoms pritaikytas neigiamas 0,6 mlrd. EUR koregavimas. Galutinės mokėtinės sumos toliau tikslinamos su valstybėmis narėmis. Apskaičiuota, kad su šiomis bylomis susiję mokėtinai delspinigiai šiuo metu sudaro 0,6 mlrd. EUR.

Atskiros sąskaitos yra susijusios su nustatytomis teisėmis į gautinas sumas, kurios nebuvo įtrauktos į A sąskaitas, nes valstybės narės jų nesusigražino ir nebuvo pateikta jokių įkaitų (t. y. garantijų) (arba kai įkaitai buvo pateikti, bet buvo užginčyta suma). Remiantis valstybių narių kasmet teikiama informacija šių teisių vertė gali sumažėti. Kiekvienų metų pabaigoje vertės sumažėjimo sumos paprastai sudaro panašią pagrindinės sumos procentinę dalį.

EŽŪGF ir Kaimo plėtros fondo susigražintinos sumos

Į šį punktą visų pirma įtrauktos sumos, kurias valstybės narės buvo skolingos 2022 m. gruodžio 31 d., kaip 2022 m. spalio 15 d. deklaravo ir patvirtino valstybės narės. Įvertinamos susigražintinos sumos, susidariusios po šio deklaravimo iki 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija taip pat įvertina pagalbos gavėjų mokėtinų sumų, kurių gražinimas neįtikimas, vertės sumažinimą. Tai, kad atliekamas toks patikslinimas, nereiškia, kad Komisija atsisako teisės ateityje susigražinti šias sumas. Tikslinant atimama 20 % tiek valstybėms narėms leidžiama išskaičiuoti administraciniams sąnaudoms padengti.

2.6.1.2. Susitarimas dėl JK išstojimo

ES ir JK pasirašytame Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (2019/C 384 I/01) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo) nustatyti įvairūs abiejų šalių finansiniai įsipareigojimai. 2022 m. gruodžio 31 d. grynoji iš Jungtinės Karalystės gautina suma, remiantis šiais įsipareigojimais, sudarė 23 871 mln. EUR (2021 m. – 41 753 mln. EUR), iš kurių 9 061 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos (2021 m. – 10 913 mln. EUR):

	140 str.	142 str.	Kita	2022 12 31	2021 12 31
<i>Jungtinės Karalystės mokėtina suma</i>	17 029	9 587	68	26 683	43 982
<i>Jungtinei Karalystei mokėtina suma</i>	–	–	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Iš viso	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
<i>Ilgalaikė</i>	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
<i>Trumpalaikė</i>	8 563	288	209	9 061	10 913

mln. EUR

Jungtinės Karalystės dalis (139 straipsnis)

Pagal 139 straipsnį nustatyta, kad Jungtinės Karalystės finansinių įsipareigojimų dalis, nustatyta pagal Susitarimą dėl išstojimo, yra nuosavų išteklių, kuriuos 2014–2020 m. suteikė Jungtinė Karalystė, ir nuosavų išteklių, kuriuos per tą laikotarpį suteikė visos valstybės narės ir Jungtinė Karalystė, santykis, pakoreguotas suma, apie kurią valstybės narės pranešta iki 2022 m. vasario 1 d. Apskaičiuota, kad galutinė Jungtinės Karalystės dalis yra 12,431681219587700 %.

Mokėjimai pagal Susitarimą dėl išstojimo

Mokėjimo mechanizmas, taikomas abiejų šalių įsipareigojimams, nustatytas 148 straipsnyje. Apibendrinant galima teigti, kad ES kiekvienų metų balandžio ir rugsėjo mėn. išrašo sąskaitas faktūras grynajai sumai Jungtinei Karalystei, o Jungtinė Karalystė jas moka kas mėnesį. Konkrečių metų balandžio mėn. nurodytos sumos turi būti sumokėtos keturiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis nuo tų metų birželio iki rugsėjo mėn. Rugsėjo mėn. nurodytos sumos turi būti mokamos aštuoniomis lygiomis mėnesinėmis dalimis nuo tų metų spalio mėn. iki kitų metų gegužės mėn. Kadangi kai kurios nurodytos sumos būtinai grindžiamos prognozėmis ir įverčiais, ataskaitos kasmet atnaujinamos remiantis faktiniais duomenimis.

2022 m. bendra suma, apie kurią pranešta Jungtinei Karalystei pagal 136 straipsnį ir 140–147 straipsnius, buvo 9 815 mln. EUR (2021 m. – 11 930 mln. EUR), iš jų 3 418 mln. EUR suma nurodyta 2022 m. balandžio mėn., o 6 397 mln. EUR suma – 2022 m. rugsėjo mėn. (2021 m. – atitinkamai 3 763 mln. EUR ir 8 166 mln. EUR).

Iš viso 2022 m. gauta 10 921 mln. EUR mokėjimų (2021 m. – 6 826 mln. EUR). Iš šios sumos 5 104 mln. EUR susiję su likusia 2021 m. rugsėjo mėn. pranešimo dalimi ir buvo išmokėti penkiomis lygiomis dalimis 2022 m. sausio–gegužės mėn. (2021 m. – nulis), 3 418 mln. EUR susiję su 2022 m. balandžio mėn. pranešimu ir buvo išmokėti keturiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis 2022 m. birželio–rugsėjo mėn. (2021 m. – 3 763 mln. EUR), ir 2 399 mln. EUR susiję su 2022 m. rugsėjo mėn. pranešimu ir buvo išmokėti trimis lygiomis dalimis spalio–gruodžio mėn. (2021 m. – 3 062 mln. EUR).

mln. EUR

	Likusi 2021 m. rugsėjo mėn. pranešimo dalis:	2022 m. balandžio mėn. pranešimas	2022 m. rugsėjo mėn. pranešimas	
	(mokėtina ir sumokėta nuo 2022 m. sausio- gegužės mėn.)	(mokėtina ir sumokėta 2022 m. birželio- rugsėjo mėn.)	(mokėtina ir sumokėta 2022 m. spalio- gruodžio mėn.)	Iš viso mokėjimų 2022 m.
140 straipsnis	5 090	4 029	2 437	11 556
142 straipsnis	18	236	11	265
136 straipsnis	29	–	7	37
147 straipsnis	–	6	–	6
	5 138	4 271	2 455	11 864
136 straipsnis	–	(573)	–	(573)
141 straipsnis	(34)	(0)	(56)	(90)
143 straipsnis	–	(163)	–	(163)
144 straipsnis	–	(73)	–	(73)
145 straipsnis	–	(37)	–	(37)
146 straipsnis	–	(7)	–	(7)
	(34)	(853)	(56)	(943)
Iš viso	5 104	3 418	2 399	10 921

Metų pabaigoje likusi 2022 m. rugsėjo mėn. sąskaitos faktūros dalis, sudariusi 3 998 mln. EUR, buvo sumokėta penkiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis 2023 m. sausio–gegužės mėn. (2022 m. – 5 104 mln. EUR).

140 straipsnis. Neįvykdyti įsipareigojimai

Jungtinė Karalystė įsipareigojo Europos Sąjungai sumokėti JK tenkančią 2020 m. gruodžio 31 d. neįvykdytų biudžetinių įsipareigojimų dalį (vadinamą „Brexit'o“ RAL), pakoreguotą pagal 140 straipsnio reikalavimus. 2022 m. gruodžio 31 d. bendra suma, pripažinta kaip gautina suma, sudarė 17 029 mln. EUR (2021 m. – 28 620 mln. EUR), iš kurių 8 563 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo metų pabaigos. Toliau pateiktoje lentelėje pateikiami pagrindiniai pokyčiai tarp visos 2021 m. gruodžio 31 d. pripažintos gautinos sumos ir visos 2022 m. gruodžio 31 d. pripažintos gautinos sumos.

mln. EUR

2021 12 31 Jungtinės Karalystės mokėtina suma	28 620
<i>Grynosios finansinės pataisos, susijusios su 2014–2020 m. arba ankstesniais programavimo laikotarpiais (įskaitant 2021 m. išskaičiuotų sumų koregavimą)</i>	(123)
<i>TNI, susiję su 2020 m. ir suteikti Sąjungai 2022 m. (įskaitant 2021 m. išskaičiuotų sumų koregavimą)</i>	–
2022 m. iš Jungtinės Karalystės gauti grynieji mokėjimai	(11 556)
Apskaičiuotosios neįgyvendinimo išlaidos	88
Iš viso	17 029
<i>Ilgalaikė</i>	8 465
<i>Trumpalaikė</i>	8 563

Bendra gautinomis sumomis pripažinta suma per metus sumažėjo 11 591 mln. EUR daugiausia dėl 2022 m. iš Jungtinės Karalystės gautų mokėjimų (11 556 mln. EUR).

Bendrą grynujų finansinių pataisų, susijusių su 2014–2020 m. arba ankstesniais programos laikotarpiais, atskaitymą, kuris lygus 123,5 mln. EUR, sudaro 2022 m. rugsėjo mėn. išrašytos sąskaitos faktūros sumos, kurios dar nebuvo įtrauktos į 2021 m. metines finansines ataskaitas (39,1 mln. EUR, mokėtina 2023 m. sausio–gegužės mėn. laikotarpiu), ir 2023 m. rugsėjo mėn. išrašytinos ir 2023 m. spalio mėn. – 2024 m. gruodžio mėn. mokėtinos sumos (84,4 mln. EUR).

Bendras TNI, susijusių su 2020 m. ir pateiktų Sąjungai 2022 m., atskaitymas lygus nuliui, nes nebuvo jokių jau pateiktų sąskaitų faktūrų koregavimų ir nebuvo žinomų sumų, kurios turėtų būti įtrauktos į 2023 m. balandžio arba rugsėjo mėn. sąskaitą faktūrą.

Per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos mokėtina suma (8 563 mln. EUR) sudaro 2022 m. rugsėjo mėn. sąskaitos faktūros likutis (4 061 mln. EUR), 2023 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje mėn. nurodytina suma (2 647 mln. EUR), ir 2023 m. rugsėjo mėn. sąskaitoje faktūroje nurodytina suma, mokėtina 2023 m. spalio–gruodžio mėn. laikotarpiu (1 855 mln. EUR). 2023 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje nurodytą sumą sudaro 2 515 mln. EUR suma, susijusi su Jungtinės Karalystės dalimi dėl numatyto RAL vykdymo 2023 m., ir 132 mln. EUR suma, susijusi su 2022 m. vykdomos Jungtinės Karalystės dalies RAL patikslinimu. Sumą, kuri bus nurodyta 2023 m. rugsėjo mėn. sąskaitoje faktūroje ir mokėtina 2023 m. spalio–gruodžio mėn., sudaro iki 1 887 mln. EUR, susijusių su Jungtinės Karalystės dalimi dėl numatyto RAL vykdymo 2023 m., ir 32 mln. EUR, susijusių su grynųjų finansinių pataisų atskaitymais.

Apskaičiuota, kad neįvykdyti įsipareigojimai pakoreguoti 88 mln. EUR, kad būtų atsižvelgta į faktinius 2021 ir 2022 m. panaikintus įsipareigojimus, taip pat į 2022 m. pabaigoje numatomus panaikinti įsipareigojimus, susijusius su likusiomis „Brexit’o“ RAL atsargomis.

142 straipsnis. Sąjungos įsipareigojimai 2020 m. pabaigoje

JK įsipareigojo jai tenkančią Sąjungos įsipareigojimų dalį Europos Sąjungai sumokėti iki 2020 m. pabaigos, išskyrus įsipareigojimus, a) susijusius su atitinkamu turtu ir b) susijusius su biudžeto vykdymu ir nuosavų išteklių valdymu (įskaitant sumas, jau padengtas neįvykdytais įsipareigojimais (žr. pirmiau pateiktą 140 straipsnį)). Šiuo atveju pagrindinė suma – tai 2020 m. gruodžio 31 d. buvę įsipareigojimai, susiję su išmokomis, mokamomis pasibaigus tarnybos laikui (pensijomis ir sveikatos draudimu).

Neįvykdyti 2020 m. įsipareigojimai pagal 142 straipsnį (6)

mln. EUR

	Europos pareigūnų pensijų sistema	Bendroji sveikatos draudimo sistema	2022 12 31	2021 12 31
<i>Neįvykdyti 2020 m. įsipareigojimai</i>	67 840	5 168	73 008	114 507
JK dalis	8 434	642	9 076	14 235
Įmokos į BSDS / BSDF	250	9	259	236
Iš viso	8 684	651	9 335	14 471
<i>Ilgalaikė</i>	8 434	642	9 076	14 235
<i>Trumpalaikė</i>	250	9	259	236

Pagal 142 straipsnio 6 dalyje nustatytą numatytąjį mokėjimo būdą Jungtinė Karalystė kasmet prisideda prie praėjusiais metais išmokėtų grynųjų išmokų iš Sąjungos biudžeto kiekvienam Europos pareigūnų pensijų sistemos (EPPS) gavėjui ir prie susijusio Sąjungos biudžeto įnašo į Bendrąją sveikatos draudimo sistemą (BSDS) už kiekvieną gavėją arba asmenį, kuris gauna išmokas per gavėją. Įmokos mokėtinos keturiomis mėnesinėmis dalimis nuo atitinkamų metų birželio iki rugsėjo mėn.

Jungtinės Karalystės grynųjų mokėjimų iš Sąjungos biudžeto dalis, 2022 m. sumokėta EPPS ir BSDS gavėjams, atitinkamai sudarė 250 mln. EUR ir 9 mln. EUR. Apie šias sumas Jungtinei Karalystei buvo pranešta 2023 m. balandžio mėn. sąskaitoje faktūroje (taigi jos turi būti mokamos keturiomis lygiomis mėnesinėmis dalimis 2023 m. birželio–rugsėjo mėn. laikotarpiu).

Be to, 2022 m. gruodžio 31 d. pagal 142 straipsnio 6 dalį neįvykdyti 2020 m. JK įsipareigojimai, susiję su Europos pareigūnų pensijų sistema (EPPS) ir Bendra sveikatos draudimo sistema (BSDS), sudarė atitinkamai 8 434 mln. EUR ir 642 mln. EUR (2021 m. – 13 032 mln. EUR ir 1 203 mln. EUR). EPPS ir BSDS sistemos sumažėjimą lėmė aktuarinis pelnas dėl finansinių prielaidų pokyčių – daugiau informacijos žr. **2.9** pastaboje. Pažymėtina, kad nors aktuarinis pelnas (arba nuostoliai) dėl finansinių prielaidų pokyčio turi įtakos 2020 m. neįvykdytų įsipareigojimų, apskaičiuotų pagal 39-ąją TVSAS / ES apskaitos taisyklę Nr. 12, dabartinei vertei, jis nekeičia nei išmokų, kurias faktiškai turės išmokėti ES, sumos, nei, atitinkamai, Jungtinės Karalystės įnašų į šias išmokas, mokėtinų pagal 142 straipsnio 6 dalyje nustatytą numatytojo atsiskaitymo mechanizmą.

2022 m. gruodžio 31 d. JK nepasinaudojo išankstinių atsiskaitymų galimybe, pagal kurią neįvykdyti 2020 m. EPPS ir BSDS įsipareigojimai, apskaičiuoti remiantis aktuariniais vertinimais, atliktais pagal 39-

ąjį TVSAS / ES apskaitos taisyklę Nr. 12, sumokami penkiomis lygiomis dalimis 142 straipsnio 6 dalies paskutinėje pastraipoje nustatyta tvarka.

Neįvykdyti 2020 m. įsipareigojimai pagal 142 straipsnį (5)

Pagal 142 straipsnio 5 dalį Jungtinė Karalystė prisideda prie įsipareigojimų, susijusių su kitomis pensijų sistemomis, kaip užfiksuota 2020 finansinių metų Sąjungos konsoliduotosiose ataskaitose, dešimčia įmokų, pradedant 2021 m. spalio 31 d. (kiekviena metinė įmoka mokama aštuoniomis mėnesinėmis dalimis nuo kitų metų spalio iki gegužės mėn.) Šie įsipareigojimai 2020 finansinių metų Sąjungos konsoliduotosiose metinėse ataskaitose sudarė 2 344 mlrd. EUR, todėl Jungtinės Karalystės dalis 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 291 mln. EUR. Atsižvelgiant į iki 2022 m. pabaigos iš Jungtinės Karalystės gautas sumas, iš viso 40 mln. EUR, Jungtinei Karalystei tenkanti dalis kitų pensijų sistemose 2022 m. gruodžio 31 d. sumažėjo iki 251 mln. EUR, iš kurių 29 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo metų pabaigos.

Daugiau informacijos apie išmokų darbuotojams sistemas pateikta **1.5.10** ir **2.9** pastabose.

Kiti straipsniai

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
Jungtinės Karalystės mokėtinos sumos:		
136 straipsnis	–	557
147 straipsnis	68	53
	68	610
Jungtinei Karalystei mokėtinos sumos:		
136 straipsnis	(678)	–
141 straipsnis	(1 637)	(1 818)
143 straipsnis	(313)	(163)
144 straipsnis	(54)	(73)
145 straipsnis	(111)	(148)
146 straipsnis	(20)	(27)
	(2 812)	(2 229)
Iš viso	(2 744)	(1 618)
<i>Ilgalaikė</i>	<i>(2 953)</i>	<i>(711)</i>
<i>Trumpalaikė</i>	<i>209</i>	<i>(908)</i>

136 straipsnis. Taikytinos nuostatos, susijusios su nuosavais ištekliais

136 straipsnyje nustatytos su nuosavais ištekliais susijusios nuostatos, taikytinos po 2020 m. gruodžio 31 d. JK turi teisę gauti arba, atitinkamai, privalo sumokėti savo dalį, kai nuosavi ištekliai, susiję su finansiniais metais iki 2020 m. ir su 2020 m., turi būti suteikti, pataisyti arba patikslinti po 2020 m. gruodžio 31 d. Tad Jungtinei Karalystei taikytinas bet koks su finansiniais metais iki 2020 m. ir su 2020 m. siejamas PVM ir BNP pagrįstų nuosavų išteklių patikslinimas. Tačiau šis PVM ir BNP patikslinimas bus atliekamas tik jei sprendimas bus priimtas ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d. Į atnaujintas Jungtinei Karalystei taikomas 2018–2019 m. korekcijas irgi atsižvelgta.

Be to, reikalaujama, kad Jungtinė Karalystė sumokėtų tradicinius nuosavus išteklius, jos gautus po 2021 m. vasario 28 d., bet susijusius su 2020 m. ir ankstesniais metais. Iš šios sumos turi būti atimta jiems tenkanti bendros sumos dalis. Tradicinių nuosavų išteklių atskira sąskaita visiškai panaikinama iki 2025 m. gruodžio 31 d.

2023 m. sausio–vasario mėn. Jungtinė Karalystė sumokėjo negrąžintą skolą, susijusią su byla, kurioje nustatyta, kad JK importuotojai, naudodami fiktyvias ir suklaidotas sąskaitas faktūras ir neteisingas importo muitinės vertės deklaracijas, nesumokėjo didelės muitų sumos. Pagrindinė suma ir susiję delspinigiai sudarė atitinkamai 1,6 mlrd. EUR ir 1,4 mlrd. EUR (žr. **2.6.1.1** pastabą). Susitarimo dėl išstojimo 139 straipsnyje nustatyta Jungtinės Karalystės dalis sudarė 370 mln. EUR ir buvo kompensuota 2023 m. iš Jungtinės Karalystės gautais mokėjimais.

Grynoji 2022 m. gruodžio 31 d. ES Jungtinei Karalystei mokėtina suma yra 678 mln. EUR, iš kurių 699 mln. EUR Jungtinė Karalystė turės sumokėti per 12 mėnesių nuo metų pabaigos, o 1 377 mln. EUR ES turės sumokėti Jungtinei Karalystei vėliau:

mln. EUR

2021 12 31 Jungtinės Karalystės mokėtina suma	557
<i>JK 2022 m. rugsėjo mėn. sąskaitoje faktūroje nurodyta suma</i>	20
<i>JK dalis per mažos vertės nustatymo byloje</i>	(370)
<i>2022 m. JK sumokėtos sumos</i>	536
<i>JK taikoma korekcija, įskaitant 2022 m. atnaujintą 2018–2019 m. JK taikomos korekcijos pataisytą sumą (3,7 mln. EUR)</i>	11
<i>PVM ir BNP patikslinimų atnaujinimas (2021 m. likučių apskaičiavimas)</i>	(64)
<i>PVM ir BNP patikslinimai (2022 m. likučių apskaičiavimas)</i>	(1 377)
<i>JK gryniesi tradiciniai nuosavi ištekliai po 2021 m. vasario 28 d.</i>	8
2022 12 31 Jungtinei Karalystei mokėtina suma	(678)
<i>Ilgalaikė</i>	<i>(1 377)</i>
<i>Trumpalaikė</i>	699

Pažymima, kad į 699 mln. EUR sumą, kurią Jungtinė Karalystė turi sumokėti per 12 mėnesių nuo metų pabaigos, įtraukta 370 mln. EUR suma, susijusi su pirmiau minėta muitų byla. Kadangi ši suma buvo kompensuota netaikant sąskaitos faktūros išrašymo mechanizmo, ji nebuvo įtraukta į 2023 m. balandžio mėn. sąskaitą faktūrą.

141 straipsnis. Baudos

JK turi teisę į jai priklausančią dalį baudų, dėl kurių sprendimas buvo priimtas iki 2020 m. gruodžio 31 d., taip pat baudų, dėl kurių Sąjunga sprendimą priėmė po 2020 m. gruodžio 31 d. pagal 92 straipsnio 1 dalyje nurodytą procedūrą, kai tos baudos tampa galutinės. JK aktualių baudų suma, nesumokėta 2022 m. gruodžio 31 d., yra 12,4 mlrd. EUR (2020 m. – 13,8 mlrd. EUR). 1,4 mlrd. EUR sumažėjimą daugiausia lėmė grynasis baudų sumažėjimas 1,3 mlrd. EUR (0,2 mlrd. EUR 2022 m. paskirtų baudų, atėmus 1,5 mlrd. EUR baudų, patvirtintų ir sumokėtų, sumažintų arba panaikintų teismų sprendimais per 2022 m.) ir baudų vertės sumažėjimo padidėjimas 0,1 mlrd. EUR. JK aktualių baudų dalis, neapmokėta 2022 m. gruodžio 31 d., yra 1,5 mlrd. EUR (2021 m. – 1,7 mlrd. EUR), iš kurių 5,4 mln. EUR suma bus įtraukta į 2023 m. rugsėjo mėn. sąskaitą faktūrą ir sumokėta Jungtinei Karalystei laikotarpiu nuo 2023 m. spalio mėn. iki 2024 m. gegužės mėn. Be to, Jungtinė Karalystė turi teisę į savo galutinių baudų, kurios 2022 m. gruodžio 31 d. nebebuvo mokėtinios, dalį (7,5 mln. EUR, kuri taip pat turi būti įtraukta į 2023 m. rugsėjo mėn. sąskaitą faktūrą ir sumokėta Jungtinei Karalystei nuo 2023 m. spalio mėn. iki 2024 m. gegužės mėn.), ir savo galutinių baudų, už kurias sąskaita faktūra buvo išrašyta 2022 m. rugsėjo mėn., bet metų pabaigoje dar nebuvo sumokėta, dalį (93,7 mln. EUR, sumokėta Jungtinei Karalystei 2023 m. sausio–gegužės mėn. laikotarpiu). Taigi bendra JK tenkanti baudų dalis sudaro 1,6 mlrd. EUR (2021 m. – 1,8 mlrd. EUR), iš kurių 98,6 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos (2021 m. – 90,2 mln. EUR).

143 straipsnis. Neapibrėžtieji finansiniai įsipareigojimai, susiję su finansinės pagalbos paskolomis, ESIF, EDVF ir išorės skolinimo įgaliojimu

Pagal šį straipsnį JK privalo finansuoti jai tenkančią dalį ES neapibrėžtųjų įsipareigojimų, susijusių su skolinimosi ir skolinimo veikla, jeigu juos pririnktų vykdyti ir jeigu jie nebūtų padengti esamų garantijų fondų – daugiau informacijos apie susijusius neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikta 4.1 pastaboje. ES grąžins Jungtinei Karalystei sumas, kurias JK jau yra įmokėjusi į garantijų fondus ir kurių nebepririks. JK taip pat turi teisę į grįžtamasias lėšas iš operacijų, dėl kurių ji yra prisiėmusi dalį atsakomybės. 2022 m. gruodžio 31 d. Jungtinei Karalystei mokėtina suma (visa per ateinančius 12 mėnesių) yra 313 mln. EUR (2021 m. – 163 mln. EUR). Šią sumą sudaro Jungtinės Karalystės 2022 m. susigrąžintų sumų ir grynųjų pajamų dalis (79,5 mln. EUR), atidėjinių perteklius (216,2 mln. EUR), koregavimo dėl pasikeitusio turto valdymo nuostolių tvarkymo poveikis (16,9 mln. EUR), taip pat kitas 2021 m. susigrąžintų ISĮ sumų, kurios buvo nustatytos vykdamas sutartas peržiūros procedūras, patikslinimas (7 011 EUR).

144 straipsnis. Finansinės priemonės

Pagal šį straipsnį ES įsipareigojo Jungtinei Karalystei grąžinti jai tenkančią grįžtamųjų lėšų, susijusių su finansinėmis operacijomis, patvirtintomis iki išstojimo dienos, dalį, taip pat išmokų finansinėms operacijoms, patvirtintoms po išstojimo dienos, dalį. 2022 m. gruodžio 31 d. visa per ateinančius 12 mėnesių Jungtinei Karalystei mokėtina suma sudaro 54 mln. EUR (2021 m. – 73 mln. EUR). Į šią sumą įtrauktas 215 EUR atskaitymas dėl 2021 m. valiutos kurso korekcijos.

145 straipsnis. Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija (likviduojama EAPB)

JK turi teisę į jai tenkančią likviduojamos Europos anglių ir plieno bendrijos grynojo turto, buvusio 2020 m. gruodžio 31 d., dalį, nuo 2021 m. grąžintina penkiomis dalimis kiekvienų metų birželio 30 d. Likviduojamos Europos anglių ir plieno bendrijos grynasis turtas 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 1,5 mlrd. EUR, iš jų Jungtinės Karalystės dalis yra 184 mln. EUR. 2022 m. sumokėjus antrąją 37 mln. EUR dalį, 2022 m. gruodžio 31 d. likusi nesumokėta suma yra 111 mln. EUR (2021 m. – 148 mln. EUR), iš kurių 37 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos.

146 straipsnis. Investicijos į Europos investicijų fondą (EIF)

JK turi teisę į jai tenkančią ES investicijų į įmokėtąjį EIF akcinį kapitalą 2020 m. gruodžio 31 d. dalį, nuo 2021 m. grąžintina penkiomis dalimis kiekvienų metų birželio 30 d. ES investicijos į įmokėtąjį EIF akcinį kapitalą 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 267 mln. EUR, iš jų Jungtinės Karalystės dalis yra 33 mln. EUR. Sumokėjus pirmąją 7 mln. EUR dalį, 2022 m. gruodžio 31 d. likusi nesumokėta suma yra 20 mln. EUR (2021 m. – 27 mln. EUR), iš kurių 7 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos.

147 straipsnis. Teismo bylos

JK įsipareigojo prisiimti jai tenkančią su teismo bylomis dėl Sąjungos finansinių interesų susijusių ES išmokų, kai jas prisireikia mokėti, dalį, jeigu tik faktai, dėl kurių iškeltos šios bylos, įvyko ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. Atsižvelgiant į atidėjinius ir sukaupias sumas metų pabaigoje, taip pat į faktinius 2022 m. ES atliktus mokėjimus už teismo bylas 2022 m., apskaičiuota suma, kurią Jungtinė Karalystė turės sumokėti, yra 68 mln. EUR (2021 m. – 53 mln. EUR), iš kurių 18 mln. EUR turi būti sumokėti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo datos.

2.6.1.3. Iš baudų už konkurencijos pažeidimus susigražintinos sumos

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Iš baudų susigražintina bendra suma</i>	13 635	14 922
<i>Laikinieji mokėjimai</i>	(2 980)	(2 100)
<i>Vertės sumažėjimas</i>	(1 235)	(1 125)
Iš viso	9 420	11 698
<i>Ilgalaikė</i>	–	–
<i>Trumpalaikė</i>	9 420	11 698

Įmonės, kurioms skirtos baudos ir kurios pateikė arba planuoja pateikti apeliacinį skundą, turi galimybę atlikti laikinuosius mokėjimus arba pateikti Komisijai banko garantijas. Iš viso metų pabaigoje nesumokėtų baudų suma buvo 2 980 mln. EUR (2021 m. – 2 100 mln. EUR); ji buvo gauta kaip preliminarūs mokėjimai, o 9 066 mln. EUR (2021 m. – 11 067 mln. EUR) kaip garantijos.

Dėl vertės sumažėjimo nurašytos sumos rodo, kokia suma Komisija kiekvienu atveju įvertino nesurinktas arba garantija neužtikrintas baudas, kurių Komisija nesitiki susigražinti.

Neapibrėžtasis įsipareigojimas parodomas dėl tikimybės, kad šias sumas preliminariai reikės grąžinti įmonėms, kurioms skirtos baudos (žr. **4.2.1** pastabą).

2.6.1.4. Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Sukauptos pajamos</i>	1 936	2 313
<i>Su neprekybinėmis operacijomis susijusios būsimųjų laikotarpių sąnaudos</i>	315	340
Iš viso	2 250	2 653
<i>Ilgalaikė</i>	1 011	1 556
<i>Trumpalaikė</i>	1 239	1 097

Sukauptos pajamos apima 1,8 mlrd. EUR sumą (2021 m. – 2 mlrd. EUR), kurią Komisija ketina susigrąžinti sanglaudos srityje, kai bus patikrintos ir patvirtinto valstybių narių pateiktos metinės ataskaitos. Numatoma, kad didžiausia šios sumos dalis (1 mlrd. EUR) bus susigrąžinta tik baigiant įgyvendinti pagrindines programas (taip yra dėl Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyvos priemonių), todėl ji klasifikuojama kaip ilgalaikė suma.

2.6.2. Iš prekybos operacijų gautinos sumos

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
Ilgalaikė		
<i>Gautina finansinė garantija</i>	1 832	2 630
<i>Delspinigiai</i>	597	3 052
<i>Kitos gautinos sumos</i>	103	68
	2 532	5 750
Trumpalaikė		
<i>Gautina finansinė garantija</i>	369	485
<i>Klientai</i>	288	302
<i>Iš klientų gautinų sumų vertės sumažėjimas</i>	(171)	(172)
<i>Su prekybos operacijomis susijusios būsimųjų laikotarpių sąnaudos</i>	291	236
<i>Delspinigiai</i>	2 554	1 127
<i>Kita</i>	167	345
	3 497	2 323
Iš viso	6 029	8 073

Delspinigiai daugiausia susiję su nuosavų išteklių bylomis ir sukauptomis palūkanomis už nubaustų bendrovių suteiktas garantijas. Delspinigių sumažėjimas daugiausia susijęs su perskaičiavimais, atliktais po to, kai Teismas priėmė sprendimą dėl **2.6.1.1** pastaboje paminėtos per mažos vertės nustatymo bylos. Su Jungtine Karalyste susijusi suma šioje per mažos vertės nustatymo byloje parodyta kaip trumpalaikė gautina suma (1,4 mlrd. EUR), o ilgalaikė delspinigių suma (0,6 mlrd. EUR) yra susijusi išimtinai su valstybėmis narėmis.

Finansinių garantijų sutarčių (FGS) gautinos sumos – tai būsimas atlygis, kurį ES tikisi gauti už suteiktas garantijas. Dauguma ES garantijų yra neatlygintinos arba įvertintos žemesne nei rinkos kaina. Todėl FGS gautinos sumos yra gerokai mažesnės už FGS įsipareigojimus (žr. **2.11.2** pastabą). Iš visų 2022 m. gruodžio 31 d. FGS gautinų sumų (2 201 mln. EUR) 2 198 mln. EUR priskirta finansiniam turtui, vertinamam tikraja verte kaip perteklius arba deficitas (3 tikrosios vertės lygis). Palyginti su pradiniu likučiu 2022 m. sausio 1 d., kuris buvo 3 115 mln. EUR, iš viso FGS gautinos sumos sumažėjo 914 mln. EUR, iš kurių 344 EUR buvo susiję su 2022 m. gautomis garantijų priemokomis, o 571 mln. EUR – su mažesnėmis garantijų priemokomis, kurias tikimasi gauti ateityje.

2.7. ATSARGOS

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Mokslinė medžiaga</i>	54	58
<i>Kita</i>	28	26
Iš viso	82	84

2.8. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
<i>Iždo sąskaitos ir sąskaitos centriniuose bankuose</i>		21 413	20 121
<i>Einamosios sąskaitos</i>		178	453
<i>Avansinės sąskaitos</i>		8	8
<i>Pervedimai (pinigai kelyje)</i>		–	–
<i>Biudžeto vykdymo banko sąskaitos</i>	2.8.1	21 598	20 582
<i>NGEU</i>	2.8.2	19 929	18 027
<i>Finansinės priemonės</i>	2.8.3	2 713	2 838
<i>Baudos</i>	2.8.4	914	1 953
<i>Kitos institucijos, agentūros ir įstaigos</i>		1 344	1 396
<i>Patikos fondai</i>		47	65
Iš viso		46 544	44 860

2.8.1. Biudžeto vykdymo banko sąskaitos

Ši kategorija apima lėšas, kurias Komisija laiko savo banko sąskaitose kiekvienoje valstybėje narėje ir ELPA šalyje (ižde arba centriniame banke), komercinių bankų einamosiose, avansinėse ir smulkių išlaidų sąskaitose. Iždo likučio susidarymo 2022 m. pabaigoje pagrindinės priežastys:

- metų pabaigoje nepanaudota 10,9 mlrd. EUR biudžeto asignavimų suma, iš kurios 8 mlrd. EUR susiję su asignuotosiomis pajamomis, 0,6 mlrd. EUR – su NGEU kreditais, o 2,3 mlrd. EUR – su mokėjimų asignavimais (įskaitant 0,6 mlrd. EUR EŽŪGF);
- 3,2 mlrd. EUR suma, priklausanti Komisijos valdomiems agentūrų išdams, kuri metų pabaigoje nebuvo panaudota;
- 5,2 mlrd. EUR papildomų tradicinių nuosavų išteklių, kurie nebuvo įtraukti į biudžetą, ir
- 0,5 mlrd. EUR galutinių baudų suma, dar neįtraukta į biudžetą.

2.8.2. NGEU

NGEU laiko pinigus Europos Centrinio Banko (ECB) sąskaitoje. Įgyvendinus NGEU priemonės diversifikuotą finansavimo strategiją (žr. **2.11** pastabą), NGEU priemonės pinigų likutis yra didelis ir 2022 m. gruodžio 31 d. siekė 19,9 mlrd. EUR (2021 m. – 18 mlrd. EUR). Šis didelis pinigų likutis palaikomas siekiant užtikrinti, kad NGEU banko sąskaitoje laikomų sumų pakaktų visiems būsimiems išmokų poreikiams patenkinti ir išlaikyti nustatytą atsargos rezervą vengiant bet kokių perteklinių likučių.

2.8.3. Finansinės priemonės

Šios kategorijos sumos yra pirmiausia susijusios su pinigų ekvivalentais, kuriuos Komisijos vardu valdo patikėtiniai ir kurie skirti konkrečioms iš ES biudžeto finansuojamoms finansinių priemonių programoms įgyvendinti: 1,9 mlrd. EUR 2022 m. gruodžio 31 d., iš jų 0,6 mlrd. EUR susiję su COSME paskolų garantijų priemone (žr. **4.1.2** pastabą). Į šią sumą taip pat įeina BAF laikomi pinigai ir pinigų ekvivalentai (0,3 mlrd. EUR), kurie metų pabaigoje dar nebuvo investuoti į vertybinius popierius, ir EIB valdomam Inovacijų fondui priklausantys pinigų ekvivalentai (0,4 mlrd. EUR trumpalaikių komercinių vekselių), žr. **2.4.2.1** pastabą). Į šią eilutę neįtrauktas su BAF susijęs likvidumo rezervas (0,3 mlrd. EUR 2022 m. gruodžio 31 d.), kuris laikomas Komisijos centriniame ižde. Pinigai, priklausantys finansinėms priemonėms, gali būti naudojami tik įgyvendinant atitinkamas programas.

2.8.4. Baudos

Tai daugiausia pinigų sumos, susijusios su Komisijos skirtomis baudomis, dėl kurių byla dar nėra baigta. Šios sumos laikomos specialiose indėlių sąskaitose, kurios nenaudojamos jokiai kitai veiklai. Jeigu kita šalis pateikė apeliacinį skundą arba nežinoma, ar bendrovė, kuriai skirta bauda, pateiks apeliacinį skundą, **4.2.1** pastaboje ta suma nurodoma kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas. Nuo 2010 m. visos laikinai surinktos baudos yra Komisijos valdomos BUFI fonde ir investuojamos į finansines priemones, priskiriamas tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto kaip pertekliaus arba deficito kategorijai (žr. **2.4.2** pastabą). Pinigų, susijusių su baudomis, sumažėjimą 2022 m. pabaigoje lėmė „Intel“ laikinai sumokėtos 1 060 mln. EUR baudos grąžinimas 2022 m. vasario mėn., ES Bendrajam Teismui priėmus sprendimą byloje *Intel Corporation / Komisija*.

ĮSIPAREIGOJIMAI

2.9. PENSIJOS IR KITOS IŠMOKOS DARBUOTOJAMS

2.9.1. Išmokų darbuotojams sistemos grynas įsipareigojimas

	Europos pareigūnų pensijų sistema	Kitos pensijų išmokų sistemos	Bendroji sveikatos draudimo sistema	2022 12 31 Iš viso	<i>mIn. EUR</i> Iš viso 2021 12 31
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	73 126	1 880	6 064	81 070	122 926
<i>Plano turtas</i>	<i>netaikoma</i>	(63)	(390)	(453)	(460)
Grynas įsipareigojimas	73 126	1 817	5 674	80 617	122 466

Didelis bendro išmokų darbuotojams įsipareigojimo sumažėjimas susijęs daugiausia su Europos pareigūnų pensijų sistemos (EPPS), didžiausios veikiančios sistemos, grynojo įsipareigojimo sumažėjimu. Šis EPPS įsipareigojimas sumažėjo daugiausia dėl aktuarinio pelno, susijusio su pagrindinių finansinių prielaidų pokyčiais (žr. **2.9.4** pastabą). Tai lėmė per metus smarkiai padidėjusi reali diskontavimo norma, kuri vėl tapo teigiama po to, kai trejus metus iš eilės buvo neigiama. Vis dėlto reikia pažymėti, kad nors realios diskontavimo normos padidėjimas ar sumažėjimas turi įtakos įsipareigojimo dydžiui metų pabaigoje, jis nekeičia išmokų sumos, kuri turės būti faktiškai išmokėta gavėjams iš ES biudžeto išmokų ateityje.

Su tuo susijusį įsipareigojimo sumažėjimą iš dalies kompensavo padidėjimas, atsiradęs dėl to, kad už tarnybos metus sukauptos teisės yra didesnės nei per metus išmokėtos išmokos. Be to, padidėja metinės palūkanų išlaidos (įsipareigojimų diskontavimo likvidavimas).

Europos pareigūnų pensijų sistema

Šis nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas reiškia numatomų būsimų mokėjimų, kuriuos ES turi atlikti, kad įvykdytų pensijų įsipareigojimus, kylančius iš darbuotojo tarnybos dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais, dabartinę vertę. Sistema yra nuolatinė, todėl visos išmokos, kurios kasmet turi būti išmokėtos iš sistemos, kiekvienais metais yra įtraukiamos į ES biudžetą.

Laikantis Tarnybos nuostatų 83 straipsnio, pagal šią pensijų sistemą numatytos išmokos mokamos per ES biudžetą. Sistema finansuojama sąlyginai, ir valstybės narės kolektyviai garantuoja šių išmokų mokėjimą. Privaloma pensijų įmoka (dabar – 10,1 %) atskaitoma iš aktyvių pensijų sistemos dalyvių bazinio darbo užmokesčio. Šie įnašai laikomi tų metų biudžeto pajamomis ir apskritai padeda finansuoti ES išlaidas (taip pat žr. **3.8** pastabą).

Pensijų sistemos įsipareigojimai įvertinti remiantis EPPS darbuotojų (dirbančių darbuotojų, į pensiją išėjusių darbuotojų, buvusių dirbančių darbuotojų, kurie dabar yra neįgalūs, ir mirusių darbuotojų išlaikomų asmenų) skaičiumi 2022 m. gruodžio 31 d., taip pat tą dieną taikytomis Tarnybos nuostatų taisyklėmis. Šis vertinimas buvo atliktas pagal 39-ojo TVSAS apskaitos nuostatas (taip pat ES apskaitos taisyklę Nr. 12).

Kitos pensijų išmokų sistemos

Prie šios kategorijos priskiriami pensijų įsipareigojimai esamiems ir buvusiems Komisijos, Europos Teisingumo Teismo ir Audito Rūmų, Tarybos, Europos ombudsmeno ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnų nariams. Į šią kategoriją taip pat buvo įtraukti įsipareigojimai, susiję su Europos Parlamento narių pensijomis.

Bendroji sveikatos draudimo sistema

Be pirmiau minėtų pensijų išmokų sistemų, įvertinamas ES įsipareigojimas bendrosios sveikatos draudimo sistemos (BSDS) atžvilgiu, susijęs su sveikatos priežiūros išlaidomis, kurios turi būti apmokėtos darbuotojams išėjus iš darbo (atskaičiavus jų įnašus). Kaip nurodyta **1.5.10** pastaboje, apskaičiuojant šį įsipareigojimą atsižvelgiama į visą aktyviosios tarnybos laikotarpį, užtikrinant, kad ir pensijos, ir ligos draudimo sistemos, numatytos pasibaigus darbuotojų tarnybos laikui, būtų apskaitomos nuosekliai.

Atsižvelgę į įsipareigojimą teisingai parodyti pagrindinės situacijos ekonominę esmę, kaip to reikalaujama tiek pagal ES apskaitos taisykles, tiek pagal TVSAS, priskirdami išmokas tarnybos laikotarpiams, 39-ojo TVSAS neinterpretavome griežčiau. Jeigu visų pareigūnų bendrosios sveikatos draudimo sistemos išlaidos būtų visiškai sukauptos per 10 metų, o ne darbuotojo aktyvios tarnybos laikotarpiu, metų pabaigoje tokio metodo poveikis nustatytų išmokų įsipareigojimui padidėtų 1,2 mlrd. EUR. Tačiau, kaip jau nurodyta, šis griežtesnis metodas nebūtų suderinamas su sąžiningo pateikimo kokybine charakteristika, todėl pagal ES apskaitos taisyklę Nr. 1 ir TVSAS konceptualiuosius pagrindus nebūtų laikoma, kad pateikiama informacija yra patikima. Šis įvertis labai priklauso nuo dabartinių darbuotojų administracinio statuso raidos (visų pirma nuo to, kiek terminuotas darbo sutartis turinčių darbuotojų ateityje turėtų tapti pareigūnais).

2.9.2. Išmokų darbuotojams nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės pokytis

Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė – numatomų būsimų mokėjimų, reikalingų įvykdyti įsipareigojimui, kylančiam iš darbuotojo tarnybos dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais, diskontuota vertė.

Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo einamųjų metų pokyčio analizė pateikta toliau.

	Europos pareigūnų pensijų sistema	Kitos pensijų išmokų sistemos	Bendroji sveikatos draudimo sistema	<i>mIn. EUR</i> Iš viso
Dabartinė vertė 2021 12 31	109 679	2 600	10 647	122 926
Pripažinta finansinės veiklos ataskaitoje				
<i>Einamoji paslaugų savikaina</i>	4 575	118	310	5 003
<i>Palūkanų išlaidos</i>	1 096	18	106	1 220
<i>Anksčiau suteiktų paslaugų savikaina</i>	–	28	–	28
Pripažinta kaip grynasis turtas				
<i>Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai</i>				
<i>Aktuarinis (pelnas) / nuostoliai dėl patirties</i>	1 226	54	(267)	1 014
<i>Aktuarinis (pelnas) / nuostoliai dėl demografinių prielaidų</i>	78	1	11	91
<i>Aktuarinis (pelnas) / nuostoliai dėl finansinių prielaidų</i>	(41 533)	(862)	(4 642)	(47 036)
Kita				
<i>Išmokėtos išmokos</i>	(1 996)	(78)	(102)	(2 176)
Dabartinė vertė 2022 12 31	73 126	1 880	6 064	81 070

Einamoji paslaugų savikaina yra apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės padidėjimas, atsirandantis iš dabartinės darbuotojo tarnybos.

Palūkanų išlaidos – nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės padidėjimas per ataskaitinį laikotarpį dėl to, kad vienu laikotarpiu priartėjama prie išmokų mokėjimo laiko.

Aktuarinis pelnas ir nuostoliai dėl patirties – skirtumų tarp to, ko tikimasi pagal praėjusius metus 2022 m. darytas aktuarines prielaidas, ir to, kas iš tiesų įvyko 2022 m., padariniai.

Aktuarinis pelnas ir nuostoliai dėl aktuarinių prielaidų reikšmių pokyčių (demografinių kintamųjų, pvz., darbuotojų kaita ir mirtingumas, ir finansinių kintamųjų, pvz., diskonto normų ir tikėtino darbo užmokesčio padidinimo) atsiranda, kai šios prielaidos atnaujinamos, siekiant atspindėti pasikeitusias pagrindines sąlygas.

Išmokos (pavyzdžiui, pensijos arba medicininių išlaidų kompensacijos) mokamos per metus pagal sistemos taisykles. Dėl šių išmokų sumažėjo nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas.

2.9.3. Plano turtas

	Kitos pensijų išmokų sistemos	Bendroji sveikatos draudimo sistema	<i>mln. EUR</i> Iš viso
Dabartinė vertė 2021 12 31	74	386	460
<i>Plano turto grynasis pokytis</i>	<i>(11)</i>	<i>5</i>	<i>(7)</i>
Dabartinė vertė 2022 12 31	63	390	453

2.9.4. Aktuarinės prielaidos. Išmokos darbuotojams

Pagrindinės aktuarinės prielaidos, naudojamos dviejų pagrindinių ES išmokų darbuotojams sistemų vertinimui, pateikiamos toliau.

	2022	2021
Europos pareigūnų pensijų sistema		
<i>Nominali diskonto norma</i>	<i>3,6 %</i>	<i>1,0 %</i>
<i>Tikėtina infliacijos norma</i>	<i>2,4 %</i>	<i>2,0 %</i>
<i>Realioji diskonto norma</i>	<i>1,1 %</i>	<i>(1,0) %</i>
<i>Numatoma atlyginimo padidėjimo norma</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,8 %</i>
<i>Pensinis amžius</i>	<i>63/64/66</i>	<i>63/64/66</i>
Bendroji sveikatos draudimo sistema		
<i>Nominali diskonto norma</i>	<i>3,6 %</i>	<i>1,0 %</i>
<i>Tikėtina infliacijos norma</i>	<i>2,4 %</i>	<i>2,0 %</i>
<i>Realioji diskonto norma</i>	<i>1,1 %</i>	<i>(1,0) %</i>
<i>Numatoma atlyginimo padidėjimo norma</i>	<i>1,6 %</i>	<i>1,9 %</i>
<i>Medicinos išlaidų normų tendencijos</i>	<i>2,3 %</i>	<i>2,5 %</i>
<i>Pensinis amžius</i>	<i>63/64/66</i>	<i>63/64/66</i>

Mirtingumo lygis 2022 m. pagrįstas ES valstybės tarnautojų gyvenimo trukmės lentele (2018 m. ES gyvenimo trukmės lentelė), kurioje pateikta dinaminė tendencija 20 metų laikotarpiu.

Nominali diskonto norma nustatyta kaip nulinės atkarpos obligacijų eurai pelningumas (2022 m. gruodžio mėn. jų terminas buvo 18 metų EPPS atveju ir 20 metų bendrosios sveikatos draudimo sistemos atveju). Naudojamas infliacijos lygis yra per lygiavertį laikotarpį numatomas infliacijos lygis. Jis turi būti nustatomas empiriškai, remiantis numatomomis Europos finansų rinkų indeksuojamų obligacijų vertėmis. Realioji diskonto norma apskaičiuojama pagal nominalią diskonto normą ir numatomą ilgalaikį infliacijos lygį.

2022 m. staigiai padidėjusios nominalios normos lėmė reikšmingą realios diskontavimo normos padidėjimą, todėl anksčiau stebima neigiama tendencija pasikeitė ir prisidėjo prie reikšmingo metų aktuarinio pelno dėl finansinių prielaidų.

2.9.5. Jautrumo analizė

Jautrumo analizė grindžiama modeliavimu, kai, kitoms sąlygoms išliekant nepakitusioms, keičiasi atitinkamų prielaidų vertė.

Europos pareigūnų pensijų sistemos jautrumas

Numatomos diskonto normos dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

	2022		2021	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	<i>(1 316)</i>	<i>1 352</i>	<i>(2 464)</i>	<i>2 544</i>

mln. EUR

Numatomo darbo užmokesčio padidėjimo dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

	2022		2021	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	1 312	(1 280)	2 414	(2 345)

mln. EUR

Prognozuojamo pensinio amžiaus pakeitimas vienais metais turėtų tokį poveikį:

	2022		2021	
	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	(727)	988	(1 155)	1 527

mln. EUR

Bendrosios sveikatos draudimo sistemos jautrumas

Numatomų medicinos išlaidų normų dešimties bazinių punktų pokytis turėtų tokį poveikį:

	2022		2021	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
<i>Bendri grynujų periodinių medicinos išlaidų, atsirandančių pasibaigus tarnybos laikui, einamosios paslaugų savikainos ir palūkanų sąnaudų komponentai</i>	10	(10)	13	(12)
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	148	(144)	317	(307)

mln. EUR

Numatomos diskonto normos dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

	2022		2021	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	(118)	121	(265)	274

mln. EUR

Numatomo darbo užmokesčio padidėjimo dešimties bazinių punktų (0,1 %) pokytis turėtų tokį poveikį:

	2022		2021	
	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas	0,1 % padidėjimas	0,1 % sumažėjimas
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	(23)	22	(42)	41

mln. EUR

Prognozuojamo pensinio amžiaus pakeitimas vienais metais turėtų tokį poveikį:

	2022		2021	
	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais	Padidinimas vienais metais	Sumažinimas vienais metais
<i>Nustatyto dydžio išmokų įsipareigojimas</i>	(173)	184	(317)	334

mln. EUR

2.10. ATIDĖJINIAI

mln. EUR

	Suma 2021 12 31	Papildomi atidėjiniai	Nepanaudo- dotos panaikintos sumos	Panaudo- dotos sumos	Perkėlimas iš vienos kategorijos į kitą	Įverčio pokyčiai	Suma 2022 12 31
<i>Teismo bylos</i>							
<i>Žemės ūkis</i>	354	222	(83)	(216)	–	–	277
<i>Kita</i>	22	54	(3)	(2)	(0)	0	71
<i>Branduolinės įrangos išmontavimas</i>	2 440	–	–	(38)	–	(657)	1 745
<i>Finansiniai atidėjiniai</i>	1	–	–	–	–	0	1
<i>Kita</i>	530	494	(249)	(100)	0	2	677
Iš viso	3 348	770	(336)	(356)	0	(654)	2 771
Ilgalaikė	2 950	242	(85)	(218)	(36)	(654)	2 199
Trumpalaikė	398	527	(251)	(138)	36	(0)	571

Atidėjiniai yra patikimai apskaičiuotos su praeities įvykiais susijusios sumos, kurias turbūt teks sumokėti iš ES biudžeto ateityje.

Teismo bylos

Tai yra su įvairiomis vykstančiomis teismo bylomis susijusių sumų, kurias numatoma išmokėti po metų pabaigos, įvertis. Su žemės ūkiu siejamos sumos yra susijusios su valstybių narių teisiniais veiksmais dėl EŽŪGF ir EŽŪFKP sprendimų dėl atitikties patvirtinimo.

Branduolinės įrangos išmontavimas

2017 m. buvo atnaujintas šio atidėjinio pagrindas atsižvelgiant į JRC eksploataavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo (ENAT) programą (atnaujinta 2017 m.). Drauge su nepriklausoma ENAT programos ekspertų grupe buvo atlikta strategijos, taip pat biudžeto ir darbuotojų poreikio peržiūra. Tai geriausias turimas biudžeto ir darbuotojų, reikalingų Ispros, Gelio, Karlsruhės ir Peteno JRC padalinių eksploataavimo nutraukimui užbaigti, įvertis.

Remiantis ES apskaitos taisyklėmis, šis atidėjinys indeksuotas atsižvelgiant į infliaciją ir po to diskontuotas iki jo grynosios dabartinės vertės (naudojant apskaitos sandorių eurais kreivę). 2022 m. gruodžio 31 d. visas atidėjinys buvo 1 745 mln. EUR, ši suma išskaidyta į sumas, kurias numatoma panaudoti 2023 m. (35 mln. EUR) ir vėliau (1 710 mln. EUR). Sumažėjimą, palyginti su 2021 m., daugiausia lėmė staigus diskonto normų, taikomų numatomoms būsimoms išlaidoms, padidėjimas.

Reikia pažymėti, kad ilgalaikiam branduolinių įrenginių eksploataavimo nutraukimo planavimui būdingas neįtikrintumas galėtų turėti įtakos šiam įverčiui, ir jis ateityje galėtų labai padidėti. Pagrindinės neįtikrintumo priežastys susijusios su įrenginių, kurių eksploataavimas nutraukiamas, galutine būkle, branduolinėmis medžiagomis, atliekų tvarkymo ir šalinimo aspektais, nepakankama nacionalinės reguliavimo sistemos apibrėžtimi arba jos nebuvimu, sudėtingu ir ilgai trunkančiu licencijų išdavimo procesais ir būsimais pokyčiais eksploataavimo nutraukimo pramonės rinkoje.

2.11. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
Ilgalaikė			
<i>Finansiniai įsipareigojimai amortizuota savikaina</i>	2.11.1	323 798	214 824
<i>Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas</i>	2.4.2.2	9	5
<i>Finansinių garantijų įsipareigojimai</i>	2.11.2	177	146
		323 985	214 974
Trumpalaikė			
<i>Finansiniai įsipareigojimai amortizuota savikaina</i>	2.11.1	22 022	23 501
<i>Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas</i>	2.4.2.2	15	–
<i>Finansinių garantijų įsipareigojimai</i>	2.11.2	6 279	7 648
		28 316	31 149
Iš viso		352 301	246 123

2.11.1. Amortizuota savikaina vertinami finansiniai įsipareigojimai

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
<i>Pasiskolintos lėšos NGEU ir finansinei paramai</i>	2.11.1.1	344 303	236 720
<i>Kiti finansiniai įsipareigojimai</i>	2.11.1.2	1 517	1 605
Iš viso		345 820	238 325
<i>Ilgalaikiai</i>		323 798	214 824
<i>Trumpalaikė</i>		22 022	23 501

2.11.1.1. Pasiskolintos lėšos NGEU ir finansinei paramai

mln. EUR

	NGEU	SURE	EFSM	MOKĖJIMŲ BALANSAS	MFP	Euratomas	Iš viso
<i>Iš viso 2021 12 31</i>	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
<i>Naujos pasiskolintos lėšos – nominali suma</i>	150 267	8 718	2 200	–	7 535	–	168 720
<i>Gražintos sumos</i>	(53 381)	–	(2 700)	–	(10)	(23)	(56 114)
<i>Balansinės vertės pokyčiai</i>	(4 758)	(155)	(51)	0	(60)	0	(5 023)
Iš viso 2022 12 31	183 129	99 130	46 587	201	14 929	327	344 303
<i>Ilgalaikė</i>	165 546	99 026	42 666	200	14 798	314	322 549
<i>Trumpalaikė</i>	17 583	104	3 921	1	131	14	21 754

Pasiskolintas lėšas daugiausia sudaro ilgalaikės obligacijos, išskyrus NGEU, kur naudojami 17 mlrd. EUR vertės trumpalaikiai ES vekseliai (2021 m. – 20 mlrd. EUR). Be NGEU pasiskolintų lėšų (žr. toliau), visoms pasiskolintoms lėšoms taikomas kompensacinio skolinimosi principas, t. y. suteikiamos atitinkamos lygiavertės paskolos (tos pačios sąlygos, palūkanų normos, terminai ir pan.) – žr. **2.4.1.1** pastabą.

NGEU pasiskolintomis lėšomis finansuojamos EGADP paskolos, EGADP negražintina parama ir kitos DFP programos. Yra parengtas pusmečio skolinimosi planas, pagrįstas prognozuojamomis paskolų ir negražintinos paramos lėšomis. Komisija laikosi diversifikuotos finansavimo strategijos ir naudoja įvairias ilgalaikes ir trumpalaikes finansavimo priemones, todėl ji gali siūlyti ilgalaikes paskolas patraukliomis sąlygomis paramą gaunantioms valstybėms narėms. Skolinimosi išlaidos paskirstomos paskolų gavėjams ir ES biudžetui (negražintinos paramos atveju) pagal vieną bendrą metodą.

Atsižvelgdama į NGEU diversifikuotą finansavimo strategiją, Komisija išleidžia trumpalaikius (3 arba 6 mėn.) vertybinius popierius, kurie gali būti gražinti tais pačiais arba kitais metais. Tokios trumpalaikės pasiskolintos lėšos parodytos EGADP eilutėje „grąžintos sumos“ (53,4 mlrd. EUR). 2022 m. grynosios NGEU pasiskolintos lėšos sudarė 96,9 mlrd. EUR.

Eilutė „balansinės vertės pokyčiai“ atitinka sukauptų palūkanų pokytį ir priemokų / nuolaidų pokytį (naujos priemokos / nuolaidos ir amortizacija).

NGEU eilutė „balansinės vertės pokyčiai“ daugiausia susijusi su 2022 m. obligacijų emisijų nuolaidomis. Kai atkarpos dydžiai yra mažesni už rinkos kainas, paskolos gavėjui tenka mažesnė nei nominali pasiskolintų lėšų vertė. Skirtumas yra nuolaidos suma. Ji palaipsniui amortizuojama kaip finansinės išlaidos ir yra faktinės pasiskolintoms lėšoms taikomos palūkanų normos apskaičiavimo dalis.

Pirmiau minėtų pasiskolintų lėšų gražinimas galiausiai užtikrinamas ES biudžeto garantijomis (žr. **2.4.1.1** pastabą), taigi ir kiekvienos valstybės narės garantijomis.

Faktinės pasiskolintoms lėšoms taikomos palūkanų normos (pateikiamos kaip palūkanų normų intervalas)

	2022 12 31	2021 12 31
NGEU	(0,49)–3,41 %	(0,95) %–0,74 %
SURE	(0,48)–2,78 %	(0,48) %–0,77 %
EFSM	(0,03) %–3,79 %	(0,03) %–3,79 %
MOKĖJIMŲ BALANSAS	2,95 %	2,95 %
MFP	(0,14) %–3,70 %	(0,14) %–3,70 %
Euratomas	(0,08)–1,53 %	(0,08) %–1,58 %

2.11.1.2. Kiti finansiniai įsipareigojimai

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
Ilgalaikė		
Finansinės nuomos įsipareigojimai	847	1 017
Pastatai, už kuriuos mokama dalimis	296	291
Kita	106	133
	1 249	1 441
Trumpalaikė		
Finansinės nuomos įsipareigojimai	103	103
Pastatai, už kuriuos mokama dalimis	48	54
Grąžintinos baudos	–	–
Kita	117	6
	268	164
Iš viso	1 517	1 605

Finansinės nuomos įsipareigojimai

	mln. EUR			
	Būsimos mokėtinos sumos			Iš viso
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	įsipareigojimų
Žemė ir pastatai	97	393	447	938
Kitas ilgalaikis turtas	6	7	–	13
Iš viso 2022 12 31	103	400	447	951
Palūkanos	39	124	74	237
Iš viso būsimų minimalių nuomos įmokų 2022 12 31	143	524	521	1 188
Iš viso būsimų minimalių nuomos įmokų 2021 12 31	145	619	631	1 395

Minėtos su nuoma ir pastatais susijusios sumos turės būti finansuojamos iš būsimų biudžetų.

2.11.2. Finansinių garantijų įsipareigojimai

mln. EUR

	2022 12 31		2021 12 31	
	Gautina finansinė garantija (2.6.2 pastaba)	Finansinės garantijos įsipareigojimas	Gautina finansinė garantija (2.6.2 pastaba)	Finansinės garantijos įsipareigojimas
<i>ES biudžeto garantijų programos</i>				
ESIF garantija	2 039	2 178	2 917	3 618
EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos	47	2 358	106	2 569
EDVF garantija	3	180	2	139
„InvestEU“ garantija	46	332	–	–
KVTBP ES garantija	0	203	–	4
	2 134	5 252	3 024	6 330
<i>ES finansinių priemonių programos</i>				
COSME	0	617	0	780
„Horizontas 2020“	37	422	59	410
CCS	–	60	–	110
Kita	29	106	32	165
	66	1 204	90	1 464
Iš viso	2 201	6 456	3 115	7 794
<i>Ilgalaikė</i>	<i>1 832</i>	<i>177</i>	<i>2 630</i>	<i>146</i>
<i>Trumpalaikė</i>	<i>369</i>	<i>6 279</i>	<i>485</i>	<i>7 648</i>

ES taiko bendrąjį finansinių garantijų sutarčių pateikimą, kai pajamos, kurios dar bus gautos pagal garantiją, pripažįstamos kaip gautinos finansinės garantijos dalis (pateikiamos iš prekybos gautinų sumų kategorijoje – žr. **2.6.2** pastabą), o finansinės garantijos įsipareigojimas pripažįstamas kaip ES įsipareigojimas padengti būsimus garantijos reikalavimus.

EFSI ir ISI garantijos išlieka finansiškai reikšmingiausios iš visų finansinių garantijų programų – finansinių garantijų įsipareigojimas yra atitinkamai 2 178 mln. EUR ir 2 358 mln. EUR. Už ESIF garantiją ES turi teisę gauti tikėtiną 2 039 mln. EUR atlygį, kuris pripažįstamas kaip gautina finansinė garantija, kuri didžiąja dalimi padengia įsipareigojimą; ISI garantijos atveju tikėtinos pajamos yra 47 mln. EUR, todėl padengia tik nedidelę garantijos dalį. Taip yra dėl to, kad ES subsidijuoja didžiąją išorės skolinimo įgaliojimo dalį. 2022 m. pagal programą „InvestEU“ ir KVTBP „Globali Europa“ buvo pasirašyti nauji garantijų susitarimai, pagal kuriuos buvo pripažinti nauji finansinių garantijų įsipareigojimai (taip pat žr. **4.1.1** pastabą).

Dauguma likusių ES garantijų programų, ypač tos, kurios skirtos didesnės rizikos MVĮ arba inovacijų sektoriaus finansavimui, yra neatlygintinos. Daugiau informacijos apie garantijas pagal programą „Horizontas 2020“ pateikiama **2.4.2.1** pastaboje, o apie COSME – **4.1.2** pastaboje.

2.12. MOKĖTINOS SUMOS

mln. EUR

	Bendra suma	Patikslinimai	Grynoji suma 2022 12 31	Bendra suma	Patikslinimai	Grynoji suma 2021 12 31
Prašymai kompensuoti išlaidas ir sąskaitos faktūros, kurias pateikė Valstybės narės						
EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės	80	(0)	80	30	(0)	30
ERPF ir Sanglaudos fondas	6 258	(1 614)	4 644	6 484	(1 878)	4 606
ESF	2 796	(368)	2 428	3 311	(596)	2 715
EGADP (NGEU)	24 629		24 629	19 118		19 118
Kita	1 075	(170)	904	663	(58)	605
Privatieji ir viešieji subjektai	1 527	(467)	1 060	1 563	(320)	1 244
Iš viso gautų prašymų kompensuoti išlaidas ir sąskaitų faktūrų	36 366	(2 620)	33 745	31 169	(2 851)	28 318
EŽŪGF	15 795	netaikoma	15 795	15 650	netaikoma	15 650
Iš nuosavų išteklių mokėtinios sumos	3 764	netaikoma	3 764	38	netaikoma	38
Įvairios mokėtinios sumos	1 679	netaikoma	1 679	2 030	netaikoma	2 030
Kita	357	netaikoma	357	335	netaikoma	335
Iš viso	57 961	(2 620)	55 341	49 223	(2 851)	46 372

Mokėtinios sumos apima gautas, bet iki metų pabaigos neapmokėtas sąskaitas faktūras ir prašymus kompensuoti išlaidas. Iš pradžių jos pripažįstamos sąskaitų faktūrų arba prašymų kompensuoti išlaidas gavimo metu, nurodant prašomą sumą. Vėliau mokėtinios sumos patikslinamos atsižvelgiant tik į sumas, kurios buvo patvirtintos atlikus išlaidų peržiūrą, ir sumas, kurios laikomos tinkamomis finansuoti. Sumos, kurios laikomos netinkamomis finansuoti, įtraukiamos į skiltį „Patikslinimai“; didžiausios sumos susijusios su struktūriniais veiksmais.

Reikšmingą padidėjimą, palyginti su praėjusių metų pabaiga, visų pirma lėmė 2021 m. pradėta įgyvendinti EGADP (NGEU) priemonė, pagal kurią 2022 m. gruodžio 31 d. mokėtinios sumos sudarė 24,6 mlrd. EUR. Šios sumos – tai metų pabaigoje gauti mokėjimo prašymai, kurių atžvilgiu dar nebuvo įvertintos tarpinės ir siektinos reikšmės.

2014–2020 m. programavimo laikotarpiu struktūriniais fondams (ERPF ir ESF), Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF) taikomame Bendrųjų nuostatų reglamente 2013/1303 (BNR) numatyta, kad ES biudžetas apsaugomas sistemingai atidedant 10 % atliktų tarpinių mokėjimų. Pasibaigus BNR ataskaitiniams metams (liepos 1 d.–birželio 30 d.) iki vasario mėn. užbaigiamas kontrolės ciklas: vadovaujančiosios institucijos atlieka valdymo patikrinimus, o audito institucijos – auditus. Komisija tikrina atitinkamų valstybių narių institucijų pateiktus patikrinimo dokumentus ir sąskaitas. Galutinis likutis sumokamas ir (arba) susigražinamas tik po to, kai užbaigtas šis vertinimas ir priimtos ataskaitos. Vadovaujantis šia nuostata, 2022 m. pabaigoje atidėta suma iš viso siekė 8,8 mlrd. EUR. Remiantis valstybių narių ataskaitose pateikta informacija dalis šios sumos (1,3 mlrd. EUR) laikoma netinkama finansuoti ir taip pat įtraukta į skiltį „Patikslinimai“.

Išankstinio finansavimo paraiškos

Be jau minėtų sumų, 2022 m. pabaigoje gauta, bet iki metų pabaigos neapmokėta 3 mlrd. EUR vertės išankstinio finansavimo prašymų. Laikantis ES apskaitos taisyklių, šios sumos nėra apskaitomos kaip mokėtinios sumos.

Iš nuosavų išteklių mokėtinios sumos

Iš nuosavų išteklių mokėtinios sumos – tai valstybių narių įnašai į ES biudžetą, apmokėtini metų pabaigoje. Taisomieji biudžetai įgyvendinami pagal Reglamento Nr. 609/2014 10a straipsnio 3 dalį. 2022 m. gruodžio 31 d. didelis likutis susidarė dėl to, kad 2022 m. lapkričio 23 d. buvo priimtas Taisomasis biudžetas Nr. 5/2022. Remiantis šia teisine nuostata, gautos sumos buvo gražintos valstybėms narėms pirmą 2023 m. sausio mėn. darbo dieną.

2.13. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Sukauptos sąnaudos</i>	85 870	77 819
<i>Būsimojo laikotarpio pajamos</i>	127	126
<i>Kita</i>	167	123
Iš viso	86 164	78 068

Sukauptos sąnaudos išskaidomos taip:

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>EGADP (NGEU)</i>	17 188	8 263
<i>EŽŪGF</i>	25 316	25 241
<i>EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės</i>	19 625	19 245
<i>ERPF ir SF</i>	8 741	10 710
<i>ESF</i>	3 366	3 499
<i>Kita</i>	11 633	10 859
Iš viso	85 870	77 819

Sukauptos sąnaudos – tai pripažintos išlaidos, dėl kurių Sąjunga dar turi gauti prašymus kompensuoti išlaidas. Sanglaudos politikos srityje sumažėjimas daugiausia susijęs su besibaigiančiu 2014–2020 m. laikotarpiu. Be to, dabartinio programavimo laikotarpio įgyvendinimas yra gana lėtas, todėl 2021–2027 m. laikotarpiu sukauptų sąnaudų nepripažinta. Kita vertus, didėja EGADP priemonės sukauptos sąnaudos, nes valstybės narės daro pažangą įgyvendindamos reformas ir investicijas, pasiekdamos tarpines reikšmes.

GRYNASIS TURTAS

2.14. REZERVAI

mln. EUR

Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
<i>Kiti rezervai</i>	1 312	1 325
Iš viso	1 312	1 325

Suma visų pirma yra susijusi su likviduojamo EAPB Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo turto rezervais (865 mln. EUR), sudarytais dėl likviduojamos EAPB veiklos nutraukimo, ir su Europos Sąjungos intelektualinės nuosavybės tarnybos rezervų fondu (293 mln. EUR).

2.15. IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ PAREIKALAUTINOS SUMOS

mln. EUR

2021 12 31 iš valstybių narių pareikalautinos sumos	83 624
<i>2021 m. biudžeto vykdymo rezultatas, pervestas valstybėms narėms</i>	3 227
<i>Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai</i>	(46 048)
<i>Kita</i>	(115)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	91 949
Iš viso 2022 12 31 iš valstybių narių pareikalautinų sumų	132 637

Ši suma apima iki gruodžio 31 d. ES patirtų išlaidų dalį, kuri turi būti finansuojama iš būsimų biudžetų. Pagal kaupiamosios apskaitos taisykles daug išlaidų yra pripažįstamos N metais, nors jos gali būti faktiškai apmokėtos N + 1 metais (arba vėliau) ir todėl yra dengiamos iš N + 1 (arba vėlesnių) metų biudžeto. Dėl šių įsipareigojimų įtraukimo į ataskaitas ir dėl to, kad atitinkamos sumos finansuojamos iš būsimų biudžetų, įsipareigojimai metų pabaigoje gerokai viršija turtą. Didžiausios sumos, į kurias reikėtų atkreipti dėmesį, yra susijusios su skolintomis lėšomis, susijusiomis su negrąžintina parama, suteikta pagal NGEU, EŽŪGF veikla ir išmokų darbuotojams įsipareigojimais.

Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį, kad pirmiau nurodyti duomenys neturi jokio poveikio biudžeto vykdymo rezultatui – biudžeto pajamos visada turi atitikti biudžeto išlaidas arba jas viršyti, o bet koks pajamų perteklius grąžinamas valstybėms narėms.

Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pakartotiniai vertinimai yra susiję su aktuariniu pelnu ir nuostoliais, atsirandančiais dėl šių įsipareigojimų aktuarinio įvertinimo.

Gerokai padidėjusios iš valstybių narių pareikalautinos sumos per dvejus praėjusius metus visų pirma susijusios su skolintomis lėšomis, susijusiomis su negrąžintina parama, suteikta pagal NGEU šiuo laikotarpiu.

3. PELNO IR NUOSTOLIŲ ATASKAITOS PASTABOS

PAJAMOS

PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ NUOSAVI IŠTEKLIAI

3.1. BNP PAGRĮSTI IŠTEKLIAI

Pajamos iš nuosavų išteklių yra pagrindinis ES veiklos pajamų šaltinis. 2022 m. BNP (bendrosios nacionalinės pajamos) sudarė 103 880 mln. EUR (2021 m. – 115 955 mln. EUR) ir yra svarbiausios iš keturių nuosavų išteklių kategorijų. Kiekvienos valstybės narės BNP taikoma vienoda procentinė dalis. BNP pajamos subalansuoja pajamas ir išlaidas, t. y. iš jų finansuojama ta biudžeto dalis, kuri nefinansuojama iš kitų pajamų šaltinių. BNP pajamų sumažėjimą 2022 m., palyginti su 2021 m., galima paaiškinti įvairiais veiksniais: į biudžetą įtrauktu 1,5 mlrd. EUR didesniu pertekliumi, prognozuojamu muitų padidiniu 6,4 mlrd. EUR, 1,8 mlrd. EUR didesniu PVM įnašu ir didesniu Jungtinės Karalystės įnašu, susijusiu su Susitarimu dėl išstojimo (3,9 mlrd. EUR).

3.2. TRADICINIAI NUOSAVI IŠTEKLIAI

Tradiciniai nuosavi ištekliai daugiausia yra susiję su muitais, iš jų valstybės narės pasilieka 25 % surinkimo sąnaudoms padengti, todėl pirmiau pateiktos sumos yra nurodytos po šio atskaitymo. Atsigaunant ekonomikai labai išaugo muitų surinkimas.

3.3. PVM PAGRĮSTI IŠTEKLIAI

PVM pagrįsti nuosavi ištekliai apskaičiuojami pagal valstybių narių PVM bazes, kurios šiuo tikslu suderintos pagal ES taisykles. Nustatytas vienodas 0,30 % pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienos valstybės narės bendrai PVM pajamų, surinktų už visas apmokestinamąsias prekes, sumai, padalytai iš svertinio PVM tarifo vidurkio. PVM bazei taikomas apribojimas – 50 % kiekvienos valstybės narės BNP.

3.4. PLASTIKO KIEKIU PAGRĮSTI NUOSAVI IŠTEKLIAI

Vienodas 0,80 EUR/kg pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienoje valstybėje narėje susidarančių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriui. Per tam tikrus metus neperdirbtų plastiko pakuočių atliekos apskaičiuojamos kaip valstybėje narėje susidariusių plastiko pakuočių atliekų ir tais metais perdirbtų plastiko pakuočių atliekų skirtumas. Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Ispanija, Kroatija, Italija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija ir Slovakija turi teisę į konkrečius metinius vienkartinius plastiko nuosavų išteklių įnašų sumažinimus. Šie palyginti nauji nuosavi ištekliai buvo pradėti naudoti 2021 m. įsigaliojus naujam Sprendimui dėl nuosavų išteklių 2020/2053.

PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ PERKĖLIMAI

3.5. BAUDOS

915 mln. EUR pajamos (2021 m. – 1 990 mln. EUR) daugiausia yra susijusios su Komisijos valstybėms narėms skirtomis baudomis už ES teisės pažeidimus (640 mln. EUR) ir su Komisijos įmonėms skirtomis baudomis už ES konkurencijos taisyklių pažeidimus (272 mln. EUR).

3.6. IŠLAIDŲ SUSIGRAŽINIMAS

	mln. EUR	
	2022	2021
<i>Pasidalijamasis valdymas</i>	1 110	1 682
<i>Tiesioginis valdymas</i>	90	61
<i>Netiesioginis valdymas</i>	19	51
Iš viso	1 219	1 794

Prie šios kategorijos daugiausia priskiriami vykdomieji raštai sumoms susigražinti, kuriuos pateikė Komisija ir pagal kuriuos Komisijos apskaitos sistemoje registruojama išskaita (t. y. atskaitoma) iš paskesnių mokėjimų. Vykdomieji raštai pateikiami siekiant susigražinti anksčiau iš ES biudžeto išmokėtas sumas. Susigražinamos sumos grindžiamos patikrinimais, auditais ar tinkamumo finansuoti analize, todėl šie veiksmai apsaugo ES biudžetą nuo išlaidų, patiriamų dėl teisės aktų pažeidimų.

Į šias sumas įtraukiami ir valstybių narių EŽŪGF paramos gavėjams pateikti vykdomieji raštai sumoms susigražinti, taip pat sukaupytų pajamų sąmatų įverčiai nuo ankstesnių metų pabaigos iki einamųjų metų pabaigos.

Į pirmiau pateiktą lentelę įtrauktos sumos yra pajamos, gautos pateikus vykdomuosius raštus sumoms susigražinti. Dėl šios priežasties šie skaičiai negali parodyti ir neparodo viso taikytų ES biudžeto apsaugos priemonių masto, visų pirma sanglaudos politikos srityje, kurioje veikia specialūs mechanizmai, užtikrinantys finansuoti netinkamų išlaidų finansinių klaidų ištaisymą, dėl kurio daugeliu atvejų vykdomieji raštai sumoms susigražinti nepateikiami. ES biudžetas taip pat apsaugotas panaikinant išlaidas ir susigražinant išankstinio finansavimo sumas.

Pagal pasidalinamojo valdymo principą valdomos susigražintos lėšos sudaro didžiąją dalį visos sumos.

Žemės ūkis – EŽŪGF ir kaimo plėtra

Su EŽŪGF ir EŽŪFKP susijusios sumos, priskiriamos prie šios kategorijos ir apskaitomos kaip metų pajamos, yra tų metų finansinės pataisos ir susigražintinos sumos, kurias deklaravo ir per metus susigražino valstybės narės, taip pat valstybių narių deklaruotų dėl sukčiavimo ir pažeidimų atvejų metų pabaigoje susigražintinų sumų grynasis padidėjimas.

Sanglaudos politika

Pagrindinės su sanglaudos politika susijusios sumos yra sumos, kurias Komisija tikisi susigražinti iš valstybių narių. Lėšos bus susigražintos patikrinus ir patvirtinus 2023 m. pradžioje valstybių narių pateiktas metines finansines ataskaitas. Susigražintinos sumos iš esmės yra sumų, kurios iš pradžių per ataskaitinius metus laikytos atitinkančiomis reikalavimus, ir sumų, kurios valstybių narių ataskaitose patvirtintos kaip atitinkančios reikalavimus, skirtumas. Nedidelė suma reiškia, kad dėl kontrolės lygio valstybėse narėse reikalavimų neatitinkančias sumas buvo galima nustatyti ankstyvame proceso etape.

3.7. SUSITARIMAS DĖL JK IŠSTOJIMO

Šis punktas susijęs su grynosiomis sumomis, kurias turi sumokėti Jungtinė Karalystė pagal Susitarimą dėl išstojimo, pasirašytą jai išstojus iš Sąjungos 2020 m. (žr. **2.6.1.2** pastabą), ir kurios kasmet koreguojamos pagal Susitarimo dėl išstojimo reikalavimus. 2022 m. pajamos yra lygios nuliui ir vietoje jų pripažįstamos sąnaudos, visų pirma dėl to, kad labai sumažėjo nesumokėtos iš Jungtinės Karalystės gautinos sumos, susijusios su pensijomis ir kitomis išmokomis darbuotojams (142 straipsnis), taip pat papildomos Jungtinei Karalystei mokėtinos sumos, susijusios su nuosavais ištekliais (136 straipsnis).

3.8. KITOS PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ

	mln. EUR	
	2022	2021
Valstybių narių įnašai inovacijų fondui	3 192	2 187
Darbuotojų mokesčiai ir įmokos	1 439	1 367
Trečiųjų šalių įnašai	1 307	1 056
Valstybių narių įnašai SPP ir išorės pagalbai	204	199
Turto perdavimas	321	356
Biudžeto tikslinimas	3 246	1 245
Atidėjinių koregavimas	991	65
Kita	695	261
Iš viso	11 395	6 737

Valstybių narių įnašai į Inovacijų fondą yra pajamos, iš esmės susijusios su apyvartinių taršos leidimų pardavimu, kad tos lėšos būtų panaudotos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų inovacijoms remti.

Darbuotojų mokesčiai ir įmokos daugiausia susiję su atskaitymais iš darbuotojų atlyginimų. Pensijų įmokos ir pajamų mokestis sudaro didelę šios kategorijos pajamų dalį.

Trečiųjų valstybių įnašai daugiausia yra ELPA valstybių įnašai (646 mln. EUR), taip pat trečiųjų valstybių finansiniai įnašai, skirti programoms „Europos horizontas“ (427 mln. EUR) ir „ERASMUS+“ (145 mln. EUR).

Valstybių narių įnašai daugiausiai susiję su 165 mln. EUR pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonei finansuoti.

Biudžeto patikslinimai daugiausia susiję su iš ankstesnių metų biudžeto pertekliumi, kuris sudarė 3 227 mln. EUR (2021 m. – 1 769 mln. EUR).

Su atidėjiniais susijusios pajamos padidėjo iš esmės dėl to, kad sumažėjo branduolinės elektrinės išmontavimo atidėjiny (žr. **2.10** pastabą).

Kitos pajamos iš neprekybinių operacijų apima ITER priimančiųjų valstybių ir narių įnašus į Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę (Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę) (155,5 mln. EUR) ir TNI atgautinų sumų nurašymo patikslinimą (189 mln. EUR).

PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

3.9. FINANSINĖS PAJAMOS

mln. EUR

	2022	2021
<i>Palūkanos</i>		
<i>Pavėluoti mokėjimai</i>	(927)	1 529
<i>Paskolos</i>	1 238	1 160
<i>Pasiskolintos lėšos</i>	325	220
<i>Kita</i>	127	10
<i>Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių</i>	1 282	987
<i>Pelnas iš tikrąja verte vertinamo finansinio turto ar įsipareigojimų kaip</i>		
<i>Neišvestinės finansinės priemonės</i>	128	324
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	294	815
<i>Dividendai</i>	114	30
<i>Kita</i>	20	16
Iš viso	2 602	5 092

Pajamos iš delspinigių daugiausia susidaro dėl mokėtinų baudų ir mokėtinų nuosavų išteklių įnašų, kurie nesumokami laiku. Neigiama suma paaiškinama reikšmingu sukauptų delspinigių pajamų sumažėjimu **2.6.1.1** pastaboje nurodytoje per mažos vertės nustatymo byloje – nuo 1,4 mlrd. EUR, pripažintų 2021 m., iki 0,4 mlrd. EUR 2022 m. Šis 1 mlrd. EUR sumažėjimas susijęs su 2022 m. kovo mėn. priimto Teismo sprendimu, todėl jis pripažįstamas 2022 finansiniais metais.

Palūkanos už paskolas daugiausia susijusios su EFSM paskolomis (0,8 mlrd. EUR), kurių dar negražintoms sumoms daugiausia taikoma didelė faktinė palūkanų norma. Kita – 0,2 mlrd. EUR – suma yra susijusi su EGADP paskolomis, kurių naujoms išmokoms 2022 m. buvo taikomos didesnės faktinės palūkanų normos nei praėjusiais metais. SURE paskolų palūkanos yra mažos (0,2 mlrd. EUR), palyginti su neapmokėtų paskolų suma. Taip yra todėl, kad didelės dalies ankstesnių sandorių palūkanų normos buvo mažesnės arba neigiamos. Taip pat žr. **2.4.1.** pastabą.

Palūkanų už skolas lėšas pajamos daugiausia susijusios su NGEU ir SURE ir jas lemia neigiamos tam tikrų praeities sandorių faktinės palūkanų normos.

Pajamos iš finansinių garantijų sutarčių pirmiausia susijusios su finansinių garantijų įsipareigojimų amortizacija. Jas galima aiškinti kaip ES atleidimą nuo garantinių įsipareigojimų laikotarpiu, kuriuo ES buvo pasirengusi kompensuoti garantijų turėtojams jų kredito nuostolius. Taigi finansinių garantijų pajamų pripažinimas atspindi praėjusį laiką ir garantuojamą kiekį. Amortizacija taikoma abiejų rūšių garantijoms, t. y. tiek atlygintinėms, tiek toms, už kurias ES neima jokio atlygio arba ima nominalų atlygį (žr. **2.11.2** pastabą). Iš atlygintinių garantijų svarbiausia yra ESIF garantija, suteikta EIB už infrastruktūros ir inovacijų linijos skolos portfelį, sujungtą su „InvestEU“ skolos portfeliais nuo 2022 m. (žr. **4.1.1** pastabą). 2022 m. pajamos, gautos iš EFSI garantijos dėl tų sujungtų skolos portfelių, sudarė 313 mln. EUR.

Su finansinių garantijų sutartimis susijusias 1 282 mln. EUR pajamas kompensuoja 362 mln. EUR finansinių garantijų įsipareigojimų vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su reikalavimais mokėti pagal garantiją, atėmus 360 mln. EUR susigrąžintas sumas, ir 1 mln. EUR nerealizuoti vertės sumažėjimo nuostoliai (žr. **3.15** ir **6.5** pastabas). Be to, EK subsidijavo finansinių garantijų programas (514 mln. EUR), netaikydama jokių arba taikydama mažesnes nei rinkos normos garantijos priemokas (**3.15** pastaba). Iš viso grynasis finansinių garantijų programų rezultatas yra 406 mln. EUR perteklius.

3.10. KITOS PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

	mln. EUR	
	2022	2021
<i>Iš mokesčių už paslaugų teikimą gaunamos pajamos (agentūros)</i>	694	689
<i>Užsienio valiutos keitimo pelnas</i>	330	299
<i>Prekių pardavimas</i>	121	53
<i>EIF grynojo rezultato dalis</i>	24	169
<i>Su ilgalaikiu turtu susijusios pajamos</i>	26	2
<i>Kita</i>	475	285
Iš viso	1 669	1 497

Iš mokesčių už paslaugų teikimą gaunamos pajamos – tai daugiausia Europos vaistų agentūros taikomi rinkodaros leidimo mokesčiai ir Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos renkami prekių ženklų mokesčiai.

IŠLAIDOS

3.11. PASIDALIJAMASIS VALDYMAS

	mln. EUR	
	2022	2021
Patirtos valstybių narių		
<i>Europos žemės ūkio garantijų fondas</i>	41 031	40 829
<i>Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai ir kitos kaimo plėtros priemonės</i>	16 073	15 451
<i>Europos regioninės plėtros fondas ir Sanglaudos fondas</i>	43 083	46 932
<i>Europos socialinis fondas</i>	14 649	16 727
<i>Kita</i>	3 482	4 835
Iš viso	118 318	124 774

Perėjimas iš ankstesnio 2014–2020 m. DFP laikotarpio į dabartinį 2021–2027 m. DFP laikotarpį paaiškina sumažėjimą sanglaudos srityje (ERPF, SF, ESF): deklaruotos ankstesnio laikotarpio išlaidos mažėja, o išlaidos, susijusios su dabartiniu laikotarpiu, yra nedidelės dėl lėtos įgyvendinimo pradžios.

Kitas išlaidas daugiausia sudaro su Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (0,8 mlrd. EUR), Europos Sąjungos solidarumo fondas (0,9 mlrd. EUR), prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas (0,4 mlrd. EUR), Prieiglosčio ir migracijos fondas (0,6 mlrd. EUR), Vidaus saugumo fondas (0,4 mlrd. EUR) ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (0,4 mlrd. EUR).

3.12. TIESIOGINIS VALDYMAS

	mln. EUR	
	2022	2021
Patirtos Komisijos	78 497	48 265
<i>iš kurių EGADP (NGEU)</i>	69 461	42 940
Patirtos ES vykdomųjų įstaigų	14 962	14 232
Patirtos patikos fondų	568	503
Iš viso	94 027	63 000

Komisijos patirtų tiesioginių valdymo išlaidų padidėjimą daugiausia lėmė EGADP, mokslinių tyrimų politikos ir išorės veiksmų įgyvendinimas. Pagrindinės išlaidos yra susijusios su EGADP (69,5 mlrd. EUR) ir, palyginti su ankstesniais metais, gerokai padidėjo, nes valstybės narės naudoja skirtas lėšas ir pasiekiamos tarpinės reikšmės. Likusios sumos, kurioms taikomas tiesioginis valdymas, visų pirma yra susijusios su mokslinių tyrimų politikos įgyvendinimu (7,4 mlrd. EUR) ir išorės veiksmais, kurie apima Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę ir jos pirmtakus (3,7 mlrd. EUR), taip pat humanitarinės pagalbos veiklą (1 mlrd. EUR).

Dar 3,1 mlrd. EUR suma yra susijusi su Europos infrastruktūros tinklų priemone – bendru infrastruktūros fondu, skirtu pažangiesiems tinklams transporto, energetikos ir telekomunikacijų srityse diegti.

3.13. NETIESIOGINIS VALDYMAS

	mln. EUR	
	2022	2021
Patirtos kitų ES agentūrų ir įstaigų	3 615	3 154
Patirtos trečiųjų valstybių	630	890
Patirtos tarptautinių organizacijų	4 650	3 622
Patirtos kitų subjektų	4 738	3 225
Iš viso	13 634	10 891

Iš netiesioginių valdymo išlaidų 6 mlrd. EUR susiję su išorės veiksmais (daugiausia pasirengimo narystei, humanitarinės pagalbos, tarptautinio bendradarbiavimo ir kaimynystės srityse).

Dar 3,5 mlrd. EUR skirta Europos konkurencingumui didinti (mokslinių tyrimų, kosmoso programų ir švietimo srityse).

3.14. IŠLAIDOS DARBUOTOJAMS IR PENSIJŲ IŠLAIDOS

	mln. EUR	
	2022	2021
<i>Išlaidos darbuotojams</i>	7 957	7 377
<i>Pensijų išlaidos</i>	6 251	5 040
Iš viso	14 209	12 417

Pensijų išlaidos apima tam tikrus pokyčius, atsiradusius atlikus išmokų darbuotojams įsipareigojimų, išskyrus tai, kas pripažįstama dalyje „Grynasis turtas“, aktuarinį vertinimą. Todėl jos neatspindi faktinių metų pensijų išmokų, kurios yra daug mažesnės ir sudaro 2,2 mlrd. EUR.

3.15. FINANSINĖS IŠLAIDOS

	mln. EUR	
	2022	2021
<i>Palūkanų išlaidos:</i>		
<i>Pasiskolintos lėšos</i>	1 912	1 209
<i>Paskolos</i>	161	146
<i>Finansinė nuoma</i>	50	56
<i>Kita</i>	31	103
<i>Finansinių garantijų sutartys – subsidijuojamas atlygis</i>	514	233
<i>Grynieji vertės sumažėjimo nuostoliai:</i>		
<i>Finansinių garantijų sutartys</i>	362	947
<i>Paskolos ir gautinos sumos</i>	2 108	1 244
<i>Nuostoliai dėl tikrąja verte vertinamo finansinio turto ar</i>		
<i>Neišvestinės finansinės priemonės</i>	2 344	210
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	126	40
<i>Kita</i>	29	13
Iš viso	7 637	4 201

Palūkanų už skolintas lėšas išlaidos daugiausia susijusios su EFSM (0,8 mlrd. EUR), NGEU (0,9 mlrd. EUR) ir SURE (0,2 mlrd. EUR). Palūkanos už skolintas lėšas, susijusias su SURE, yra gerokai mažesnės nei už pagal kitas programas pasiskolintas lėšas, nes didelės jų dalies palūkanų normos yra mažesnės arba neigiamos. Neigiamos tam tikrų ankstesnių SURE sandorių faktinės palūkanų normos taip pat paaiškina paskolų palūkanų išlaidas (kompensacinio skolinimosi principas, taikant neigiamas palūkanų normas).

Daugiau informacijos apie išlaidas, susijusias su finansinėmis garantijomis, pateikta **3.9** pastaboje.

Grynieji nuostoliai dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo daugiausia susiję su 2022 m. pripažintu papildomu 2,1 mlrd. EUR MFP ir Euratomo paskolų Ukrainai vertės sumažėjimu (žr. **2.4.1.1** ir **6.5** pastabas).

Pagrindiniai nuostoliai iš tikrąja verte vertinamo neišvestinių finansinių priemonių turto ar įsipareigojimų kaip pertekliaus arba deficito yra susiję su BAF (1,1 mlrd. EUR) ir Inovacijų fondo skolos vertybiniais popieriais (0,5 mlrd. EUR). 2022 m. obligacijų rinkos kainos sumažėjo dėl padidėjusių palūkanų normų. Tai neigiamai paveikė ES portfeliuose laikomų obligacijų tikrąją vertę, todėl buvo pripažinti daugiausia nerealizuoti tikrosios vertės nuostoliai.

3.16. KITOS IŠLAIDOS

	mln. EUR	
	2022	2021
<i>Administracinės ir IT išlaidos</i>	2 321	2 105
<i>Atidėjinių koregavimas</i>	769	583
<i>Su ilgalaikiu turtu susijusios išlaidos</i>	1 518	1 205
<i>Žemės ir pastatų valdymo išlaidos</i>	686	591
<i>Užsienio valiutos keitimo nuostoliai</i>	427	171
<i>Veiklos nuomos išlaidos</i>	411	447
<i>Teismo sprendimu sumažintos baudos</i>	1 378	15
<i>Kita</i>	832	645
Iš viso	8 342	5 762

Į eilutėje „Teismo sprendimu sumažintos baudos“ nurodytą sumą įtraukta 997 mln. EUR suma, susijusi su 2018 m. sausio mėn. įmonei „Qualcomm“ skirtos baudos už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi panaikinimu. 2022 m. birželio mėn. ES Bendrasis Teismas panaikino baudą, o Komisija neapskundė Teismo sprendimo, todėl 2022 m. metinėse finansinėse ataskaitose gautina baudos suma buvo nurašyta.

2022 m. bendra kaip išlaidos pripažinta mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros suma:

	mln. EUR	
	2022	2021
<i>Mokslinių tyrimų išlaidos</i>	430	401
<i>Nekapitalizuotos technologinės plėtros išlaidos</i>	133	122
Iš viso	563	523

3.17. SEGMENTŲ ATSKAITOMYBĖ PAGAL DAUGIAMETĖS FINANSINĖS PROGRAMOS (DFP) IŠLAIDŲ KATEGORIJAS

	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	Sanglauda ir vertybės	Gamtos išteklių ir aplinka	Migracija ir sienų valdymas	Atsparumas, saugumas ir gynyba	Kaimyninės šalys ir pasaulis	Europos viešasis administravimas	Nepriskirta DFP išlaidų kategorijai*	<i>mIn. EUR</i> Iš viso
<i>BNP pagrįsti ištekliai</i>	–	–	–	–	–	–	–	103 880	103 880
<i>Tradiciniai nuosavi ištekliai</i>	–	–	–	–	–	–	–	23 495	23 495
<i>PVM</i>	–	–	–	–	–	–	–	19 666	19 666
<i>Nauji nuosavi ištekliai</i>	–	–	–	–	–	–	–	6 337	6 337
<i>Baudos</i>	–	–	–	–	–	–	–	915	915
<i>Susigrąžintos išlaidos</i>	62	620	468	4	0	63	0	2	1 219
<i>Susitarimas dėl JK išstojimo</i>	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Kita</i>	1 173	140	345	0	657	206	1 896	6 977	11 395
Pajamos iš neprekybinių operacijų	1 236	761	813	4	657	269	1 896	161 271	166 908
<i>Finansinės pajamos</i>	1 471	18	1	–	0	362	6	743	2 602
<i>Kita</i>	111	(25)	(12)	(0)	(3)	67	480	1 052	1 669
Pajamos iš prekybos operacijų	1 582	(7)	(11)	(0)	(3)	429	486	1 795	4 271
Iš viso pajamų	2 817	754	802	4	654	699	2 382	163 067	171 179
<i>Išlaidos, patirtos valstybių narių:</i>									
<i>EŽŪGF</i>	–	–	(41 031)	–	–	–	–	–	(41 031)
<i>EŽŪFKP ir kitos kaimo plėtros priemonės</i>	–	–	(16 073)	–	–	–	–	–	(16 073)
<i>ERPF ir Sanglaudos fondas</i>	–	(43 083)	–	–	–	–	–	–	(43 083)
<i>ESF</i>	–	(14 649)	–	–	–	–	–	–	(14 649)
<i>Kita</i>	–	(764)	(755)	(862)	(72)	(132)	–	(898)	(3 482)
<i>Patirtos Europos Komisijos, vykdomųjų įstaigų ir patikos fondų</i>	(12 765)	(73 573)	(906)	(459)	(303)	(5 802)	(12)	(208)	(94 027)
<i>Patirtos kitų ES agentūrų ir įstaigų</i>	(2 848)	(494)	(90)	(1 018)	(210)	(25)	(111)	1 180	(3 615)
<i>Patirtos trečiųjų valstybių ir tarptautinių organizacijų</i>	(418)	(114)	(5)	(241)	(163)	(4 334)	(1)	(5)	(5 281)
<i>Patirtos kitų subjektų</i>	(225)	(2 799)	(1)	(6)	(57)	(1 653)	(0)	2	(4 738)
<i>Išlaidos darbuotojams ir pensijų išlaidos</i>	(493)	(15)	(2)	(0)	(3)	(157)	(12 006)	(1 531)	(14 209)
<i>Finansinės išlaidos</i>	(882)	(11)	(6)	(0)	(0)	(574)	(210)	(5 953)	(7 637)
<i>Susitarimas dėl JK išstojimo</i>	–	–	–	–	–	–	–	(6 961)	(6 961)
<i>Kitos išlaidos</i>	(2 195)	(168)	(305)	(19)	(8)	(281)	(3 421)	(1 946)	(8 342)
Iš viso išlaidų	(19 825)	(135 670)	(59 174)	(2 604)	(816)	(12 957)	(15 761)	(16 321)	(263 128)
Ekonominis metų rezultatas	(17 008)	(134 916)	(58 372)	(2 600)	(163)	(12 258)	(13 379)	146 746	(91 949)

* Pakategorė „Nepriskirta DFP išlaidų kategorijai“ apima konsoliduotų subjektų biudžetų vykdymą ir konsolidacijos eliminavimą, nebiudžetines operacijas ir nepaskirstytas programas, kurių sumos atskirai yra nereikšmingos.

Pajamų ir išlaidų pateikimas pagal DFP išlaidų kategorijas yra grindžiamas sąmata, nes ne visi įsipareigojimai yra susieti su DFP išlaidų kategorija.

4. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR TURTAS

Neapibrėžtieji įsipareigojimai – dėl praeities įvykių galintys atsirasti ES mokėjimų įsipareigojimai arba prisiimti teisiškai privalomi įsipareigojimai, kurie priklausys nuo ES nevisiškai kontroliuojamų būsimų įvykių. Jie daugiausia susiję su suteiktomis finansinėmis garantijomis ir teisine rizika. **Visi neapibrėžtieji įsipareigojimai, išskyrus susijusius su baudomis, garantijomis ir finansinėmis priemonėmis, kurias dengia fondai (žr. 2.4.2.1 pastabą), būtų finansuojami ateityje, jei sueitų jų mokėjimo terminas, iš ES biudžeto (taigi ir valstybių narių).**

Informacija apie ES biudžeto garantijas, suteiktas NGEU ir finansinės paramos skolintoms lėšoms padengti, pateikta 2.4.1.1 pastaboje ir 2.11.1.1 pastaboje. Ši informacija anksčiau buvo atskleidžiama šiame skirsnyje, tačiau kadangi bet koks šių garantijų pareikalavimas priklausytų nuo suteiktų paskolų, išsamiau aprašytų 2.4.1.1 pastaboje, įsipareigojimų neįvykdymo, manoma, kad ir šią informaciją būtų tikslingiau pateikti ten.

4.1. ES biudžeto garantijos

4.1.1. Garantijos, suteiktos pagal ES biudžeto garantijų programas (nominali suma)

mln. EUR

	2022 12 31			Turtas, kuriam sudaryti atidėjiniai*
	Viršutinė riba	Pasirašyta	Išmokėta	
<i>EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos</i>	30 599	30 599	20 909	2 710
<i>ESIF garantija</i>	25 793	24 615	21 084	8 571
<i>EDVF garantija</i>	1 176	522	446	728
<i>„InvestEU“ garantija</i>	21 280	2 108	324	1 722
<i>KVTBP išorės veiksmų garantija</i>	27 020	4 515	156	1 067
Iš viso	105 869	62 359	42 919	14 798

* 2,7 mlrd. EUR vertės turtas, kuriam sudaryti atidėjiniai pagal EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijas, taip pat apima pasiskolintas sumas pagal ankstesnių laikotarpių MFP ir Euratomą (žr. 4.1.2 pastabą).

	2021 12 31			Turtas, kuriam sudaryti atidėjiniai*
	Viršutinė riba	Pasirašyta	Išmokėta	
<i>EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos</i>	33 026	33 026	20 835	2 700
<i>ESIF garantija</i>	25 826	24 730	20 358	8 602
<i>EDVF garantija</i>	1 391	611	535	796
<i>KVTBP išorės veiksmų garantija</i>	200	200	200	–
Iš viso	60 442	58 566	41 928	12 098

* 2,7 mlrd. EUR vertės turtas, kuriam sudaryti atidėjiniai pagal EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijas, taip pat apima pasiskolintas sumas pagal ankstesnių laikotarpių MFP ir Euratomą (žr. 4.1.2 pastabą).

Pirmiau pateiktose lentelėse nurodomas ES biudžeto pozicijos, susijusios su galimais būsimais mokėjimais, susietais su EIB grupei arba kitoms finansų įstaigoms suteiktomis garantijomis, dydis. Išmokėtos sumos – galutiniams paramos gavėjams jau suteiktos sumos, o pasirašytos sumos apima šias išmokėtas lėšas ir su paramos gavėjais arba finansų tarpininkais jau pasirašytus susitarimus, pagal kuriuos lėšos dar neišmokėtos metų pabaigoje (19 440 mln. EUR). Viršutinė riba reiškia visą garantiją iš ES, taigi ir iš jos valstybių narių, biudžeto, kurią įsipareigota padengti, nes siekiant atskleisti didžiausią riziką, su kuria ES susiduria 2022 m. gruodžio 31 d., reikia įtraukti operacijas, kurias leista pasirašyti, bet kurios dar nepasirašytos (43 510 mln. EUR).

Biudžeto garantijų programos užtikrinamos iš biudžeto palaipsniui sudaromais atidėjimais, kurie laikomi bendrame atidėjinių fonde (toliau – BAF) kaip likvidumo atsarga būsimiems reikalavimams mokėti pagal garantiją padengti (žr. 2.4.2.1 pastabą). Atidėjinių sumos 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 14 798 mln. EUR (2021 m. – 12 098 mln. EUR). Dėl priemonių, taikomų siekiant užtikrinti, kad atidėjinių pakaktų reikalavimams mokėti pagal garantiją padengti vidutinės trukmės laikotarpiu, žr. 6.2 pastabą.

Bet kokius pagal biudžeto garantijų programas patirtus nuostolius, viršijančius atidėjinius, bet kuriuo atveju reikės padengti iš būsimų biudžetų.

EIB išorės skolinimo įgaliojimo garantijos

Garantijos iš ES biudžeto suteikiamos EIB paskoloms, kurias jis pasirašė ir suteikė iš nuosavų išteklių trečiosioms valstybėms. 2022 m. gruodžio 31 d. negrąžintos paskolos, kurioms taikoma ES garantija, iš viso sudarė 20 909 mln. EUR. ES biudžeto garantijos:

- 20 482 mln. EUR iš BAF Išorės veiksmų garantijų fondo skyriaus ir
- 427 mln. EUR tiesiogiai paskoloms, suteiktoms valstybėms narėms iki jų įstojimo į ES.

2022 m. gruodžio 31 d. į suteiktas garantijas įtraukta 2,1 mlrd. EUR pasirašytų, bet neišmokėtų paskolų, kurios ateityje bus išmokamos su sąlyga, kad jas patvirtins ES.

Kalbant apie po 2007 m. pasirašytas sutartis, ES išorės skolinimo įgaliojimo garantija, susijusi su EIB suteiktomis paskolomis, negali viršyti 65 % neapmokėtos sumos (2007–2013 m. ir 2014–2021 m. laikotarpiai). Kalbant apie iki 2007 m. sudarytus susitarimus, ES garantija negali viršyti patvirtintų kredito linijų viršutinės ribos procentinės dalies, kuri daugeliu atvejų yra 65 %, bet gali būti ir 70 %, 75 % arba 100 %. Nepasiekus šios viršutinės ribos, ES garantija taikoma visai sumai.

Sprendimu (ES) 2018/412 buvo nustatyti privačiojo sektoriaus skolinimo įgaliojimai projektams, skirtiems pabėgėlių, migrantų, priimančiųjų ir tranzitinių bendruomenių ilgalaikiam ekonominiam atsparumui didinti pagal EIB atsparumo didinimo iniciatyvą. Sąjungos biudžetui atlyginama už riziką, susijusią su garantijomis, suteiktomis EIB finansavimo operacijoms pagal atsparumo iniciatyvos privatų įgaliojimą, o tai paaiškina už išorės skolinimo įgaliojimą gautiną priemonę, kuri kitu atveju apskaitoma kaip neatlygintina garantija (žr. **2.11.2** pastabą).

2014–2020 m. išorės skolinimo įgaliojimas, kuris baigėsi 2021 m., buvo paskutinis Išorės veiksmų garantijų fondo įgaliojimas. Naujam EIB įgaliojimui taikoma KVTBP reglamentu nustatyta išorės veiksmų garantija.

ES garantijų mokėjimai atliekami iš BAF Išorės veiksmų garantijų fondo skyriaus. 2022 m. gavus reikalavimus mokėti pagal garantiją buvo išmokėta 190 mln. EUR, atėmus susigrąžintas sumas (2021 m. – 93 mln. EUR).

Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) garantija

ESIF yra iniciatyva, kuria siekiama didinti EIB grupės pajėgumą prisiimti riziką, sudarant sąlygas EIB padidinti savo investicijas ES. ESIF tikslas – remti papildomas investicijas ES ir mažųjų įmonių galimybes gauti finansavimą. Pagal ES ir EIB susitarimą (toliau – ESIF susitarimas) ES biudžete numatyta iki 26 mlrd. EUR garantija (toliau – ESIF ES garantija), siekiant apsaugoti EIB nuo galimų nuostolių, kuriuos jis gali patirti dėl savo finansavimo ir investavimo operacijų.

ESIF operacijos vykdomos pagal dvi linijas: EIB įgyvendinamą infrastruktūros ir inovacijų liniją (II liniją) (ESIF ES garantija sudarė 19 250 mln. EUR) ir EIF įgyvendinamą MVĮ liniją (MVĮ liniją) (ESIF ES garantija siekė 6 750 mln. EUR). Abi šios linijos turi skolos portfelį ir nuosavo kapitalo portfelį. EIF vykdo veiklą pagal susitarimą su EIB, remdamasis EIB garantija, kuriai pačiai taikoma priešpriešinė ESIF ES garantija pagal ESIF susitarimą. Siekiant padidinti ES garantijos veiksmingumą ir jos pajėgumą prisiimti riziką, 2022 m. įsigaliojo dviejų ESIF skolos portfelių ir programos „InvestEU“ derinys. Visi reikalavimai mokėti pagal garantiją ir susigrąžintos sumos paskirstomi tarp ESIF ir programos „InvestEU“ garantijos, remiantis faktiniais garantuotais asignavimais.

ES ir EIB tenka konkrečios atskiros funkcijos ESIF veikloje. ESIF yra įsteigtas kaip EIB dalis, o šis finansuoja operacijas (skolos ir nuosavo kapitalo investicijas) ir tuo tikslu skolinasi reikalingas lėšas kapitalo rinkose. EIB savarankiškai priima investicinius sprendimus ir valdo operacijas laikydamasis savo taisyklių ir procedūrų. ES suteikia garantiją toms operacijoms ir padengia EIB patirtus nuostolius iki šios garantijos viršutinės ribos.

Siekiant užtikrinti, kad ESIF investicijos būtų orientuotos į konkretų tikslą (spręsti rinkos nepakankamumo problemas) ir kad joms būtų galima taikyti ES garantijos apsaugą, buvo sukurta specialiai tam skirta valdymo struktūra, įskaitant nepriklausomų ekspertų investicijų komitetą, kuris nagrinėja kiekvieną EIB pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją pasiūlytą projektą ir vertina, ar projektas atitinka ES garantijos taikymo reikalavimus, ir ESIF valdančiąją tarybą, užtikrinančią programos priežiūrą.

Kadangi kontrolės kriterijai ir apskaitos reikalavimai dėl konsolidavimo pagal ES apskaitos taisykles (ir TVSAS) netenkinami, susijęs garantuotas turtas nėra apskaitomas ES konsoliduotose metinėse ataskaitose.

ES garantija, suteikta EIB grupei pagal ESIF, yra apskaitoma kaip finansinės garantijos įsipareigojimas II linijos skolų portfelio atveju, finansinis atidėjinytis MVĮ linijos skolų portfelio atveju (žr. **2.11.2** pastabą) ir išvestinė finansinė priemonė (tikrąja verte vertinamas finansinis turtas arba įsipareigojimas kaip perteklius arba deficitas) abiejų nuosavybės vertybinių popierių portfelių atveju (žr. **2.4.2.2** pastabą). Nurodytą ESIF garantiją sudaro programų COSME, „Horizontas 2020“, CCS LGF ir EaSI operacijos, kurioms taikoma ESIF ES garantija pagal MVĮ linijos skolų portfelį.

2022 m. iš BAF ESIF garantijų fondo skyriaus pagal reikalavimus mokėti pagal garantiją išmokėta 21 mln. EUR po atskaitymo (2021 m. – nulis).

Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF)

EDVF reglamentu įsteigtas Europos darnaus vystymosi fondas yra iniciatyva, kuria siekiama remti investicijas Afrikoje ir Europos kaimynystės priemonėje dalyvaujančiose šalyse, siekiant prisidėti prie darnaus vystymosi ir šalinti konkrečias pagrindines socialines ir ekonomines migracijos priežastis. Pagal EDVF reglamentą ES buvo įgaliota suteikti įgyvendinantiems partneriams 1,5 mlrd. EUR garantijų (papildomai padidintų išorės įnašais) jų investavimo ir finansavimo operacijoms, kad būtų sumažinta jų investavimo rizika. EDVF garantiją užtikrina BAF – žr. **2.4.2.1** pastabą. 2022 m. gruodžio 31 d. buvo įsigalioję septyniolika EDVF garantijos susitarimų; bendra garantijos viršutinė riba buvo 1 176 mln. EUR, o partnerių pasirašytos ir ES garantijomis pagal tuos susitarimus padengtos operacijos, kurių terminas nepasibaigęs, iš viso sudarė 522 mln. EUR. Vieno iš EDVF garantijos susitarimų atveju (kurio garantijos viršutinė riba yra 145 mln. EUR), pagal kurį ES garantuoja apsidraudimo nuo valiutos rizikos fondo kapitalo pakankumą, pareikalavus mokėti pagal garantiją ES turi teisę kaip kompensaciją gauti fondo akcijų, kurių vertė yra lygi sumokėtai sumai.

KVTBP išorės veiksmų garantija

2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/947 2021–2027 m. DFP laikotarpiui sukurta Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“ (toliau – priemonė), įskaitant „Europos darnaus vystymosi fondą+“ (toliau – EDVF+) ir Išorės veiksmų garantiją. KVTBP reglamentu siekiama didinti ES išorės veiksmų suderinamumą ir veiksmingumą, taip gerinant įvairių sričių išorės veiksmų politikos įgyvendinimą.

Išorės veiksmų garantija remia EDVF+ operacijas, kurioms taikomos biudžeto garantijos, makrofinansinė pagalba ir paskolos trečiosioms valstybėms. Ją užtikrina BAF – žr. **2.4.2.1** pastabą.

2022 m. gruodžio 31 d. buvo pasirašyti šeši biudžeto garantijų susitarimai, kurie dar nėra įgyvendinti ir kurių bendra viršutinė riba siekia 27,0 mlrd. EUR, įskaitant 2022 m. balandžio mėn. su EIB pasirašytą garantijos susitarimą (kuris pakeis ISĮ programą), kurio bendra viršutinė riba – iki 26,7 mlrd. EUR. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. pagal šį susitarimą pasirašyta 4,5 mlrd. EUR vertės operacijų, iš šios sumos 156 mln. EUR buvo išmokėta.

„InvestEU“ garantija

Pagal „InvestEU“ reglamentą (ES) 2021/523 Komisijai leidžiama suteikti iki 26,2 mlrd. EUR garantijų finansų įstaigų finansavimui ir investicijoms remti. Taip siekiama padėti siekti Sąjungos tikslų keturiuose vidaus politikos srityse: darnios infrastruktūros, mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo; mažųjų ir vidutinių įmonių bei socialinių investicijų ir įgūdžių. Komisija iš „InvestEU“ biudžeto į BAF laipsniškai atideda lėšas (sudaro atidėjinius), kad būtų sukurtas kapitalo rezervas reikalavimams mokėti pagal garantiją. „InvestEU“ reglamente nustatyta, kad 2022 m. gruodžio 31 d. atidėjinių norma yra 40 % ES garantijos.

2022 m. kovo mėn. Komisija su EIB grupe pasirašė pirmąjį „InvestEU“ garantijos susitarimą, neviršijantį 19,6 mlrd. EUR ribos, kuri buvo dar padidinta 0,3 mlrd. EUR pagal kelias ES programas kartu su „InvestEU“ garantija (derinimo operacijos). 2022 m. gruodžio 31 d. ES garantija buvo apdraustos pasirašytos operacijos, kurių bendra suma – 2,1 mlrd. EUR, iš kurių 324 mln. EUR buvo išmokėta. Be to, su kitais įgyvendinančiais partneriais sudaryti penki garantijų susitarimai, kurių bendra vertė – 1,4 mlrd. EUR ir pagal kuriuos dar nėra vykdyta garantuotų operacijų.

Be ES biudžeto, valstybės narės ir EEE šalys gali prisidėti prie programos „InvestEU“ iš savo sanglaudos politikos, EGADP arba nacionalinių fondų. Tai papildoma ES garantijos suma su atidėjinių norma, kuri nustatoma kiekvienu konkrečiu atveju. Komisija pirmiausia pasirašo susitarimą dėl įnašo su valstybe nare arba EEE šalimi, o vėliau – garantijos susitarimą su įgyvendinančiuoju partneriu. 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija buvo pasirašiusi susitarimus dėl įnašo su penkiomis valstybėmis (jų vertė – 1,7 mlrd. EUR, iš kurių 0,3 mlrd. EUR yra kompensacinės garantijos), tačiau dar nėra pasirašiusi garantijos susitarimų su įgyvendinančiais partneriais.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Pagal Susitarimo dėl išstojimo 143 straipsnį Jungtinė Karalystė yra atsakinga Sąjungai už savo dalį Sąjungos neapibrėžtųjų finansinių įsipareigojimų, susijusių su ESIF, EDVF ir EIB išorės skolinimo įgaliojimo operacijomis, patvirtintomis išstojimo dieną, t. y. 2020 m. sausio 31 d. 143 straipsnyje nustatyta, kad jeigu būtų pareikalauta mokėti pagal garantiją už finansinę operaciją, patvirtintą iki išstojimo dienos, JK turėtų sumokėti Sąjungai savo dalį sumų, kurias dėl tų operacijų sumoka Sąjunga, išskyrus atvejus, kai tai galima padengti JK tenkančia garantijų fonde laikomų atidėjinių dalimi, kai tai taikytina.

Kalbant apie EIB išorės skolinimo įgaliojimo paskolas, iki išstojimo dienos patvirtintų operacijų ES biudžeto garantijų vertė išstojimo dieną buvo 33,7 mlrd. EUR. 2022 m. gruodžio 31 d. ši suma pasikeitė į 24,6 mlrd. EUR (2021 m. – 27,6 mlrd. EUR). Taigi, Jungtinei Karalystei tenkanti šių neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalis 2022 m. gruodžio 31 d. yra 3,1 mlrd. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 3,4 mlrd. EUR). Tačiau, kaip minėta, bet koks su šiomis paskolomis susijęs įsipareigojimų nevykdymas pirmiausia dengiamas BAF išorės veiksmų garantijų fondo skyriaus lėšomis, o JK turėtų mokėti, tik jeigu nepakaktų lėšų, kurias šiam fondui skyrė JK ir kurios 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 305 mln. EUR.

Kalbant apie ESIF operacijas, iki išstojimo dienos patvirtintų operacijų ES biudžeto garantijų vertė išstojimo dieną buvo 23,5 mlrd. EUR. 2022 m. gruodžio 31 d. ši suma pasikeitė į 18,6 mlrd. EUR (2021 m. – 18,8 mlrd. EUR). Taigi, JK tenkanti neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalis 2022 m. gruodžio 31 d. yra 2,3 mlrd. EUR. Bet koks su ESIF susijęs reikalavimas mokėti pagal garantiją pirmiausia dengiamas BAF ESIF garantijų fondo skyriaus lėšomis, o JK turėtų mokėti, tik jeigu nepakaktų lėšų, kurias šiam fondui skyrė JK ir kurios 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 1,0 mlrd. EUR.

Kadangi įgyvendinantieji partneriai iki išstojimo dienos nepatvirtino jokių operacijų, susijusių su EDVF garantija, jokių JK įsipareigojimų nenustatoma.

JK dalis 2022 m. atliktuose mokėjimuose, skirtuose operacijoms, patvirtintoms išstojimo dieną arba po jos ir iki 2022 m. gruodžio 31 d., sudarė 51 mln. EUR (ESIF – 34 mln. EUR ir išorės skolinimo įgaliojimo – 17 mln. EUR), atitinkamai sumažinant JK atidėjinius. 2023 m. Jungtinei Karalystei mokėtina suma yra 313 mln. EUR (žr. **2.6.1.2** pastabą).

4.1.2. Garantijos, suteiktos pagal ES finansinių priemonių programas (nominali suma)

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
„Horizontas 2020“	2 649	2 590
Europos infrastruktūros tinklų priemonė	648	568
COSME	674	782
Kita	604	653
Iš viso	4 576	4 593

Pirmiau pateiktoje lentelėje nurodytos sumos yra pagal ES finansinių priemonių programas suteiktų garantijų likusios nominalios sumos.

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 210 straipsnio 1 dalyje, su finansine priemone susijusios biudžeto išlaidos ir ES finansinė atsakomybė **jokiu būdu nevirsija tai priemonei paskirto atitinkamo biudžetinio įsipareigojimo sumos**, taip pašalinant neapibrėžtųjų įsipareigojimų biudžete galimybę. Iš tiesų tai reiškia, kad šie įsipareigojimai turi atitikti įrašą balanso turto pusėje arba juos padengia į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai.

COSME paskolų garantijų priemonę iš esmės sudaro ribotos garantijos už didesnės rizikos skolų finansavimą (daugiausia paskolų), kurį finansų tarpininkai siūlo MVĮ, portfelius. COSME paskolų garantijų priemonę ES vardu įgyvendina EIF.

Daugiau informacijos apie programą „Horizontas 2020“ ir Europos infrastruktūros tinklų priemonę taip pat pateikta **2.4.2.1** pastaboje.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Kalbant apie ES neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su iki išstojimo dienos patvirtintomis ES finansinių priemonių sumomis, įskaitant nurodytąsias pirmiau, jeigu pririnktų padengti šiuos neapibrėžtuosius įsipareigojimus, jie būtų dengiami iš ES biudžeto, naudojant patikos sąskaitose laikomas

lėšas. Taigi, iš esmės nebūtų reikalaujama, kad JK mokėtų kokias nors sumas, išskyrus jai tenkančią biudžetinių RAL dalį, kaip nurodyta Susitarimo dėl išstojimo 140 straipsnyje (žr. **2.6.1.2** pastabą).

4.2. Neapibrėžtieji įsipareigojimai, susiję su teismo bylomis

4.2.1. Teismo bylos baudų srityje

2022 m. gruodžio 31 d. neapibrėžtieji įsipareigojimai, susiję su baudomis, sudarė 2 990 mln. EUR (2021 m. – 2 111 mln. EUR). Šios sumos daugiausia susijusios su Komisijos paskirtomis baudomis už konkurencijos taisyklių pažeidimą, kurias baudas gavusios įmonės laikinai sumokėjo ir dėl kurių buvo pateiktas apeliacinis skundas arba nežinoma, ar apeliacinis skundas bus teikiamas. Neapibrėžtasis įsipareigojimas išliks tol, kol su šia byla susijęs Teisingumo Teismo sprendimas taps galutiniu arba kol nepasibaigs apskundimo terminas. Iš laikinųjų mokėjimų uždirbtos palūkanos įtrauktos į ekonominį metų rezultatą ir taip pat parodytos kaip neapibrėžtasis įsipareigojimas, siekiant parodyti Komisijos nuosavybės teisės į šias sumas neapibrėžtumą.

Jei ES pralaimėtų kurią nors iš bylų, susijusių su skirtomis baudomis, sumos, kurios buvo laikinai gautos, būtų gražintos įmonėms, nedarant poveikio biudžetui. Baudų suma pripažįstama kaip biudžeto pajamos tik tada, kai baudos tampa galutinės (FR 107 straipsnis).

1,2 mlrd. EUR padidėjimas daugiausia susijęs su iš nubaustos įmonės gautu laikinuoju mokėjimu (0,9 mlrd. EUR). 2022 m. ši įmonė atšaukė savo garantiją, kad ją pakeistų mokėjimu grynaisiais pinigais.

4.2.2. Kitos teismo bylos

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Žemės ūkis</i>	194	79
<i>Sanglauda</i>	–	210
<i>Kita</i>	2 909	1 153
Iš viso	3 103	1 443

Žemės ūkis

Tai yra neapibrėžtieji įsipareigojimai valstybėms narėms, kurie siejami su EŽŪGF ir kaimo plėtros sprendimais dėl atitikties, kol nepriimtas Teisingumo Teismo sprendimas. Įsipareigojimo galutinės sumos ir metų, kuriais jis po sėkmingų apeliacinių skundų bus nuskaitytas iš biudžeto, nustatymas priklausys nuo Teisingumo Teismo procedūros trukmės.

Sanglauda

Tai yra neapibrėžtieji įsipareigojimai valstybėms narėms, susiję su ieškiniais pagal sanglaudos politiką, kol nenustatyta žodinio bylos nagrinėjimo data arba nepriimtas Teisingumo Teismo sprendimas.

Kitos teismo bylos

Ši išlaidų kategorija susijusi su šiuo metu ES pateiktais ieškiniais padengti nuostolius, kitais teisiniais ginčais ir numatytais teisinėmis išlaidomis. Reikėtų pažymėti, kad ieškinyje dėl žalos atlyginimo pagal SESV 340 straipsnį pareiškėjas turi įrodyti, kad institucija padarė pakankamai sunkų teisinės normos, kuria asmenims suteikiamos teisės, pažeidimą, kad ieškovas patyrė realią žalą ir kad yra tiesioginis priežastinis ryšys tarp neteisėto veiksmo ir žalos. Reikšmingas padidėjimas, palyginti su ankstesnių metų pabaiga, daugiausia susijęs su apeliaciniu skundu dėl atmesto ieškinio Komisijai dėl žalos atlyginimo dėl sprendimo uždrausti susijungimą, kai, nesant patikimo įvertinimo, nurodyta suma yra prašoma suma.

JK įsipareigojimai, atsirandantys dėl jos išstojimo iš ES

Pagal Susitarimo dėl išstojimo 147 straipsnį JK turės mokėti jai tenkančią mokėjimų, reikalingų neapibrėžtiesiems Sąjungos įsipareigojimams, kurie atsiranda dėl teismo bylų, susijusių su Sąjungos finansiniais interesais, vykdymo, dalį (jeigu tik faktai, dėl kurių iškeltos šios bylos, įvyko ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d.). Apskaičiuota didžiausia JK pozicija šiuo atveju yra 384 mln. EUR (2021 m. –

179 mln. EUR). Kalbant apie teismo bylas, kai manoma, kad yra tikimybė, jog tos sumos bus padengtos iš ES biudžeto (žr. **2.10** pastabą), JK dalis yra įtraukta kaip dalis bendros Jungtinės Karalystės mokėtinios sumos (daugiau informacijos pateikta **2.6.1.2** pastaboje).

4.3. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

	mln. EUR	
	2022 12 31	2021 12 31
<i>Gautos garantijos:</i>		
<i>įvykdymo garantijos</i>	282	287
<i>kitos garantijos</i>	6	8
<i>Kitas neapibrėžtasis turtas</i>	19	98
Iš viso	307	393

Įvykdymo garantijų reikalaujama siekiant užtikrinti, kad ES lėšų gavėjai įvykdytų savo įsipareigojimus, nustatytus sutartyse su ES.

5. BIUDŽETINIAI IR TEISINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje pastaboje pateikiama informacija apie biudžeto procedūrą ir būsimus finansavimo poreikius, o ne apie įsipareigojimus 2022 m. gruodžio 31 d.

Daugiametė finansinė programa (DFP), dėl kurios susitarė valstybės narės, apibrėžiamos programos ir nustatomos įsipareigojimų asignavimų išlaidų kategorijų viršutinės ribos ir bendra mokėjimų asignavimų suma, kurios neviršydamas ES gali prisiimti biudžetinius ir teisinius įsipareigojimus ir atlikti mokėjimus per 7 metų laikotarpį (žr. 1.1 lentelę biudžeto vykdymo ataskaitų pastabose).

Teisiniai įsipareigojimai atitinka pasirašytas programas, projektus, susitarimus arba sutartis, todėl yra teisiškai privalomi Europos Sąjungai. Teisinis įsipareigojimas – tai veiksmas, kuriuo leidimus suteikiantis pareigūnas prisiima arba nustato įsipareigojimą (skirtą ES), dėl kurio yra mokamos lėšos (FR 2 straipsnio 37 dalis).

Biudžetinis įsipareigojimas yra iš esmės prisiimamas prieš teisinį įsipareigojimą, tačiau kalbant apie kai kurias daugiamečių programas ir (arba) projektus, yra priešingai: atitinkami biudžetiniai įsipareigojimai vykdomi per kelerius metus kasmetinėmis išmokų dalimis, jei taip nustatyta pagrindiniame teisės akte. Pavyzdžiui, kalbant apie sanglaudos politiką, Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) (Reglamentas (ES) 2021/1060) 86 straipsnyje nustatyta, kad Komisijos sprendimas, kuriuo patvirtinama programa, yra teisinis įsipareigojimas, kaip jis suprantamas Finansiniame reglamente, tačiau Sąjungos biudžetiniai įsipareigojimai dėl kiekvienos programos 2021 m. sausio 1 d.–2027 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu vykdomi kiekvienam fondui skirtomis metinėmis išmokomis. Panašių nuostatų gali būti ir kituose teisiniuose pagrinduose. Dėl šios priežasties gali būti sumų, kurias ES teisiškai įsipareigojo sumokėti, tačiau biudžetinio įsipareigojimo dar neprisiėmė (žr. **5.2** pastabą).

Jei biudžetinis įsipareigojimas jau prisiimtas, tačiau paskesni mokėjimai dar neatlikti, neįvykdytų įsipareigojimų suma vadinama dar neįvykdytais įsipareigojimais (RAL). Tai gali būti pasirašytos programos arba projektai, dažnai daugiamečiai, kurių mokėjimai bus atliekami tik vėlesniais metais. Jie reiškia būsimų metų mokėjimų įsipareigojimus. Kadangi finansinės ataskaitos rengiamos remiantis kaupiamuoju principu, o biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos remiantis grynųjų pinigų principu, dalis bendros neišmokėtos sumos (RAL) jau buvo įtraukta į apskaitą ir balanse pripažinta kaip įsipareigojimas (žr. **2.12** ir **2.13** pastabas). Šios išlaidos apskaičiuojamos remiantis gautais prašymais kompensuoti išlaidas ir (arba) sąskaitomis faktūromis arba apytikriai apskaičiuotomis programos arba projekto įgyvendinimo išlaidomis, jei ES iki ataskaitos pateikimo dienos dar nebuvo pateikta jokių prašymų. Įsipareigojimo pripažinimas balanse panaikinamas atlikus su RAL susijusius mokėjimus. Dar neįtraukta į apskaitą RAL dalis neįtraukiama į įsipareigojimus, o nurodoma toliau (žr. **5.1** pastabą).

Taigi, toliau nurodomos sumos 2022 m. gruodžio 31 d., kurias ES įsipareigojo sumokėti vykdydama sutartinius susitarimus ir kurias dėl to numatoma finansuoti iš būsimų ES biudžetų.

mln. EUR

	Pastaba	2022 12 31	2021 12 31
<i>Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai</i>	5.1	364 503	266 526
<i>Svarbūs teisiniai įsipareigojimai</i>	5.2	406 284	135 181
Iš viso		770 787	401 707

5.1. Į APSKAITĄ DAR NEĮTRAUKTI NEĮVYKDYTI BIUDŽETINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

mln. EUR

	2022 12 31	2021 12 31
<i>Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai</i>	364 503	266 526

Nurodyta suma gauta iš 452 821 mln. EUR biudžetinių RAL (žr. biudžeto vykdymo ataskaitų 6.4 lentelę), atėmus susijusias sumas, kurios balanse buvo nurodytos kaip įsipareigojimai, o finansinės veiklos ataskaitoje – kaip išlaidos. Biudžetiniai RAL yra suma, kurią sudaro nepanaudotų įsipareigojimų, pagal kuriuos dar neatlikti mokėjimai ir (arba) panaikinimai, suma. Tai įprasta daugiamečių programų pasekmė. Didelis padidėjimas, palyginti su 2021 m., yra susijęs su paskutinių EGADP biudžetinių įsipareigojimų įtraukimu (taip pat žr. **5.2** skirsnį).

Reikėtų pažymėti, kad 2022 m. gruodžio 31 d. nesumokėti išankstinio finansavimo avansai iš viso sudarė 100,5 mlrd. EUR (žr. **2.5** pastabą). Tai reiškia biudžetinius įsipareigojimus, kurie buvo sumokėti, taip sumažinant RAL, tačiau sumokėtos sumos vis tiek yra laikomos priklausančiomis ES, o ne paramos gavėjui, kol neįvykdomi atitinkami sutartiniai įsipareigojimai. Todėl jie, kaip ir pirmiau nurodyti RAL, yra dar neįtraukti į apskaitą.

5.2. SVARBŪS TEISINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

mln. EUR

	2022 12 31	2021 12 31
<i>Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda</i>	298 948	–
<i>Gamtos išteklių ir aplinka</i>	82 372	17 662
<i>Migracija ir sienų valdymas</i>	8 368	–
<i>EGADP (NGEU) negrąžintinos paramos įsipareigojimai</i>	–	99 530
<i>ITER</i>	5 855	6 121
<i>Kosmoso programos</i>	3 548	4 189
<i>Žuvininkystės susitarimai</i>	265	412
<i>„Europos horizontas“</i>	322	382
<i>EURATOMAS</i>	362	445
<i>Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas</i>	296	3 072
<i>Europos infrastruktūros tinklų priemonė</i>	1 811	–
<i>ES solidarumo fondas</i>	700	–
<i>Veiklos nuomos įsipareigojimai</i>	2 539	2 492
<i>Kiti sutartiniai įsipareigojimai</i>	896	876
Iš viso	406 284	135 181

Šios sumos rodo ilgalaikius teisinius įsipareigojimus, kurie metų pabaigoje nebuvo padengti biudžetinais įsipareigojimų asignavimais. Šie privalomi įsipareigojimai bus įtraukti į biudžetą ir apmokėti ateityje.

Pagal FR 112 straipsnio 2 dalį tam tikros svarbios programos (žr. toliau) gali būti vykdomos naudojant metines įmokas. Tai leidžia ES priimti teisinius įsipareigojimus (pasirašyti dotacijos susitarimus, susitarimus dėl įnašo ir viešojo pirkimo sutartis), viršijančius turimus konkrečių metų įsipareigojimų asignavimus. Todėl jau gali būti įsipareigota skirti didelę dabartinei DFP skirtos asignavimų sumos dalį. Tai visų pirma taikoma toliau aprašytoms programoms.

Lėšos taikant pasidalijamąjį valdymą

Tai teisiniai įsipareigojimai, kuriuos ES įsipareigojo sumokėti, kai patvirtino veiksmų programas, susijusias su pasidalijamuoju valdymu. Komisijos sprendimas, kuriuo patvirtinama veiksmų programa, yra finansavimo sprendimas pagal FR 110 straipsnį, ir pranešus apie jį susijusiai valstybei narei jis tampa teisiniu įsipareigojimu pagal tą reglamentą.

Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) 86 straipsnio 2 dalyje dėl pasidalijamojo valdymo fondų nustatyta:

„Sąjungos biudžetinius įsipareigojimus dėl kiekvienos programos 2021 m. sausio 1 d. – 2027 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu Komisija vykdo kiekvienam fondui skirtomis metinėmis išmokomis“.

Pirmiau pateiktos lentelės pirmose trijose eilutėse nurodytos sumos yra susijusios su 2021–2027 m. DFP 2A išlaidų kategorija (Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda), 3 išlaidų kategorija (Gamtos ištekliai ir aplinka) ir 4 išlaidų kategorija (Migracija ir sienų valdymas). Tai yra nesumokėtos sumos, dėl kurių ES priims biudžetinį įsipareigojimą ir jas tada sumokės po 2022 m. gruodžio 31 d.

NGEU (EGADP) negražintinos paramos įsipareigojimais

EGADP yra viena pagrindinių ES ekonomikos gaivinimo priemonės NGEU programų. Ji buvo nustatyta 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/241. Pagal ją finansuojamos reformos ir investicijos valstybėse narėse nuo koronaviruso pandemijos pradžios 2020 m. vasario mėn. iki 2026 m. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnį leidžiamos metinės įmokos. Pagal šią programą iki 2022 m. gruodžio 31 d. priimti teisiniai įsipareigojimai sudaro apie 70 % visos negražintinos EGADP paramos sumos, kaip nustatyta reglamento 11 straipsnyje. 2022 m. gruodžio 31 d. jie buvo visiškai padengti biudžetinėmis įsipareigojimais.

ITER – tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius

Šiais įsipareigojimais numatoma padengti būsimus ITER įrenginių finansavimo poreikius iki 2027 m. ES (Euratomas) įnašas į Tarptautinę ITER organizaciją teikiamas per Branduolių sintezės energetikos vystymo agentūrą ir, be kita ko, apima valstybių narių ir Šveicarijos įnašus. Suma rodo numatomą finansavimą pagal 2021–2027 m. DFP pagal 2021 m. vasario 22 d. Tarybos sprendimą (Euratomas) 2021/281, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę, pagal kurią leidžiamos metinės įmokos. ITER buvo sukurtas, kad valdytų ir skatintų eksploatuoti ITER įrenginius, didintų visuomenės supratimą apie branduolio sintezės energiją, skatintų jos priimtinumą visuomenei ir vykdytų bet kokią kitą veiklą, būtiną savo tikslui pasiekti. ITER dalyvauja ES kartu su įvairiomis kitomis valstybėmis.

Kosmoso programos

Kosmoso programą sudaro šie komponentai: „Galileo“, EGNOS, „Copernicus“, GOVSATCOM ir SSA. Svarbiausios programos yra „Galileo“, pagal kurią kuriama Europos pasaulinės navigacijos palydovų sistema, ir „Copernicus“, kuri yra susijusi su Europos Žemės stebėjimu. Šie įsipareigojimai priimti laikotarpiui iki 2027 m. Remdamasi 2021 m. balandžio 28 d. EP ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/696 (OL L 170/69, 2021 5 12) Komisija pasirašė susitarimus dėl įnašo su Europos kosmoso agentūra (EKA), EUMETSAT, „Mercator“ ir Europos vidutinės trukmės orų prognozės centru. Pagal Reglamento (ES) 2021/696 11 straipsnio 6 dalį leidžiamos metinės įmokos.

Žuvininkystės susitarimai

Tai įsipareigojimai, priimti kartu su trečiosiomis šalimis dėl operacijų pagal tarptautinius žuvininkystės susitarimus iki 2026 m. Įsipareigojimai grindžiami Tarybos sprendimais dėl kiekvienos trečiosios valstybės (pvz., ES ir Seišelių Respublikos susitarimu ir jo įgyvendinimo protokolu; OL L 60, 2020 2 28) ir yra laikomi konkrečiomis tarptautinėmis sutartimis su daugiametėmis teisėmis ir įsipareigojimais.

„Europos horizontas“

Tai sumos, skirtos programos „Europos horizontas“ įvairių kosmoso komponentų pradinės ir galutinės grandies veiklai. Šie įsipareigojimai priimti laikotarpiui iki 2027 m. Remdamasi 2021 m. balandžio 28 d. EP ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695 (OL L 170/1, 2021 5 12), Komisija pasirašė susitarimą dėl įnašo su EKA. Pagal Reglamento (ES) 2021/695 12 straipsnio 8 dalį leidžiamos metinės įmokos.

EURATOMAS

EURATOMAS – tai programa, pagrįsta 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos reglamentu (Euratomas) 2021/765, kuriuo sukuriamas 2021–2025 m. laikotarpio Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, papildanti bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“, ir panaikinamas Reglamentas (Euratomas) 2018/1563 (OL L 167I, 2021 5 12, p. 81). Pagal reglamento 4 straipsnį leidžiamos metinės įmokos.

Bendrasis programos tikslas – vykdyti branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo veiklą, itin akcentuojant nuolatinį branduolinės saugos, saugumo ir radiacinės saugos gerinimą, taip pat papildyti programos „Europos horizontas“ tikslų įgyvendinimą, *inter alia*, energetikos pertvarkos kontekste. Pagal Euratomo

programą dotacijos moksliniams tyrimams teikiamos skelbiant konkursinius kvietimus teikti pasiūlymus ir paskirtiesiems gavėjams.

Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas

Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervu siekiama kovoti su ekonominėmis ir socialinėmis Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos (ES) 2020 m. vasario mėn. pasekmėmis. Jis buvo nustatytas 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1755. Atskleista suma yra teisiniai įsipareigojimai, kuriuos dar reikia įgyvendinti pagal prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo remiamas priemones. Čia atskleidžiama tik ta teisinių įsipareigojimų dalis, kuri dar nepadengta biudžetinais įsipareigojimais.

Europos Sąjungos solidarumo fondas (ESSF)

Europos Sąjungos solidarumo fondo (ESSF) paskirtis – reaguoti į dideles gaivalines nelaimes ir rodyti solidarumą nelaimės ištiktiems Europos regionams. ESSF įsteigtas 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2012/2002 ir iš dalies pakeistas 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 661/2014 ir 2020 m. kovo 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 461/2020. Nurodyta suma atitinka teisinius įsipareigojimus, kurie dar nėra padengti biudžetinais įsipareigojimais.

Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP2)

Per EITP2 teikiama finansinė parama transeuropiniams tinklams, siekiant remti bendro intereso projektus transporto, telekomunikacijų ir energetikos infrastruktūros sektoriuose. Su EITP programa susiję teisiniai įsipareigojimai EITP energetikos kryptimi apima 2021–2027 m. įgyvendinimo laikotarpį (su galimybe jį pratęsti). Šių įsipareigojimų teisinis pagrindas yra 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153, kuriuo sukurama Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 (Tekstas svarbus EEE), o jo 4 straipsnio 5 dalyje teigiama, kad „[b]iudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į dvejus ar daugiau metų mokamas metines dalis“.

Veiklos nuomos įsipareigojimai

Mažiausios sumos, kurias įsipareigota sumokėti pagal pagrindines sutartis per likusį šių nuomos sutarčių galiojimo laikotarpį, yra tokios:

mln. EUR

	Minimalios nuomos įmokos			Iš viso
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	
<i>Pastatai</i>	449	1 040	1 005	2 493
<i>IT medžiaga ir kita įranga</i>	12	27	7	46
Iš viso	461	1 067	1 012	2 539

2019 m. kovo mėn., atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės pranešimą apie ketinimą išstoti iš ES ir priėmus 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1718, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 726/2004, Europos vaistų agentūros (toliau – EMA) būstinė buvo perkelta iš Londono į Amsterdamą. 2019 m. liepos 2 d. agentūra pasiekė susitarimą su nuomotoju ir nuo to laiko subnuomoja jo patalpas subnuomininkui tokiomis sąlygomis, kurios atitinka pagrindinės nuomos sąlygas, įskaitant subnuomos laikotarpį, kuris tęsiasi iki EMA pagrindinės nuomos pabaigos 2039 m. birželio mėn.

Į pirmiau pateiktoje lentelėje nurodytas sumas įeina 366 mln. EUR, kurie dar turi būti sumokėti pagal šią pagrindinės nuomos sutartį. Tikimasi, kad subnuomininkas sumokės tokią pačią mokėjimų sumą pagal neatšaukiamą subnuomą.

Kiti sutartiniai įsipareigojimai

Čia įtrauktos sumos atitinka sumas, kurias įsipareigota sumokėti per sutarčių galiojimo laikotarpį. Svarbiausia čia įtraukta suma yra susijusi su Komisijos statybos sutartimi (JMO2) Liuksemburge (505 mln. EUR).

6. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Toliau nurodyta ES finansinės rizikos valdymo informacija susijusi su:

- Komisijos skolinimosi ir skolinimo veikla, susijusia su finansine parama, vykdoma pasitelkus NGEU, EFSM, MB, MFP, SURE ir Euratomo veiksmus,
- išdo operacijomis, kurias atlieka Komisija, kad įvykdytų ES biudžetą, įskaitant baudų surinkimą,
- turtu, laikomu bendrame atidėjinių fonde biudžeto garantijoms, likviduojamoje EAPB ir BUFI portfelyje;
- finansinėmis priemonėmis, finansuojamomis iš ES biudžeto, ir
- ES biudžeto garantijų programomis.

6.1. FINANSINĖS RIZIKOS RŪŠYS

ES patiria ir valdo toliau nurodytas pagrindines finansinės rizikos rūšis, susijusias su jos finansinėmis priemonėmis:

Rinkos rizika yra rizika, kad dėl rinkos kainų svyravimo svyruos finansinės priemonės tikroji vertė arba pinigų srautai. Rinkos rizika apima ne tik nuostolių, bet ir pelno galimybę. Ją sudaro *valiutos kurso rizika*, *palūkanų normos rizika* ir *kita kainų rizika* (pavyzdžiui, nuosavo kapitalo rizika):

- *valiutos kurso rizika* yra rizika, kad ES operacijų arba investicijų vertę paveiks valiutos kurso pokyčiai. Ši rizika kyla dėl vienos valiutos kainos pokyčio kitos valiutos atžvilgiu,
- *palūkanų normos rizika* yra galimybė, kad pakilus palūkanų normai sumažės vertybinio popieriaus, visų pirma obligacijos, vertė. Apskritai didėjant palūkanų normai, fiksuotų palūkanų obligacijų kaina mažėja, ir atvirkščiai, ir
- *kita kainų rizika* yra rizika, kad finansinės priemonės tikroji vertė arba būsimi pinigų srautai svyruos dėl rinkos kainų pokyčių (kitų nei pokyčiai, atsirandantys dėl palūkanų normos rizikos arba valiutos rizikos), kai tokius pokyčius lemė veiksniai, būdingi atskirai finansinei priemonei ar jos emitentui, arba veiksniai, darantys įtaką visoms panašioms finansinėms priemonėms, kuriomis prekiaujama rinkoje.

Kredito rizika yra nuostolių rizika, kylanti dėl skolininko arba paskolos gavėjo paskolos arba kito kredito (pagrindinės sumos arba palūkanų arba abiejų) nemokėjimo arba dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo. Įsipareigojimų nevykdymo atvejai apima mokėjimo vėlavimą, paskolos gavėjo mokėjimų restruktūrizavimą ir bankrotą.

Likvidumo rizika – tai rizika, kad ES subjektas patirs sunkumų vykdydamasi prievolės, susijusias su finansiniais įsipareigojimais, kurie įvykdomi sumokant pinigus arba pateikiant kitokį finansinį turtą.

6.2. RIZIKOS VALDYMO METODAI

Finansinių priemonių vertinimas

Toliau išvardytų klasių finansinis turtas ir įsipareigojimai nėra vertinami tikrąja verte: pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, iš prekybos gautinos sumos, išskyrus pagal finansinių garantijų sutartis gautinas sumas, kai jos priskiriamos tikrąja verte vertinamam finansiniam turtui kaip pertekliui arba deficitui, pasiskolintos lėšos, finansinių garantijų sutartys ir kiti finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina. To finansinio turto ir įsipareigojimų grynoji turto vertė laikoma pagrįstai artima jų tikrajai vertei.

Skolinimosi ir skolinimo veikla, susijusi su finansine parama ir NGEU

ES vykdo skolinimosi ir skolinimo operacijas pagal atitinkamus Tarybos reglamentus, Tarybos ir Europos Parlamentas sprendimus, jei taikytina, ir vidaus gaires. Parengti raštiški procedūrų vadovai, apimantys konkrečias sritis, kaip antai, pasiskolintos lėšos ir paskolos, kuriuos taiko atitinkami veiklos padaliniai. Nustatoma ir vertinama finansinė ir veiklos rizika, taip pat reguliariai tikrinama, kaip laikomasi vidaus gairių ir procedūrų.

Skolinimo operacijos, išskyrus NGEU, finansuojamos kompensacinėmis skolinimosi operacijomis, kurios nesukuria atvirų palūkanų normų arba valiutos pozicijų. Pagal NGEU teikiamoms paskoloms netaikomas kompensacinis principas, kuris taikomas kitoms finansinės paramos priemonėms. Vietoje to buvo parengta diversifikuota NGEU finansavimo strategija, kurioje derinamos įvairiausios finansavimo priemonės. Dėl diversifikuotos finansavimo strategijos reikėjo parengti ir įgyvendinti veiksmingas NGEU priemonės rizikos valdymo gaires ir procedūras, kuriomis kasdien aktyviai siekiama mažinti susijusią riziką.

NGEU rizikos valdymas

2021 m. pradėjus įgyvendinti NGEU, Komisija paskyrė vyriausiąjį rizikos pareigūną, sukūrė tinkamą valdymo struktūrą ir patvirtino aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politiką, taikomą NGEU skolinimosi, skolos valdymo ir skolinimo operacijoms (toliau – NGEU operacijos). Ši politika apima tinkamą rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo sistemą, skirtą rizikos ir atitikties klausimams, susijusiems su NGEU skolinimosi, skolos valdymo ir skolinimo operacijų įgyvendinimu, prižiūrėti¹⁶. Joje numatyta visa apimanti rizikos valdymo gairių, taikomų NGEU operacijoms, sistema, nustatant visą reikšmingą riziką, kylančią įgyvendinant NGEU operacijas. Aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politikos taikymo sritis apsiriboja rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo klausimų, susijusių tik su NGEU operacijų įgyvendinimu, priežiūra.

Sprendimu C(2021) 2502 nustatytos vyriausiojo rizikos valdymo pareigūno ir rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo komiteto funkcijos. Jų abiejų vaidmenys išsamiau nagrinėjami aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politikoje. Pastarąją papildoma Sprendime C(2021) 2502¹⁷ nustatyta NGEU valdymo sistema ir išsamiau paaiškinami pagrindiniai vaidmenys ir atsakomybė, susiję su NGEU operacijų rizikos valdymo ir atitikties sistema.

Vyriausiojo rizikos valdymo pareigūno vaidmuo – užtikrinti, kad NGEU operacijoms įgyvendinti naudojamos sistemos ir procesai būtų parengti taip, kad būtų užtikrinta Sąjungos finansinių interesų apsauga ir patikimas operacijų finansų valdymas. Vyriausiasis rizikos valdymo pareigūnas parengia aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politiką, kad užtikrintų, kad su NGEU operacijomis susijusi rizika būtų tinkamai nustatyta, valdoma ir kontroliuojama, ir stebi, kad aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politika būtų įgyvendinama visapusiškai ir nuosekliai.

Padedamas rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo komiteto, vyriausiasis rizikos valdymo pareigūnas įgyvendina rizikos valdymo sistemą, taikydamas vidaus rizikos valdymo politiką ir procedūras. Rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo komitetas yra Komisijos vidaus komitetas, kurio užduotis – padėti vyriausiajam rizikos valdymo pareigūnui vykdyti jo pareigas. Rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo komitetas priima nuomones su NGEU operacijų rizikos valdymo sistema susijusiais klausimais.

Galiausiai vyriausiasis rizikos valdymo pareigūnas už biudžetą atsakingam Kolegijos nariui atsiskaito už Sprendimo C(2022) 9700 4 skyriuje nustatytų pareigų vykdymą. Vyriausiasis rizikos valdymo pareigūnas atlieka savo vaidmenį nepriklausomai ir savarankiškai vykdo pavestus uždavinius ir pareigas.

Kalbant apie NGEU operacijas, naudojamas trijų lygių kontrolės rizikos valdymo modelis, siekiant: i) užtikrinti tinkamą galių ir pareigų atskyrimą; ii) aiškiai apibrėžti įgaliojimus ir iii) užtikrinti skirtingus rizikos valdymo ir kontrolės vaidmenis ir atsakomybę.

Iždas

Komisijos išdo operacijų valdymo taisyklės ir principai išdėstyti Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 (iš dalies pakeistame Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2016/804) ir Finansiniame reglamente.

¹⁶ https://commission.europa.eu/system/files/2022-01/high_level_risk_and_compliance_policy_hlrcp_formatted.pdf.

¹⁷ Sprendimas C(2021) 2502 buvo panaikintas ir pakeistas Sprendimu C(2022) 9700.

Remiantis pirmiau nurodytais reglamentais, taikomi šie pagrindiniai principai:

- valstybės narės moka nuosavus išteklius į sąskaitas, šiuo tikslu Komisijos vardu atidarytas izde arba nacionaliniame centriniame banke. Komisija gali naudotis šiomis sąskaitomis tik siekdama patenkinti savo grynujų pinigų poreikius;
- valstybės narės moka nuosavus išteklius nacionalinėmis valiutomis, o Komisijos mokėjimai daugiausia vykdomi eurai;
- Komisijos vardu atidarytų banko sąskaitų pereikvoti negalima. Šis apribojimas netaikomas Komisijos nuosavų išteklių sąskaitoms įsipareigojimų nevykdymo atveju, kai paskolų sutartis pasirašyta arba joms suteikta garantija pagal ES Tarybos reglamentus ir sprendimus ir tam tikromis sąlygomis tuo atveju, kai grynujų pinigų poreikiai viršija tose sąskaitose esančias lėšas, ir
- bankų sąskaitose ne eurai laikomų lėšų likučiai panaudojami mokėjimams tomis pačiomis valiutomis arba periodiškai perskaičiuojami eurai.

Be nuosavų išteklių sąskaitų, Komisija yra atidariusi kitas banko sąskaitas centriniuose ir komerciniuose bankuose, kad galėtų atlikti mokėjimus ir gauti kitokias pajamas nei valstybių narių įnašai į biudžetą.

Iždo ir mokėjimo operacijos yra itin automatizuotos ir atliekamos naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis sistemomis. Siekiant garantuoti sistemos saugumą ir užtikrinti pareigų atskyrimą pagal Finansinį reglamentą, taikomos specialios procedūros, Komisijos vidaus kontrolės standartai ir audito principai.

Raštišku gairių ir procedūrų rinkiniu reguliuojamas Komisijos iždo ir mokėjimo operacijų valdymas, siekiant riboti veiklos ir finansinę riziką bei užtikrinti tinkamą kontrolės lygį. Šios gairės ir procedūros apima įvairius operacijų aspektus (pavyzdžiui, mokėjimo atlikimą ir grynujų pinigų valdymą, pinigų srautų prognozavimą, veiklos tęstinumą ir t. t.) ir reguliariai tikrinama, kaip jų laikomasi.

Turto valdymas

Įvairios rizikos, susijusios su turto valdymo veikla, kontrolė grindžiama specialiomis valdymo ir darbo procedūromis, priimtomis atlikus lyginamąją analizę pagal panašių tarptautinių institucijų priimtus aukščiausius standartus. Šios procedūros, kurios buvo patikrintos atliekant įvairius vidaus ir išorės auditus, užtikrina patikimą turto valdymą.

Komisija nustatė tinkamą su turto valdymo operacijomis susijusių techninių ir strateginių sprendimų peržiūros ir tvirtinimo valdymo tvarką. Turto valdymo operacijas prižiūri du komitetai: iš Biudžeto GD atstovų sudarytas Rizikos valdymo komitetas ir Turto valdymo valdyba, kurią sudaro Biudžeto GD, Ekonomikos ir finansų reikalų GD ir Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos GD atstovai. Techniniai sprendimai aptariami ir tvirtinami Rizikos valdymo komitete, o strateginius sprendimus, prieš juos galutinai patvirtinant Biudžeto GD generaliniam direktoriui, tvirtina Rizikos valdymo komitetas ir Turto valdymo valdyba, pritarus apskaitos pareigūnui.

Pasitelkiant turto valdymo tvarką užtikrinama, kad būtų aiškiai deleguojamas sprendimų priėmimas ir nustatomos atskaitomybės taisyklės, tinkamai atskiriamos priešakinės grandies, rizikos valdymo grandies ir pagalbinės grandies pareigos, aiškiai apibrėžiamos funkcijos, tinkamai nusakomos ir dokumentuose užfiksuojamos procedūros ir procesai, visais sprendimų priėmimo proceso lygmenimis nustatomos stabdžių ir atsvarų sistemos. Atitikties užtikrinimo procedūromis sukuriamą tinkamų elgesio kodeksų taisyklių, skirtų galimiems asmeniniams interesų konfliktams valdyti, taip pat prekybos pasinaudojant viešai neatskleista informacija rizikos valdymo taisyklių sistema.

Turto valdymo gairėmis ir vidaus investicijų apribojimais nustatyta patikima vidaus kontrolės sistema, kuria siekiama užtikrinti turto apsaugą. Konkrečiai, vertybinių popierių turtą pagal geriausią rinkos praktiką prižiūri investicijų saugotojas, o grynieji pinigai ir indėliai laikomi finansų įstaigose, kurioms suteiktas aukštas reitingas. Finansinio turto apsauga taip pat užtikrinama atskiriant grupės, atsakingos už vertybinių popierių sandorių inicijavimą, ir pagalbinės grandies, atsakingos už atsiskaitymą ir sąskaitų suderinimą, pareigas. Apskaitos grupė užtikrina papildomą kontrolės lygį atlikdama sutikrinimą mėnesio užbaigimo proceso metu, kai vertybinių popierių portfelis sutikrinamas su vertybinių popierių saugotojo ataskaita. Sąskaitų suderinimo grupė ir pagalbinė grandis kasdien tikrina visus atsiskaitymo neatitikimus ir pavėluotus mokėjimus dėl kitų sandorių šalių kaltės. Siekiant stebėti kontrolės sistemos reikalavimų laikymąsi, atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams periodiškai teikiamas išsamus valdomo turto veiklos rezultatų ir rizikos parametrų rinkinys.

Turto valdymo gairėse ir rizikos bei investavimo strategijose nustatytos tam tikros ribos ir apribojimai, kad būtų apribota portfelio patiriama kredito rizika, kuri ribojama pagal investicinį reitingą, išskyrus ES valstybių narių riziką.

Bendras atidėjinių fondas

2020 m. kovo 25 d. Komisijos sprendimu C(2020)1896 dėl BAF turto valdymo gairių BAF finansų valdytojo pareigos ir užduotys perduotos Biudžeto generalinio direktorato generaliniam direktoriui. BAF yra atskirtas nuo kitų Biudžeto generalinio direktorato valdomų portfelių. Fondas nėra atskiras juridinis asmuo.

BAF valdomas remiantis turto valdymo gairėmis. Siekiama užtikrinti reikiamą likvidumą, kad būtų visiškai ir greitai patenkinti visi reikiami netenkamų pinigų srautai, pavyzdžiui, reikalavimai mokėti pagal garantiją, ir užtikrinti kapitalo išsaugojimą per visą fondo investavimo laikotarpį, užtikrinant aukštą patikimumo lygį.

Siekdamas pirmiau aprašyto bendrojo tikslo, BAF finansų valdytojas valdo turtą pagal prudencines taisykles ir patikimo finansų valdymo principus bei Komisijos apskaitos pareigūno nustatytas taisykles ir procedūras. Parengti rašytiniai procedūrų vadovai, apimantys konkrečias sritis, kaip antai, išdo valdymas, kuriuos taiko atitinkami vykdomieji padaliniai. Nustatoma ir įvertinama finansinė ir veiklos rizika, taip pat reguliariai tikrinama, kaip laikomasi vidaus gairių ir procedūrų.

Siekiant valdyti portfelio vertės svyravimus, BAF portfelis sudaromas taip, kad būtų užtikrintas aukštas reikalavimus atitinkančio turto klasių, geografinių vietovių, emitentų ir terminų diversifikavimo laipsnis.

Kadangi visų neįvykdytų išankstinių valiutų sandorių vienintelė sandorio šalis 2022 m. gruodžio 31 d. yra „Banque de France“, nuo tos dienos neatliekamas joks kredito vertės didinimas, pavyzdžiui, įkaitais, užskaitos susitarimais arba garantijomis. Didžiausia užsienio valiutos išvestinių finansinių priemonių, kurių tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra teigiama, kredito rizikos pozicija yra lygi balanse nurodytai grynajai turto vertei.

Baudos

Laikiniai surinktos baudos. Indėliai

Iki 2010 m. gautos sumos lieka bankų, kurie specialiai atrenkami laikinai surinktoms baudoms laikyti, sąskaitose. Bankų atranka vykdoma laikantis konkurso tvarkos, nustatytos Finansiniame reglamente. Lėšų laikymą konkrečiuose bankuose lemia vidaus rizikos valdymo politika, pagal kurią nustatomi kredito reitingo reikalavimai ir lėšų sumos, kurias galima laikyti, proporcingai sandorio šalies nuosavybei. Nustatoma ir vertinama finansinė ir veiklos rizika, taip pat reguliariai tikrinama, kaip laikomasi vidaus politikos ir procedūrų.

Laikiniai surinktos baudos. BUFI portfelis

Nuo 2010 m. skirtos ir laikinai surinktos baudos investuojamos į specialiai sukurtą BUFI portfelį. Pagrindiniai portfelio tikslai – mažinti su finansų rinkomis susijusią riziką ir sudaryti vienodas sąlygas visiems subjektams, jiems taikant garantuotą grąžą, apskaičiuotą tuo pačiu pagrindu kaip apskaičiuojant nominaliąją baudų sumą. Tačiau garantuota grąža, taikoma subjektams, kuriems baudos skirtos iki naujojo Finansinio reglamento įsigaliojimo 2018 m. rugpjūčio mėn., yra lygi nuliui. Laikiniai surinktų baudų turto valdymą vykdo Komisija, laikydamosi vidaus turto valdymo gairių. Parengti procedūrų vadovai, apimantys konkrečias sritis, kaip antai, išdo valdymas, kuriuos taiko atitinkami veiklos padaliniai. Nustatoma ir vertinama finansinė ir veiklos rizika, taip pat reguliariai tikrinama, kaip laikomasi vidaus gairių ir procedūrų.

Turto valdymo tikslai – investuoti Komisijai laikinai sumokėtas baudas taip, kad:

- būtų užtikrinta, kad prireikus lėšomis būtų galima greitai pasinaudoti, ir
- būtų siekiama įprastomis aplinkybėmis gauti investicijų grąžą, kuri vidutiniškai būtų lygi BUFI lyginamajam indeksui atėmus patirtas sąnaudas, kartu išlaikant baudų nominaliąją vertę.

Iš esmės investicijos gali būti tik šių kategorijų: terminuotieji indėliai valstybių narių centriniuose bankuose, valstybių valstybės skolos valdymo agentūrose, valstybiniuose arba valstybių garantuojamuose bankuose arba viršvalstybinėse institucijose, ir obligacijos, vekseliai ir indėlių sertifikatai, išleisti valstybinių arba viršvalstybinių institucijų.

Gautos finansinės garantijos

Didelės finansų įstaigų suteiktų garantijų sumos laikomos Komisijoje, kiek tai susiję su baudomis, kurias ji skiria ES konkurencijos taisyklės pažeidusioms bendrovėms (žr. **2.6.1.3** pastabą). Šias garantijas kaip laikiną mokėjimų alternatyvą teikia bendrovės, kurioms skirtos baudos. Garantijos valdomos laikantis vidaus rizikos valdymo politikos. Nustatoma ir vertinama finansinė ir veiklos rizika, taip pat reguliariai tikrinama, kaip laikomasi vidaus politikos ir procedūrų.

ES biudžeto garantijų programos

Finansinio reglamento X antraštinėje dalyje įtvirtintos kelios apsaugos priemonės, kuriomis siekiama apsaugoti ES biudžetą nuo finansinės rizikos, kylančios naudojant biudžeto garantijas. Jas galima suskirstyti į keturias pagrindines kategorijas:

1. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų dydžio ribojimo priemonės

Pirma, ES garantijos dydis paprastai yra aiškiai ribojamas. Finansiniame reglamente nustatyta, kad finansinis įsipareigojimas ir suvestiniai gryniesi mokėjimai iš biudžeto negali viršyti biudžeto garantijos sumos, kuri leidžiama pagrindiniu aktu. Neapibrėžtasis įsipareigojimas, atsirandantis dėl biudžeto garantijos, gali viršyti finansinį turtą, skirtą ES finansiniam įsipareigojimui padengti, tik tuo atveju, jei tai numatyta susijusiame pagrindiniame akte ir pagal jame nustatytas konkrečias sąlygas.

Antra, ES garantuojamų operacijų ir (arba) finansinių produktų pageidaujamas rizikos profilis nustatomas, kiek įmanoma, *ex ante*, t. y. prieš pasirašant garantijų susitarimus.

2. Priemonės, susijusios su įgyvendinančiųjų partnerių atranka

Biudžeto garantijų programos įgyvendinamos su patikimais, pagal ramsčius įvertintais partneriais. Taip užtikrinamas, be kita ko, šių įgyvendinančiųjų partnerių apskaitos, finansų ir rizikos valdymo sistemų patikimumas. Be to, šie įgyvendinantieji partneriai skiria nuosavus išteklius, užtikrindami tinkamą interesų suderinimą su Sąjungos interesais.

3. Priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti pakankamą *ex ante* biudžeto pajėgumą reikalavimams dėl garantijos išmokėjimo įvykdyti

Biudžeto garantijų programoms yra sudaromi atidėjiniai, kurie laikomi BAF. Kiekvienos programos pagrindiniame teisės akte nustatyta tokia atidėjinių norma, kad biudžeto asignavimus būtų galima planuoti taip, kad jie sudarytų atidėjinius, kurie leistų padengti nuostolius nesutrikdant biudžeto. Taigi, atidėjinių pakanka, kad būtų galima padengti numatytus ir tam tikru mastu taip pat nenumatytus šių biudžeto garantijų nuostolius.

Vėliau Komisija (kasmet) užtikrins, kad atidėjinių norma atitiktų pagrindiniame teisės akte nustatytą ir Finansinio reglamento principus bei finansinį programavimą.

4. Priemonės, skirtos padengti realizuotus nuostolius, viršijančius *ex ante* vertinimą

Finansiniame reglamente nustatytos dvi išankstinio perspėjimo ribos (t. y. kai atidėjiniai sumažėja iki 50 % ir 30 % atidėjinių normos). Šios perspėjimo ribos leidžia Komisijai numatyti galimą atidėjinių išnaudojimą iki biudžeto garantijos nutraukimo ir leidžia Komisijai įvertinti, ar ji turėtų siūlyti sudaryti papildomus atidėjinius.

Jei laikinai prireiktų papildomo likvidumo, taikomos atitinkamos procedūros, kaip antai pervedimai tarp BAF skyrių ir centrinio išdo likvidumo panaudojimas, taip pat esamų biudžeto galimybių išnaudojimas (įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai).

Be to, 2020 m. įsteigtas Neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsirandančių dėl biudžeto garantijų, priežiūros komitetas, kuriam vadovauja už biudžetą atsakingas Komisijos narys. Jis sprendžia klausimus, susijusius su biudžeto garantijomis ir finansine parama, dėl kurių atsiranda biudžeto neapibrėžtieji įsipareigojimai įgyvendinant Finansinio reglamento X antraštinę dalį, įskaitant tas nuostatas, kurios išdėstytos Sąjungos bendrojo biudžeto vykdymo vidaus taisyklėse. Tai apima rizikos valdymo sistemą, atitinkamas bendras horizontaliąsias standartinių susitarimų nuostatas ir integruotą atskaitomybę, kad būtų nustatyti bendrieji tvaraus neapibrėžtųjų įsipareigojimų valdymo reikalavimai.

Finansinių priemonių programos

Daugelį metų vykdamas ES biudžetą buvo kliaunamasi finansinių priemonių programomis. Daugiau informacijos apie susijusias sumas pateikta **2.4.2** pastaboje.

Paprastai daugumos finansinių priemonių įgyvendinimas yra pavestas EIB grupei (į ją įeina EIF) arba kitoms finansų įstaigoms pagal Komisijos ir finansų įstaigos susitarimą. Siekiant užtikrinti tinkamą ES lėšų valdymą ir su jomis susijusių ataskaitų teikimą, į susitarimus, kurie pasirašomi su šiomis finansų įstaigomis, įtraukiamos griežtos tarpininkams taikomos sąlygos ir prievolės. Kai kuriai nors priemonei skiriamas finansinis įnašas, lėšos pervedamos į konkrečiai tam tikslui Komisijos vardu atidarytą finansų įstaigos banko sąskaitą (t. y. patikos sąskaitą). Priklausomai nuo priemonės finansų įstaiga gali naudoti šioje patikos sąskaitoje esančias lėšas paskoloms teikti, skolos priemonėms leisti, investuoti į nuosavo kapitalo priemones arba reikalavimams mokėti pagal garantiją tenkinti. Paprastai finansinių priemonių pajamos turi būti grąžinamos į ES biudžetą.

Su šiomis finansinėmis priemonėmis susijusiais rizikai taikoma viršutinė riba, kuri nurodoma susitarime dėl šių priemonių ir kurią atitinkanti suma yra įtraukiama į biudžetą kaip numatyta tai priemonei. Kadangi Komisijai dažnai tenka priimti pirmųjų nuostolių dalį ir kadangi priemonių paskirtis – finansuoti rizikingesnius gavėjus (kuriems sudėtinga gauti finansavimą iš komercinių bankų), tikėtina, kad ES biudžetas patirs tam tikrų nuostolių.

6.3. VALIUTOS RIZIKA

Metų pabaigoje ES finansinėms priemonėms tenkančios valiutos rizikos grynoji pozicija

mln. EUR

	2022 12 31						
	USD	CHF	PLN	SEK	Kita	EUR	Iš viso
Finansinis turtas							
<i>Amortizuota savikaina</i>							
<i>vertinamas finansinis turtas*</i>	83	6	–	–	12	151	251
<i>Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas</i>							
<i>Neišvestinės finansinės priemonės</i>	843	25	–	20	98	29 088	30 073
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	(483)	–	–	–	–	1 467	984
<i>Gautinos sumos**</i>	89	111	14	0	17	5 453	5 684
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	84	13	1 031	473	1 421	43 522	46 544
	616	155	1 045	493	1 548	79 681	83 537
Finansiniai įsipareigojimai							
<i>Finansinių garantijų įsipareigojimai</i>	(793)	(0)	(37)	(12)	(164)	(5 450)	(6 456)
<i>Tikrąja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas</i>	(1)	–	–	8	19	(50)	(25)
	(795)	(0)	(37)	(4)	(146)	(5 500)	(6 481)
Iš viso	(179)	154	1 008	489	1 403	74 181	77 056

mln. EUR

	USD	CHF	2021 12 31 PLN	SEK	Kita	EUR	Iš viso
Finansinis turtas							
<i>Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas*</i>	63	18	–	–	7	88	176
<i>Tikraja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas</i>							
<i>Neišvestinės finansinės priemonės</i>	934	51	–	23	75	23 141	24 223
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	(646)	–	–	–	–	1 474	828
<i>Gautinos sumos**</i>	109	98	108	4	88	7 372	7 780
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Finansiniai įsipareigojimai							
<i>Finansinių garantijų įsipareigojimai</i>	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
<i>Tikraja verte vertinami finansiniai įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas</i>	(1)	–	–	–	(4)	–	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Iš viso	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

Neįskaitant paskolų EGADP (NGEU) ir finansinei paramai.
Neįskaitant būsimosio laikotarpio išlaidų.

Jei kitų valiutų atžvilgiu euras būtų sustiprėjęs arba susilpnėjęs 10 %, poveikis ekonominiam rezultatui būtų buvęs toks:

mln. EUR

Užsienio valiutos kurso padidėjimas (+) / sumažėjimas (–)	USD	2022 CHF	PLN	SEK
+10 %	16	(14)	(92)	(44)
-10 %	(20)	17	112	54

mln. EUR

Užsienio valiutos kurso padidėjimas (+) / sumažėjimas (–)	USD	2021 CHF	PLN	SEK
+10 %	46	(17)	(96)	(54)
-10 %	(56)	21	118	67

Skolinimosi ir skolinimo veikla, susijusi su NGEU ir finansine parama

Finansinis turtas ir įsipareigojimai dabar išreikšti tik eurai, todėl ES nepatiria užsienio valiutos kurso rizikos.

Iždas

Nuosavi ištekliai, kuriuos valstybės narės moka ne eurai, laikomi nuosavų išteklių sąskaitose pagal Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 (su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2016/804). Jie perskaičiuojami eurai, kai jų reikia mokėjimams atlikti. Šių lėšų valdymo procedūros nustatytos pirmiau nurodytame reglamente. Retais atvejais šios lėšos tiesiogiai naudojamos mokėjimams, kurie bus atliekami ta pačia valiuta, atlikti.

Komerciniuose bankuose Komisija laiko sąskaitas ne eurai, bet kitomis ES valiutomis, JAV doleriais, Didžiosios Britanijos svarais sterlingų ir Šveicarijos frankais, kad galėtų atlikti mokėjimus tomis valiutomis. Šios sąskaitos papildomos atsižvelgiant į atliktinų mokėjimų sumą, todėl jų likučiai yra labai maži ir valiutos kurso rizikos nepatiriama.

Kai įvairios pajamos (kitos nei nuosavi ištekliai) gaunamos ne eurai, bet kita valiuta, jos pervedamos į Komisijos sąskaitas ta pačia valiuta, jeigu reikia padengti mokėjimus, arba perskaičiuojamos eurai ir

pervedamos į sąskaitas eurai. Avansinės sąskaitos ne eurai, bet kita valiuta papildomos atsižvelgiant į apskaičiuotus trumpalaikius vietos mokėjimų ta pačia valiuta poreikius. Likučiai šiose sąskaitose laikomi neviršijant atitinkamų viršutinių ribų.

Baudos

Kadangi visos baudos nurodomos, mokamos ar laikinai mokamos eurai, jokios užsienio valiutos kurso rizikos nepatiriama, kai jos laikomos BUFI fonde.

Biudžeto garantijos

Biudžeto garantijos paprastai suteikiamos nustatant didžiausią sumą eurai. Tačiau kai kurios pagrindinės operacijos gali būti išreikštos kitomis valiutomis (JAV doleriais arba kitomis vietos valiutomis).

Nustatant atidėjinių poreikį, atsižvelgiama į valiutos riziką.

Bendras atidėjinių fondas

Dabar ESIF garantijų fondas veikia ir eurai, ir JAV doleriais. Valiutos rizika valdoma sudarant išvestinių finansinių priemonių sandorius (išankstinius užsienio valiutos keitimo sandorius) taip apdraudžiant investicijų portfelio JAV doleriais rinkos vertę. Nustatyta, kad didžiausia neapdrausta užsienio valiutos kurso rizikos pozicijos riba yra 1 % visos portfelio vertės, neviršijant lyginamojo indekso ir metinių strateginių asignavimų. Taigi, investicijų JAV doleriais rinkos vertei padidėjus tiek, kad ji viršytų 1 % ribą, arba sumažėjus žemiau šios ribos, reikėtų perbalansuoti prekybą (sudaryti naują išankstinį tos pačios arba priešingos krypties sandorį), atitinkamai patikslinti arba panaikinti apdraustą poziciją.

Dėl reikalavimų fondui, pateiktų dėl paskolos gavėjo mokėjimo įsipareigojimų neįvykdymo, ES perimtos paskolos – žr. **2.4.1.2** pastabą – yra dengiamos pirmine jų valiuta, todėl Europos Sąjungai kelia valiutos kurso riziką. Kalbant apie perimtas paskolas, kadangi paskolų grąžinimo laikotarpis nėra žinomas, veikla, kuria kompensuojami užsienio valiutos kurso pokyčiai (apsidraudimo veikla), nevykdoma.

6.4. PALŪKANŲ NORMOS RIZIKA

Toliau pateiktoje lentelėje parodomas skolos vertybinių popierių ir biržinių fondų palūkanų normos ir jautrumas, atskleidžiant, kokią poveikį ES ekonominiam rezultatui turėtų +/- 100 bazinių punktų (1 %) palūkanų normos pokytis.

mln. EUR

	Padidėjimas (+) / sumažėjimas (–) baziniais punktais	Ekonominis rezultatas
<i>2022: Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas</i>	+100	(741)
	-100	784
<i>2021 m. Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas</i>	+100	(622)
	-100	660

Tam tikro obligacijų portfelio jautrumas palūkanų normos pokyčiams didėja per jo trukmę. Komisijos valdomų pagrindinių turto portfelių trukmė nurodoma toliau.

Skolinimosi ir skolinimo veikla, susijusi su NGEU ir finansine parama

Dėl skolinimosi ir skolinimo operacijų pobūdžio didelė ES turto ir įsipareigojimų dalis yra palūkanas teikiantis turtas ir įsipareigojimai. Tačiau finansinės paramos priemonių, išskyrus NGEU, palūkanų normos rizikos nėra, nes pasiskolintas lėšas kompensuoja lygiavertės (kompensacinės) paskolos tomis pačiomis sąlygomis.

Pagal NGEU priemonę netaikomas kompensacinis metodas, todėl palūkanų normos rizika turi būti padengta įgyvendinant procedūras ir mechanizmus, kurie mažina palūkanų normos riziką. Pagrindinis NGEU diversifikuotos finansavimo strategijos principas – skaidriai paskirstyti finansavimo išlaidas ir visas kitas su NGEU susijusias išlaidas paramos gavėjams (paskolų atveju) ir ES biudžetui (negrąžintinos paramos atveju). Vykdamas NGEU programą vadovaujasi visiško išlaidų susigrąžinimo ir pelno nesiekiančios veiklos principais. Todėl ES perduoda rinkoje gautą finansavimą ekonomiškai efektyviausiu ir teisingiausiu būdu, remdamasi dienos palūkanų skaičiavimais. Taip užtikrinama, kad valstybės narės padengtų visas su Sąjungos paskolomis ir pasiskolintomis lėšomis susijusias išlaidas.

NGEU laiko pinigus, kad išlaikytų nustatytą saugumo rezervą, kuris yra diversifikuotos finansavimo strategijos dalis, ir vengia bet kokių perteklinių likučių. NGEU pinigai laikomi Europos Centriniam Banke.

Nuo 2022 m. balandžio 4 d. euro pinigų rinkos trumpalaikė palūkanų norma taikoma bet kokiam pinigų likučiui. Anksčiau pinigų likučiui buvo taikoma –0,5 % ECB indėlių galimybės palūkanų norma. Remiantis abipusiu susitarimu, ECB neigiamos palūkanos buvo mokamostik už didesnę nei 20 mlrd. EUR pinigų likutį. Remiantis NGEU sąnaudų paskirstymo metodika, paskoloms arba negražintinai paramai nepaskirstytos palūkanos įtraukiamos į sąskaitas faktūras paskolų gavėjams ir priskiriamos ES biudžetui kaip likvidumo valdymo išlaidos, kurios gali būti teigiamos arba neigiamos, priklausomai nuo pinigų likučiams taikomų palūkanų normų pokyčių.

Iždas

Išskyrus skolinimąsi, susijusį su NGEU programa, Komisija pinigų savo veiklos išlaidoms finansuoti nesiskolina. Be NGEU palūkanų normos rizikos, palūkanos skaičiuojamos už likučius, laikomus įvairiose banko sąskaitose. Todėl Komisija įdiegė priemones, kad užtikrintų, jog reguliariai gaunamos palūkanos (teigiamos arba neigiamos) už bankų sąskaitose laikomas lėšas atitiktų rinkos palūkanų normas ir jų galimą svyravimą.

Už lėšų laikymą sąskaitose, atidarytose valstybių narių išduose nuosavų išteklių pajamoms, palūkanos neskaičiuojamos ir mokesčiai netaikomi. Už lėšų laikymą sąskaitose (nuosavų išteklių ar kitose), atidarytose nacionaliniuose centriniuose bankuose, gali būti atlyginama pagal oficialius kiekvienos įstaigos taikomus tarifus. Atsižvelgiant į neigiamų palūkanų aplinką (iki 2022 m. rugsėjo mėn.), kai kurie šioms sąskaitoms taikomi atlygiai buvo neigiami. Pinigų valdymo procedūros pritaikytos pagal rinkos palūkanų sąlygas, kad šiose sąskaitose laikomų lėšų likučiai būtų kuo mažesni, kai taikomos neigiamos palūkanos, o pagal bankų sąlygas būtų laikomasi atitinkamų viršutinių ribų. Nuosavų išteklių sąskaitos yra apsaugotos nuo bet kokio neigiamų palūkanų normų poveikio pagal Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2016/804.

Už vienos nakties likučius komerciniuose bankuose kasdien gaunamos palūkanos. Joms taikomos kintamosios rinkos normos ir sutartinė marža (teigiama arba neigiama). Paprastai komerciniai bankai taiko nulines palūkanų normas už nustatytos viršutinės ribos neviršijančius veiklos likučius.

Baudos

Laikinais surinktos baudos investuojamos į ilgalaikių obligacijų portfelį, kurio bendra vidutinė trukmė – 1,33 metų.

Bendras atidėjinių fondas

BAF lėšos investuojamos į ilgalaikių obligacijų ir įmonių biržinių fondų portfelį, kurio bendra vidutinė trukmė – 3,17 metų.

Likviduojama EAPB

Likviduojamos EAPB lėšos investuojamos į ilgalaikių obligacijų portfelį, kurio bendra vidutinė trukmė – 3,17 metų.

6.5. KREDITO RIZIKA

Didžiausia kredito rizikos pozicija

	<i>mln. EUR</i>	<i>mln. EUR</i>
	2022 12 31	2021 12 31
Finansinis turtas		
<i>Paskolos</i>	204 354	163 568
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	46 544	44 860
<i>Iš prekybos gautinos sumos*</i>	5 684	7 780
<i>Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – skolos vertybiniai popieriai</i>	24 647	19 326
<i>Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – išvestinės finansinės priemonės</i>	984	828
Suteiktos garantijos ir kreditavimo įsipareigojimai		
<i>Finansinių garantijų sutartys</i>	55 502	55 267
<i>Kreditavimo įsipareigojimai</i>	8	–
Iš viso 2022 12 31	337 723	291 628

neįskaitant būsimąjį laikotarpio išlaidų

Be to, ES netiesiogiai susiduria su kredito rizika, nes ji investuoja į PRF, ETF ir skolos vertybinių popierių bendrus portfelius (žr. **2.4.2.1** pastabą), o tai gali turėti įtakos jų kainoms (žr. **6.7** pastabą).

Paskolos. Kredito kokybė

mln. EUR

	2022 12 31			Nusipirktos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
	1 etapas	2 etapas	3 etapas		
Kredito reitingas					
Aukščiausio ir aukšto lygio	12 849	–	–	–	12 849
Aukštesnio vidutinio lygio	62 240	–	–	–	62 240
Žemesnio vidutinio lygio	106 537	–	–	–	106 537
Neinvesticinis reitingas (įsk. įsipareigojimų nevykdymą)	11 923	13 094	29	114	25 160
Bendroji balansinė vertė	193 549	13 094	29	114	206 786
Atėmus atidėjinius nuostoliams	(55)	(2 361)	(27)	13	(2 431)
Grynoji balansinė vertė	193 494	10 732	2	126	204 354

mln. EUR

	2021 12 31			Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
	1 etapas	2 etapas	3 etapas		
Kredito reitingas					
<i>Aukščiausio ir aukšto lygio</i>	10 379	–	–	–	10 379
<i>Aukštesnio vidutinio lygio</i>	58 991	–	–	–	58 991
<i>Žemesnio vidutinio lygio</i>	79 672	–	–	–	79 672
<i>Neinvesticinis reitingas (įsk. įsipareigojimų nevykdymą)</i>	8 819	5 965	29	48	14 860
Bendroji balansinė vertė	157 861	5 965	29	48	163 903
<i>Atėmus atidėjinius nuostoliams</i>	(10)	(299)	(26)	–	(336)
Grynoji balansinė vertė	157 851	5 665	3	48	163 568

Ketrios nurodytos rizikos kategorijos iš esmės yra grindžiamos išorės reitingų agentūrų reitingo kategorijomis ir atitinka:

- aukščiausio ir aukšto lygio: „Moody’s“ P-1, Aaa – Aa3; „S&P“ A-1+, A-1, AAA – AA –; „Fitch“ F1+, F1, AAA – AA– kategorijas ir lygiavertius reitingus,
- aukštesnio vidutinio lygio: „Moody’s“ P-2, A1 – A3; „S&P“ A-2, A+ – A–; „Fitch“ F2, A+ – A– kategorijas ir lygiavertius reitingus,
- žemesnio vidutinio lygio: „Moody’s“ P-3, Baa1 – Baa3, „S&P“ A-3, BBB+ – BBB–; „Fitch“ F3, BBB+ – BBB– kategorijas ir lygiavertius reitingus,
- neinvesticinis reitingas: „Moody’s“ not prime, Ba1 – C; „S&P“ B, C, BB+ – D; „Fitch“ B, C, BB+ – D kategorijas ir lygiavertius reitingus
- ES šiomis išorės agentūrų reitingų kategorijomis naudojasi kaip ataskaitos tašku konkrečiai finansinėms priemonėms ir komerciniams bankams vertinti, tačiau, pati atlikusi atskirų atvejų analizę, gali laikyti sumas vieną iš rizikos kategorijų atitinkančioje įstaigoje, nors viena ar daugiau minėtų reitingų agentūrų būtų sumažinusi atitinkamos sandorio šalies reitingą.

Neinvesticinio reitingo kategorijos paskolos – tai pirmiausia finansinės paramos paskolos šalims partnerėms, patiriančioms finansinių sunkumų, taip pat kai kurioms valstybėms narėms, kurių reitingas

atitinka viršutinę šio reitingo ribą. Visos paskolos valstybėms narėms yra 1 etape. 2 etapas apima 11,9 mlrd. EUR MFP ir Euratomo paskolų Ukrainai. Įsigytos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos yra iš ESIF ir išorės skolinimo įgaliojimo programų perimtos paskolos.

Skolinimosi ir skolinimo veikla, susijusi su NGEU ir finansine parama

Kredito rizikos pozicija Euratomo atveju valdoma gaunant valstybės garantijas (žr. **2.4.1.1** pastabą).

Ukrainai pagal išskirtinę MFP programą suteiktos paskolos (2022 m. išmokėta 6 mlrd. EUR) pirmiausia garantuojamos BAF skyriumi, o vėliau – papildomomis valstybių narių garantijomis.

Pagal priemonę SURE valstybėms narėms teikiamos paskolos yra grindžiamos valstybių narių savanoriškai suteiktų garantijų, sudarančių 25 % finansinės pagalbos didžiausios viršutinės ribos, sistema.

Skolininkams nevykdant įsipareigojimų, siekdama aptarnauti bet kokią susijusią mokėtiną skolą, Komisija gali pasinaudoti BAF turimu turtu (MFP ir Euratomo paskolų trečiosioms valstybėms atveju) ir kreiptis į valstybes nares, laikydamasi nuosavų išteklių viršutinių ribų (žr. **6.6** pastabą).

Paskolos. Vertės sumažėjimo dėl atidėjinių nuostoliams pokytis

mln. EUR

	1 etapas	2 etapas	3 etapas	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Atidėjiniai nuostoliams 2022 01 01	10	299	26	–	336
<i>Perkėlimas į 1 etapą</i>	–	–	–	–	–
<i>Perkėlimas į 2 etapą</i>	(0)	1	(1)	–	0
<i>Perkėlimas į 3 etapą</i>	(1)	(0)	1	–	–
<i>Naujos paskolos</i>	9	763	–	–	772
<i>Pripažinimo panaikinimas – grąžinimas</i>	(0)	–	–	–	(0)
<i>Pripažinimo panaikinimas – nurašymas</i>	–	–	(2)	–	(2)
<i>Atidėjinių nuostoliams pakartotinis vertinimas</i>	37	1 298	3	(13)	1 326
<i>Kita</i>	–	–	–	–	–
Atidėjiniai nuostoliams 2022 12 31	55	2 361	27	(13)	2 431

Papildomas atidėjinys 2 etapo paskolų nuvertėjimo nuostoliams daugiausia susijęs su MFP ir Euratomo paskolomis Ukrainai (žr. **2.4.1.1** pastabą).

Paskolos. Etapų vertinimas

Kaip nurodyta svarbiausių apskaitos politikos principų dalyje, amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto, išskyrus gautinas sumas, vertės sumažėjimas priklauso nuo to, kokiam etapui priskiriamas finansinis turtas.

Priskyrimas etapams iš esmės priklauso nuo sandorio šalies kredito reitingo. Etapų modelis remiasi santykinio kredito rizikos vertinimu, t. y. ES gali turėti skirtingų paskolų su ta pačia sandorio šalimi skirtinguose etapuose, priklausomai nuo sandorio šalies kredito rizikos sandorio sudarymo metu. ES, turėdama išskirtinį institucinį statusą, skolina pinigus savo valstybėms narėms arba sunkumų patiriančioms valstybėms. Todėl ES taip pat taiko ir kokybinį kredito rizikos vertinimą, pagrįstą sunkumus patiriančių skolininkų ekonominės padėties stebėseną.

1 etapas – kredito rizika reikšmingai nepadidėjusi

Paskolos sandorio šalims, kurių kredito reitingai finansinių ataskaitų sudarymo datą yra investicinio lygio (t. y. nuo AAA (Aaa) iki BBB- (Baa3) pagal „S&P“ / „Fitch“ („Moody's“) reitingų skalę arba lygiavertis

išorės ar vidaus reitingas), yra laikomos mažos kredito rizikos paskolomis, todėl jos laikomos 1 etape, išskyrus atvejus, kai jas vėluojama grąžinti daugiau kaip 30 dienų (žr. 2 etapą). Be to, visos paskolos, kurių kredito rizika reikšmingai nepadidėjo, kaip apibrėžta toliau, priskiriamos 1 etapui. Finansinio turto, priskiriamo 1 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių lygiu.

2 etapas – kredito rizika reikšmingai padidėjusi

Norėdama nustatyti, ar kredito rizika nuo sandorio sudarymo reikšmingai padidėjo ir ar dėl to paskolą reikia perkelti į 2 etapą, ES taiko kiekybinių ir kokybinių vertinimų derinį.

Visos paskolos, kurių sutartiniai mokėjimai vėluoja nuo 31 iki 90 dienų, perkeliama į 2 etapą.

Sandorio šalių, kurių kredito reitingai pirminio pripažinimo datą yra nuo AAA (Aaa) iki BB- (Ba3): jeigu paskola nėra mažos rizikos (nurodyto 1 etapo), pablogėjimas laikomas reikšmingu, jeigu reitingo sandorio sudarymo metu ir finansinių ataskaitų sudarymo datą skirtumas yra lygus arba didesnis kaip 3 pakopos.

Sandorio šalių, kurių kredito reitingai pirminio pripažinimo datą yra B+ (B1) arba B (B2): pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei pradinio reitingo ir dabartinio reitingo skirtumas yra lygus arba didesnis kaip 2 pakopos.

Sandorio šalių, kurių kredito reitingai yra B- (B3) arba mažesni (CCC / Caa intervale): pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei pradinio reitingo ir dabartinio reitingo finansinių ataskaitų sudarymo datą skirtumas yra lygus arba didesnis kaip 1 pakopa.

Paskolos, suteiktos iki perėjimo prie peržiūrėtos ES apskaitos taisyklės Nr. 11 (t. y. iki 2021 m. sausio 1 d.), apie kurių kredito riziką pirminio pripažinimo metu negalima gauti informacijos be nepagrįstų sąnaudų ir pastangų, priskiriamos 2 etapui.

Paskolų, priskiriamų 2 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas viso laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių lygiu.

3 etapas – paskolos, kurių vertė sumažėjusi dėl padidėjusios kredito rizikos

Paskolos priskiriamos 3 etapui, kai jų grąžinimas yra pradelstas 90 dienų arba kai po paskolos suteikimo įvyksta vienas ar daugiau įvykių, darančių neigiamą poveikį apskaičiuotiems būsimiems to finansinio turto pinigų srautams. Pavyzdžiui, paskola priskiriama 3 etapui, jeigu:

- yra tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas,
- išorės reitingų agentūros paskelbta paskolos gavėjo reitingo kategorija yra D ir
- paskolos gavėjas nevykdo jokių finansinių įsipareigojimų ES arba, kai paskolos skirtos finansinei paramai, paskolos gavėjas nevykdo įsipareigojimų bet kuriai kitai tarptautinei organizacijai, finansuojančiai programą.

Paskolų, priskiriamų 3 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas viso laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių lygiu.

Įsigytos arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos

ES taip pat turi įsigytų arba suteiktų dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolų. Tai yra paskolos, už kurias ES sumokėjo įgyvendinančiajam partneriui gavusi reikalavimą mokėti pagal garantiją. Visos teisės į šias paskolas buvo perleistos ES. Pirminio pripažinimo metu ES pripažįsta jas savo balanse tikrąja verte. ES jas priskiria įsigytoms arba suteiktoms dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskoloms ir apskaičiuoja vertės sumažėjimą pagal viso laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. Pagal atitinkamus ES ir įgyvendinančiųjų partnerių susitarimus ES vardu vardu vykdoma susigrąžinimo procedūra siekiant susigrąžinti visas mokėtinas sumas.

Paskolos. Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas

Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas yra pagal tikimybę įvertintas sutartyje numatytų pinigų srautų ir tikėtinų pinigų srautų skirtumo vertinimas. Šiam vertinimui ES naudoja šiuos kredito rizikos parametrus:

- įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę,

- nuostolius dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir
- poziciją esant įsipareigojimų neįvykdymui.

Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė yra procentinis dydis ir tikimybė, kad sandorio šalis neįvykdys savo finansinių įsipareigojimų per artimiausius 12 mėnesių (taikoma nustatant 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius) arba per likusį įsipareigojimo galiojimo laikotarpį (taikoma nustatant viso laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius).

Nuostoliai dėl įsipareigojimų neįvykdymo yra procentinė dalis, rodanti tikėtiną pinigų trūkumą, t. y. pozicijos dalį, kurią tikimasi prarasti po įsipareigojimų neįvykdymo, atsižvelgiant į susigražintinas sumas ir įkaitus. Siekdama įvertinti valstybės pozicijų nuostolius dėl įsipareigojimų neįvykdymo, ES atsižvelgia į savo de facto privilegijuoto kreditoriaus statusą.

Pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui yra neįvykdyta pozicija (suma) įsipareigojimų neįvykdymo metu.

Apskaičiuoti pinigų srautai per numatomą finansinio turto naudojimo laikotarpį diskontuojami taikant faktinių palūkanų normą.

ES atsižvelgia į protingą ir pagrįstą į ateitį orientuotą informaciją, kurią galima gauti be nepagrįstų sąnaudų ir pastangų, ir prireikus pakoreguoja modelio parametrus.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Kredito kokybė

mln. EUR

	2022 12 31	2021 12 31
Kredito reitingas		
<i>Aukščiausio ir aukšto lygio</i>	40 769	40 716
<i>Aukštesnio vidutinio lygio</i>	3 675	3 650
<i>Žemesnio vidutinio lygio</i>	1 343	306
<i>Neinvesticinis reitingas</i>	757	189
Bendroji balansinė vertė	46 544	44 860
<i>Atėmus atidėjinius nuostoliams</i>	-	-
Grynoji balansinė vertė	46 544	44 860

Iždas

Lentelėje pateiktos pinigų ir pinigų ekvivalentų sumos daugiausia susijusios su Komisijos išdo valdomais pinigais. Dauguma Komisijos išdo išteklių laikomi pagal Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 (su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu 804/2016) dėl nuosavų išteklių valstybių narių atidarytose sąskaitose, kurios skirtos valstybių narių įnašams (daugiausia BNP, PVM ir tradicinių nuosavų išteklių) mokėti. Visos tokios sąskaitos laikomos valstybių narių išduose arba nacionaliniuose centriniuose bankuose. Šios institucijos Komisijai kelia mažiausią kredito (arba sandorio šalies) riziką, nes ją prisiima valstybės narės. Dalis Komisijos išdo išteklių laikoma komerciniuose bankuose, kad būtų galima padengti mokėjimus, todėl šios sąskaitos papildomos reikiamu laiku, o papildymą automatiškai tvarko išdo grynųjų pinigų valdymo sistema. Kiekvienoje sąskaitoje laikoma minimali pinigų suma, atsižvelgiant į kasdien iš jos atliekamų mokėjimų vidutinę sumą. Todėl vienos nakties indėlių bendra suma šiose sąskaitose paprastai yra nedidelė (iš viso mažiau nei vidutiniškai 54 mln. EUR, išskirstytą į maždaug 25 sąskaitų), taigi yra užtikrinta, kad Komisijos su rizika susijusi pozicija yra nedidelė. Šias sumas reikėtų vertinti atsižvelgiant į kasdienes bendrus išdo likučius, kurie 2022 m. svyravo 7 mlrd.–38 mlrd. EUR ribose, ir į bendrą 2022 m. iš Komisijos sąskaitų atliktų mokėjimų sumą, viršijusią 175 mlrd. EUR.

Be to, siekiant dar labiau sumažinti Komisijos sandorio šalies riziką, specialios gairės taikomos ir atrenkant komercinius bankus:

- visi komerciniai bankai atrenkami konkurso būdu. Norint dalyvauti konkurso procedūrose, minimalus ilgalaikis kredito reitingas turi būti „S&P“ A– arba lygiavertis reitingas. Tam tikromis tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis gali užtekti mažesnio lygio reitingo;
- be kvietimuose dalyvauti konkurse nurodytų minimalių kredito reitingo reikalavimų, pagal sandorio šalies rizikos valdymo politiką stebimi reitingai ir nustatoma didžiausia kiekvienos finansų įstaigos pozicija. Ši viršutinė riba – didžiausia bendroji pinigų, indėlių ir finansinių

garantijų pozicija kiekvienai sandorio šaliai – apskaičiuojama atsižvelgiant į finansų sektoriaus subjekto kreditingumą (ilgalaikį kredito reitingą) ir kapitalizaciją. EB sandorio šalies rizika yra reguliariai stebima ir apie ją pranešama ir

- delegacijose už ES ribų avansinės sąskaitos laikomos vietos bankuose, atrinktuose supaprastinta konkurso tvarka. Reitingų reikalavimai priklauso nuo vietos situacijos ir įvairiose šalyse jie gali būti labai skirtingi. Siekiant apriboti rizikos poziciją, šiose sąskaitose laikomi kuo mažesni likučiai (atsižvelgiant į veiklos poreikius), sąskaitos nuolat papildomos ir kasmet peržiūrimos viršutinės ribos.

NGEU

Finansinės paramos skolinimo ir skolinimosi priemonės paprastai neturi jokių pinigų likučių dėl finansinei paramai skirtų paskolų kompensacinio principo. Tačiau, įgyvendinant NGEU priemonės diversifikuotą finansavimo strategiją, NGEU laiko pinigus, siekdama užtikrinti, kad NGEU banko sąskaitoje laikomų sumų pakaktų visiems būsimiems išmokų poreikiams patenkinti ir išlaikyti nustatytą saugumo rezervą vengiant bet kokių perteklinių likučių. Pinigai laikomi ECB banko sąskaitoje, todėl kredito rizika yra labai maža.

Laikiniai surinktos baudos. Indėliai

Komerciniuose bankuose laikomi iki 2010 m. laikiniai surinktų baudų indėliai 2022 m. labai sumažėjo. Šie indėliai atrenkami konkurso tvarka, laikantis pirmiau aprašytos rizikos valdymo politikos.

Gautinos sumos. Kredito kokybė

	Terminas nesuėjęs	Pradelsta 0–30 dienų	Pradelsta 31–90 dienų	Pradelsta 91 diena – 1 metai	Pradelsta > 1 metai	Iš viso
Bendroji balansinė vertė	1 613	18	14	21	1 992	3 658
<i>Atėmus atidėjinius nuostoliams</i>	(2)	(2)	(5)	(13)	(150)	(172)
Grynoji balansinė vertė 2022 12 31	1 611	16	9	8	1 842	3 486
Bendroji balansinė vertė	2 785	15	9	578	1 453	4 840
<i>Atėmus atidėjinius nuostoliams</i>	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Grynoji balansinė vertė 2021 12 31	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Šioje lentelėje pateiktos sumos neapima būsimosios laikotarpio išlaidų ir FGS gautinų sumų, vertinamų tikrąja verte kaip perteklius arba deficitą (žr. 2.6.2 pastabą), nes joms netaikomi vertės sumažėjimo reikalavimai.

Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – skolos vertybiniai popieriai.
Kredito kokybė

Bendras atidėjinių fondas

Vidutinis svertinis BAF portfelio kredito reitingas yra A („S&P“ arba jam lygiavertis).

Laikiniai surinktos baudos. BUFI portfelis

Investuodama į valstybės skolą laikinai surinktas baudas, skirtas nuo 2010 m., Komisija prisiima kredito riziką. Vidutinis svertinis portfelio kredito reitingas yra AA- („S&P“ arba jam lygiavertis).

Gautos finansinės garantijos

Rizikos valdymo politika, taikoma tokių garantijų priėmimui, užtikrina aukštą Komisijos kreditų kokybę. Ši politika apima didžiausios kredito pozicijos nustatymą konkretaus finansų sektoriaus subjekto atžvilgiu, remiantis jo kredito reitingu ir ūkio subjekto kapitalo dydžiu, apskaitomu jo finansinėse ataskaitose pagal TFAS. Reguliariai peržiūrima, ar neapmokėtos garantijos atitinka taikomus politikos reikalavimus.

Likviduojama EAPB

Vidutinis svertinis portfelio kredito reitingas yra A- („S&P“ arba jam lygiavertis).

Tikraja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas – išvestinės finansinės priemonės.
Kredito kokybė

Išvestinių finansinių priemonių turtas daugiausia susijęs su nuosavybės vertybinių popierių portfelių garantijomis ir išankstiniais valiutų sandoriais. Todėl kredito rizika apsiriboja sandorio šalies rizika. Už nuosavybės vertybinių popierių garantiją bus atsiskaitoma su ES įgyvendinančiuoju partneriu (EIB grupe), kurios reitingas yra AAA. Visų neįvykdytų išankstinių valiutų sandorių vienintelė sandorio šalis 2022 m. gruodžio 31 d. yra „Banque de France“, todėl nuo tos dienos neatliekamas joks kredito vertės didinimas, pavyzdžiui, įkaitais, užskaitos susitarimais arba garantijomis.

Finansinių garantijų sutartys. Kredito kokybė

mln. EUR

	2022 12 31			2021 12 31		
	1 etapas	2 etapas	Iš viso	1 etapas	2 etapas	Iš viso
Ilgalaikis reitingas						
<i>Aukščiausio ir aukšto lygio</i>	0	4	4	0	1	1
<i>Aukštesnio vidutinio lygio</i>	3	–	3	2	–	2
<i>Žemesnio vidutinio lygio</i>	23	–	23	219	–	219
<i>Neinvesticinis reitingas</i>	24 124	31 339	55 463	3 964	51 079	55 043
<i>Valdomos kolektyviai / nėra reitingo</i>	7	2	9	2	–	2
Iš viso	24 157	31 345	55 502	4 187	51 080	55 267

Finansinių garantijų sutartys. Atidėjinių nuostoliams pokytis

mln. EUR

	1 etapas	2 etapas	Iš viso
Atidėjiniai nuostoliams 2022 01 01	485	7 048	7 533
<i>Perkėlimas į 2 etapą</i>	(3)	3	–
<i>Perkėlimas į 1 etapą</i>	2 855	(2 855)	–
<i>Įsigijimai</i>	170	45	215
<i>Garantijų atsisakymas</i>	(9)	(1)	(10)
<i>Pakartotinis vertinimas</i>	(2 298)	(1 110)	(3 409)
Atidėjiniai nuostoliams 2022 12 31	1 199	3 130	4 330
Finansinių garantijų įsipareigojimo balansinė vertė 2022 12 31	3 194	3 263	6 456

* Perkėlimai iš 1 / 2 etapo ir į juos vertinami pradinio likučio vertės sumažėjimo suma, o sumos pokyčiai, atsirandantys dėl etapo pasikeitimo (t. y. vertinimo pagal 12 mėnesių arba viso laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius), yra pakartotinio vertinimo dalis.

Finansinių garantijų sutartys. Etapo nustatymo politika

Pagrindinis rizikos rodiklis, pagal kurį FGS priskiriamos etapams, yra garantuotos skolos kredito reitingas. Taikant etapo nustatymo modelį kredito reitingas sudarymo metu lyginamas su kredito reitingu finansinių ataskaitų sudarymo datą. Portfelinių garantijų atveju atsižvelgiama į vidutinį svertinį garantuojamo portfelio kredito reitingą.

1 etapas – kredito rizika reikšmingai nepadidėjusi

FGS, kurių kredito reitingas finansinių ataskaitų sudarymo datą yra investicinio lygio (t. y. nuo AAA (Aaa) iki BBB- (Baa3) pagal „S&P“ / „Fitch“ („Moody's“) reitingų skalę arba lygiavertis išorės ar vidaus reitingas), yra laikomos mažos kredito rizikos FGS, nepriklausomai nuo pradinio kredito reitingo, ir laikomos 1 etape. Be to, visos FGS, kurių kredito rizika reikšmingai nepadidėjo, kaip apibrėžta toliau, priskiriamos 1 etapui. FGS, priskiriamai 1 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių lygiu.

2 etapas – kredito rizika reikšmingai padidėjusi

Toliau nurodytas kredito reitingo pablogėjimas laikomas reikšmingu ir dėl to FGS perklasifikuojama į 2 etapą:

- garantijų, kurių kredito reitingas yra nuo AAA (Aa1) iki BB- (Ba3) pagal „S&P“ / „Fitch“ („Moody's“) reitingų skalę arba lygiavertis išorės ar vidaus reitingas pirminio pripažinimo metu, reitingo pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei skirtumas tarp pirminio reitingo ir reitingo finansinių ataskaitų sudarymo datą yra lygus arba didesnis kaip 3 pakopos, kai garantijos yra susijusios su viena skolos priemone, ir 2 pakopos, kai garantijos yra susijusios su skolos portfeliu,
- garantijų, kurių kredito reitingas yra nuo B+ (B1) iki B (B2) pirminio pripažinimo metu, reitingo pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei skirtumas tarp pirminio reitingo ir reitingo finansinių ataskaitų sudarymo datą yra lygus arba didesnis kaip 2 pakopos, kai garantijos yra susijusios su viena skolos priemone, ir 1 pakopa, kai garantijos yra susijusios su skolos portfeliu, ir

- garantijų, kurių kredito reitingas yra B- (B3) arba mažesnis pirminio pripažinimo metu, reitingo pablogėjimas laikomas reikšmingu, jei skirtumas tarp pirminio reitingo ir reitingo finansinių ataskaitų sudarymo datą yra lygus arba didesnis kaip 1 pakopa (viena skolos priemonė ir portfelis).

Jeigu informacijos apie kredito reitingą nėra, tačiau pirminio pripažinimo metu buvo atliktas numatomų metinių reikalavimų įvertinimas, faktinis reikalavimų lygis, palyginti su pirminiu planavimu, taip pat laikomas pagrįstu rizikos rodikliu vertinant reikšmingą kredito rizikos padidėjimą.

Be minėtų kriterijų, ES gali taikyti kokybinį reikšmingo kredito rizikos padidėjimo vertinimą, remdamasi turima papildoma, pagrįsta ir pateisinama informacija.

FGS, sudarytos iki perėjimo prie peržiūrėtos ES apskaitos taisyklės Nr. 11 (t. y. iki 2021 m. sausio 1 d.), apie kurių kredito riziką pirminio pripažinimo metu nėra informacijos be nepagrįstų sąnaudų ir pastangų, priskiriamos 2 etapui.

FGS, priskiriamų 2 etapui, vertės sumažėjimas vertinamas viso laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių lygiu.

FGS nepriskiriamos 3 etapui ar įsigytam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtui.

2,8 mlrd. EUR ESIF garantijų 2022 m. buvo perkelta iš 2 etapo į 1 etapą, nes sumažėjo vidutinė garantuoto portfelio kredito rizika (taip pat atsižvelgiant į sujungimo su programos „InvestEU“ skolos portfeliais poveikį – žr. 4.1.1 pastabą). Dėl to ESIF garantijai buvo padarytas pakartotinio vertinimo poveikis ir sumažėjo TKN, nes atidėjinyje vertės sumažėjimui 2022 m. pabaigoje vertinamas taikant 12 mėnesių TKN, palyginti su gyvavimo ciklo TKN 2021 m. pabaigoje. Iš 1,1 mlrd. EUR pakartotinio vertinimo, dėl kurio sumažėjo 2 etapo garantijų TKN, 0,6 mlrd. EUR yra susiję su ESIF MVĮ linija. Iš 3,1 mlrd. EUR 2 etapo garantijų TKN likučio 2022 m. gruodžio 31 d. 2,4 mlrd. EUR yra susiję su ISĮ garantijomis (žr. 4.1.1 pastabą), įskaitant 1,1 mlrd. EUR gyvavimo ciklo TKN, susijusius su EIB finansavimu Ukrainoje (4,1 mlrd. EUR, iš kurių 0,5 mlrd. EUR paskolų dar neišmokėta), kurį garantavo ES.

Biudžeto garantijos

Kredito rizika Sąjungai daugiausia kyla dėl jos garantuojamų operacijų. Pablogėjus pagrindinių operacijų kredito kokybei, padidėja įsipareigojimų nevykdymo atvejų tikimybė, taigi ir reikalavimų mokėti pagal ES garantijas tikimybė.

Siekdama stebėti ir valdyti šią riziką, Komisija remiasi kredito rizikos modeliu, pagal kurį vertina galimus nuostolius, be kita ko, remdamasi įgyvendinančiųjų partnerių pateiktais duomenimis. Šių modelių rezultatai interpretuojami ir derinami su ekspertiniu vertinimu, kad būtų gautas rizikos vertinimas, atitinkantis sandorio esmę ir atitinkamas ekonomines aplinkybes.

6.6. LIKVIDUMO RIZIKA

Neišvestinių finansinių priemonių įsipareigojimų terminų analizė pagal likusius sutartinius terminus

mln. EUR

	Nediskontuoti sutartyje numatyti pinigų srautai			Balansinė vertė	
	Balansinė vertė	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso	
<i>Pasiskolintos lėšos</i>	(23 204)	(80 495)	(280 075)	(383 774)	(344 303)
<i>Mokėtinos sumos</i>	(55 341)	–	–	(55 341)	(55 341)
<i>Kita</i>	(318)	(711)	(771)	(1 800)	(1 517)
Iš viso 2022 12 31	(78 862)	(81 206)	(280 846)	(440 914)	(401 161)
<i>Pasiskolintos lėšos</i>	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
<i>Mokėtinos sumos</i>	(46 372)	–	–	(46 372)	(46 372)
<i>Kita</i>	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Iš viso 2021 12 31	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Išvestinių finansinių priemonių įsipareigojimų terminų analizė pagal likusius sutartinius terminus

mln. EUR

	Nediskontuoti sutartyje numatyti pinigų srautai				Balansinė vertė
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso	
<i>Išvestinės finansinės priemonės mokėjimo dalis</i>	(504)	(8)	–	(512)	
<i>Išvestinės finansinės priemonės gavimo dalis</i>	487	–	–	487	
Grynieji pinigų srautai 2022 12 31	(17)	(8)	–	(25)	(20)
<i>Išvestinės finansinės priemonės mokėjimo dalis</i>	(646)	(5)	–	(651)	
<i>Išvestinės finansinės priemonės gavimo dalis</i>	648	–	–	648	
Grynieji pinigų srautai 2021 12 31	2	(5)	–	(3)	(3)

Finansinių garantijų sutarčių terminų analizė pagal anksčiausią laikotarpį, kai gali būti pateiktas reikalavimas

mln. EUR

	Didžiausia garantijos suma				Balansinė vertė
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso	
<i>FGS 2022 12 31</i>	(65 109)	(13 332)	(4 902)	(83 343)	(6 456)
<i>FGS 2021 12 31</i>	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

NGEU skolinimosi veikla ir finansinė parama

Pirmoji priemonė užtikrinant, kad pasiskolintos finansinės paramos lėšos bus gražintos, yra savalaikis susijusios finansinės paramos ir NGEU paskolų susigrąžinimas. Tačiau yra ir papildomų apsaugos priemonių, kurios galėtų būti taikomos paskolos gavėjams nevykdant mokėjimų arba vėluojant atlikti mokėjimus.

MFP ir Euratomo paskoloms trečiosioms valstybėms BAF išorės veiksmų garantijų fondo skyriuje numatytas likvidumo rezervas. Todėl turimas šio fondo turtas pirmiausia būtų panaudotas atitinkamoms pasiskolintoms lėšoms gražinti (tačiau tik po to, kai Euratomas pirmiausia kreipiasi į trečiųjų šalių garantus – žr. 6.4 pastabą). Jei kuriuo nors metu paaiškėtų, kad turimo turto nepakanka faktiniams nuostoliams padengti, Komisija imsis priemonių papildomiems ištekliais užtikrinti (pvz., laikinai panaudos Komisijos išdo lėšas, laikinai perves lėšas ir (arba) padarys papildomų išlaidų iš ES biudžeto). Ukrainai pagal išskirtinę MFP programą suteiktos paskolos (2022 m. išmokėta 6 mlrd. EUR) garantuojamos ne tik iš BAF skyriaus, bet ir iš papildomų valstybių narių garantijų, jei BAF sumos nepakaktų (žr. 2.4.1.1 pastabą).

NGEU atveju Komisija taip pat gali taikyti aktyvų pinigų valdymą ir trumpalaikį skolinimąsi, kad galėtų aptarnauti ES skolas.

Visų finansinės paramos ir NGEU pasiskolintų lėšų atveju Komisija gali pareikalauti išteklių, neviršijančių turimos nuosavų išteklių maržos, kad galėtų aptarnauti ES skolas. Nuosavų išteklių teisės aktuose nustatyta, kad nuosavų išteklių viršutinė riba metiniams mokėjimų asignavimams padengti yra 1,40 % valstybių narių BNP plius papildomas laikinas 0,6 procentinio punkto padidėjimas NGEU atveju. 2022 m. biudžete buvo numatyta, kad bendra nuosavų išteklių suma išlaidoms finansuoti sudaro 1,01 % BNP. Vadinas, 2022 m. gruodžio 31 d. šioms garantijoms padengti turima marža buvo 0,99 %. Šiuo tikslu ES turi teisę pareikalauti valstybių narių užtikrinti, kad ES teisinis įsipareigojimas skolintojams būtų įvykdytas.

Pirma, pagal priemonę SURE valstybėms narėms teikiamos paskolos yra grindžiamos valstybių narių savanoriškai suteiktų garantijų, sudarančių 25 % finansinės pagalbos didžiausios viršutinės ribos, sistema. Komisija, prieš teikdama reikalavimą mokėti pagal valstybių narių suteiktas garantijas, turėtų išnagrinėti, kokia galima viršutinės nuosavų išteklių ribos, taikomos mokėjimų asignavimams, marža, tiek, kiek Komisija ją laiko tvaria, atsižvelgdama, *inter alia*, į visus Sąjungos neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir Sąjungos bendrojo biudžeto tvarumą. Tokiu nagrinėjimu neturi būti daromas poveikis tam, kad jos yra neatšaukiamos, besąlyginės ir vykdomos pagal pareikalavimą

Iždas

ES biudžeto principais užtikrinama, kad visų atitinkamiems metams skirtų grynųjų pinigų išteklių visada užtektų visiems mokėjimams atlikti. Iš tiesų visi valstybių narių įnašai kartu su įvairiomis pajamoms yra lygūs biudžetiniams metams skirtų mokėjimų asignavimų sumai. Tačiau valstybės narės įnašus moka visus metus ir remdamosi patvirtintu biudžetu kaip dvylika mėnesinių įmokų, o išmokos priklauso nuo veiklos poreikių. Be to, pagal Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 (dėl nuosavų išteklių teikimo metodų ir tvarkos, iš dalies pakeistą Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2016/804), valstybių narių įnašais, susijusiais su taisomaisiais biudžetais, patvirtintais atitinkamą (N) mėnesį, galima naudotis tik N + 1 mėnesio pirmą darbo dieną (jei patvirtinta iki to mėnesio 16 d.) arba N + 2 mėnesio pirmą darbo dieną (jei patvirtinta to mėnesio 16 d. arba vėliau), o susijusiais mokėjimų asignavimais galima naudotis iš karto.

Siekiant užtikrinti, kad turimų išdo išteklių visada pakaktų bet kurį mėnesį atliktiniams mokėjimams padengti, taikomos reguliaraus pinigų prognozavimo procedūros. Prireikus iš valstybių narių gali būti iš anksto pareikalauta nuosavų išteklių arba papildomo finansavimo, neviršijant tam tikrų ribų ir laikantis tam tikrų sąlygų, numatytų Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 609/2014, iš dalies pakeistame Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2016/804. Dėl veiklos poreikių ir bendrų biudžeto apribojimų pastaraisiais metais atsirado poreikis atidžiau stebėti mokėjimų ritmą visus metus. Be to, Komisijai vykdančią kasdienes išdo operacijas, automatinėmis grynųjų pinigų valdymo priemonėmis užtikrinama, kad kasdien kiekvienoje Komisijos banko sąskaitoje būtų pakankamai likvidžių lėšų.

Baudos

BUFI fondas (į jį laikinai surenkamos baudos investuojamos) valdomas laikantis principo, kad visas turtas turi būti pakankamai likvidus ir jį turi būti galima greitai panaudoti atitinkamiems įsipareigojimams vykdyti. Portfelį daugiausia sudaro itin likvidūs vertybiniai popieriai, kuriuos galima parduoti, jei reikėtų padengti trumpalaikes pinigines išlaidas. Be to, pinigų, pinigų ekvivalentų ir vertybinių popierių, kurių terminas sueina per vienus metus, dalis sudaro 56 %.

Biudžeto garantijos

Finansinių garantijų terminų analizė pateikiama taikant prudencinį principą, pagal kurį didžiausia suteiktos garantijos suma priskiriama anksčiausiam laikotarpiui, kai gali būti pateiktas reikalavimas mokėti pagal garantiją. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma ES garantijų vykdoma pagal pirmą pareikalavimą, didelė suma priskiriama pirmam terminų intervalui. Tačiau tikimybė, kad ES bus pateikti reikalavimai sumokėti visą sumą pagal visas garantijas pirmuoju laikotarpiu, yra nedidelė. Be to, suma, kurią ES tikisi prarasti, dažnai būna gerokai mažesnė už garantiją, todėl likvidumo riziką reikia vertinti kartu su garantijų įsipareigojimų balansine verte.

Pagrindinis neapibrėžtųjų įsipareigojimų rizikos valdymo sistemos tikslas yra užtikrinti, kad bet kuriuo metu būtų galima vykdyti ES biudžeto įsipareigojimus nesutrikdant įprasto biudžeto vykdymo. Tai taip pat reiškia, kad reikia mažinti su biudžeto garantijomis susijusią likvidumo riziką, t. y. riziką, kad Sąjungai nepakaks lėšų laiku įvykdyti visus su garantijomis susijusius mokėjimo įsipareigojimus (dėl to, pavyzdžiui, gali būti išstumtos kitos išlaidos, o mokėjimai atidėti kitiems biudžetiniams metams).

Šiuo atžvilgiu kiekviena biudžeto garantija užtikrinama pakankamais atidėjimais, mokamais į BAF, kad visada būtų pakankamai likvidžių lėšų laiku įvykdyti reikalavimus mokėti pagal garantiją.

ES reguliariai stebi kiekvienos biudžeto garantijų programos atidėjinių normos pakankamumą ir kiekvienais metais pateikia ataskaitą¹⁸, kurioje įvertina, ar tų sumų pakanka, kad būtų galima padengti artimiausių penkerių metų riziką pagal nustatytą tikrumo lygį.

Be to, taikomos papildomos apsaugos procedūros (laikini perkėlimai tarp BAF skyrių ir centrinio išdo likvidumo naudojimas), kad būtų užtikrintas pakankamas likvidumas.

Bendras atidėjinių fondas

BAF valdomas laikantis principo, kad, atsižvelgiant į susijusius įsipareigojimus, visas turtas turi būti pakankamai likvidus ir jį turi būti galima greitai panaudoti. Portfelį sudaro likvidus turtas, kurį galima parduoti, jei prireikus reikėtų padengti trumpalaikes pinigines išlaidas. Be to, pinigų, pinigų ekvivalentų ir vertybinių popierių, kurių terminas sueina per vienus metus, dalis sudaro 18 %.

¹⁸ Pavyzdžiui, XI darbiname dokumente, pridedamame prie biudžeto projekto, kuriame pateikiamas biudžeto garantijų įgyvendinimas, bendro atidėjinių fondo ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsirandančių dėl biudžeto garantijų ir finansinės paramos, tvarumo vertinimas pagal Finansinio reglamento 41 straipsnio 5 dalį.

Už išvestinių finansinių priemonių sandorius atsiskaitoma pagal atskirus nurodymus ir remiantis jų sutartine termino data. Įsipareigojimai vykdomi parduodant JAV doleriais išreikštą turtą ir (arba) atliekant apsikeitimo sandorį, todėl gali būti, kad dėl užsienio valiutos skirtumų susidarys piniginių išlaidų. Kalbant apie įkaito arba garantinių įmokų reikalavimus, likvidumo valdymas nereikalingas, nes dabartinė apsidraudimo sandorio šalis sutinka veikti su Komisija netaikydama jokių reikalavimų dėl įkaito arba garantinių įmokų vertės išlaikymo prievolių.

6.7. KITA KAINOS RIZIKA

2022 m. gruodžio 31 d. ES patiria kitą kainų riziką (nuosavybės vertybinių popierių riziką), kylančią dėl investicijų į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius (pavyzdžiui, rizikos kapitalo ir kitų investicinių fondų), pinigų rinkos fondų (pavyzdžiui, „EIB Unitary Fund“) ir investicijų į bendrus portfelius (žr. **2.4.2.1** pastabą), taip pat dėl garantijų, kuriomis padengiamos investicijos į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius ir kvazinuosavybės vertybinius popierius, kurie laikomi išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir kurių tikroji vertė pripažįstama kaip perteklius arba deficitas (žr. **2.4.2.2** pastabą).

Akcijų kainų rizika – tai rizika, kad tikroji investicijų į nuosavą kapitalą vertė pasikeis dėl akcijų kainų lygio ir (arba) atskirų investicijų į nuosavą kapitalą, kurioms taikoma garantija, vertės svyravimų. Minėtų priemonių vertės padidėjimo arba sumažėjimo 10 % poveikis pertekliui arba deficitui būtų toks:

	10 %	mIn. EUR (10) %
<i>Investicijos į nuosavą kapitalą</i>	253	(253)
<i>PRF, ETF ir investicijos į bendrus portfelius</i>	290	(290)
<i>Nuosavo kapitalo garantijos*</i>	469	(469)
Iš viso 2022 12 31	1 012	(1.012)
<i>Investicijos į nuosavą kapitalą</i>	238	(238)
<i>PRF, ETF ir investicijos į bendrus portfelius</i>	251	(251)
<i>Nuosavo kapitalo garantijos*</i>	415	(415)
Iš viso 2021 12 31	905	(905)

* Nuosavo kapitalo garantijų rizika grindžiama hipotetine suma, kuriai taikoma garantija.

ES investuoja į nekotiruojamą turtą, kurio vertė viešai neskelbiama, arba už jį garantuoja. Daugumą šių finansinių priemonių įgyvendina įgaliojami subjektai, kurie yra šios srities ekspertai ir kurie reguliariai vertina ir stebi šį turtą.

7. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ TEIKIAMA INFORMACIJA

7.1. SUSIJUSIOS ŠALYS

Su ES susijusios šalys yra ES konsoliduoti subjektai, asocijuotieji ūkio subjektai ir šių subjektų aukščiausiojo rango vadovai. Šių subjektų tarpusavio sandoriai yra įprasta ES operacijų dalis ir todėl pagal ES apskaitos taisykles šiems sandoriams nekeliami jokie specialūs informacijos teikimo reikalavimai.

7.2. AUKŠČIAUSIOJO RANGO VADOVŲ TEISĖS Į IŠMOKAS

Siekiant pateikti informaciją apie sandorius su susijusiomis šalimis, susijusius su ES aukščiausiojo rango vadovais, šie asmenys suskirstyti į penkias kategorijas.

1 kategorija. Europos Vadovų Tarybos pirmininkas, Komisijos pirmininkas ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pirmininkas.

2 kategorija. Komisijos pirmininko pavaduotojas ir ES vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir kiti Komisijos pirmininko pavaduotojai.

3 kategorija. Tarybos generalinis sekretorius, Komisijos nariai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjai ir generaliniai advokatai, Bendrojo Teismo pirmininkas ir nariai, ombudsmenas ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.

4 kategorija. Europos Audito Rūmų pirmininkas ir nariai.

5 kategorija. Institucijų ir agentūrų aukščiausiojo rango tarnautojai.

Jų teisių santrauka pateikiama toliau; daugiau informacijos galima rasti svetainėje „Europa“ skelbiamuose Tarnybos nuostatuose, oficialiame dokumente, kuriame aprašomos visų ES pareigūnų teisės ir pareigos. Aukščiausiojo rango vadovai lengvatinių paskolų iš ES nėra gavę.

FINANSINĖS IŠMOKOS AUKŠČIAUSIOJO RANGO VADOVAMS

EUR

Išmokos (vienam darbuotojui)	1 kategorija	2 kategorija	3 kategorija	4 kategorija	5 kategorija
Bazinis darbo užmokestis (per mėn.)	31 251,88	28 307,86 - 29 440,18	22 646,29 - 25 477,07	24 458,00 - 26 043,24	14 399,72 - 22 646,29
Būsto išmoka / ekspatriacijos išmoka	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4 %–16 %
Šeimos pašalpos:					
Namų ūkio pašalpa (% nuo atlyginimo)	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21
Išlaikomo vaiko pašalpa	459,32	459,32	459,32	459,32	459,32
Ikimokyklinė pašalpa	112,21	112,21	112,21	112,21	112,21
Mokymosi pašalpa arba	311,65	311,65	311,65	311,65	311,65
Mokymosi pašalpa ne darbo vietoje	623,30	623,30	623,30	623,30	623,30
Išmokos pirmininkaujantiems teisėjams	netaikoma	netaikoma	715,05	netaikoma	netaikoma
Išmokos reprezentaciniais tikslais	1 693,58	1 088,45	715,05	netaikoma	netaikoma
Metinės kelionių išlaidos	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	Apmokamos
Pervedimai į valstybę narę:					
Mokymosi pašalpa*	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip
% nuo atlyginimo*	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% nuo atlyginimo be k. k.	daugiausia 25 %	daugiausia 25 %	daugiausia 25 %	daugiausia 25 %	daugiausia 25 %
Reprezentacinės išlaidos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	netaikoma	netaikoma
Pradėjus eiti pareigas:					
Įsikūrimo išlaidos (1–4 kat. – (dviejų mėn. bazinis darbo užmokestis))	62 503,76	56 615,72 - 58 880,36	45 292,58 - 50 954,15	48 915,99 - 52 086,47	Apmokamos
Šeimos kelionės išlaidos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos
Persikraustymo išlaidos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos
Pabaigus eiti pareigas:					
Įsikūrimo grįžus išlaidos (1–4 kat. – (vieno mėn. bazinis darbo užmokestis))	31 251,88	28 307,86 - 29 440,18	22 646,29 - 25 477,07	24 458,00 - 26 043,24	Apmokamos
Šeimos kelionės išlaidos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos
Persikraustymo išlaidos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos	Apmokamos
Pereinamasis laikotarpis (% nuo atlyg.)**	40–65 %	40–65 %	40–65 %	40–65 %	netaikoma
Sveikatos draudimas	Taikoma	Taikoma	Taikoma	Taikoma	Taikoma
Pensijos (% atlyginimo, neatskaičius mokesčių)	daugiausia 70 %	daugiausia 70 %	daugiausia 70 %	daugiausia 70 %	daugiausia 70 %
Atskaitoma:					
Bendrijos mokestis	8–45 %	8–45 %	8–45 %	8–45 %	8–45 %
Sveikatos draudimas (% nuo atlyginimo)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Specialus atlyginimo mokestis	7 %	7 %	7 %	7 %	6–7 %
Atskaitymas pensijai	netaikoma	netaikoma	netaikoma	netaikoma	10,1 %
Asmenų skaičius metų pabaigoje	3	8	93	27	112

* Taikomas korekcijos koeficientas (k. k)

** Mokama pirmuosius trejus metus po išvykimo.

8. ĮVYKIAI PO PASKUTINĖS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO DIENOS

Šių ataskaitų pasirašymo dieną Komisijos apskaitos pareigūnas nebuvo pastebėjęs jokių reikšmingų įvykių, ir jam nebuvo pranešta apie jokių reikšmingus įvykius, kurie turėtų būti atskirai parodyti šiame skirsnyje. Ataskaitos ir susijusios pastabos buvo parengtos remiantis naujausiais turimais duomenimis – tą patvirtina pateikta informacija.

9. KONSOLIDAVIMO MASTAS

A. KONTROLIUOJAMI SUBJEKTAI (54)

1. Institucijos ir patariamieji organai (11)

Europos Parlamentas	Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas
Europos Vadovų Taryba	Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
Europos Komisija	Europos ombudsmenas
Europos Audito Rūmai	Europos regionų komitetas
Europos Sąjungos Teisingumo Teismas	Europos Sąjungos Taryba
Europos išorės veiksmų tarnyba	

2. ES įstaigos (41)

2.1. Vykdomosios įstaigos (6)

Europos švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA)	Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga (EISMEA)
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga (HaDEA)	Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA)
Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA)	Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA)

2.2. Decentralizuotos agentūros (35)

Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA)	Europos maisto saugos tarnyba (EFSA)
Europos vaistų agentūra (EMA)	Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (ERA)
Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA)	Bendrijos augalų veislių tarnyba (CPVO)
Europos lyčių lygybės institutas (EIGE)	Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA)
Europos aplinkos agentūra (EAA)	Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO)
Europos bankininkystės institucija (EBI)	Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA)
Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA)	Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA)
Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA)	Europos mokymo fondas (ETF)
Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL)	Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (EUROFOUND)
Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (EUSPA)	Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC)
Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas)	Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas)
Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA)	Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA)
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC)	Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA)
Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop)	Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT)
Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)	Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė – Branduolių sintezės energija (F4E)
Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos paramos agentūra (BEREC biuras)	Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA).
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX)	Europos prokuratūra
Europos darbo institucija (EDI)	

3. Kiti kontroliuojami subjektai (2)

Likviduojama Europos anglų ir plieno bendrija (likviduojama EAPB)	Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT)
---	--

B. ASOCIJUOTIEJI ŪKIO SUBJEKTAI (1)

Europos investicijų fondas (EIF)

NEREIKŠMINGI SUBJEKTAI

Toliau išvardyti subjektai dėl savo nereikšmingumo nebuvo konsoliduoti taikant nuosavybės metodą į 2022 m. ES konsoliduotąsias finansines ataskaitas.

NEREIKŠMINGI SUBJEKTAI (8)

Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė

Netaršios aviacijos bendroji įmonė

Švariojo vandenilio bendroji įmonė

Europos geležinkelių bendroji įmonė

Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė

Bazinių skaitmeninių technologijų bendroji įmonė

Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė

Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė (EuroHPC)

Minėtųjų subjektų metinės ataskaitos viešai skelbiamos jų svetainėse.

BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITOS IR AIŠKINAMOSIOS PASTABOS

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

TURINYS

1.	ES BIUDŽETO REZULTATAS	150
2.	BIUDŽETO IR FAKTINIŲ SUMŲ LYGINAMOJI ATASKAITA.....	151
3.	BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ PASTABOS	153
3.1.	ES BIUDŽETO SISTEMA	153
3.2.	2021–2027 M. DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA.....	153
3.3.	DETALIZUOTOS DFP IŠLAIDŲ KATEGORIJOS	156
3.4.	„NextGenerationEU“	156
3.5.	METINIS BIUDŽETAS	157
3.6.	PAJAMOS	159
3.7.	BIUDŽETO REZULTATO SKAIČIAVIMAS	160
3.8.	EKONOMINIO REZULTATO SUDERINIMAS SU BIUDŽETO REZULTATU	162
4.	2022 M. ES BIUDŽETO VYKDYMAS.....	164
5.	ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS	165
5.1	ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMO SUVESTINĖ	165
6.	ES BIUDŽETO IŠLAIDŲ VYKDYMAS	166
6.1.	DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI.....	166
6.2.	DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS	167
6.3.	DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS	168
6.4.	DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI.....	169
6.5.	DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS	170
6.6.	DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL ASIGNAVIMŲ RŪŠĮ	171
6.7.	DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI.....	172
6.8.	DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS	179
6.9.	DETALIZUOTA DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS	185
6.10.	DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI	193
6.11.	DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS	200
6.12.	DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL ASIGNAVIMŲ RŪŠĮ.....	204
7.	BIUDŽETO VYKDYMAS PAGAL INSTITUCIJAS.....	210
7.1.	BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS	210
7.2.	ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS.....	211
7.3.	MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS	212
8.	AGENTŪRŲ BIUDŽETO VYKDYMAS	213
8.1.	BIUDŽETO PAJAMOS	213

8.2.	ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMAI PAGAL ĮSTAIGAS	214
------	---	-----

1. ES BIUDŽETO REZULTATAS

mln. EUR

Pastab	2022	2021
a Finansinių metų pajamos	245 265	239 596
b Mokėjimai pagal einamųjų metų asignavimus	(239 157)	(226 175)
c Mokėjimų asignavimai, perkelti į N + 1 metus	(2 452)	(4 244)
d Atšaukti nepanaudoti asignavimai, perkelti iš N – 1 metų	80	265
e Asignuotųjų pajamų raida (B) – (A)	(1 121)	(6 338)
<i>Nepanaudoti asignavimai einamųjų metų pabaigoje (A)</i>	15 152	14 032
<i>Nepanaudoti asignavimai ankstesnių metų pabaigoje (B)</i>	14 032	7 694
f Valiutos keitimo kursų pokyčiai per metus	(97)	126
Biudžeto rezultatas	2 519	3 230

Susidaręs ES biudžeto perteklius grąžinamas valstybėms narėms 2023 m., atimant jų mokėtinas sumas. Jis apskaičiuojamas remiantis Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 608/2014, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės, 1 straipsnio 1 dalimi. Daugiau informacijos pateikiama skyriaus „Biudžeto rezultato skaičiavimas“ 3.7 skirsnyje.

- Finansinių metų pajamos. lentelės „ES biudžeto pajamų vykdymo suvestinė“ 8 skiltis „Iš viso pajamų“.
- Mokėjimai pagal einamųjų metų asignavimus. lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 2 skiltis „Iš patvirtinto biudžeto atlikti mokėjimai“ ir 4 skiltis „Iš asignuotųjų pajamų atlikti mokėjimai“.
- Mokėjimų asignavimai, perkelti į N + 1 metus. lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 7 skiltis „Automatiniai perkėlimai“ ir 8 skiltis „Perkėlimai pagal sprendimą“.
- Atšaukti nepanaudoti mokėjimų asignavimai, perkelti iš N – 1 metų Atsižvelgiama į perkeltų mokėjimų asignavimų (automatiškai ir pagal sprendimą) sumą praėjusių metų pabaigoje ir einamųjų metų atliktus mokėjimus iš perkėlimų, nurodytus 6.3 lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 3 skiltyje.
- Visų asignuotųjų pajamų asignavimų pokytis metų pabaigoje. Apskaičiuojamas asignuotųjų pajamų asignavimų ankstesnių metų pabaigoje (plius) sumos ir asignuotųjų pajamų asignavimų einamųjų metų pabaigoje sumos (nurodytos 6.3 lentelės „DFP. Mokėjimų asignavimų vykdymas“ 9 skiltyje) skirtumas, kad būtų gautas grynasis asignuotųjų pajamų pokytis einamaisiais metais.
- Valiutos keitimo kursų skirtumai apima realizuotus ir nerealizuotus valiutų keitimo kursų skirtumus.

2. BIUDŽETO IR FAKTINIŲ SUMŲ LYGINAMOJI ATASKAITA

Biudžeto pajamos

mln. EUR

	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Teisės į gautinas sumas	Pajamos
1 Nuosavi ištekliai	157 701	153 928	157 320	155 758
<i>Cukraus mokesčiai</i>	0	0	(1)	(1)
<i>Muitai</i>	17 913	23 765	27 419	25 857
<i>PVM</i>	19 071	19 714	19 666	19 666
<i>BNP</i>	114 719	104 088	103 880	103 880
<i>Tam tikrų valstybių narių BNP pagrįstų įnašų sumažinimas</i>	–	–	19	19
<i>Plastiko pakuočių atliekos</i>	5 997	6 361	6 337	6 337
2 Perteklius, likučiai ir patikslinimai	0	2 980	3 233	3 227
3 Administracinės pajamos	1 791	1 791	2 656	2 607
4 Finansinės pajamos, delspinigiai ir baudos	115	454	16 635	596
5 Biudžeto garantijos, skolinimosi ir skolinimo operacijos	0	0	62 203	62 203
6 Su Sąjungos politika susijusios pajamos, įnašai ir grąžinamosios išmokos	10 997	10 884	26 689	20 874
Iš viso	170 603	170 038	268 736	245 265
<i>iš jų: „NextGenerationEU“ (NGEU)</i>	–	–	62 409	62 409

Biudžeto išlaidos. Įsipareigojimai pagal daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	21 775	21 845	33 071	27 330
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	56 039	67 805	325 372	218 907
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	49 709	61 314	76 068	74 632
2b. Atsparumo didinimas ir vertybės	6 330	6 491	249 303	144 275
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	56 235	56 681	75 200	68 142
<i>iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos</i>	40 369	40 369	41 687	41 182
4 Migracija ir sienų valdymas	3 091	3 410	3 520	3 446
5 Saugumas ir gynyba	1 785	1 813	1 851	1 840
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	17 170	17 670	20 364	20 153
7 Europos viešasis administravimas	10 620	10 783	12 075	11 664
<i>iš jų: institucijų administracinės išlaidos</i>	4 421	4 485	5 041	4 850
O Neįtraukta į DFP	–	–	6 692	3 006
S Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 799	2 219	3 531	2 602
Iš viso	169 516	182 227	481 676	357 091
<i>iš jų: „NextGenerationEU“ (NGEU)</i>	–	–	277 772	162 702

Biudžeto išlaidos. Mokėjimai pagal daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	21 474	20 606	29 379	25 174
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	62 053	63 140	129 654	126 570
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	56 351	57 610	75 546	73 015
2b. Atsparumo didinimas ir vertybės	5 702	5 531	54 108	53 555
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	56 602	55 782	59 271	58 276
iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	40 393	40 356	41 674	41 152
4 Migracija ir sienų valdymas	3 078	3 373	3 642	3 368
5 Saugumas ir gynyba	1 238	1 159	1 192	1 154
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	12 916	13 156	14 902	14 521
7 Europos viešasis administravimas	10 620	10 783	13 149	11 583
iš jų: institucijų administracinės išlaidos	4 421	4 485	5 724	4 801
O Neįtraukta į DFP	–	–	6 830	72
S Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 623	2 040	3 351	2 602
Iš viso	170 603	170 038	261 370	243 321
iš jų: „NextGenerationEU“ (NGEU)	–	–	64 292	63 456

Biudžeto išlaidos. Neįvykdyti įsipareigojimai pagal daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Neįvykdyti įsipareigojimai, perkelti iš 2021 m.	Neįvykdytų įsipareigojimų, perkeltų iš 2021 m., likvidavimas	Nauji 2022 m. neįvykdyti įsipareigojimai	Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų
	1	2	3	4=1+2+3
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	48 717	(19 897)	21 309	50 130
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	209 033	(89 435)	181 482	301 081
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	152 840	(66 138)	67 599	154 302
2b. Atsparumo didinimas ir vertybės	56 193	(23 297)	113 883	146 779
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	43 691	(16 188)	25 957	53 459
iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	334	(124)	147	357
4 Migracija ir sienų valdymas	3 980	(1 515)	1 543	4 008
5 Saugumas ir gynyba	2 397	(790)	1 455	3 061
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	32 535	(9 906)	14 333	36 962
7 Europos viešasis administravimas	1 076	(1 076)	1 048	1 048
iš jų: institucijų administracinės išlaidos	684	(684)	654	654
O Neįtraukta į DFP	147	(20)	2 944	3 071
S Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	–	–	0	0
Iš viso	341 575	(138 826)	250 071	452 821
iš jų: „NextGenerationEU“ (NGEU)	89 907	(34 847)	134 072	189 132
iš jų: be „NextGenerationEU“ (NGEU)	251 668	(103 979)	116 000	263 689

3. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ PASTABOS

3.1. ES BIUDŽETO SISTEMA

Biudžeto sąskaitos tvarkomos pagal Finansinį reglamentą (FR). Bendrasis biudžetas – priemonė, kuria kiekvienais metais numatomos ir tvirtinamos Sąjungos pajamos ir išlaidos, neviršijančios viršutinių ribų ir atitinkančios kitas nuostatas, nustatytas daugiamečioje finansinėje programoje vadovaujantis teisėkūros procedūra priimtais aktais, susijusiais su daugiamečiais programomis, priimtomis pagal tą programą.

3.2. 2021–2027 M. DAUGIAMETĖ FINANSINĖ PROGRAMA

*mln. EUR
dabartinėmis
kainomis*

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Iš viso
1. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	20 919	21 278	21 727	20 984	21 272	21 847	22 077	150 704
2. Sanglauda, atsparumas ir vertybės	6 364	67 806	70 137	72 367	74 993	66 536	70 283	428 486
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	1 769	61 345	62 939	64 683	66 479	56 725	58 639	372 579
2b. Atsparumas ir vertybės	4 595	6 461	7 198	7 684	8 514	9 811	11 644	55 907
3. Gamtos ištekliai ir aplinka	56 841	56 965	57 295	57 449	57 558	57 332	57 557	400 997
iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	40 368	40 639	40 693	41 649	41 782	41 913	42 047	289 091
4. Migracija ir sienų valdymas	1 791	3 360	3 814	3 866	4 387	4 315	4 465	25 998
5. Saugumas ir gynyba	1 696	1 896	1 946	2 004	2 243	2 435	2 705	14 925
6. Kaimyninės šalys ir pasaulis	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Europos viešasis administravimas	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
iš jų: institucijų administracinės išlaidos	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
įsipareigojimų asignavimai	114 493	179 765	182 667	184 273	187 881	179 725	185 377	1 214 181
Iš viso mokėjimų asignavimų	163 496	170 558	168 575	168 853	172 230	175 674	179 187	1 198 573

2020 m. gruodžio 17 d. buvo priimtas Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatyta 2021–2027 m. DFP¹⁹. Pirmiau pateiktoje lentelėje nurodytos DFP viršutinės ribos dabartinėmis kainomis²⁰ pagal DFP reglamento 4 straipsnio 2 dalyje nustatytą fiksuotą 2 % metinį defliatorių. Kaip numatyta Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. DFP, įsipareigojimų asignavimų sumos išskaidomos pagal išlaidų kategorijas. Mokėjimų asignavimams viršutinės ribos taikomos tik bendru lygiu. 2022 m. buvo antrieji 2021–2027 m. DFP finansiniai metai.

¹⁹ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečio finansinė programa (OL L 433I, 2020 12 22, p. 11).

²⁰ 2023 m. finansinės programos techninis patikslinimas pagal Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2021/365, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečio finansinė programa (COM(2022) 266 final, 2022 6 7), 4 straipsnį.

2022 m. įvykiai

2021 m. birželio 7 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl 2022 m. DFP techninio patikslinimo²¹. Su konkrečia programa susijęs patikslinimas (pagal DFP reglamento 5 straipsnio 2 dalį) buvo atliktas skiriant papildomus asignavimus DFP reglamento II priede nurodytoms specialiosioms programoms ir dėl to padidinant įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų viršutinės ribas. Į 2020 m. biudžetą įtrauktos pajamos iš baudų, skirtų pagal Tarybos reglamentus (EB) Nr. 1/2003²² ir (EB) Nr. 139/2004²³, buvo mažesnės nei straipsnyje nustatyta minimali 1,5 mlrd. EUR riba 2018 m. kainomis. Todėl minimali riba buvo 2022 m. patikslinimo bendra apimtis 2018 m. kainomis. Patikslinimas sudarė 1,624 mlrd. EUR einamosiomis kainomis. Pagrindinis poveikis 2022 m. buvo susijęs su 1 išlaidų kategorija (0,59 mlrd. EUR), 2 išlaidų kategorijos b punktu (0,89 mlrd. EUR) ir 4 išlaidų kategorija (0,15 mlrd. EUR).

Nepanaudotų 2021 m. įsipareigojimų asignavimų, skirtų programoms, kurioms taikomas pasidalijamojo valdymo principas, perprogramavimas pagal DFP reglamento 7 straipsnį buvo įgyvendintas atliekant specialų DFP patikslinimą, numatytą 2022 m. sausio 28 d. Komisijos komunikate²⁴, patikslinus DFP viršutinės ribas ir susijusį 2022 m. taisomąjį biudžetą. 2021 m. nepanaudoti ir neperkelti asignavimai lygiomis dalimis buvo perkelti į kiekvienus 2022–2025 m. laikotarpio metus. Iš 2021 m. iš viso perkelta 49 mlrd. EUR suma, susidariusi dėl pagrindinio poveikio 2022 m., buvo susijusi su 2 išlaidų kategorijos a punktu (46,4 mlrd. EUR), 3 išlaidų kategorija (1,8 mlrd. EUR), 4 išlaidų kategorija (0,7 mlrd. EUR) ir 5 išlaidų kategorija (0,1 mlrd. EUR). Pagrindinis poveikis 2022 m. buvo susijęs su 2 išlaidų kategorijos a punktu (11,6 mlrd. EUR), 3 išlaidų kategorija (0,4 mlrd. EUR), 4 išlaidų kategorija (0,2 mlrd. EUR) ir 5 išlaidų kategorija (0,02 mlrd. EUR).

2022 m. bendra viršutinė įsipareigojimų asignavimų riba buvo 179 765 mln. EUR, o atitinkama viršutinė mokėjimų asignavimų riba – 170 558 mln. EUR.

Pagal SESV 312 straipsnio 3 dalį DFP nustato didžiausią metinę lėšų sumą, skirtą finansiniams įsipareigojimams pagal išlaidų kategoriją vykdyti (toliau – išlaidų kategorijos) ir didžiausią metinę išlaidų sumą mokėjimų asignavimams vykdyti. DFP išlaidų kategorijos atitinka pagrindinius Sąjungos veiklos sektorius. Įvairios 2021–2027 m. DFP išlaidų kategorijos paaiškinamos toliau.

2021–2027 m. DFP suma, įskaitant Europos plėtros fondą (EPF), yra 1 211 mlrd. EUR (1 074 mlrd. EUR 2018 m. kainomis). Be to, pagal „NextGenerationEU“ iki 2023 m. įsipareigojimais ir 2026 m. mokėjimais suteikta papildoma 806,9 mlrd. EUR (750 mlrd. EUR 2018 m. kainomis) suma.

Vykdamet metinę biudžeto procedūrą, biudžeto nomenklatūra suskirstyta pagal politikos grupes, taip suteikiant daugiau aiškumo, kaip atskiros išlaidų programos prisideda prie Sąjungos politikos tikslų įgyvendinimo.

1 išlaidų kategorija. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

Į šią išlaidų kategoriją įtrauktos pagrindinės ES programos, kuriomis remiamos mokslinių tyrimų ir inovacijų, skaitmeninės pertvarkos, strateginės infrastruktūros, bendrosios rinkos stiprinimo ir strateginių kosmoso projektų sritys. Šiai kategorijai priskiriamos programos „Europos horizontas“, fondas „InvestEU“, Europos infrastruktūros tinklų priemonė, bendrosios rinkos programa ir Europos kosmoso programa.

Programos, kurioms skiriami įnašai iš NGEU (išorės asignuotosios pajamos) šioje išlaidų kategorijoje: „Europos horizontas“ ir fondas „InvestEU“.

2 išlaidų kategorija. Tvarus augimas. Gamtos ištekliai

Ši išlaidų kategorija suskirstyta į dvi pakategores: ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos (2a) bei atsparumo didinimo ir vertybių (2b).

²¹ 2021 m. birželio 7 d. 2021 m. finansinės programos techninis patikslinimas pagal Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2021/365, kuriuo nustatoma 2022–2027 m. daugiametė finansinė programa, 4 straipsnį (COM(2021) 365 final).

²² 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1).

²³ 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (OL L 24, 2004 1 29, p. 1).

²⁴ Daugiametės finansinės programos patikslinimas pagal Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (COM(2022) 80 final, 2022 2 28), 7 straipsnį.

Išlaidomis pagal šią išlaidų kategoriją siekiama stiprinti ES valstybių narių atsparumą ir sanglaudą. Finansavimas padeda mažinti skirtumus ES regionuose ir tarp jų, taip pat valstybėse narėse ir tarp jų, ir skatinti darnų teritorinį vystymąsi (Europos regioninės plėtros fondas, Sanglaudos fondas, „Europos socialinis fondas +“). Be to, juo remiamas Sąjungos solidarumas ir bendradarbiavimas pasirengimo nelaimėms ir reagavimo į jas srityje (Sąjungos civilinės saugos mechanizmas ir „rescEU“). Be to, šios išlaidų kategorijos programomis siekiama didinti ES atsparumą dabartinės ir būsimoms problemoms investuojant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, jaunimą („Erasmus“), sveikatos apsaugą („ES – sveikatos labui“) ir veiksmus, kuriais siekiama apsaugoti ES vertybes (teisingumas, teisės ir vertybės) ir skatinti kultūrų įvairovę („Kūrybiška Europa“).

Į šią kategoriją įtraukta EGADP, kuriai 2021–2023 m. laikotarpiu didžiąją dalį lėšų skyrė NGEU. Kitos programos, kurioms skiriami įnašai iš NGEU (išorės asignuotosios pajamos) šioje išlaidų kategorijoje: „REACT-EU“, Sąjungos civilinės saugos mechanizmas („rescEU“). Išsamesnė EGADP veiklos apžvalga pateikta NGEU skirtniuose – Svarbiausių finansinių metų aspektų **2.2** ir **2.3** skirtniuose.

3 išlaidų kategorija. Gamtos ištekliai ir aplinka

Išlaidos pagal šią išlaidų kategoriją skiriamos darniam žemės ūkiui (bendra žemės ūkio politika), žuvininkystei ir jūrų politikai (Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas), taip pat programoms, skirtoms aplinkos apsaugai ir klimato politikos veiksmams (LIFE programa, Teisingos pertvarkos fondas).

Programos, kurioms skiriami įnašai iš NGEU (išorės asignuotosios pajamos) šioje išlaidų kategorijoje: kaimo plėtra, Teisingos pertvarkos fondas.

4 išlaidų kategorija. Migracija ir sienų valdymas

Pagal šią išlaidų kategoriją finansuojamos programos (Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas, Integravimo sienų valdymo fondas) ir decentralizuotos agentūros (pavyzdžiui, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX) ir Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra) yra skirtos problemoms, susijusioms su migracija, ES išorės sienų valdymu ir ES prieglobsčio sistemos apsauga, spręsti.

5 išlaidų kategorija. Saugumas ir gynyba

Ši išlaidų kategorija atspindi išaugusį poreikį bendradarbiauti Sąjungos lygmeniu, siekiant įveikti grėsmes saugumui ir didinti strateginį savarankiškumą. Ji apima programas, kurių paskirtis – gerinti Europos piliečių saugumą ir apsaugą (Vidaus saugumo fondas), stiprinti Europos gynybinius pajėgumus (Europos gynybos fondas) ir teikti priemones, reikalingas reaguoti į vidaus ir išorės saugumo problemas.

6 išlaidų kategorija. Kaimyninės šalys ir pasaulis

Šios išlaidų kategorijos programos stiprina ES socialinį ir ekonominį poveikį kaimyninėse šalyse, besivystančiose šalyse ir kitose pasaulio šalyse. Naujoji KVTBP „Globali Europa“ sujungia kelias buvusias ES išorės finansavimo priemones, įskaitant bendradarbiavimą su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėmis, kurios anksčiau buvo finansuojamos Europos plėtros fondo lėšomis. Į šią išlaidų kategoriją taip pat įtraukta parama šalims, besirengiančioms narystei ES (pasirengimo narystei parama), ir Sąjungos humanitarinės pagalbos programa.

7 išlaidų kategorija. Europos viešasis administravimas

Ši išlaidų kategorija apima administracines visų institucijų, pensijų ir Europos mokyklų išlaidas.

S – specialios priemonės

ES biudžeto lankstumo mechanizmai sudaro sąlygas ES sutelkti reikiamas lėšas, skirtas reaguoti į tokius nenumatytus įvykius kaip krizės, gaivalinės nelaimės ir ekstremalios situacijos. Jų taikymo sritis, finansinis asignavimas ir veikimo sąlygos yra nustatytos DFP reglamente ir tarpinstituciniame susitarime. Priemonėmis taip pat užtikrinama, kad biudžeto ištekliais būtų galima reaguoti į kintančius prioritetus, kad kiekvienas euras būtų panaudotas ten, kur labiausiai reikia.

Metinėje biudžeto nomenklatūroje ir vykdant biudžetą jos priskiriamos specialioms priemonėms (S), nes jos gali būti sutelkiamos viršijant DFP išlaidų viršutinės ribas, skiriant tiek įsipareigojimų asignavimus, tiek mokėjimų asignavimus

3.3. DETALIZUOTOS DFP IŠLAIDŲ KATEGORIJOS (PROGRAMOS)

DFP išlaidų kategorijos toliau skaidomos į detalizuotas išlaidų kategorijas, atitinkančias pagrindines išlaidų programas (pvz. „Horizontas 2020“, „Erasmus+“ ir t. t.). Teisinis pagrindas, kuriuo paremtas biudžeto vykdymas, priimamas šiuo programų lygmeniu. Programos yra paprastai įgyvendinimo ir rezultatų ataskaitų teikimui naudojama struktūra. Lentelės pagal programas galima rasti biudžeto vykdymo ataskaitose (žr. **6.7–6.12** lenteles).

3.4. „NextGenerationEU“

Negražintinai paramai (dotacijoms) skirtas 421,1 mlrd. EUR NGEU biudžetas daro didelę įtaką bendriems 2021–2026 m. ES metiniams biudžetams ir jų vykdymui. 2021 m. visa ši suma įrašyta kaip asignuotųjų pajamų asignavimai. Visi negražintinos paramos įsipareigojimai bus prisiimti iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir bus įvykdyti mokėjimais iki 2026 m. gruodžio 31 d. pagal EURI reglamento²⁵ 3 straipsnio 4 ir 9 dalis.

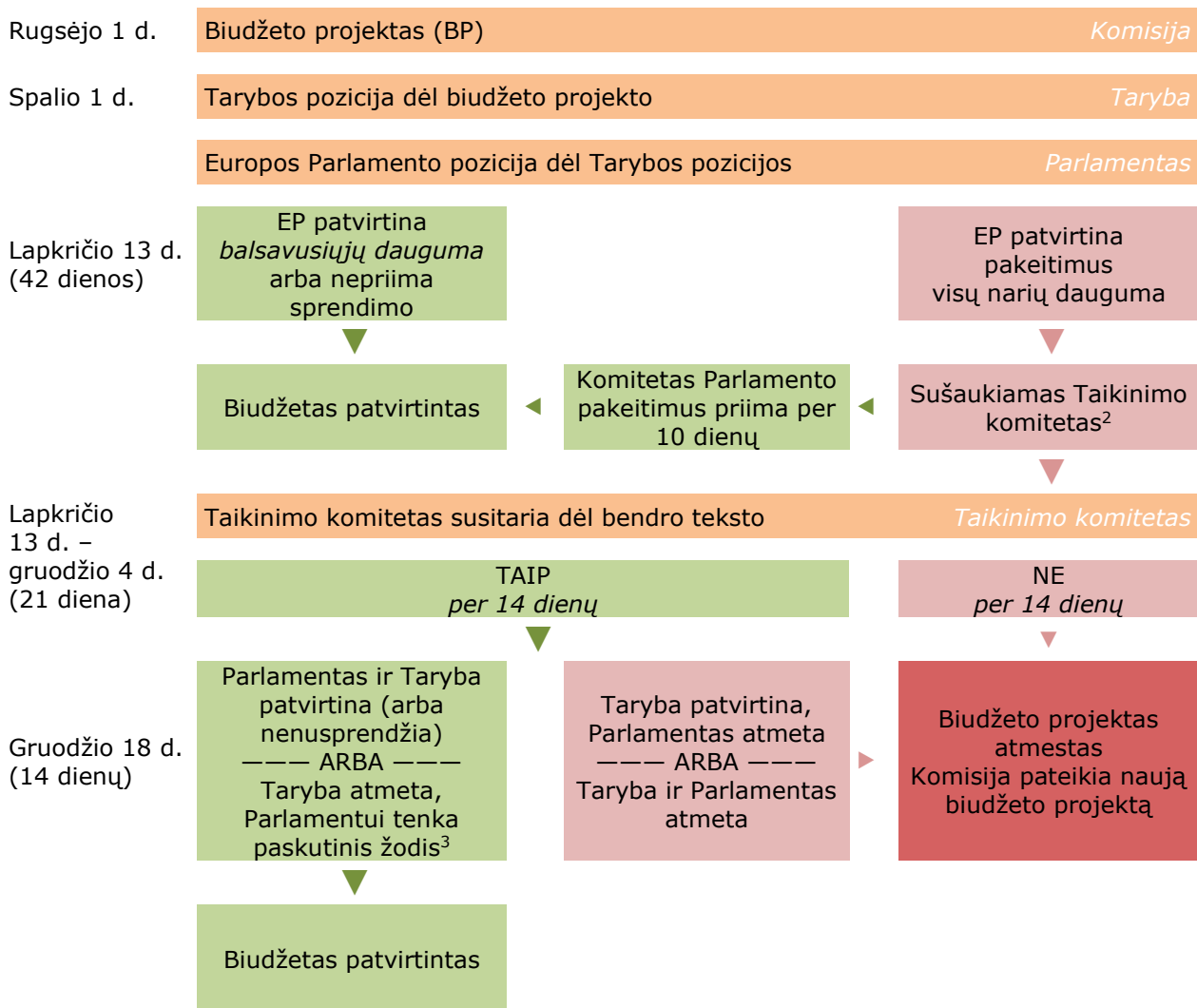
Išsami NGEU veiklos apžvalga pateikta Svarbiausių finansinių metų aspektų **2.2** ir **2.3** skirsniuose.

²⁵ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti.

3.5. METINIS BIUDŽETAS

Biudžeto patvirtinimo procedūra yra nustatyta Sutarties dėl ES veikimo 314 straipsnyje. Šioje diagramoje pateikti biudžeto tvirtinimo terminai ir etapai.

Tvarkaraštis pagal Sutartį¹

- 1) Praktiškai visos trys institucijos stengiasi savo atitinkamus dokumentus pateikti kuo anksčiau tais metais, kad procesas būtų sklandus.
- 2) Taikinimo komitetą sudaro Tarybos nariai arba jų atstovai ir toks pat skaičius narių, atstovaujančių Europos Parlamentui. Komisija dalyvauja Taikinimo komiteto posėdžiuose ir imasi visos reikiamos iniciatyvos siekdama suderinti Europos Parlamento ir Tarybos pozicijas.
- 3) Europos Parlamentas bendrą tekstą patvirtina ir vėliau per 14 dienų nuo Tarybos atmetimo nusprendžia (visų narių dauguma ir 3/5 balsavusiųjų) patvirtinti visus pakeitimus arba jų dalį.

Komisijos biudžeto struktūrą sudaro administraciniai ir veiklos asignavimai. Kitose institucijose yra tik administraciniai asignavimai. Biudžete skiriami dviejų tipų asignavimai – nediferencijuoti ir diferencijuoti.

Nediferencijuotieji asignavimai naudojami metinio pobūdžio operacijoms (kurios atitinka metinio periodiškumo principą) finansuoti. Diferencijuotieji asignavimai naudojami tam, kad metinio periodiškumo principą būtų galima suderinti su poreikiu valdyti daugiametes operacijas. Diferencijuotieji asignavimai skirstomi į įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimus:

- **įsipareigojimų asignavimai:** apima visų einamaisiais finansiniais metais prisiimtų teisinių įsipareigojimų sumą, skirtą veiklai, kuri trunka kelerius metus. Tačiau biudžetiniai įsipareigojimai veiksmams, trunkantiems ilgiau nei vienus finansinius metus, gali būti išskirstomi keleriems metams į metines dalis, kai tai numatyta pagrindiniame teisės akte,
- **mokėjimų asignavimai:** apima išlaidas, patiriamas dėl einamaisiais ir (arba) ankstesniais finansiniais metais prisiimtų įsipareigojimų.

Finansinėse ataskaitose finansavimo rūšys yra suskirstytos į šias dvi pagrindines grupes:

- galutiniai patvirtinti biudžeto asignavimai ir
- papildomi asignavimai, kuriuos sudaro:
 - iš ankstesnių metų perkeltos sumos (pagal Finansinį reglamentą retais atvejais leidžiama perkelti ankstesniais metais nepanaudotas sumas į einamuosius metus) ir
 - asignuotosios pajamos iš kompensacijų, trečiųjų šalių arba valstybių, dalyvaujančių ES programose, įnašų ir įnašų už trečiosioms šalims atliktus darbus; jos priskiriamos tiesiogiai atitinkamoms biudžeto išlaidų eilutėms ir sudaro trečią finansavimo pakopą.

Visų rūšių finansavimas kartu sudaro turimus asignavimus.

3.6. PAJAMOS

1.1.1. Pajamos iš nuosavų išteklių

Didžiausia pajamų dalis gaunama iš nuosavų išteklių, kurie yra šių kategorijų:

- (1) tradiciniai nuosavi ištekliai (TNI): 2022 m. sudarė apie 16 % nuosavų išteklių pajamų.
- (2) pridėtinės vertės mokestis (PVM) pagrįsti ištekliai: 2022 m. sudarė apie 13 % nuosavų išteklių pajamų.
- (3) neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti ištekliai: 2022 m. sudarė apie 4 % nuosavų išteklių pajamų.
- (4) bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįsti nuosavi ištekliai: 2022 m. sudarė apie 67 % nuosavų išteklių pajamų.

2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendime (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl ES nuosavų išteklių sistemos (2020 m. sprendimas dėl nuosavų išteklių) nurodytos nuosavų išteklių kategorijos ir nustatyti jų apskaičiavimo metodai. Šis sprendimas įsigaliojo 2021 m. birželio 1 d. ir taikytas atgaline data nuo 2021 m. sausio 1 d.

2020 m. sprendime dėl nuosavų išteklių nustatyta, kad bendra nuosavų išteklių suma, paskirta Sąjungai metiniams mokėjimų asignavimams padengti, negali viršyti 1,40 % visų valstybių narių BNP sumos. Be to, sprendimu Komisija įgaliota išimties tvarka Sąjungos vardu kapitalo rinkose laikinai pasiskolinti iki 750 mlrd. EUR 2018 m. kainomis per ekonomikos gaivinimo priemonę „NextGenerationEU“ siekiant reaguoti į COVID-19 krizės padarinius. Mokėjimų asignavimų nuosavų išteklių viršutinė riba bus laikinai padidinta 0,6 procentinio punkto, kad būtų padengti visi įsipareigojimai, atsirandantys dėl šio skolinimosi.

Nuo 2021 m. ES biudžeto eilutė „Kitos pajamos“ apima Jungtinės Karalystės finansinius įnašus, susijusius su finansiniu susitarimu pagal Susitarimą dėl Jungtinės Karalystės išstojimo.

1.1.2. Tradiciniai nuosavi ištekliai (TNI)

TNI sudaro muitai, taikomi importui iš trečiųjų valstybių, kuriuos ES vardu surenka valstybės narės. Tačiau valstybės narės pasilieka 25 % surinkimo išlaidoms padengti. Visos nustatytos TNI sumos turi būti įrašomos į vieną iš šių kompetentingų institucijų tvarkomų sąskaitų:

- į paprastas sąskaitas, nustatytas Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 609/2014 6 straipsnio 3 dalyje – visos susigrąžintos arba garantijomis užtikrintos sumos,
- į atskiras sąskaitas, taip pat nustatytas minėtame straipsnyje – visos dar nesusigrąžintos ir (arba) garantijomis neužtikrintos sumos; į šią sąskaitą taip pat gali būti įrašomos garantijomis užtikrintos, tačiau užginčytos sumos.

Valstybės narės turi pervesti TNI į Komisijos sąskaitą per savo išdą arba nacionalinį centrinį banką ne vėliau kaip pirmą darbo dieną po 19-tos antro mėnesio, einančio po to mėnesio, per kurį teisė buvo nustatyta (arba susigrąžinta, jei tai atskira sąskaita), dienos.

1.1.3. Pridėtinės vertės mokestis (PVM)

PVM pagrįsti nuosavi ištekliai apskaičiuojami pagal valstybių narių PVM bazes, kurios šiuo tikslu suderintos pagal ES taisykles. Nustatytas vienodas 0,30 % pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienos valstybės narės bendrai PVM pajamų, surinktų už visas apmokestinamąsias prekes, sumai, padalytai iš svertinio PVM tarifo vidurkio. PVM bazei taikomas apribojimas – 50 % kiekvienos valstybės narės BNP.

1.1.4. Neperdirbtų plastiko pakuočių atliekos

Vienodas 0,80 EUR/kg pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienoje valstybėje narėje susidarančių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svariui. Per tam tikrus metus neperdirbtų plastiko pakuočių atliekos apskaičiuojamos kaip valstybėje narėje susidariusių plastiko pakuočių atliekų ir tais metais perdirbtų plastiko pakuočių atliekų skirtumas. Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Ispanija, Kroatija, Italija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija ir Slovakija turi teisę į konkrečius metinius vienkartinis plastiko nuosavų išteklių įnašų sumažinimus.

1.1.5. Bendrosios nacionalinės pajamos (BNP)

Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįsti ištekliai naudojami tai biudžeto daliai, kuriai neskirti jokie kiti pajamų šaltiniai, finansuoti. Kiekvienos valstybės narės BNP taikomas vienodas pareikalavimo tarifas, nustatomas pagal ES taisykles.

1.1.6. Bendras sumažinimas

2021–2027 m. laikotarpiu bendras metinių BNP pagrįstų įnašų sumažinimas taikomas šioms valstybėms narėms: 565 mln. EUR Austrijai, 377 mln. EUR Danijai, 3 671 mln. EUR Vokietijai, 1 921 mln. EUR Nyderlandams ir 1 069 mln. EUR Švedijai. Šie bendri sumažinimai vertinami 2020 m. kainomis ir yra finansuojami visų valstybių narių.

1.1.7. Praėjusių finansinių metų nuosavų išteklių patikslinimai

PVM ir BNP pagrįsti ištekliai nustatomi remiantis atitinkamų bazių prognozėmis, kurios nustatomos rengiant biudžeto projektą. Vėliau atitinkamais biudžetinėmis metais šios prognozės peržiūrimos ir taisomuoju biudžetu atnaujinamos. Komisija pareikalauja, kad valstybės narės padengtų mokėtinų sumų, apskaičiuotų remiantis faktinėmis bazėmis, ir faktiškai pagal (pataisytas) prognozes sumokėtų sumų skirtumus, tiek teigiamus, tiek neigiamus – iki trečių metų, einančių po atitinkamų biudžetinių metų, kovo mėn. pirmos darbo dienos. Jeigu nepaskelbiama išlyga, per ateinančius ketverius metus galima koreguoti faktines PVM ir BNP bazes. Šios išlygos yra potencialūs reikalavimai valstybėms narėms sumokėti neapibrėžtas sumas, kadangi negalima tiksliai nustatyti jų finansinio poveikio. Kai galima nustatyti tikslią sumą, pareikalaujama atitinkama PVM ir BNP išteklių suma, susijusi arba su PVM ir BNP likučiais, arba su atskirais pareikalavimais įmokėti lėšas. Plastiko kiekiu pagrįstų nuosavų išteklių prognozė tikslinama panašiai. Tačiau Komisija pareikalauja, kad valstybės narės padengtų mokėtinų sumų, apskaičiuotų remiantis jų metinėmis ataskaitomis, kuriose nurodyti biudžeto vykdymo rezultatai, ir faktiškai pagal (pataisytas) prognozes sumokėtų sumų skirtumus, tiek teigiamus, tiek neigiamus – iki trečių metų, einančių po atitinkamų biudžetinių metų, birželio mėn. pirmos darbo dienos. Jeigu nepaskelbiama išlyga, per ateinančius penkerius metus galima koreguoti faktines bazes.

3.7. BIUDŽETO REZULTATO SKAIČIAVIMAS

Susidaręs ES biudžeto perteklius grąžinamas valstybėms narėms per kitus metus, atimant sumas, kurias jos turi mokėti tais metais.

Į ataskaitas įtrauktos nuosavų išteklių sumos – tai sumos, kuriomis per tuos metus kredituojamos sąskaitos, kurias Komisijos vardu atidarė valstybių narių vyriausybės. Pertekliaus atveju pajamos taip pat sudaro praėjusių finansinių metų biudžeto vykdymo rezultatas. Kitos į ataskaitas įtrauktos pajamos – tai per metus faktiškai gautos sumos.

Apskaičiuojant biudžeto vykdymo metų rezultatą, išlaidas sudaro mokėjimai pagal tų metų asignavimus ir bet kurie tų metų asignavimai, perkeliama į kitus metus. Mokėjimai pagal numatytus asignavimus – tai mokėjimai, kuriuos apskaitos pareigūnas atliko iki finansinių metų gruodžio 31 d. EŽŪGF atveju mokėjimai – tai mokėjimai, kuriuos valstybės narės atliko nuo N-1 metų spalio 16 d. iki N metų spalio 15 d., su sąlyga, kad apskaitos pareigūnui iki N+1 metų sausio 31 d. buvo pranešta apie įsipareigojimą ir leidimą juos atlikti. Po patikrinimų valstybėse narėse gali būti priimtas sprendimas dėl EŽŪGF išlaidų atitikties.

Biudžeto vykdymo rezultatą sudaro du elementai: ES rezultatas ir Europos ekonominei erdvei (EEE) priklausančių ELPA šalių dalyvavimo rezultatas. Remiantis Reglamento Nr. 608/2014, kuriuo nustatomos

Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės, 1 straipsnio 1 dalimi, šis rezultatas yra skirtumas tarp:

- visų tais finansiniais metais gautų pajamų ir
- visų mokėjimų, atliktų pagal einamųjų metų asignavimus, bei visos tų metų asignavimų, perkeltų į kitus metus, sumos.

Prie gauto skaičiaus pridedama arba iš jo atimama:

- grynasis panaikintų mokėjimų asignavimų, perkeltų iš ankstesniųjų metų, ir bet kurių mokėjimų, kurie dėl euro kurso svyravimų viršija nediferencijuotuosius asignavimus, perkeltus iš praėjusiųjų metų, likutis;
- asignuotųjų pajamų raida ir
- per metus užfiksuotas dėl valiutų kurso pokyčio gautas grynasis pelnas arba nuostoliai.

Iš praėjusių finansinių metų perkelti asignavimai, susiję su įnašais iš trečiųjų šalių ir darbu trečiosioms šalims, kurie pagal savo pobūdį niekada nenustoja galioti, įtraukiami kaip papildomi finansinių metų asignavimai. Tuo paaiškinama, kodėl skiriasi iš praėjusių metų perkeltos sumos N metų biudžeto vykdymo ataskaitoje ir sumos, kurios N-1 metų biudžeto vykdymo ataskaitoje perkeltos į kitus metus. Apskaičiuojant biudžeto rezultata, neatsižvelgiama į įsipareigojimų asignavimus, kuriuos vėl leista naudoti susigražinus mokėjimus.

Perkelti mokėjimų asignavimai apima automatinius perkėlimus ir perkėlimus pagal sprendimą. Kiek tai susiję su panaikintais iš ankstesnių metų perkeltais nepanaudotais mokėjimų asignavimais, nurodomi automatiškai ir pagal sprendimą perkelti panaikinti asignavimai.

3.8. EKONOMINIO REZULTATO SUDERINIMAS SU BIUDŽETO REZULTATU

mln. EUR

	2022	2021
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	(91 949)	(42 100)
Pajamos		
<i>Einamaisiais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios dar</i>	<i>(5 978)</i>	<i>(7 068)</i>
<i>Ankstesniais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios surinktos</i>	<i>74 088</i>	<i>64 356</i>
<i>Sukauptos pajamos (grynosios)</i>	<i>2 072</i>	<i>(5 434)</i>
	70 182	51 854
Išlaidos		
<i>Sukauptos išlaidos (grynosios)</i>	<i>45 648</i>	<i>53 108</i>
<i>Praėjusių metų išlaidos, padengtos einamaisiais metais</i>	<i>(2 053)</i>	<i>(1 046)</i>
<i>Grynasis išankstinio finansavimo poveikis</i>	<i>(21 659)</i>	<i>(47 608)</i>
<i>Mokėjimų asignavimai, perkelti į kitus metus</i>	<i>(2 660)</i>	<i>(4 449)</i>
<i>Mokėjimai iš perkėlimų ir panaikinti nepanaudoti mokėjimų asignavimai</i>	<i>3 331</i>	<i>(4 047)</i>
<i>Atidėjinių pokyčiai</i>	<i>3 650</i>	<i>1 032</i>
<i>Kita</i>	<i>(2 139)</i>	<i>(3 577)</i>
	24 118	(6 587)
Ekonominės veiklos rezultatas. Agentūros ir likviduojama EAPB	168	61
METINIS BIUDŽETO REZULTATAS	2 519	3 230

Pagal Finansinį reglamentą ekonominis metų rezultatas yra apskaičiuojamas remiantis kaupiamosios apskaitos principais ir ES apskaitos taisyklėmis, o biudžeto rezultatas yra paremtas pakeistomis pinigų apskaitos taisyklėmis. Kadangi ekonominis rezultatas ir biudžeto rezultatas apima tas pačias pagrindines operacijas, išskyrus kitus (nebiudžetinius) likviduojamų agentūrų ir likviduojamos EAPB pajamų ir išlaidų šaltinius, kurie yra įtraukti tik į ekonominį rezultatą, metų ekonominio rezultato ir metų biudžeto rezultato suderinimas yra naudinga nuoseklumo patikra.

Derinamos sumos. Pajamos

Faktinės finansinių metų biudžeto pajamos yra pajamos, gautos surinkus gautinas sumas pagal per metus nustatytas teises, ir sumos, gautos pagal teises, nustatytas ankstesniaisiais metais. Todėl teisės į einamaisiais metais gautinas sumas, kurios dar nesurinktos, suderinimo tikslais turi būti atskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos nesudaro biudžeto pajamų dalies. Tačiau teisės į ankstesniais metais gautinas sumas, kurios surinktos einamaisiais metais, suderinimo tikslais turi būti pridėtos prie ekonominio rezultato.

Sukauptas pajamas daugiausia sudaro sumos, susijusios su finansinėmis korekcijomis, nuosavi ištekliai, palūkanos ir dividendai. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamaisiais metais sukauptas pajamas atėmus atkurtas sukauptas pajamas iš ankstesnių metų.

Derinamos sumos. Išlaidos

Grynasis sukauptas išlaidas daugiausia sudaro sukauptos sumos, nustatytos metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo tikslais, t. y. reikalavimus atitinkančios išlaidos, kurias patyrė ES lėšų gavėjai, bet apie kurias Komisijai dar nepranešta. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamaisiais metais sukauptas išlaidas, atėmus atkurtas ankstesnių metų sukauptas išlaidas. Einamaisiais metais atlikti mokėjimai, susiję su ankstesniais metais užregistruotomis sąskaitomis faktūromis, yra einamųjų metų biudžeto išlaidų dalis, todėl suderinimo tikslais turi būti pridėtos prie ekonominio rezultato.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis yra 1) naujų išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais ir pripažintų kaip metų biudžeto išlaidos, ir 2) išankstinio finansavimo sumų padengimo per einamaisiais metais patvirtintas finansuoti tinkamas išlaidas, derinys. Pastarosios sumos yra išlaidos kaupimo, bet ne biudžeto sąskaitų požiūriu, nes pradinio išankstinio finansavimo mokėjimas jau buvo laikomas biudžeto išlaidomis, kai tas mokėjimas buvo atliekamas.

Be mokėjimų, kurie atlikti pagal metų asignavimus, apskaičiuojant biudžeto metų rezultatą taip pat reikia atsižvelgti į tų metų asignavimus, kurie perkeliama į ateinančius metus (pagal Reglamento (ES,

Euratomas) Nr. 608/2014 1 straipsnio 1 dalį). Tas pats pasakytina apie biudžeto mokėjimus, atliktus einamaisiais metais iš perkėlimų iš ankstesnių metų, ir panaikintus nepanaudotus mokėjimų asignavimus.

Atidėjinių pokyčiai siejami su metų pabaigos įverčiais finansinėse ataskaitose (daugiausia darbuotojų išmokomis), kurie poveikio biudžetinėms sąskaitoms neturi. Kitas derinamas sumas sudaro skirtingi elementai, kaip antai turto amortizacija (nusidėvėjimas), turto įsigijimas, kapitalo nuomos įmokos ir finansinis dalyvavimas, kurių biudžeto ir kaupiamosios apskaitos tvarkymas skiriasi.

Derinami punktai. Agentūrų ir likviduojamos EAPB ekonominis rezultatas

Metinis biudžeto rezultatas yra nekonsoliduotas skaičius ir neapima kitų (nebiudžetinių) konsoliduotų agentūrų ir likviduojamos EAPB pajamų ir išlaidų šaltinių (žr. **6** pastabą). Siekiant suderinti metų ekonominį rezultatą (konsoliduotą skaičių, į kurį įtrauktos šios sumos) su metų biudžeto rezultatu, visas konsoliduotas agentūrų ir likviduojamos EAPB metų ekonominis rezultatas pateikiamas kaip derinamas punktas.

4. 2022 M. ES BIUDŽETO VYKDYMAS

Aiškinamosios pastabos apie 2022 m. biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymą, dar neįvykdytus įsipareigojimus ir biudžeto rezultatą pateikiamos Svarbiausių finansinių metų aspektų 3 skirsnyje „Biudžeto vykdymo suvestinė“.

5. ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS

5.1. ES BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMO SUVESTINĖ

mln. EUR

Antraštinė dalis	Pajamų asignavimai		Teisės į gautinas sumas			Pajamos			Pajamos, kaip biudžeto % dalis	Nesu- mokėta
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Einamieji metai	Perkelti asignavimai	Iš viso	Iš einamaisiais metais gautinų sumų	Iš perkeltų gautinų sumų	Iš viso		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1 Nuosavi ištekliai	157 701	153 928	155 083	2 237	157 320	155 073	686	155 758	101 %	1 562
<i>Cukraus mokesčiai</i>	0	0	(1)	(0)	(1)	(1)	–	(1)	-	(0)
<i>Muitai</i>	17 913	23 765	25 181	2 237	27 419	25 171	686	25 857	109 %	1 562
<i>PVM</i>	19 071	19 714	19 666	–	19 666	19 666	–	19 666	100 %	–
<i>BNP</i>	114 719	104 088	103 880	–	103 880	103 880	–	103 880	100 %	–
<i>Tam tikrų valstybių narių BNP pagrįstų įnašų sumažinimas</i>	–	–	19	–	19	19	–	19	-	–
<i>Plastiko pakuočių atliekos</i>	5 997	6 361	6 337	–	6 337	6 337	–	6 337	100 %	–
2 Perteklius, likučiai ir patikslinimai	0	2 980	3 227	7	3 233	3 227	–	3 227	108 %	7
3 Administracinės pajamos	1 791	1 791	2 581	75	2 656	2 554	53	2 607	146 %	49
4 Finansinės pajamos, delspinigiai ir baudos	115	454	(226)	16 861	16 635	(949)	1 544	596	131 %	16 039
5 Biudžeto garantijos, skolinimosi ir skolinimo operacijos	0	0	62 203	–	62 203	62 203	–	62 203	-	–
6 Su Sąjungos politika susijusios pajamos, įnašai ir grąžinamosios išmokos	10 997	10 884	20 402	6 287	26 689	14 952	5 922	20 874	192 %	5 815
Iš viso	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

6. ES BIUDŽETO IŠLAIDŲ VYKDYMAS

6.1. DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai			Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotos pajamos	Iš viso turimų asignavimų	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotos pajamos	Iš viso turimų asignavimų
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	49 709	11 605	61 314	–	14 754	76 068	56 351	1 259	57 610	3	17 934	75 546
2b. Atsparumo didinimas ir vertybės	6 330	161	6 491	0	242 812	249 303	5 702	(171)	5 531	25	48 553	54 108
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271
iš jų: Su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	40 369	(0)	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674
4 Migracija ir sienų valdymas	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642
5 Saugumas ir gynyba	1 785	28	1 813	–	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902
7 Europos viešasis administravimas	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149
iš jų: institucijų administracinės išlaidos	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724
O Neįtraukta į DFP	–	–	–	–	6 692	6 692	–	–	–	–	6 830	6 830
S Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351
Iš viso	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370

6.2. DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. E
UR

DFP išlaidų kategorija		Iš viso turimų asignavi- mų	Prisiimti įsipareigojimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai				Iš viso
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvir- tinto biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvir- tinto biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10 + 11+12
1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	–	5 738	5 738	2	–	1	3
2	Sanglauda, atsparumas ir vertybės	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	–	82	1 084
	2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	76 068	60 159	–	14 473	74 632	98 %	159	199	359	996	–	82	1 078
	2b. Atsparumo didinimas ir vertybes	249 303	6 485	0	137 790	144 275	58 %	0	105 022	105 022	5	–	1	6
3	Gamtos ištekliai ir aplinka	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
	iš jų: Su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
4	Migracija ir sienų valdymas	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	–	0	0
5	Saugumas ir gynyba	1 851	1 809	–	30	1 840	99 %	3	7	11	0	–	0	1
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0
7	Europos viešasis administravimas	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52
	iš jų: institucijų administracinės išlaidos	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41
O	Neįtraukta į DFP	6 692	–	–	3 006	3 006	45 %	–	3 686	3 686	–	–	–	–
S	Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	3 531	1 299	1 303	–	2 602	74 %	746	3	749	173	–	7	180
IŠ viso		481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

6.3. DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	75 546	57 600	1	15 414	73 015	97 %	3	2 520	2 523	7	2	0	8
2b. Atsparumo didinimas ir vertybės	54 108	5 455	23	48 077	53 555	99 %	73	475	548	3	2	0	5
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
iš jų: Su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
4 Migracija ir sienų valdymas	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
5 Saugumas ir gynyba	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30
7 Europos viešasis administravimas	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
iš jų: institucijų administracinės išlaidos	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
O Neįtraukta į DFP	6 830	–	–	72	72	1 %	–	6 757	6 757	–	–	–	–
Solidarumo mechanizmai													
S Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	–	–	0
Iš viso	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

6.4. DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI

mln. EUR

DFP išlaidų kategorija	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	152 840	(155)	(65 983)	86 703	74 632	(7 032)	(1)	67 599	154 302
2b. Atsparumo didinimas ir vertybės	56 193	(133)	(23 163)	32 896	144 275	(30 392)	(0)	113 883	146 779
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
iš jų: Su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	–	147	357
4 Migracija ir sienų valdymas	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	–	1 543	4 008
5 Saugumas ir gynyba	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Europos viešasis administravimas	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
iš jų: institucijų administracinės išlaidos	684	(86)	(598)	–	4 850	(4 203)	7	654	654
O Neįtraukta į DFP	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	–	2 944	3 071
S Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	–	–	–	–	2 602	(2 602)	–	0	0
Iš viso	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

6.5. DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS

	mln. EUR								
	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459
4 Migracija ir sienų valdymas	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008
5 Saugumas ir gynyba	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962
7 Europos viešasis administravimas	–	–	–	–	0	–	0	1 048	1 048
0 Neįtraukta į DFP	–	–	–	–	–	0	127	2 944	3 071
5 Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Iš viso	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821

Naujos sudėties Komisija atliko tarnybų vidaus reorganizaciją. Dėl susijusių operacijų persikirstymo likutinė suma buvo perkelta iš vieno metų į kitus. Bendra dar neįvykdytų įsipareigojimų suma lieka nepakitusi.

6.6. DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL ASIGNAVIMŲ RŪŠĮ

mln. EUR

	Iš biudžeto asignavimų					Iš asignuotųjų pajamų asignavimų					Iš viso dar neįvykdytų įsipareigojimų 2022 m. pabaigoje
	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1 Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130
2 Sanglauda, atsparumas ir vertybės	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
2a. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	91 481	(143)	60 159	57 554	93 943	61 360	(13)	14 473	15 461	60 358	154 302
2b. Atsparumo didinimas ir vertybės	4 088	(120)	6 485	5 460	4 993	52 105	(14)	137 790	48 095	141 786	146 779
3 Gamtos ištekliai ir aplinka	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
iš jų: su rinka susijusios išlaidos ir tiesioginės išmokos	334	(6)	40 552	40 523	357	–	–	629	629	0	357
4 Migracija ir sienų valdymas	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008
5 Saugumas ir gynyba	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Kaimyninės šalys ir pasaulis	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Europos viešasis administravimas	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048
iš jų: institucijų administracinės išlaidos	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654
O Neįtraukta į DFP			–	–	–	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071
S Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	–	–	2 602	2 602	0						0
Iš viso	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821

6.7. DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ IŠSKAIDYMAS IR POKYČIAI

mln. EUR

Programa	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1 „Europos horizontas“	12 239	1	12 240	230	5 244	17 714	12 559	(439)	12 120	96	5 961	18 178
Euratomas	271	(1)	270	–	80	350	314	(44)	270	25	123	417
Termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	710	–	710	–	23	733	668	(107)	561	1	51	613
Kiti veiksmai	–	–	–	–	690	690	–	–	–	–	371	371
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	17	–	17	–	–	17	16	(8)	9	–	–	9
„InvestEU“ fondas	1 197	–	1 197	–	4 677	5 874	1 032	25	1 057	1	1 717	2 775
EITP – Transportas	1 758	40	1 799	–	17	1 816	1 886	79	1 966	1	19	1 986
EITP – Energetika	800	(3)	797	–	14	811	589	43	632	1	12	646
EITP – Skaitmeninė ekonomika	283	(34)	249	–	2	251	257	(124)	133	1	4	138
Skaitmeninė Europa	1 248	(15)	1 233	–	31	1 264	849	(83)	766	7	21	794
Decentralizuotos agentūros	192	14	206	–	13	219	192	(1)	191	–	13	204
Kiti veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	7	–	7	–	0	7	26	(5)	21	–	0	21
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	24	(1)	22	–	4	26	23	2	25	–	1	26
Bendroji rinka	614	74	688	–	45	733	580	(39)	541	8	57	605
ES kova su sukčiavimu	24	–	24	–	1	26	31	(3)	28	–	1	29
Mokesčių sistema	37	–	37	–	4	41	36	(8)	28	0	4	32
Muitinė	130	–	130	–	8	139	115	(5)	109	0	8	118
Decentralizuotos agentūros	120	(4)	116	–	12	128	120	(4)	116	–	12	128
Kiti veiksmai	10	(0)	10	–	0	10	9	0	9	–	0	9
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	17	–	17	–	–	17	13	(6)	8	–	–	8
Europos kosmoso programa	2 008	–	2 008	–	127	2 135	2 088	(135)	1 953	5	248	2 206

Programa	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Decentralizuotos agentūros	68	–	68	–	2	70	68	(5)	64	–	2	65
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379
2 Regioninė plėtra (ERPF)*	30 174	7 255	37 429	–	7 983	45 412	29 597	2 583	32 181	1	11 625	43 807
Sanglaudos fondas	4 865	1 581	6 446	–	657	7 102	11 162	(1 675)	9 488	0	745	10 233
Sanglaudos fondo indėlis į EITP – Transportas	1 494	–	1 494	–	12	1 507	1 851	–	1 851	–	4	1 855
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	3	–	3	–	0	3	3	(0)	3	–	0	3
„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)*	13 174	2 769	15 943	–	6 102	22 045	13 736	350	14 087	2	5 559	19 647
Parama Kipro turkų bendruomenei	34	–	34	–	1	35	37	6	42	0	0	43
Ekonomikos gaivinimas ir atsparumo didinimas	119	–	119	–	239 943	240 062	112	(14)	98	2	47 196	47 296
„Pericles IV“	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
ES ekonomikos gaivinimas	145	(71)	74	–	1	75	145	(71)	74	2	1	76
„RescEU“	101	253	354	0	1 959	2 313	187	62	249	–	329	578
„ES – sveikatos labui“	840	(0)	839	–	22	861	353	(163)	190	4	10	204
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (SPP)	–	–	–	–	377	377	8	126	134	–	377	512
Decentralizuotos agentūros	291	(6)	284	–	42	327	276	(6)	270	–	42	311
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	12	2	14	–	–	14	11	2	12	–	–	12
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	106	(19)	88	–	11	99	87	(0)	87	2	11	100
„Erasmus+“	3 402	4	3 406	–	394	3 800	3 301	(20)	3 281	8	519	3 807
Europos solidarumo korpusas (ESC)	141	–	141	–	20	161	116	16	132	4	22	158

Programa	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavi mų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtin- tas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtin- tas biudžetas	Perkėli- mai	Asignuo- tosios pajamos		Pradinis patvirtin- tas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėli- mai	Galutinis patvirtin- tas biudžetas	Perkėli- mai	Asignuo- tosios pajamos	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Programa „Kūrybiška Europa“	407	–	407	–	19	426	400	(88)	313	2	22	337
Teisingumas	44	–	44	–	9	53	38	1	39	1	10	49
Teisės ir vertybės	215	–	215	–	2	217	170	(17)	154	1	2	157
Decentralizuotos agentūros	246	(2)	245	–	4	249	238	(3)	235	–	4	239
Kiti veiksmai	9	–	9	–	3	11	7	(1)	6	–	3	9
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	35	–	35	–	0	36	52	(4)	48	–	0	48
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	183	–	183	–	5	187	164	1	165	–	4	169
Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654
3 Žemės ūkio garantijos	40 369	0	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674
Kitos gamtos išteklių ir aplinkos programos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	12 728	–	12 728	–	6 072	18 800	14 680	(775)	13 905	0	1 623	15 528
Jūrų reikalai ir žuvininkystė	972	162	1 134	–	76	1 210	732	3	736	1	183	919
Žuvininkystė (SFPA ir RFMO)	159	0	159	–	–	159	166	(7)	159	–	–	159
Decentralizuotos agentūros	29	–	29	–	1	30	29	–	29	–	1	30
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	–	1	–	–	1	6	(1)	5	–	–	5
Aplinka ir klimato politika (LIFE)	756	–	756	–	10	765	529	(1)	528	5	8	542
Teisingos pertvarkos fondas	1 160	283	1 443	–	10 867	12 310	1	0	1	–	175	177
Paskolos priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą	–	–	–	–	167	167	–	–	–	–	167	167
Decentralizuotos agentūros	54	–	54	–	7	61	54	–	54	–	7	61
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	8	–	8	–	0	8	11	(2)	9	–	0	9
Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271
4 Prieglobstis, migracija ir integracija	1 119	279	1 399	2	10	1 411	1 292	194	1 486	26	9	1 521
Decentralizuotos agentūros	154	12	166	–	26	192	154	6	160	–	26	186

Programa	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	0	0	–	–	–	–	0	0
Sienų valdymas (IBMF) – Sienų valdymas ir vizos	671	85	756	–	8	764	511	135	646	1	143	790
Sienų valdymas (IBMF) – Muitinės įranga	138	–	138	–	–	138	136	1	137	0	–	137
Decentralizuotos agentūros	1 009	(57)	952	–	64	1 016	986	(42)	944	–	64	1 008
Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642
5 Vidaus saugumo fondas (VSF)	227	27	254	–	5	259	241	(28)	213	1	5	219
Atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas	99	–	99	–	–	99	40	(3)	37	–	–	37
Branduolinė sauga ir atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimas	44	–	44	–	1	45	65	(24)	41	2	1	44
Decentralizuotos agentūros	216	1	217	–	10	226	216	1	217	–	10	226
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	0	–	0	–	–	0
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	22	–	22	–	0	22	21	–	21	–	0	21
Europos gynyba (moksliniai tyrimai)	318	–	318	–	7	326	178	(18)	160	1	4	165
Europos gynyba (ne moksliniai tyrimai)	627	–	627	–	15	642	379	(23)	356	1	8	364
Karinis mobilumas	232	–	232	–	–	232	98	16	114	1	–	115
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	1 785	28	1 813	–	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192
6 Kaimynystė, vyst. ir tarptaut. bendradarbiavimas	12 717	(94)	12 622	1 864	258	14 744	7 892	451	8 343	990	307	9 640
Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (EINS)	39	–	39	0	3	42	33	(16)	16	1	3	20
Humanitarinė pagalba (HUMA)	1 806	636	2 442	39	24	2 505	2 092	306	2 398	45	24	2 467
Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	362	–	362	–	25	387	334	50	384	0	25	409

Programa	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT)	69	–	69	4	–	73	52	(22)	30	1	–	31
Kiti veiksmai	72	(22)	50	–	1	51	47	(7)	40	–	1	41
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	95	–	95	–	1	95	95	(1)	94	–	0	95
Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	2 012	(19)	1 992	331	145	2 468	2 372	(521)	1 851	11	338	2 200
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902
7 Darbuotojų pensijos	2 086	77	2 162	–	236	2 398	2 086	77	2 162	–	236	2 398
(Buvusių narių pensijos) EP	11	1	12	–	–	12	11	1	12	–	–	12
(Buvusių narių pensijos) EVC	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	1
(Buvusių narių pensijos) Komisija	8	–	8	–	–	8	8	–	8	–	–	8
(Buvusių narių pensijos) ESTT	13	0	13	–	–	13	13	0	13	–	–	13
(Buvusių narių pensijos) Audito Rūmai	6	–	6	–	–	6	6	–	6	–	–	6
(Buvusių narių pensijos) Ombudsmenas	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
(Buvusių narių pensijos) EDAPP	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
Europos mokyklos	207	9	215	–	25	240	207	9	215	2	25	242
Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	2 625	3	2 629	–	91	2 719	2 625	3	2 629	0	91	2 719
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	253	8	261	–	71	332	253	8	261	39	71	371
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	14	1	15	–	0	15	14	1	15	2	0	17
Nariai – Laikinosios išmokos	3	(0)	2	–	–	2	3	(0)	2	–	–	2
Įdarbinimo išlaidos	30	1	31	–	1	33	30	1	31	2	1	35
Tarnybos nutraukimas	8	0	9	–	–	9	8	0	9	–	–	9
Mokymo išlaidos	18	(0)	17	–	6	23	18	(0)	17	12	6	36

Programa	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Socialinė ir judumo sritys	22	(1)	22	–	28	50	22	(1)	22	14	29	64
Informacinės ir ryšių technologijos	252	3	255	–	106	362	252	3	255	163	106	525
Nuoma ir pirkimas	310	(21)	289	–	49	337	310	(21)	289	18	49	356
Su pastatais susijusios išlaidos	106	25	131	–	32	164	106	25	131	51	32	215
Saugumas	66	(2)	64	–	15	79	66	(2)	64	32	15	111
Komandiruotės ir atstovavimas	51	(1)	50	–	4	53	51	(1)	50	12	4	65
Susitikimai, komitetai, konferencijos	26	(13)	13	–	2	15	26	(13)	13	4	2	20
Oficialusis leidinys	3	(1)	2	–	–	2	3	(1)	2	1	–	3
Leidiniai	10	3	13	–	3	17	10	3	13	7	3	24
Informacijos įsigijimas	4	(0)	4	–	0	4	4	(0)	4	2	0	6
Studijos ir tyrimai	4	(1)	3	–	0	3	4	(1)	3	4	0	8
Bendra įranga, automobiliai, baldai	17	4	20	–	12	32	17	4	20	13	12	44
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	27	4	31	–	41	72	27	4	31	4	41	76
Kitos administracinės išlaidos	18	(1)	17	–	14	31	18	(1)	17	8	14	38
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	0	(0)	0	–	–	0
Kitų institucijų administracinės išlaidos	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149
O Inovacijų fondas (IF)	–	–	–	–	6 570	6 570	–	–	–	–	6 705	6 705
Kiti veiksmai	–	–	–	–	122	122	–	–	–	–	124	124
Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	–	–	–	–	6 692	6 692	–	–	–	–	6 830	6 830
S Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR)	1 299	(580)	718	12	1	732	1 299	(580)	718	12	1	732
Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	201	–	201	–	8	210	25	(2)	23	–	7	30
Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas	1 299	–	1 299	1 291	–	2 590	1 299	–	1 299	1 291	–	2 590

Programa	Įsipareigojimų asignavimai						Mokėjimų asignavimai					
	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų	Biudžeto asignavimai			Papildomi asignavimai		Iš viso turimų asignavimų
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos		Pradinis patvirtintas biudžetas	Taisomieji biudžetai ir perkėlimai	Galutinis patvirtintas biudžetas	Perkėlimai	Asignuotosios pajamos	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351
Iš viso	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370

* Į šią DFP programą įtrauktas papildomas finansinis paketas iš programos „NextGenerationEU“, skirtas „REACT-EU“ priemonėms. Žr. Biudžeto vykdymo ataskaitų pastabų 1.1 skyrių „2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa“. 2 antraštinės dalies pastraipoje išsamiai aprašytas šios DFP programos indėlis į „REACT-EU“ priemones.

6.8. DETALIZUOTA DFP. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

Programa	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1 „Europos horizontas“	17 714	12 239	230	2 840	15 309	86 %	–	2 404	2 404	1	–	0	1
Euratomas	350	270	–	26	296	85 %	–	54	54	–	–	0	0
Termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	733	710	–	16	726	99 %	–	7	7	0	–	–	0
Kiti veiksmai	690	–	–	61	61	9 %	–	629	629	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
„InvestEU“ fondas	5 874	1 197	–	2 151	3 348	57 %	–	2 526	2 526	0	–	–	0
EITP – Transportas	1 816	1 799	–	2	1 801	99 %	–	15	15	0	–	–	0
EITP – Energetika	811	797	–	4	801	99 %	–	10	10	0	–	–	0
EITP – Skaitmeninė ekonomika	251	249	–	–	249	99 %	–	2	2	0	–	–	0
Skaitmeninė Europa	1 264	1 233	–	31	1 264	100 %	–	–	–	0	–	0	0
Decentralizuotos agentūros	219	206	–	10	216	98 %	–	4	4	–	–	–	–
Kiti veiksmai	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	7	7	–	–	7	97 %	–	0	0	0	–	–	0
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	26	22	–	3	25	96 %	–	1	1	0	–	–	0
Bendroji rinka	733	688	–	21	709	97 %	–	24	24	0	–	0	0
ES kova su sukčiavimu	26	24	–	0	25	96 %	–	1	1	0	–	1	1
Mokesčių sistema	41	37	–	1	38	93 %	–	3	3	0	–	–	0
Muitinė	139	130	–	4	134	97 %	–	4	4	0	–	–	0
Decentralizuotos agentūros	128	116	–	7	123	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Kiti veiksmai	10	10	–	0	10	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Europos kosmoso programa	2 135	2 008	–	77	2 086	98 %	–	50	50	–	–	–	–

Programa	Iš viso turimų asignavi- mų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Decentralizuotos agentūros	70	68	–	2	70	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	–	5 738	5 738	2	–	1	3
2 Regioninė plėtra (ERPF)*	45 412	36 556	–	7 799	44 355	98 %	151	155	306	722	–	29	751
Sanglaudos fondas	7 102	6 220	–	601	6 822	96 %	–	11	11	225	–	44	270
Sanglaudos fondo indėlis į EITP – Transportas	1 507	1 494	–	12	1 507	100 %	–	0	0	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	3	3	–	–	3	99 %	–	–	–	–	–	0	0
„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)*	22 045	15 886	–	6 060	21 946	100 %	8	33	41	49	–	9	58
Parama Kipro turkų bendruomenei	35	34	–	1	35	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Ekonomikos gaivinimas ir atsparumo didinimas	240 062	119	–	136 396	136 515	57 %	–	103 547	103 547	0	–	0	0
„Pericles IV“	1	1	–	0	1	97 %	–	0	0	0	–	–	0
ES ekonomikos gaivinimas	75	74	–	0	74	99 %	–	1	1	–	–	–	–
„RescEU“	2 313	354	0	760	1 114	48 %	0	1 198	1 199	0	–	–	0
„ES – sveikatos labui“	861	839	–	21	860	100 %	–	1	1	0	–	(0)	0
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (SPP)	377	–	–	343	343	91 %	–	35	35	–	–	0	0
Decentralizuotos agentūros	327	284	–	15	299	92 %	–	27	27	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	14	13	–	–	13	96 %	–	–	–	1	–	–	1
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	99	86	–	3	90	90 %	–	7	7	2	–	1	2
„Erasmus+“	3 800	3 406	–	211	3 617	95 %	–	183	183	–	–	0	0

Programa	Iš viso turimų asignavi- mų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Europos solidarumo korpusas (ESC)	161	141	–	13	155	96 %	–	6	6	–	–	–	–
Programa „Kūrybiška Europa“	426	407	–	13	419	98 %	–	6	6	–	–	–	–
Teisingumas	53	44	–	6	49	94 %	–	3	3	–	–	–	–
Teisės ir vertybės	217	215	–	1	216	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Decentralizuotos agentūros	249	245	–	3	247	99 %	–	2	2	–	–	–	–
Kiti veiksmai	11	8	–	1	9	78 %	–	2	2	1	–	–	1
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	36	35	–	–	35	98 %	–	0	0	0	–	–	0
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	187	181	–	3	184	98 %	–	2	2	2	–	–	2
Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	–	82	1 084
3 Žemės ūkio garantijos	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
Kitos gamtos išteklių ir aplinkos programos	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	18 800	12 728	–	5 689	18 416	98 %	–	222	222	0	–	161	161
Jūrų reikalai ir žuvininkystė	1 210	1 131	–	75	1 206	100 %	3	1	4	0	–	0	0
Žuvininkystė (SFPA ir RFMO)	159	159	–	–	159	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Decentralizuotos agentūros	30	29	–	1	29	98 %	–	1	1	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Aplinka ir klimato politika (LIFE)	765	755	–	3	758	99 %	–	7	7	0	–	0	0
Teisingos pertvarkos fondas	12 310	1 327	–	4 982	6 309	51 %	–	5 885	5 885	116	–	–	116
Paskolos priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą	167	–	–	11	11	7 %	–	156	156	–	–	–	–
Decentralizuotos agentūros	61	54	–	7	61	100 %	–	0	0	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	8	8	–	–	8	99 %	–	0	0	0	–	–	0

Programa	Iš viso turimų asignavimų	iš galutinio patvirtinto biudžeto	Prisiimti įsipareigojimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
4 Prieglobstis, migracija ir integracija	1 411	1 391	2	9	1 401	99 %	8	2	10	0	–	–	0
Decentralizuotos agentūros	192	166	–	18	184	96 %	–	8	8	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0
Sienų valdymas (IBMF) – Sienų valdymas ir vizos	764	748	–	8	756	99 %	8	0	8	0	–	0	0
Sienų valdymas (IBMF) – Muitinės įranga	138	138	–	–	138	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Decentralizuotos agentūros	1 016	952	–	16	967	95 %	–	48	48	–	–	0	0
Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	–	0	0
5 Vidaus saugumo fondas (VSF)	259	251	–	4	255	98 %	3	1	5	0	–	(0)	0
Atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas	99	99	–	–	99	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Branduolinė sauga ir atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimas	45	44	–	0	44	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Decentralizuotos agentūros	226	217	–	4	221	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	22	22	–	0	22	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Europos gynyba (moksliniai tyrimai)	326	318	–	7	326	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Europos gynyba (ne moksliniai tyrimai)	642	627	–	15	642	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Karinis mobilumas	232	232	–	–	232	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	1 851	1 809	–	30	1 840	99 %	3	7	11	0	–	0	1

	Programa	Iš viso turimų asignavi- mų	Prisiimti įsipareigojimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai				
			iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
6	Kaimynystė, vyst. ir tarptaut. bendradarbiavimas	14 744	12 589	1 864	146	14 598	99 %	34	113	146	(0)	0	0	0
	Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (EINS)	42	39	0	2	41	98 %	0	1	1	(0)	0	–	0
	Humanitarinė pagalba (HUMA)	2 505	2 442	39	16	2 497	100 %	–	7	7	–	–	–	–
	Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	387	362	–	25	387	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
	Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT)	73	68	4	–	72	99 %	1	–	1	(0)	0	–	0
	Kiti veiksmai	51	50	–	–	50	99 %	–	1	1	0	–	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	95	95	–	0	95	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	2 468	1 989	331	94	2 413	98 %	4	51	55	(0)	0	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis													
	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0	
7	Darbuotojų pensijos	2 398	2 162	–	236	2 398	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) EP	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) EVC	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) Komisija	8	8	–	–	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) ESTT	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) Audito Rūmai	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) Ombudsmenas	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) EDAPP	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Europos mokyklos	240	215	–	19	235	98 %	–	6	6	0	–	–	0
	Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	2 719	2 629	–	36	2 665	98 %	–	55	55	0	–	–	0

Programa	Iš viso turimų asignavi- mų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai				
		iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12	
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	332	253	–	33	286	86 %	–	38	38	8	–	0	8	
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	15	15	–	0	15	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0	
Nariai – Laikinosios išmokos	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	0	–	–	0	
Įdarbinimo išlaidos	33	31	–	0	32	97 %	–	1	1	0	–	–	0	
Tarnybos nutraukimas	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0	
Mokymo išlaidos	23	17	–	3	21	89 %	–	2	2	0	–	0	0	
Socialinė ir judumo sritys	50	22	–	17	39	78 %	–	11	11	0	–	0	0	
Informacinės ir ryšių technologijos	362	255	–	59	314	87 %	–	47	47	0	–	0	0	
Nuoma ir pirkimas	337	289	–	34	323	96 %	–	14	14	0	–	–	0	
Su pastatais susijusios išlaidos	164	131	–	21	152	93 %	–	12	12	0	–	–	0	
Saugumas	79	64	–	12	76	96 %	–	3	3	0	–	0	0	
Komandiruotės ir atstovavimas	53	50	–	2	51	96 %	–	2	2	0	–	0	0	
Susitikimai, komitetai, konferencijos	15	12	–	1	13	86 %	–	1	1	1	–	0	1	
Oficialusis leidinys	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–	
Leidiniai	17	13	–	3	16	95 %	–	1	1	0	–	0	0	
Informacijos įsigijimas	4	4	–	0	4	99 %	–	0	0	0	–	–	0	
Studijos ir tyrimai	3	3	–	0	3	96 %	–	0	0	0	–	0	0	
Bendra įranga, automobiliai, baldai	32	20	–	5	25	79 %	–	7	7	0	–	–	0	
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	72	31	–	33	64	89 %	–	8	8	0	–	0	0	
Kitos administracinės išlaidos	31	17	–	11	28	93 %	–	2	2	0	–	0	0	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Kitų institucijų administracinės išlaidos	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41	
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52	

mln. EUR

Programa	Iš viso turimų asignavi- mų	Prisiimti įsipareigojimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėli- mų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
O Inovacijų fondas (IF)	6 570	–	–	2 953	2 953	45 %	–	3 617	3 617	–	–	–	–
Kiti veiksmai	122	–	–	53	53	43 %	–	69	69	–	–	–	–
Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	6 692	–	–	3 006	3 006	45 %	–	3 686	3 686	–	–	–	–
S Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR)	732	18	12	–	30	4 %	700	1	702	–	–	–	–
Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	210	28	–	–	28	13 %	–	1	1	173	–	7	180
Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas	2 590	1 253	1 291	–	2 544	98 %	46	–	46	–	–	–	–
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	3 531	1 299	1 303	–	2 602	74 %	746	3	749	173	–	7	180
Iš viso	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

* Į šią DFP programą įtrauktas papildomas finansinis paketas iš programos „NextGenerationEU“, skirtas „REACT-EU“ priemonėms. Žr. Biudžeto vykdymo ataskaitų pastabų 1.1 skyrių „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa“. 2 antraštinės dalies pastraipoje išsamiai aprašytas šios DFP programos indėlis į „REACT-EU“ priemones.

6.9. DETALIZUOTA DFP. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

		Iš viso turimų asignavi- mų	Atlikti mokėjimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkė- limų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėl- imų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
Programa		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
1	„Europos horizontas“	18 178	12 048	87	2 698	14 834	82 %	71	3 260	3 331	1	9	2	12
	Euratomas	417	253	21	12	286	68 %	16	111	127	1	4	0	4
	Termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	613	560	1	44	605	99 %	1	7	8	0	0	–	0

Programa	Iš viso turimų asignavi- mų	Atlikti mokėjimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėl- imų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Kiti veiksmai	371	–	–	64	64	17 %	–	306	306	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	9	8	–	–	8	90 %	–	–	–	1	–	–	1
„InvestEU“ fondas	2 775	1 057	1	1 605	2 663	96 %	0	112	112	0	–	0	0
EITP – Transportas	1 986	1 965	1	8	1 974	99 %	0	11	11	0	0	–	0
EITP – Energetika	646	630	1	12	643	100 %	2	0	2	0	0	(0)	0
EITP – Skaitmeninė ekonomika	138	132	1	4	137	99 %	0	1	1	0	0	–	0
Skaitmeninė Europa	794	754	7	21	782	98 %	9	–	9	3	0	0	3
Decentralizuotos agentūros	204	191	–	10	201	98 %	–	4	4	–	–	–	–
Kiti veiksmai	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	21	14	–	–	14	67 %	–	0	0	7	–	–	7
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	26	24	–	0	25	95 %	–	1	1	0	–	–	0
Bendroji rinka	605	533	7	19	560	92 %	6	37	43	1	1	0	3
ES kova su sukčiavimu	29	22	–	1	23	78 %	–	1	1	6	–	–	6
Mokesčių sistema	32	27	0	1	28	87 %	0	3	3	1	0	–	1
Muitinė	118	109	0	4	113	96 %	0	4	4	0	–	–	0
Decentralizuotos agentūros	128	116	–	7	123	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Kiti veiksmai	9	9	–	0	9	96 %	–	0	0	0	–	–	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	8	7	–	–	7	91 %	–	–	–	1	–	–	1
Europos kosmoso programa	2 206	1 948	5	59	2 012	91 %	5	189	193	0	1	0	1
Decentralizuotos agentūros	65	64	–	2	65	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0

Programa		Iš viso turimų asignavi- mų	Atlikti mokėjimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai				
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkė- limų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėl- imų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
	Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2	Regioninė plėtra (ERPF)*	43 807	32 175	1	10 283	42 459	97 %	1	1 342	1 343	5	0	(0)	5
	Sanglaudos fondas	10 233	9 487	0	521	10 009	98 %	0	224	224	0	0	–	0
	Sanglaudos fondo indėlis į EITP – Transportas	1 855	1 851	–	4	1 855	100 %	–	0	0	0	–	0	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	3	2	–	0	2	69 %	–	–	–	1	–	–	1
	„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)*	19 647	14 084	0	4 606	18 690	95 %	2	953	956	0	1	0	1
	Parama Kipro turkų bendruomenei	43	42	0	0	42	98 %	1	0	1	0	0	0	0
	Ekonomikos gaivinimas ir atsparumo didinimas	47 296	96	1	47 178	47 275	100 %	2	18	20	0	0	0	0
	„Pericles IV“	1	1	–	0	1	81 %	–	0	0	0	–	–	0
	ES ekonomikos gaivinimas	76	45	2	0	47	61 %	29	1	30	–	0	–	0
	„RescEU“	578	233	–	320	553	96 %	16	8	25	(0)	–	0	0
	„ES – sveikatos labui“	204	186	3	9	198	97 %	4	1	4	0	1	0	1
	Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (SPP)	512	134	–	324	458	90 %	–	53	53	0	–	0	0
	Decentralizuotos agentūros	311	270	–	15	284	91 %	–	27	27	0	–	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	12	11	–	–	11	95 %	–	–	–	1	–	–	1
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	100	85	2	4	91	91 %	1	7	9	0	0	0	1	
„Erasmus+“	3 807	3 269	8	198	3 474	91 %	13	321	333	0	0	0	0	

Programa		Iš viso turimų asignavi- mų	Atlikti mokėjimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkė- limų	iš asig- nuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asig- nuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėl- imų	iš asig- nuo- tųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
	Europos solidarumo korpusas (ESC)	158	128	4	2	134	84 %	4	21	25	0	0	0	0
	Programa „Kūrybiška Europa“	337	310	2	13	325	96 %	2	9	11	(0)	0	0	0
	Teisingumas	49	38	1	9	48	97 %	1	1	1	0	0	(0)	0
	Teisės ir vertybės	157	153	1	1	154	98 %	1	1	2	0	0	–	0
	Decentralizuotos agentūros	239	235	–	3	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0
	Kiti veiksmai	9	6	–	1	7	82 %	–	2	2	0	–	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	48	48	–	–	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	169	164	–	2	166	98 %	–	3	3	1	–	–	1
	Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14
3	Žemės ūkio garantijos	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
	Kitos gamtos išteklių ir aplinkos programos	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	15 528	13 839	0	1 406	15 244	98 %	0	217	217	67	0	–	67
	Jūrų reikalai ir žuvininkystė	919	734	1	183	918	100 %	1	0	1	0	0	(0)	0
	Žuvininkystė (SFPA ir RFMO)	159	159	–	–	159	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Decentralizuotos agentūros	30	29	–	1	29	98 %	–	1	1	–	–	–	–
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	5	5	–	–	5	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Aplinka ir klimato politika (LIFE)	542	522	5	3	530	98 %	6	6	12	0	0	0	0
	Teisingos pertvarkos fondas	177	1	–	167	169	95 %	–	8	8	–	–	(0)	(0)
	Paskolos priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą	167	–	–	1	1	1 %	–	166	166	–	–	–	–

Programa		Iš viso turimų asignavi- mų	Atlikti mokėjimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai				
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkė- limų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėl- imų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
	Decentralizuotos agentūros	61	54	–	7	61	100 %	–	0	0	–	–	0	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	9	9	–	–	9	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
4	Prieglobstis, migracija ir integracija	1 521	1 449	25	5	1 480	97 %	2	4	6	35	0	–	36
	Decentralizuotos agentūros	186	148	–	18	166	89 %	–	8	8	12	–	0	12
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0
	Sienų valdymas (IBMF) – Sienų valdymas ir vizos	790	630	1	10	641	81 %	1	133	134	15	0	–	15
	Sienų valdymas (IBMF) – Muitinės įranga	137	137	0	–	137	100 %	0	–	0	0	–	–	0
	Decentralizuotos agentūros	1 008	928	–	16	944	94 %	–	48	48	16	–	0	16
	Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
5	Vidaus saugumo fondas (VSF)	219	192	1	2	196	89 %	1	3	4	19	0	–	19
	Atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas	37	37	–	–	37	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Branduolinė sauga ir atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimas	44	39	2	1	41	94 %	2	0	2	0	0	–	1
	Decentralizuotos agentūros	226	217	–	4	221	98 %	–	6	6	–	–	0	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	–	–	–	–	–	–	–	–	0	–	–	0
	Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	21	18	–	0	18	87 %	–	0	0	3	–	–	3

Programa		Iš viso turimų asignavi- mų	Atlikti mokėjimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai				
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėl- imų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
	Europos gynyba (moksliniai tyrimai)	165	158	1	4	163	99 %	1	–	1	(0)	0	0	0
	Europos gynyba (ne moksliniai tyrimai)	364	355	1	8	364	100 %	1	–	1	(0)	0	–	0
	Karinis mobilumas	115	114	1	–	114	100 %	0	–	0	0	–	–	0
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6	Kaimynystė, vyst. ir tarptaut. bendradarbiavimas	9 640	8 275	977	149	9 400	98 %	68	159	226	0	13	0	13
	Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (EINS)	20	16	1	3	19	97 %	1	–	1	0	0	–	0
	Humanitarinė pagalba (HUMA)	2 467	2 391	45	10	2 446	99 %	7	14	21	(0)	0	–	0
	Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	409	383	0	25	408	100 %	0	0	1	0	0	0	0
	Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT)	31	29	1	–	30	96 %	1	–	1	0	0	–	0
	Kiti veiksmai	41	35	–	–	35	84 %	–	1	1	6	–	–	6
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	–	–	0	66 %	–	–	–	0	–	–	0
	Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	95	93	–	0	93	98 %	–	0	0	2	–	–	2
	Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	2 200	1 829	8	253	2 090	95 %	17	85	101	6	2	–	8
	Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30

Programa		Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai				
			iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
7	Darbuotojų pensijos	2 398	2 162	–	236	2 398	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	(Buvusių narių pensijos) EP	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) EVC	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) Komisija	8	8	–	–	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) ESTT	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) Audito Rūmai	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) Ombudsmenas	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Buvusių narių pensijos) EDAPP	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Europos mokyklos	242	215	2	18	236	97 %	0	6	6	0	–	(0)	0
	Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	2 719	2 629	–	36	2 665	98 %	0	55	55	0	0	–	0
	Išorės darbuotojų darbo užmokestis	371	210	35	32	277	75 %	42	39	81	8	4	0	13
	Nariai – Atlyginimai ir išmokos	17	15	1	0	16	90 %	0	0	0	0	1	(0)	1
	Nariai – Laikinosios išmokos	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Įdarbinimo išlaidos	35	28	2	0	30	87 %	3	1	4	0	0	–	0
	Tarnybos nutraukimas	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Mokymo išlaidos	36	8	11	2	20	57 %	9	4	13	0	2	0	2
	Socialinė ir judumo sritys	64	13	12	10	35	55 %	9	19	27	0	2	0	2
	Informacinės ir ryšių technologijos	525	129	160	30	319	61 %	126	76	202	0	4	0	4
	Nuoma ir pirkimas	356	289	18	33	340	95 %	0	16	16	0	0	–	0

Programa	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Su pastatais susijusios išlaidos	215	71	49	12	132	62 %	60	21	81	0	2	–	2
Saugumas	111	38	30	5	73	66 %	26	11	36	0	1	–	1
Komandiruotės ir atstovavimas	65	38	4	1	44	67 %	11	2	13	0	8	0	8
Susitikimai, komitetai, konferencijos	20	5	1	1	7	36 %	7	2	9	1	3	0	4
Oficialusis leidinys	3	2	1	–	2	84 %	0	–	0	–	0	–	0
Leidiniai	24	8	7	2	17	68 %	6	2	8	0	0	0	0
Informacijos įsigijimas	6	3	2	0	4	71 %	2	0	2	0	0	–	0
Studijos ir tyrimai	8	1	4	–	5	63 %	3	0	3	0	0	0	0
Bendra įranga, automobiliai, baldai	44	6	12	3	22	49 %	14	8	22	0	1	–	1
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	76	27	4	31	63	82 %	4	9	13	0	0	0	1
Kitos administracinės išlaidos	38	12	7	8	27	71 %	5	6	11	0	1	0	1
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	–	–	0	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Kitų institucijų administracinės išlaidos	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
O Inovacijų fondas (IF)	6 705	–	–	21	21	0 %	–	6 685	6 685	–	–	–	–
Kiti veiksmai	124	–	–	52	52	42 %	–	72	72	–	–	–	–
Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	6 830	–	–	72	72	1 %	–	6 757	6 757	–	–	–	–
S Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR)	732	18	12	–	30	4 %	700	1	702	–	–	–	–

mln. EUR

Programa	Iš viso turimų asignavi- mų	Atlikti mokėjimai					Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtin- to biudžeto	iš perkėl- imų	iš asignuo- tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	30	22	–	5	28	94 %	0	1	2	0	–	–	0
Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas	2 590	1 253	1 291	–	2 544	98 %	46	–	46	–	–	–	–
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	–	–	0
Iš viso	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

* Į šią DFP programą įtrauktas papildomas finansinis paketas iš programos „NextGenerationEU“, skirtas „REACT-EU“ priemonėms. Žr. Biudžeto vykdymo ataskaitų pastabų 1.1 skyrių „2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa“. 2 antraštinės dalies pastraipoje išsamiai aprašytas šios DFP programos indėlis į „REACT-EU“ priemones.

6.10. DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ (RAL) POKYČIAI

mln. EUR

Programa	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1 „Europos horizontas“	27 571	(385)	(11 472)	15 714	15 309	(3 362)	(9)	11 939	27 653
Euratomas	317	(24)	(103)	191	296	(183)	(0)	112	303
Termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	1 313	(0)	(518)	795	726	(86)	(1)	639	1 433
Kiti veiksmai	106	(8)	(44)	54	61	(20)	–	41	95
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	22	(1)	(8)	13	17	(0)	–	17	30
„InvestEU“ fondas	4 053	(30)	(2 368)	1 655	3 348	(295)	–	3 053	4 708
EITP – Transportas	7 183	(147)	(1 956)	5 079	1 801	(18)	–	1 783	6 862

Programa	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
EITP – Energetika	3 904	(68)	(640)	3 197	801	(3)	–	798	3 994
EITP – Skaitmeninė ekonomika	436	(5)	(133)	298	249	(4)	–	245	543
Skaitmeninė Europa	1 140	(0)	(523)	616	1 264	(258)	–	1 006	1 622
Decentralizuotos agentūros	36	–	(36)	–	216	(165)	–	51	51
Kiti veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	52	(1)	(13)	38	7	(2)	–	5	43
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	41	(2)	(21)	17	25	(3)	–	22	39
Bendroji rinka	950	(54)	(418)	478	709	(141)	(0)	567	1 045
ES kova su sukčiavimu	33	(0)	(18)	15	25	(5)	–	19	34
Mokesčių sistema	33	(1)	(20)	12	38	(8)	–	30	42
Muitinė	122	(3)	(89)	31	134	(24)	–	110	141
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	123	(123)	–	0	0
Kiti veiksmai	6	(0)	(4)	2	10	(5)	–	5	7
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	16	(1)	(7)	8	17	(0)	–	17	25
Europos kosmoso programa	1 369	(4)	(757)	608	2 086	(1 254)	–	831	1 439
Decentralizuotos agentūros	15	–	(15)	–	70	(50)	–	20	20
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Regioninė plėtra (ERPF)*	84 149	(86)	(37 813)	46 250	44 355	(4 645)	(0)	39 710	85 960
Sanglaudos fondas	18 402	(16)	(9 327)	9 059	6 822	(682)	(0)	6 140	15 198
Sanglaudos fondo indėlis į EITP – Transportas	7 026	(29)	(1 844)	5 152	1 507	(11)	–	1 496	6 648
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	7	(1)	(2)	4	3	–	–	3	6

Programa	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)*	43 257	(23)	(16 996)	26 238	21 946	(1 694)	(0)	20 252	46 489
Parama Kipro turkų bendruomenei	117	(2)	(40)	75	35	(3)	(0)	32	107
Ekonomikos gaivinimas ir atsparumo didinimas	51 801	(4)	(21 231)	30 566	136 515	(26 045)	–	110 470	141 037
„Pericles IV“	1	(0)	(0)	1	1	(0)	–	0	1
ES ekonomikos gaivinimas	2	(0)	(2)	–	74	(45)	–	29	29
„RescEU“	596	(8)	(164)	425	1 114	(389)	(0)	725	1 150
„ES – sveikatos labui“	412	(11)	(108)	293	860	(90)	–	770	1 063
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (SPP)	191	(14)	(135)	43	343	(324)	–	19	62
Decentralizuotos agentūros	20	–	–	20	299	(284)	–	15	35
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	(0)	(1)	0	–	–	–	–	0
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	9	(0)	(7)	1	13	(4)	–	9	10
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	187	(12)	(73)	102	90	(18)	–	72	174
„Erasmus+“	1 765	(37)	(887)	840	3 617	(2 587)	–	1 030	1 870
Europos solidarumo korpusas (ESC)	148	(3)	(36)	109	155	(98)	–	57	166
Programa „Kūrybiška Europa“	400	(12)	(216)	173	419	(109)	–	310	483
Teisingumas	75	(13)	(20)	41	49	(27)	–	22	63
Teisės ir vertybės	156	(5)	(73)	78	216	(82)	–	134	213
Decentralizuotos agentūros	33	(2)	(3)	28	247	(235)	–	13	41
Kiti veiksmai	10	(0)	(6)	4	9	(1)	–	8	12
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	83	(2)	(47)	34	35	(1)	–	34	68
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	187	(8)	(115)	63	184	(50)	–	134	197
Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081

Programa	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
3 Žemės ūkio garantijos	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	–	147	357
Kitos gamtos išteklių ir aplinkos programos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	38 215	(17)	(14 599)	23 598	18 416	(645)	(0)	17 771	41 369
Jūrų reikalai ir žuvininkystė	2 922	(38)	(849)	2 035	1 206	(68)	(0)	1 138	3 173
Žuvininkystė (SFPA ir RFMO)	23	–	(14)	10	159	(145)	–	14	24
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	29	(29)	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	9	(0)	(5)	4	1	–	–	1	5
Aplinka ir klimato politika (LIFE)	2 154	(29)	(495)	1 629	758	(34)	–	724	2 353
Teisingos pertvarkos fondas	8	(5)	(1)	1	6 309	(168)	–	6 142	6 143
Paskolos priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą	–	–	–	–	11	(1)	–	10	10
Decentralizuotos agentūros	3	–	(3)	1	61	(58)	–	3	3
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	24	(2)	(8)	14	8	(1)	–	7	21
Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
4 Prieglobstis, migracija ir integracija	2 363	(19)	(861)	1 482	1 401	(618)	–	783	2 265
Decentralizuotos agentūros	20	(20)	–	–	184	(166)	–	18	18
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	(0)	–	–	–	–	–	–	–
Sienų valdymas (IBMF) – Sienų valdymas ir vizos	1 141	(11)	(313)	817	756	(329)	–	427	1 244
Sienų valdymas (IBMF) – Muitinės įranga	135	–	(63)	72	138	(73)	–	65	137
Decentralizuotos agentūros	321	(0)	(227)	94	967	(717)	–	250	344
Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	–	1 543	4 008
5 Vidaus saugumo fondas (VSF)	360	(16)	(124)	221	255	(72)	–	183	403
Atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas	377	–	(37)	340	99	–	–	99	439

Programa	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Branduolinė sauga ir atominų elektrinių eksploatacijos nutraukimas	315	(2)	(35)	278	44	(6)	–	38	316
Decentralizuotos agentūros	0	(0)	–	–	221	(221)	–	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	24	(2)	(12)	10	22	(7)	–	15	25
Europos gynyba (moksliniai tyrimai)	329	(0)	(159)	170	326	(4)	(0)	321	492
Europos gynyba (ne moksliniai tyrimai)	762	(1)	(290)	472	642	(74)	–	568	1 040
Karinis mobilumas	226	–	(113)	113	232	(1)	–	230	343
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Kaimynystė, vyst. ir tarptaut. bendradarbiavimas	23 453	(1 023)	(6 082)	16 349	14 598	(3 319)	(0)	11 279	27 629
Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (EINS)	128	(8)	(17)	103	41	(2)	–	39	142
Humanitarinė pagalba (HUMA)	1 084	(7)	(655)	422	2 497	(1 791)	(0)	706	1 128
Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	178	(20)	(79)	79	387	(329)	–	58	136
Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT)	65	(0)	(29)	36	72	(1)	–	71	107
Kiti veiksmai	0	(0)	–	0	50	(35)	–	15	16
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	(0)	(0)	1	–	–	–	–	1
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	154	(8)	(67)	79	95	(26)	–	69	148
Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	7 471	(139)	(1 773)	5 559	2 413	(318)	–	2 096	7 655
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Darbuotojų pensijos	–	–	–	–	2 398	(2 398)	–	0	0

Programa	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
(Buvusių narių pensijos) EP	–	–	–	–	12	(12)	–	–	–
(Buvusių narių pensijos) EVC	–	–	–	–	1	(1)	–	–	–
(Buvusių narių pensijos) Komisija	–	–	–	–	8	(8)	–	–	–
(Buvusių narių pensijos) ESTT	–	–	–	–	13	(13)	–	–	–
(Buvusių narių pensijos) Audito Rūmai	–	–	–	–	6	(6)	–	–	–
(Buvusių narių pensijos) Ombudsmenas	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
(Buvusių narių pensijos) EDAPP	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
Europos mokyklos	2	–	(2)	–	235	(234)	–	1	1
Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	0	(0)	–	–	2 665	(2 665)	(0)	0	0
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	39	(4)	(35)	–	286	(242)	(0)	43	43
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	2	(1)	(1)	–	15	(15)	–	0	0
Nariai – Laikinosios išmokos	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–
Įdarbinimo išlaidos	2	(0)	(2)	–	32	(28)	–	4	4
Tarnybos nutraukimas	–	–	–	–	9	(9)	–	–	–
Mokymo išlaidos	12	(2)	(11)	–	21	(10)	–	11	11
Socialinė ir judumo sritys	15	(3)	(13)	0	39	(23)	–	16	16
Informacinės ir ryšių technologijos	163	(4)	(160)	–	314	(159)	–	155	155
Nuoma ir pirkimas	18	(0)	(18)	–	323	(321)	–	2	2
Su pastatais susijusios išlaidos	51	(2)	(49)	–	152	(83)	–	69	69
Saugumas	32	(1)	(30)	–	76	(43)	–	33	33
Komandiruotės ir atstovavimas	12	(8)	(4)	–	51	(40)	–	11	11
Susitikimai, komitetai, konferencijos	4	(3)	(1)	–	13	(6)	–	7	7
Oficialusis leidinys	1	(0)	(1)	–	2	(2)	–	0	0
Leidiniai	7	(0)	(7)	–	16	(9)	–	7	7

Programa	Dar neįvykdyti įsipareigojimai praėjusių metų pabaigoje				Einamųjų metų įsipareigojimai				Iš viso neįvykdytų įsipareigojimų metų pabaigoje
	Iš praėjusiųjų metų perkelti įsipareigojimai	Panaikinti įsipar. / Perkainojimas / Atšaukti įsipar.	Mokėjimai	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	Metų įsipareigojimai	Mokėjimai	Įsipareigojimų, kurių negalima perkelti, atšaukimas	Neįvykdyti įsipareigojimai metų pabaigoje	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Informacijos įsigijimas	2	(0)	(2)	–	4	(3)	–	2	2
Studijos ir tyrimai	4	(0)	(4)	–	3	(1)	–	3	3
Bendra įranga, automobiliai, baldai	13	(1)	(12)	–	25	(10)	–	15	15
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	4	(0)	(4)	–	64	(59)	–	5	5
Kitos administracinės išlaidos	8	(1)	(7)	–	28	(20)	–	8	8
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	(0)	(0)	0	–	–	–	–	0
Kitų institucijų administracinės išlaidos	684	(86)	(598)	–	4 850	(4 203)	7	654	654
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
O Inovacijų fondas (IF)	138	(3)	(10)	125	2 953	(10)	–	2 943	3 068
Kiti veiksmai	8	(7)	(0)	2	53	(52)	–	1	3
Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	–	2 944	3 071
S Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR)	–	–	–	–	30	(30)	–	–	–
Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	–	–	–	–	28	(28)	–	0	0
Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas	–	–	–	–	2 544	(2 544)	–	–	–
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	–	–	–	–	2 602	(2 602)	–	0	0
Iš viso	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

* Į šią DFP programą įtrauktas papildomas finansinis paketas iš programos „NextGenerationEU“, skirtas „REACT-EU“ priemonėms. Žr. Biudžeto vykdymo ataskaitų pastabų 1.1 skyrių „2021–2027 m. daugiametė finansinė programa“. 2 antraštinės dalies pastraipoje išsamiai aprašytas šios DFP programos indėlis į „REACT-EU“ priemones.

6.11. DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL PRISIĖMIMO METUS

										<i>mln. EUR</i>
Programa	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso	
1 „Europos horizontas“	384	388	716	1 267	2 475	4 668	5 814	11 941	27 653	
Euratomas	24	3	2	22	32	74	34	112	303	
Termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	–	–	–	–	–	296	498	639	1 433	
Kiti veiksmai	0	–	1	6	10	13	24	41	95	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	0	1	3	2	8	17	30	
„InvestEU“ fondas	155	98	131	111	157	241	762	3 053	4 708	
EITP – Transportas	6	109	99	308	1 664	1 975	918	1 783	6 862	
EITP – Energetika	35	3	390	270	890	1 057	552	798	3 994	
EITP – Skaitmeninė ekonomika	2	2	5	24	23	34	208	245	543	
Skaitmeninė Europa	–	–	0	0	0	0	615	1 006	1 622	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	–	51	51	
Kiti veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	0	2	22	14	5	43	
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	–	–	–	0	1	2	14	22	39	
Bendroji rinka	28	10	20	25	65	96	217	585	1 045	
ES kova su sukčiavimu	0	–	0	1	1	5	8	19	34	
Mokesčių sistema	–	–	–	0	0	2	10	30	42	
Muitinė	–	–	0	0	0	2	28	110	141	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	–	0	0	
Kiti veiksmai	–	–	–	–	–	–	2	5	7	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	0	0	1	4	3	17	25	
Europos kosmoso programa	–	–	1	37	74	402	94	831	1 439	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	–	20	20	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130	
2 Regioninė plėtra (ERPF)	1 204	17	3 059	4 663	8 258	14 118	14 931	39 710	85 960	
Sanglaudos fondas	167	–	1 046	1 594	2 598	2 451	1 203	6 140	15 198	
Sanglaudos fondo indėlis į EITP – Transportas	293	355	577	598	1 234	1 600	495	1 496	6 648	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	0	1	–	2	1	3	6	
„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	458	135	1 356	2 060	3 147	6 355	12 725	20 252	46 489	
Parama Kipro turkų bendruomenei	3	14	2	3	11	16	24	32	107	
Ekonomikos gaivinimas ir atsparumo didinimas	–	–	0	0	3	9	30 554	110 470	141 037	
„Pericles IV“	–	–	–	–	0	0	0	0	1	

2022 m. Europos Sąjungos metinės ataskaitos

										mln. EUR
Programa	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso	
ES ekonomikos gaivinimas	–	–	–	–	–	–	–	29	29	
„RescEU“	–	0	1	2	16	191	215	725	1 150	
„ES – sveikatos labui“	0	0	2	6	15	22	218	799	1 063	
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (SPP)	–	–	–	–	–	20	22	19	62	
Decentralizuotos agentūros	–	–	1	4	1	4	9	15	35	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	0	–	–	–	–	–	–	0	
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	–	–	–	–	0	0	1	9	10	
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	1	1	2	3	19	26	50	72	174	
„Erasmus+“	0	1	1	34	121	312	372	1 030	1 870	
Europos solidarumo korpusas (ESC)	2	–	0	8	31	36	31	57	166	
Programa „Kūrybiška Europa“	–	–	0	5	13	43	111	310	483	
Teisingumas	0	–	7	5	6	8	15	22	63	
Teisės ir vertybės	–	4	5	5	9	21	33	134	213	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	1	27	13	41	
Kiti veiksmai	0	–	–	0	0	1	3	8	12	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	0	–	1	5	13	15	34	68	
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	1	0	1	3	7	18	34	134	197	
Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081	
3 Žemės ūkio garantijos	–	–	–	16	39	59	96	147	357	
Kitos gamtos išteklių ir aplinkos programos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	1 332	1 042	783	784	1 388	5 383	12 887	17 771	41 369	
Jūrų reikalai ir žuvininkystė	56	1	137	174	650	856	163	1 138	3 173	
Žuvininkystė (SFPA ir RFMO)	–	–	1	–	–	2	7	14	24	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	1	2	1	–	1	5	
Aplinka ir klimato politika (LIFE)	96	58	96	300	270	326	484	724	2 353	
Teisingos pertvarkos fondas	–	–	–	–	–	–	1	6 142	6 143	
Paskolos priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą	–	–	–	–	–	–	–	10	10	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	1	3	3	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	0	0	1	0	11	2	7	21	
Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459	
4 Prieglobstis, migracija ir integracija	–	17	98	135	316	645	272	783	2 265	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	–	18	18	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Sienų valdymas (IBMF) – Sienų valdymas ir vizos	17	9	8	36	243	381	124	427	1 244	

										<i>mln. EUR</i>
Programa	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso	
Sienų valdymas (IBMF) – Muitinės įranga	–	–	–	–	–	–	72	65	137	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	94	250	344	
Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008	
5 Vidaus saugumo fondas (VSF)	1	1	20	25	47	95	32	183	403	
Atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas	2	8	63	64	64	66	73	99	439	
Branduolinė sauga ir atominių elektrinių eksploatacijos	25	1	27	44	49	85	48	38	316	
Decentralizuotos agentūros	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	–	–	1	–	–	1	
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	0	0	0	0	0	2	6	15	25	
Europos gynyba (moksliniai tyrimai)	–	–	–	–	–	–	170	321	492	
Europos gynyba (ne moksliniai tyrimai)	–	–	–	–	42	71	359	568	1 040	
Karinis mobilumas	–	–	–	–	–	–	113	230	343	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	–	–	–	0	1	–	–	–	2	
Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061	
6 Kaimynystė, vyst. ir tarptaut. bendradarbiavimas	803	589	1 010	1 757	2 325	3 356	6 509	11 279	27 629	
Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (EINS)	2	3	8	19	16	25	30	39	142	
Humanitarinė pagalba (HUMA)	0	0	0	1	26	55	341	706	1 128	
Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	–	0	2	2	18	24	33	58	136	
Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT)	–	–	–	–	3	–	33	71	107	
Kiti veiksmai	–	–	–	–	–	–	0	15	16	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	0	0	0	0	–	–	–	1	
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	0	–	1	1	7	25	44	69	148	
Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	346	222	343	712	1 549	968	1 421	2 096	7 655	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962	
7 Darbuotojų pensijos	–	–	–	–	–	–	–	0	0	
(Buvusių narių pensijos) EP	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Buvusių narių pensijos) EVC	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Buvusių narių pensijos) Komisija	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Buvusių narių pensijos) ESTT	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Buvusių narių pensijos) Audito Rūmai	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Buvusių narių pensijos) Ombudsmenas	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Buvusių narių pensijos) EDAPP	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Europos mokyklos	–	–	–	–	–	–	–	1	1	
Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	–	–	–	–	–	–	–	0	0	

2022 m. Europos Sąjungos metinės ataskaitos

										mln. EUR
Programa	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Iš viso	
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	-	-	-	-	-	-	-	43	43	
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Nariai – Laikinosios išmokos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Įdarbinimo išlaidos	-	-	-	-	-	-	-	4	4	
Tarnybos nutraukimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mokymo išlaidos	-	-	-	-	-	-	-	11	11	
Socialinė ir judumo sritys	-	-	-	-	-	-	0	16	16	
Informacinės ir ryšių technologijos	-	-	-	-	-	-	-	155	155	
Nuoma ir pirkimas	-	-	-	-	-	-	-	2	2	
Su pastatais susijusios išlaidos	-	-	-	-	-	-	-	69	69	
Saugumas	-	-	-	-	-	-	-	33	33	
Komandiruotės ir atstovavimas	-	-	-	-	-	-	-	11	11	
Susitikimai, komitetai, konferencijos	-	-	-	-	-	-	-	7	7	
Oficialusis leidinys	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Leidiniai	-	-	-	-	-	-	-	7	7	
Informacijos įsigijimas	-	-	-	-	-	-	-	2	2	
Studijos ir tyrimai	-	-	-	-	-	-	-	3	3	
Bendra įranga, automobiliai, baldai	-	-	-	-	-	-	-	15	15	
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	-	-	-	-	-	-	-	5	5	
Kitos administracinės išlaidos	-	-	-	-	-	-	-	8	8	
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	-	-	-	-	0	-	-	-	0	
Kitų institucijų administracinės išlaidos	0	0	0	0	0	0	0	654	654	
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis	-	-	-	-	0	-	0	1 048	1 048	
O Inovacijų fondas (IF)	-	-	-	-	-	-	125	2 943	3 068	
Kiti veiksmai	-	-	-	-	-	0	2	1	3	
Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	-	-	-	-	-	0	127	2 944	3 071	
S Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Iš viso	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821	

Naujos sudėties Komisija atliko tarnybų vidaus reorganizaciją. Dėl susijusių operacijų perskirstymo likutinė suma buvo perkelta iš vieno metų į kitus. Bendra dar neįvykdytų įsipareigojimų suma lieka nepakitusi.

6.12. DETALIZUOTA DFP. DAR NEĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL ASIGNAVIMŲ RŪŠĮ

mln. EUR

Išlaidų kategorija	Iš biudžeto asignavimų					Iš asignuotųjų pajamų asignavimų					Iš viso dar neįvykdytų įsipareigojimų 2022 m. pabaigoje
	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1 „Europos horizontas“	22 848	(325)	12 469	12 020	22 971	4 723	(68)	2 840	2 814	4 681	27 653
Euratomas	261	(12)	270	273	245	57	(11)	26	12	59	303
Termobranduolinis eksperimentinis reaktorius (ITER)	1 268	(1)	710	544	1 433	45	–	16	60	0	1 433
Kiti veiksmai	0	0	–	–	–	106	(8)	61	64	95	95
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	22	(1)	17	8	30	0	0	0	0	0	30
„InvestEU“ fondas	2 006	(28)	1 197	850	2 325	2 048	(2)	2 151	1 813	2 383	4 708
EITP – Transportas	7 050	(142)	1 799	1 920	6 787	132	(5)	2	54	75	6 862
EITP – Energetika	3 852	(66)	797	639	3 944	52	(1)	4	5	50	3 994
EITP – Skaitmeninė ekonomika	433	(5)	249	136	541	3	(0)	–	1	2	543
Skaitmeninė Europa	1 109	(0)	1 233	750	1 592	30	(0)	31	32	30	1 622
Decentralizuotos agentūros	36	–	206	192	49	–	–	10	8	1	51
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	52	(1)	7	14	43	0	0	0	0	0	43
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	36	(2)	22	22	34	5	(0)	3	3	5	39
Bendroji rinka	924	(53)	688	542	1 017	26	(1)	21	18	28	1 045
ES kova su sukčiavimu	33	(0)	24	23	34	0	–	0	0	0	34
Mokesčių sistema	31	(1)	37	27	40	2	(0)	1	1	2	42
Muitinė	121	(3)	130	111	137	1	(0)	4	2	3	141
Decentralizuotos agentūros	–	–	116	116	–	–	–	7	7	0	0
Kiti veiksmai	6	(0)	10	9	7	0	(0)	0	0	–	7
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	16	(1)	17	7	25	0	0	0	0	0	25
Europos kosmoso programa	1 222	(1)	2 008	1 961	1 268	147	(2)	77	50	172	1 439
Decentralizuotos agentūros	15	–	68	65	18	–	–	2	0	2	20
Iš viso pagal 1 išlaidų kategoriją: Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130

Išlaidų kategorija	Iš biudžeto asignavimų					Iš asignuotųjų pajamų asignavimų					Iš viso dar neįvykdytų įsipareigojimų 2022 m. pabaigoje
	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 5=1+2+3-4	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 10=6+7+8-9	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11=5+10
2 Regioninė plėtra (ERPF)	49 100	(74)	36 556	31 267	54 315	35 049	(13)	7 799	11 192	31 644	85 960
Sanglaudos fondas	13 421	(16)	6 220	9 495	10 130	4 981	(0)	601	514	5 068	15 198
Sanglaudos fondo indėlis į EITP – Transportas	7 023	(29)	1 494	1 854	6 634	3	(0)	12	1	14	6 648
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	7	(1)	3	2	6	0	0	0	0	0	6
„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	21 930	(23)	15 886	14 936	22 858	21 326	(0)	6 060	3 755	23 631	46 489
Parama Kipro turkų bendruomenei	113	(2)	34	40	104	4	(0)	1	2	3	107
Ekonomikos gaivinimas ir atsparumo didinimas	141	(3)	119	97	160	51 660	(1)	136 396	47 178	140 877	141 037
„Pericles IV“	1	(0)	1	1	1	0	–	0	0	0	1
ES ekonomikos gaivinimas	2	(0)	74	47	29	–	–	0	0	0	29
„RescEU“	432	(5)	354	225	557	164	(3)	760	328	593	1 150
„ES – sveikatos labui“	402	(10)	839	192	1 039	10	(1)	21	6	24	1 063
Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (SPP)	191	(14)	–	135	43	0	–	343	324	19	62
Decentralizuotos agentūros	19	–	284	269	34	0	–	15	15	0	35
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	(0)	–	1	0	0	0	0	0	0	0
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	9	(0)	13	11	10	0	(0)	–	0	–	10
Užimtumo ir socialinių inovacijų programa	180	(12)	86	87	167	7	(0)	3	4	6	174
„Erasmus+“	1 526	(29)	3 406	3 257	1 646	239	(8)	211	217	225	1 870
Europos solidarumo korpusas (ESC)	144	(3)	141	133	149	4	(0)	13	1	16	166
Programa „Kūrybiška Europa“	386	(11)	407	313	469	14	(1)	13	12	14	483
Teisingumas	74	(13)	44	44	60	0	(0)	6	3	3	63
Teisės ir vertybės	156	(5)	215	154	212	1	(0)	1	1	1	213
Decentralizuotos agentūros	31	(1)	245	235	40	1	(1)	3	3	0	41
Kiti veiksmai	10	(0)	8	7	11	0	(0)	1	0	1	12
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	83	(2)	35	48	68	0	–	–	–	0	68

Išlaidų kategorija	Iš biudžeto asignavimų					Iš asignuotųjų pajamų asignavimų					Iš viso dar neįvykdytų įsipareigojimų 2022 m. pabaigoje
	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 5=1+2+3-4	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 10=6+7+8-9	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11=5+10
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	186	(8)	181	165	194	1	(0)	3	0	3	197
Iš viso pagal 2 išlaidų kategoriją: Sanglauda, atsparumas ir vertybės	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
3 Žemės ūkio garantijos	334	(6)	40 552	40 523	357	–	–	629	629	0	357
Žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	35 914	(17)	12 728	14 000	34 625	2 300	–	5 689	1 244	6 745	41 369
Jūrų reikalai ir žuvininkystė	2 397	(38)	1 131	917	2 573	525	(0)	75	0	600	3 173
Žuvininkystė (SFPA ir RFMO)	23	–	159	159	24	0	0	0	0	0	24
Decentralizuotos agentūros	–	–	29	29	–	–	–	1	1	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	9	(0)	1	5	5	0	0	0	0	0	5
Aplinka ir klimato politika (LIFE)	2 148	(29)	755	528	2 347	6	(0)	3	2	7	2 353
Teisingos pertvarkos fondas	3	(1)	1 327	1	1 327	5	(4)	4 982	167	4 816	6 143
Paskolos priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą	0	0	–	–	–	–	–	11	1	10	10
Decentralizuotos agentūros	3	–	54	54	3	0	–	7	6	0	3
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	24	(2)	8	9	21	0	0	0	0	0	21
Iš viso pagal 3 išlaidų kategoriją: Gamtos ištekliai ir aplinka	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
4 Prieglobstis, migracija ir integracija	2 335	(18)	1 393	1 460	2 250	28	(1)	9	19	16	2 265
Decentralizuotos agentūros	20	(20)	166	148	18	–	–	18	18	–	18
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	(0)	–	–	–	0	0	0	0	0	–
Sienų valdymas (IBMF) – Sienų valdymas ir vizos	949	(11)	748	624	1 063	192	(0)	8	18	181	1 244
Sienų valdymas (IBMF) – Muitinės įranga	135	–	138	137	137	0	0	0	0	0	137
Decentralizuotos agentūros	321	(0)	952	928	344	0	–	16	16	–	344
Iš viso pagal 4 išlaidų kategoriją: Migracija ir sienų valdymas	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008
5 Vidaus saugumo fondas (VSF)	352	(16)	251	191	396	9	(0)	4	5	8	403
Atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimas	377	–	99	37	439	0	0	0	0	0	439

Išlaidų kategorija	Iš biudžeto asignavimų					Iš asignuotųjų pajamų asignavimų					Iš viso dar neįvykdytų įsipareigojimų 2022 m. pabaigoje
	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 5=1+2+3-4	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 10=6+7+8-9	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11=5+10
Branduolinė sauga ir atominių elektrinių eksploatacijos nutraukimas	315	(2)	44	41	316	0	–	0	0	0	316
Decentralizuotos agentūros	0	(0)	217	217	–	–	–	4	4	–	–
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	1	–	–	–	1	0	0	0	0	0	1
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	24	(2)	22	18	25	0	–	0	0	0	25
Europos gynyba (moksliniai tyrimai)	322	(0)	318	161	479	7	(0)	7	2	12	492
Europos gynyba (ne moksliniai tyrimai)	746	(1)	627	348	1 024	17	–	15	15	16	1 040
Karinis mobilumas	226	–	232	114	343	0	0	0	0	0	343
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	–	–	–	2	0	0	0	0	0	2
Iš viso pagal 5 išlaidų kategoriją: Saugumas ir gynyba	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Kaimynystė, vyst. ir tarptaut. bendradarbiavimas	23 259	(1 004)	14 452	9 285	27 423	194	(18)	146	115	206	27 629
Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (EINS)	127	(8)	39	19	139	1	–	2	–	3	142
Humanitarinė pagalba (HUMA)	1 052	(3)	2 481	2 418	1 113	31	(4)	16	28	15	1 128
Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)	146	(20)	362	372	116	32	(0)	25	37	20	136
Užjūrio šalys ir teritorijos (UŠT)	65	(0)	72	30	107	0	0	0	0	0	107
Kiti veiksmai	0	(0)	50	35	16	0	0	0	0	0	16
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	2	(0)	–	0	1	0	0	0	0	0	1
Komisijos prerogatyvai priskiriami veiksmai	154	(8)	95	92	148	0	–	0	0	0	148
Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III)	6 860	(138)	2 320	1 829	7 213	610	(1)	94	261	442	7 655
Iš viso pagal 6 išlaidų kategoriją: Kaimyninės šalys ir pasaulis	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Darbuotojų pensijos	–	–	2 162	2 162	–	–	–	236	236	0	0
(Buvusių narių pensijos) EP	–	–	12	12	–	0	0	0	0	0	–

Išlaidų kategorija	Iš biudžeto asignavimų					Iš asignuotųjų pajamų asignavimų					Iš viso dar neįvykdytų įsipareigojimų 2022 m. pabaigoje
	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 5=1+2+3-4	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 10=6+7+8-9	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11=5+10
(Buvusių narių pensijos) EVC	–	–	1	1	–	0	0	0	0	0	–
(Buvusių narių pensijos) Komisija	–	–	8	8	–	0	0	0	0	0	–
(Buvusių narių pensijos) ESTT	–	–	13	13	–	0	0	0	0	0	–
(Buvusių narių pensijos) Audito Rūmai	–	–	6	6	–	0	0	0	0	0	–
(Buvusių narių pensijos) Ombudsmenas	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
(Buvusių narių pensijos) EDAPP	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
Europos mokyklos	0	–	215	216	0	2	–	19	20	1	1
Teisės aktais numatytų darbuotojų darbo užmokestis	0	(0)	2 629	2 629	0	–	–	36	36	–	0
Išorės darbuotojų darbo užmokestis	38	(4)	253	244	42	2	(1)	33	33	1	43
Nariai – Atlyginimai ir išmokos	2	(1)	15	15	0	–	–	0	0	–	0
Nariai – Laikinosios išmokos	–	–	2	2	–	0	0	0	0	0	–
Įdarbinimo išlaidos	2	(0)	31	30	3	0	–	0	1	0	4
Tarnybos nutraukimas	–	–	9	9	–	0	0	0	0	0	–
Mokymo išlaidos	11	(2)	17	18	9	1	(0)	3	3	2	11
Socialinė ir judumo sritys	8	(1)	22	20	9	7	(1)	17	15	8	16
Informacinės ir ryšių technologijos	143	(3)	255	269	126	20	(0)	59	50	29	155
Nuoma ir pirkimas	18	(0)	289	306	0	0	–	34	33	2	2
Su pastatais susijusios išlaidos	39	(2)	131	109	60	12	(0)	21	23	9	69
Saugumas	28	(1)	64	65	26	4	(0)	12	8	7	33
Komandiruotės ir atstovavimas	11	(8)	50	42	11	0	(0)	2	2	0	11
Susitikimai, komitetai, konferencijos	3	(3)	12	6	7	1	(0)	1	1	0	7
Oficialusis leidinys	1	(0)	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Leidiniai	6	(0)	13	14	6	1	(0)	3	3	1	7
Informacijos įsigijimas	2	(0)	4	4	2	0	(0)	0	0	0	2
Studijos ir tyrimai	4	(0)	3	5	3	0	–	0	0	0	3

Išlaidų kategorija	Iš biudžeto asignavimų					Iš asignuotųjų pajamų asignavimų					Iš viso dar neįvykdytų įsipareigojimų 2022 m. pabaigoje
	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 5=1+2+3-4	Iš 2021 m. perkelti įsipareigojimai	Patikslinimai	Prisiimti įsipareigojimai	Atlikti mokėjimai	Likusi išmokėtina suma 10=6+7+8-9	
	1	2	3	4		6	7	8	9		11=5+10
Bendra įranga, automobiliai, baldai	11	(1)	20	17	14	2	(0)	5	5	2	15
Kalbos tarnybų išorės paslaugos	4	(0)	31	31	4	1	(0)	33	32	2	5
Kitos administracinės išlaidos	6	(1)	17	18	5	2	(0)	11	9	4	8
Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai	0	(0)	–	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitų institucijų administracinės išlaidos	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654
Iš viso pagal 7 išlaidų kategoriją: Europos viešasis administravimas	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048
O Inovacijų fondas (IF)	0	0	–	–	–	138	(3)	2 953	21	3 068	3 068
Kiti veiksmai	0	0	–	–	–	8	(7)	53	52	3	3
Iš viso pagal O išlaidų kategoriją: Neįtraukta į DFP	0	0	–	–	–	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071
S Solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervas (SEAR)	–	–	30	30	–	0	0	0	0	0	–
Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	–	–	28	28	0	0	0	0	0	0	0
Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas	–	–	2 544	2 544	–	0	0	0	0	0	–
Iš viso pagal S išlaidų kategoriją: Solidarumo mechanizmai Sąjungoje ir už jos ribų (specialios priemonės)	–	–	2 602	2 602	0	0	0	0	0	0	0
Iš viso	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821

7. BIUDŽETO VYKDYMAS PAGAL INSTITUCIJAS

7.1. BIUDŽETO PAJAMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

Institucija	Pajamų asignavimai		Teisės į gautinas sumas			Pajamos			Pajamos, kaip biudžeto % dalis	Nesumokėta
	Pradinis patvirtintas biudžetas	Galutinis patvirtintas biudžetas	Einamieji metai	Perkelti asignavimai	Iš viso	Iš einamaisiais metais gautinų sumų	Iš perkeltų gautinų sumų	Iš viso		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
Europos Parlamentas	181	181	236	27	263	234	16	250	138 %	13
Europos Vadovų Taryba ir Taryba	61	61	95	2	97	93	1	94	154 %	3
Komisija	170 195	169 630	242 422	25 437	267 859	236 217	8 187	244 404	144 %	23 455
Teisingumo Teismas	63	63	63	0	63	63	0	63	99 %	0
Audito Rūmai	25	25	25	0	25	25	0	25	102 %	0
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	13	13	19	0	19	19	0	19	141 %	0
Regionų komitetas	11	11	14	0	14	14	0	14	124 %	–
Ombudsmenas	1	1	1	0	1	1	0	1	104 %	–
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	2	2	2	0	2	2	0	2	100 %	–
Europos išorės veiksmų tarnyba	50	50	393	0	393	392	0	392	782 %	1
Iš viso	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

Kaip ir ankstesniais metais, konsoliduotosios ES bendrojo biudžeto vykdymo ataskaitos apima visų institucijų biudžeto vykdymą, nes į ES biudžetą įtrauktas kiekvienos institucijos biudžetas.

Agentūrų biudžetas ir jo vykdymas ES biudžete nekonsoliduojami ir į ES biudžeto ataskaitas neįtraukiami. Tačiau Komisijos agentūroms sumokėta subsidija yra ES biudžeto dalis. Šioje metinių ataskaitų biudžeto dalyje atsižvelgiama tik į agentūroms iš Komisijos biudžeto išmokėtą subsidiją.

Kiek tai susiję su EIVT, reikėtų pažymėti, kad be savo biudžeto, ji taip pat gauna 221,7 mln. EUR įnašą iš Komisijos (2021 m. – 193,6 mln. EUR) ir 19,6 mln. EUR iš ankstesnių EPF ir patikos fondų (2021 m. – 18,7 mln. EUR). Šiais įnašais padengiamos Komisijos darbuotojų delegacijose, finansuojamose iš EPF ir patikos fondų, išlaidos, kurioms padengti taip pat naudojamos per metus iš šių įnašų gautos asignuotosios pajamos.

7.2. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

Institucija	Prisiimti įsipareigojimai						Į 2023 m. perkelti asignavimai			Nebegaliojantys asignavimai			
	Iš viso turimų asignavimų	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkėlimų	iš asignuotųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Europos Parlamentas	2 275	2 151	21	45	2 218	97 %	–	46	46	10	1	0	11
Europos Vadovų Taryba ir Taryba	683	599	0	43	641	94 %	0	29	29	13	0	0	13
Komisija	476 635	174 981	4 448	172 812	352 241	74 %	1 451	121 371	122 821	1 311	11	252	1 573
Teisingumo Teismas	469	461	0	1	462	98 %	0	0	0	7	0	0	7
Audito Rūmai	162	160	0	0	160	98 %	1	0	1	2	0	0	2
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	162	147	0	9	155	96 %	0	1	1	6	0	0	6
Regionų komitetas	113	109	0	2	111	98 %	0	1	1	1	0	0	1
Ombudsmenas	12	12	0	–	12	97 %	0	–	–	0	0	–	0
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	20	20	0	0	20	98 %	0	0	0	0	0	–	0
Europos išorės veiksmų tarnyba	1 144	787	–	285	1 072	94 %	0	72	72	0	–	0	0
Iš viso	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

7.3. MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMŲ VYKDYMAS

mln. EUR

Institucija	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai				Į 2023 m. perkelti asignavimai				Nebegaliojantys asignavimai			
		iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkeltų sumų	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso	%	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso	iš galutinio patvirtinto biudžeto	iš perkeltų sumų	iš asignuo-tųjų pajamų	Iš viso
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13
Europos Parlamentas	2 665	1 801	344	42	2 187	82 %	372	57	429	10	37	2	49
Europos Vadovų Taryba ir Taryba	745	521	54	41	616	83 %	77	30	107	13	8	1	22
Komisija	255 646	163 451	3 565	71 504	238 520	93 %	1 855	14 944	16 799	247	75	4	326
Teisingumo Teismas	499	423	26	1	450	90 %	37	0	38	7	4	0	12
Audito Rūmai	171	152	8	0	160	94 %	9	0	9	2	0	0	2
Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas	183	134	16	5	155	85 %	12	5	17	6	5	0	11
Regionų komitetas	128	97	12	1	110	86 %	12	1	14	1	3	0	4
Ombudsmenas	14	11	2	–	13	93 %	0	–	0	0	0	–	0
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	21	18	1	0	19	88 %	2	0	2	0	0	–	1
Europos išorės veiksmų tarnyba	1 299	713	136	242	1 091	84 %	74	115	189	0	18	0	19
Iš viso	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

8. AGENTŪRŲ BIUDŽETO VYKDYMAS

Agentūrų pajamos ir išlaidos, nurodytos toliau pateikiamose 8.1 ir 8.2 ataskaitose, ES biudžete nėra konsoliduojamos. Šioje metinių ataskaitų biudžeto dalyje atsižvelgiama tik į agentūroms iš Komisijos biudžeto išmokėtą subsidiją.

Į ES biudžeto vykdymo ataskaitas įtraukiama iš ES biudžeto agentūroms išmokėta subsidija, kai taikoma, kaip įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai.

Toliau pateikiamose agentūrų ataskaitose apžvelgiamos ir decentralizuotos agentūros (dar vadinamos tradicinėmis agentūromis), ir vykdomosios įstaigos, taip pat jų pajamos (8.1) ir išlaidos (8.2).

Kiti pajamų šaltiniai ir susijusios išlaidos į ES biudžeto sąskaitas neįtraukiami. Kiekviena agentūra pateikia savo metinių ataskaitų rinkinį.

8.1. BIUDŽETO PAJAMOS

mln. EUR

Įstaiga	DFP kategorija, pagal kurią finansuojama	Galutinis patvirtintas biudžetas	Gautos pajamos
Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra	1	25	25
Didelės apimties IT sistemų operacijų valdymo agentūra	4	297	339
Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija	1	7	8
Bendrijos augalų veislių tarnyba	netaikoma	21	18
Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra	2b	16	16
Europos prieglobsčio paramos biuras	4	172	175
Europos aviacijos saugos agentūra	1	224	174
Europos bankininkystės institucija	1	50	51
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra	4	693	705
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras	2b	96	103
Europos profesinio mokymo plėtros centras	2b	19	18
Europos cheminių medžiagų agentūra	1	115	123
Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga	1, 2a, 3, 5	56	56
Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga	2b, 6	61	59
Europos aplinkos agentūra	3	85	81
Europos žuvininkystės kontrolės agentūra	3	29	35
Europos maisto saugos tarnyba	2b	135	135
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	2b	22	22
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga	1, 2b	42	42
Europos inovacijų tarybos ir MVI reikalų vykdomoji įstaiga	1, 2a	45	46
Europos lyčių lygybės institutas	2b	8	8
Europos inovacijos ir technologijos institutas	1	436	449
Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija	1	35	35
Europos darbo institucija	2b	35	26
Europos jūrų saugumo agentūra	1	87	116
Europos vaistų agentūra	2b	422	436
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	5	18	19
Europos prokuratūra	2b	108	51
Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga	1	59	59
Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga	1, 3,	99	99
Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija	1	68	68
Europos mokymo fondas	2b	22	24
Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje	2b	95	56
Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra	1	24	24
Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra	5	193	201
Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	5	11	14
Europos Sąjungos geležinkelių agentūra	1	35	35
Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra	1	65	1 157
Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra	2b	26	26
Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba	netaikoma	287	304
Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo	1	605	831
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	7	50	44
Iš viso		4 997	6 316

mln. EUR

Agentūros pajamų rūšis	Gautos sumos
Komisijos subsidija	3 133
Pajamos iš mokesčių	867
Kitos pajamos	2 316
Iš viso	6 316

8.2. ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ ASIGNAVIMAI PAGAL ĮSTAIGAS

mln. EUR

Įstaiga	Įsipareigojimų asignavimai		Mokėjimų asignavimai	
	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra	25	25	31	24
Didelės apimties IT sistemų operacijų valdymo agentūra	378	291	367	268
Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija	8	8	10	8
Bendrijos augalų veislių tarnyba	22	19	21	19
Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra	17	16	22	17
Europos prieglobsčio paramos biuras	219	182	207	154
Europos aviacijos saugos agentūra	297	218	310	170
Europos bankininkystės institucija	51	50	58	51
Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra	707	694	956	559
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras	113	103	172	121
Europos profesinio mokymo plėtros centras	19	19	19	18
Europos cheminių medžiagų agentūra	123	118	137	115
Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga	56	54	59	52
Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga	59	59	66	59
Europos aplinkos agentūra	89	72	109	72
Europos žuvininkystės kontrolės agentūra	36	31	41	23
Europos maisto saugos tarnyba	151	151	149	134
Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas	23	23	27	22
Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga	42	41	47	43
Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga	46	46	49	43
Europos lyčių lygybės institutas	9	8	11	9
Europos inovacijos ir technologijos institutas	410	384	454	440
Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija	35	35	42	39
Europos darbo institucija	35	33	39	22
Europos jūrų saugumo agentūra	123	109	137	110
Europos vaistų agentūra	452	431	539	410
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	20	19	21	20
Europos prokuratūra	51	50	58	45
Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga	59	59	62	59
Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga	99	98	107	100
Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija	69	67	75	67
Europos mokymo fondas	25	23	26	23
Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra	62	55	67	54
Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra	39	39	44	25
Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra	210	198	238	188

mln. EUR

Įstaiga	Įsipareigojimų asignavimai		Mokėjimų asignavimai	
	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	28	19	31	17
Europos Sąjungos geležinkelių agentūra	39	37	39	35
Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra	3 801	645	2 209	1 321
Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra	26	25	34	26
Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba	564	346	585	324
Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė	981	704	844	766
Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras	50	44	54	45
Iš viso	9 667	5 649	8 577	6 119

mln. EUR

Išlaidų rūšis	Įsipareigojimų asignavimai		Mokėjimų asignavimai	
	Iš viso turimų asignavimų	Prisiimti įsipareigojimai	Iš viso turimų asignavimų	Atlikti mokėjimai
Administracinės	512	486	636	458
Veiklos	7 410	3 452	6 161	3 958
Darbuotojams	1 745	1 711	1 780	1 702
Iš viso	9 667	5 649	8 577	6 119

ŽODYNĖLIS

Aktuarinės prielaidos

Prielaidos, kuriomis remiantis apskaičiuojamos būsimų įvykių, turinčių įtakos pensijos įsipareigojimui, išlaidos.

Aktuarinis pelnas ir nuostoliai

Kalbant apie nustatyto dydžio išmokų pensijų sistemą, aktuarinio deficito arba pertekliaus pokyčiai. Jie atsiranda dėl skirtumų tarp ankstesnių aktuarinių prielaidų ir tikrojo įvykio ir dėl aktuarinių prielaidų pokyčių poveikio.

Administraciniai asignavimai

Administraciniai asignavimai apima institucijų ir subjektų einamąsias išlaidas (darbuotojų, pastatų, biuro įrangos).

Patvirtintas biudžetas

Biudžeto projektas tampa patvirtintu biudžetu, kai jį patvirtina biudžeto valdymo institucija, galutinį biudžetą patvirtintu skelbia Europos Parlamentas.

Taisomasis biudžetas

Sprendimas, priimtas per biudžetinius metus iš dalies pakeisti (padidinti, sumažinti, perkelti) tų metų patvirtinto biudžeto aspektus.

Iš valstybių narių pareikalautinos sumos

Tai yra per ataskaitinį laikotarpį patirtos išlaidos, kurios turės būti finansuojamos iš būsimų biudžetų, t. y. finansuos ES valstybės narės. Taip yra dėl to, kad kartu egzistuoja sukauptomis sumomis pagrįstos finansinės ataskaitos ir grynaisiais pinigais pagrįstas biudžetas.

Metinė veiklos ataskaita (MVA)

Metinėse veiklos ataskaitose, be kita ko, nurodomi veiklos rezultatai remiantis nustatytais tikslais, susijusi rizika ir vidaus kontrolės struktūra. Komisijai nuo 2001 biudžetinių metų, o visoms kitoms Europos Sąjungos institucijoms – nuo 2003 biudžetinių metų, galioja tvarka, pagal kurią deleguotasis leidimas suteikiantis pareigūnas savo institucijai turi atsiskaityti, kaip atliko pareigas, ir pateikti MVA su finansine bei valdymo informacija.

Asignavimai

Biudžeto finansavimas. Biudžete prognozuojami tiek įsipareigojimai, tiek mokėjimai (mokėjimai gavėjams tiek pinigais, tiek banko pavedimu). Asignavimai įsipareigojimams ir mokėjimams dažnai skiriasi (diferencijuotieji asignavimai), nes lėšas daugiamečioms programoms ir projektams paprastai įsipareigojama skirti tais metais, kai priimamas sprendimas, bet jos išmokamos per tuos metus, per kuriuos programos ir projektai įgyvendinami. Nediferencijuotieji asignavimai taikomi administracinėms išlaidoms, paramai žemės ūkio rinkai, tiesioginėms išmokoms ir įsipareigojimų asignavimams, kurie lygūs mokėjimų asignavimams.

Asignuotosios pajamos

Gautos pajamos, skirtos konkrečioms išlaidų punktams finansuoti. Pagrindinis išorės asignuotųjų pajamų šaltinis – trečiųjų šalių finansiniai įnašai Sąjungos finansuojamoms programoms. Pagrindinis vidaus asignuotųjų pajamų šaltinis – iš trečiųjų šalių už jų prašymu pateiktas prekes, suteiktas paslaugas arba atliktą darbą gautos pajamos; pajamos, gautos iš sugrąžintų nepagrįstai išmokėtų sumų, ir pajamos iš leidinių ir filmų pardavimo.

Parduoti laikomas finansinis turtas

Visas finansinis turtas (išskyrus išvestines finansines priemones), kuris pagal Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus vertinamas tikrąja verte ir kurio tikrosios vertės pasikeitimas rezerve turi būti pripažįstamas kaip tikrasis turtas iki pripažinimo panaikinimo (arba vertės sumažėjimo).

Biudžeto eilutė

Kalbant apie biudžeto struktūrą, pajamos ir išlaidos biudžete parodytos pagal privalomą nomenklatūrą, kuri atspindi kiekvieno punkto pobūdį ir tikslą, nustatytus biudžeto valdymo institucijos. Atskiros antraštės (antraštinė dalis, skyrius, straipsnis arba eilutė) sudaro formalų nomenklatūros aprašą.

Asignavimų panaikinimas

Nepanaudoti asignavimai, kurių nebegalima naudoti.

Asignavimų perkėlimas į kitus metus

Metinio periodiškumo principo taikymo išimtis, pagal kurią asignavimai, kurie negalėjo būti panaudoti konkrečiais biudžetiniais metais, griežtomis sąlygomis išimties tvarka gali būti perkelti, kad juos būtų galima panaudoti kitais metais.

Įsipareigojimas

Teisinis įsipareigojimas skirti lėšų, jei įvykdomos tam tikros sąlygos. ES įsipareigoja padengti savo dalį ES finansuojamo projekto išlaidų. Prisiimti įsipareigojimai yra būsimi mokėjimai. Atliekami mokėjimai yra prisiimtų įsipareigojimų vykdymas.

Įsipareigojimų asignavimas

Įsipareigojimų asignavimai apima bendras teisinių įsipareigojimų (sutarčių, susitarimų ar sprendimų dėl dotacijų), kurie galėtų būti pasirašyti einamaisiais finansiniais metais, sąnaudas.

Einamoji paslaugų savikaina

Sistemos įsipareigojimų padidėjimas dėl paslaugų einamaisiais finansiniais metais.

Įsipareigojimų panaikinimas

Veiksmas, kuriuo panaikinamas ankstesnis įsipareigojimas (arba jo dalis).

Nustatyto dydžio išmokų pensijų sistema

Pensijų arba kokių kitų išėjimo į pensiją išmokų sistema, pagal kurią sistemos taisyklėse nustatytos išmokos, nepriklausomai nuo mokėtinų įnašų, ir išmokos nėra tiesiogiai susijusios su sistemos investicijomis. Sistema gali būti finansuojama arba nefinansuojama.

Išvestinės finansinės priemonės

Finansinės priemonės, kurių vertė susieta su kitos finansinės priemonės, rodiklio arba biržos prekės vertės pokyčiais. Skirtingai nuo pirminės finansinės priemonės (pvz., vyriausybės obligacijos) turėtojo, kuris turi besąlyginę teisę gauti grynujų pinigų (arba kokios nors kitos ekonominės naudos), išvestinės finansinės priemonės turėtojas turi tik sąlyginę teisę gauti tokią išmoką. Išvestinės finansinės priemonės pavyzdys yra išankstinis sandoris užsienio valiuta.

Tiesioginis valdymas

Biudžeto vykdymo būdas. Pagal tiesioginį valdymą, biudžetą tiesiogiai vykdo Komisijos tarnybos, vykdomosios įstaigos arba patikos fondai.

Diskonto norma

Tai norma, naudojama siekiant atsižvelgti į pinigų laiko vertę. Diskontavimas – metodas, pagal kurį palyginamos skirtingais laikotarpiais patirtos sąnaudos ir gauta nauda.

Faktinių palūkanų norma

Norma, kuria apskaičiuotos būsimos pinigų pajamos arba mokėjimai per tikėtiną finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį diskontuojami iki grynosios balansinės turto arba įsipareigojimo vertės.

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas ir įsipareigojimai

Visas finansinis turtas ir įsipareigojimai, kurie pagal Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus vertinami amortizuota savikaina.

Tikraja verte vertinamas finansinis turtas arba įsipareigojimai kaip perteklius arba deficitas

Visas finansinis turtas arba įsipareigojimai, kurie pagal Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus vertinami tikrąja verte ir kurių tikrosios vertės pasikeitimai turi būti pripažinti kaip to laikotarpio perteklius arba deficitas (t. y. išvestinės finansinės priemonės).

Finansinė pataisa

Finansinių pataisų tikslas – apsaugoti ES biudžetą nuo neteisėtų išlaidų. Kalbant apie išlaidas pagal pasidalijamąjį valdymą, už neteisėtų mokėjimų susigrąžinimą pirmiausia atsakinga valstybė narė.

Patvirtinta finansinė pataisa – atitinkamos valstybės narės pripažinta pataisa. Finansinė pataisa, dėl kurios priimtas sprendimas, buvo priimta Komisijos sprendimu ir visada yra grynoji pataisa; valstybė narė turi grąžinti neteisėtai išmokėtas lėšas į ES biudžetą ir taip atitinkamai valstybei narei sumažinamas galutinis skirtas finansinis paketas. Šiame leidinyje patvirtintos finansinės pataisos ir finansinės pataisos, dėl kurių priimtas sprendimas, pateikiamos kaip viena kategorija.

Įgyvendinta finansinė pataisa – pataisa, kuria ištaisytas nustatytas pažeidimas.

Netiesioginis valdymas

Biudžeto vykdymo būdas. Pagal netiesioginį valdymą Komisija biudžeto vykdymo užduotis paveda ES arba nacionalinės teisės subjektams.

Pertraukimas ir sustabdymas

Jeigu Komisija, remdamasi savo atlikto darbo rezultatais arba audito institucijų pateikta informacija, nustato, kad valstybė narė nepašalina svarbių valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų ir (arba) neištaisė deklaruočių ir sertifikuotų neteisėtų išlaidų, ji gali nutraukti arba sustabdyti mokėjimus.

Pažeidimas

Pažeidimas – tai veiksmas, kuris neatitinka ES taisyklių ir gali pakenkti finansiniams ES interesams. Pažeidimai, kurių priežastis gali būti lėšų gavėjų arba už mokėjimą atsakingų institucijų veiksmai. Pažeidimo sąvoka yra platesnė už sukčiavimo sąvoką – ši susijusi su veiksmiais, kuriuos galima laikyti nusikalstama veika.

Nebegaliojantys asignavimai

Nepanaudoti asignavimai, kurie finansinių metų pabaigoje turi būti panaikinami. Nebegaliojimas reiškia viso leidimo (asignavimo) patirti išlaidas ir (arba) prisiimti įsipareigojimus arba jo dalies panaikinimas. Tik bendrųjų įmonių nepanaudoti asignavimai gali būti įrašyti į kitų ne daugiau kaip trejų finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatą (vadinamoji „N + 3“ taisyklė), kaip nurodyta jų finansinėse taisyklėse. Todėl nebegaliojantys BĮ asignavimai galėtų būti vėl panaudoti iki „N + 3“ finansinių metų.

Dar neįvykdyti įsipareigojimai

Dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL) (pranc. *Reste à Liquider*) – tai suma, dėl kurios prisiimti biudžetiniai įsipareigojimai, tačiau paskesni mokėjimai dar neatlikti. Jie yra būsimų metų ES mokėjimų įsipareigojimai, kylantys tiesiogiai dėl daugiamečių programų ir įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų atskyrimo.

Nuosavi ištekliai

Pagrindinis ES biudžeto pajamų šaltinis. Galiojančiame Nuosavų išteklių sprendime (Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053) išvardyti skirtingi nuosavi ištekliai, tai yra tradiciniai nuosavi ištekliai, PVM pagrįsti nuosavi ištekliai, BNP pagrįsti ištekliai ir neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai.

Mokėjimų asignavimai

Mokėjimų asignavimai apima einamaisiais metais privalomas padengti išlaidas pagal teisinius įsipareigojimus, priimtus einamaisiais ir (arba) ankstesniais metais.

Išankstinis finansavimas

Tai mokėjimas, kuriuo gavėjui suteikiamos pradinės lėšos. Šios lėšos gali būti padalytos į kelis mokėjimus remiantis pagrindinės sutarties, sprendimo, susitarimo arba pagrindinio teisės akto nuostatomis. Pradinės lėšos arba avansas per susitarime nustatytą laikotarpį yra naudojami tuo tikslu, kuriuo buvo išmokėti, arba grąžinami.

Prevencinė priemonė

Prevencinės priemonės, kuriomis Komisija gali naudotis siekdama apsaugoti ES biudžetą, kai žino apie galimus trūkumus, apima mokėjimų iš ES biudžeto veiksmų programai laikiną sustabdymą ir nutraukimą.

Dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL) (pranc. *Reste à Liquider*)

Dar neįvykdyti įsipareigojimai – tai suma, dėl kurios priimti biudžetiniai įsipareigojimai, tačiau paskesni mokėjimai dar neatlikti. Jie yra būsimų metų ES mokėjimų įsipareigojimai, kylantys tiesiogiai dėl daugiamečių programų ir įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų atskyrimo.

Pasidalijamasis valdymas

Biudžeto vykdymo būdas. Pagal pasidalijamąjį valdymą biudžeto vykdymo užduotys perduodamos valstybėms narėms. Apie trys ketvirtadaliai ES išlaidų valdomos pagal šį vykdymo būdą.

Tradiciniai nuosavi ištekliai

Tradiciniai nuosavi ištekliai apibrėžti galiojančiame Nuosavų išteklių sprendime (Tarybos sprendime (ES, Euratomas) 2020/2053) ir juos sudaro muitai ir cukraus mokesčiai.

Perkėlimai (iš vienos biudžeto eilutės į kitą)

Perkėlimai reiškia asignavimų perkėlimą iš vienos biudžeto eilutės į kitą per finansinius metus, todėl jie yra laikomi biudžeto konkretumo principo išimtimi. Tačiau jie yra aiškiai leidžiami pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo Finansiniame reglamente (FR) nustatytomis sąlygomis. Finansiniame reglamente išskiriamos atskiros perkėlimų rūšys, priklausomai nuo to, ar perkeliama iš vienos biudžeto antraštinės dalies, skyriaus, straipsnio arba išlaidų kategorijos į kitą ar perkeliama juose, ir jiems atlikti reikalingi skirtingo lygio leidimai.

SANTRUMPŲ SĄRAŠAS

MVA	Metinė veiklos ataskaita
AS	Amortizuota savikaina
LP	Laikomas parduoti
PMIF	Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas
DLSP	Deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas
OEV	Oro eismo valdymas
MOKĖJIMŲ BALANSAS	Mokėjimų balansas
BUFI fondas	Biudžeto baudų fondas
BŽŪP	Bendra žemės ūkio politika
CCS LGF	Kultūros ir kūrybos sektorių garantijų priemonė
CEF2	Europos infrastruktūros tinklų priemonė
EITP skolos priemonė	Europos infrastruktūros tinklų priemonės skolos priemonė
SF	Sanglaudos fondas
KIBP	Konkurencingumo ir inovacijų bendroji programa
COM	Europos Komisija
COSME	Įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa
COSO	Treadway komisijos rėmimo organizacijų komitetas
BAF	Bendras atidėjinių fondas
BNR	Bendrųjų nuostatų reglamentas
CRII+	Išplėstinė atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva
ENAT	Eksploatacijos nutraukimas ir atliekų tvarkymas
EAD	Pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui
EŽŪFKP	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai
EŽŪGF	Europos žemės ūkio garantijų fondas
ES apskaitos taisyklė	Europos Sąjungos apskaitos taisyklė
EaSI	Užimtumo ir socialinių inovacijų programa
ERPB	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas

Audito Rūmai	Europos Audito Rūmai
ECB	Europos Centrinis Bankas
TKN	Tikėtini kredito nuostoliai
ECOFIN	Ekonomikos ir finansų reikalų taryba
Likviduojama EAPB	Likviduojama Europos anglių ir plieno bendrija
EPF	Europos plėtros fondas
EDIF	Garantijų priemonė pagal Vakarų Balkanų įmonių plėtros ir inovacijų priemonę
EEE	Europos ekonominė erdvė
EIVT	Europos išorės veiksmų tarnyba
EDVF	Europos darnaus vystymosi fondas
EFSE	Europos fondas Pietryčių Europai
EFSF	Europos finansinio stabilumo fondas
ESIF	Europos strateginių investicijų fondas
EFSM	Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija
EGNOS	Europos geostacionarinė navigacinė tinklo sistema
EIB	Europos investicijų bankas
EIF	Europos investicijų fondas
ElectriFI	Elektrifikavimo finansavimo iniciatyva
ISI	Išorės skolinimo įgaliojimas
EJRŽF	Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas
EPS	Ekonominė ir pinigų sąjunga
ĮPF	Įmonių plėtros fondas
ĮIF	Įmonių inovacijų fondas
EKPP	Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė
EP	Europos Parlamentas
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas
EIB atsparumo iniciatyva	EIB atsparumo iniciatyva Europos kosmoso agentūra
EKA	

ESF	Europos socialinis fondas
ESI fondai	Europos struktūriniai ir investicijų fondai
ESM	Europos stabilumo mechanizmas
ETF	Biržinis fondas
ES	Europos Sąjunga
EUMETSAT	Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacija
Euratomas	Europos atominės energijos bendrija
FGS	Finansinių garantijų sutartis
FIFO	Principas FIFO (pirmas į, pirmas iš)
FP7	Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros septintoji bendroji programa
FR	ES Finansinis reglamentas
FSDA	Finansinės būklės ataskaitos aptarimas ir analizė
TVGT	Tikroji vertė kaip grynasis turtas / nuosavas kapitalas
TVPD	Tikroji vertė kaip perteklius arba deficitas
BVP	Bendrasis vidaus produktas
BNP	Bendrosios nacionalinės pajamos
GNSS	Pasaulinė palydovinės navigacijos sistema
H2020	„Horizontas 2020“
HLRCP	Aukšto lygio rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo politika
IIL	Infrastruktūros ir inovacijų linija
TVF	Tarptautinis valiutos fondas
TVSAS	Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai
IF	Inovacijų fondas
IT	Informacinės technologijos
ITER	Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius
JTC	Jungtinis tyrimų centras
BĮ	Bendroji įmonė
LGD	Nuostoliai dėl įsipareigojimų neįvykdymo
PGP	Paskolų garantijų priemonė
PGTT	Paskolų garantijų priemonė TEN-T projektams
MAP	Daugiametė programa — Vidutinių įmonių finansinės įtraukties programa

EPN	Europos Parlamento narys
MFP	Makrofinansinė pagalba
DFP	Daugiametė finansinė programa
PRF	Pinigų rinkos fondas
LMMVĮ	Labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės
KVTBP	Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė
NGEU	„NextGenerationEU“
NIS	Sprendimas dėl nuosavų išteklių
POI	Projektų obligacijų iniciatyva
ĮNT	Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė
PF4EE	Energijos vartojimo efektyvumo privataus finansavimo priemonė
DGF	Dalyvių garantijų fondas
VPSP	Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė
EPPS	Europos pareigūnų pensijų sistema
RAL	Dar neįvykdyti įsipareigojimai (pranc. <i>Reste à Liquider</i>)
RPFP	Rizikos pasidalijimo finansinė priemonė
EGADP	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė
MTTPD	Moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir demonstravimas
„S&P“	„Standard & Poor’s Financial Services LLC“
SANAD	MENA mažųjų ir vidutinių įmonių fondas
SAPARD programa	Specialioji žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos valstybėse kandidatėse programa
Pietinės ir rytinės Viduržemio jūros regiono šalys	Pietinių ir rytinių Viduržemio jūros regiono šalių labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių finansinės įtraukties programa
RKRP	Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas
SIUGI	MVĮ iniciatyvos neribotų garantijų priemonė
MVĮ	Mažosios ir vidutinės įmonės
MVĮL	MVĮ linija (mažųjų ir vidutinių įmonių linija)
SURE	Paramos priemonė nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti
SESV	Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo

TNI	Tradiciniai nuosavi ištekliai
LKPP	Laikinoji kaimo plėtros priemonė
PVM	Pridėtinės vertės mokestis